

ลักษณะชายฝั่งทะเลที่พึงประสงค์ของนักท่องเที่ยว บริเวณชายฝั่งทะเลประเทศไทย

ปริญญาานิพนธ์
ของ
อรนุช ศิลป์มณีพันธ์

เสนอต่อบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา

ตามหลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาภูมิศาสตร์

พฤษภาคม 2547

ลิขสิทธิ์เป็นของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

551.458

อวรสติ

ท.๓

ลักษณะชายฝั่งทะเลที่พึงประสงค์ของนักท่องเที่ยว บริเวณชายฝั่งทะเลประเทศไทย

บทคัดย่อ

ของ

อรนุช ศิลป์มณีพันธ์

เสนอต่อบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา

ตามหลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาภูมิศาสตร์

พฤษภาคม 2547

๒๕๔๗

อรนุช ศิลป์มณีพันธ์. (2547). *ลักษณะชายฝั่งทะเลที่พึงประสงค์ของนักท่องเที่ยว บริเวณชายฝั่งทะเลประเทศไทย*. ปรินญาณินพนธ์ กศ.ม. (ภูมิศาสตร์). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. คณะกรรมการควบคุม : ผู้ช่วยศาสตราจารย์ กวี วรรณ, อาจารย์พิพัฒน์ นวลอนันต์.

การศึกษาค้นคว้าครั้งนี้มีจุดมุ่งหมายเพื่อศึกษา ลักษณะภูมิประเทศและภูมิทัศน์ชายฝั่งทะเลที่พึงประสงค์ของนักท่องเที่ยวตามลักษณะของเพศ อายุ เชื้อชาติ ระดับการศึกษา รายได้ต่อเดือน และอาชีพ วิเคราะห์การจัดลำดับความสำคัญของแหล่งท่องเที่ยวชายฝั่งทะเล บริเวณประเทศไทย และการประยุกต์ใช้ระบบสารสนเทศภูมิศาสตร์ในการหาแหล่งท่องเที่ยวที่พึงประสงค์

กลุ่มตัวอย่างเป็นนักท่องเที่ยวทั้งชาวไทยและชาวต่างประเทศที่เดินทางมาท่องเที่ยว บริเวณชายฝั่งทะเลประเทศไทยรวม 7 แห่ง จำนวน 400 คน วิธีการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้แบ่งเป็น 2 ส่วน คือ การสำรวจทัศนคติของนักท่องเที่ยวเพื่อวิเคราะห์ลักษณะชายฝั่งทะเลที่พึงประสงค์ โดยใช้แบบสอบถามในการเก็บรวบรวมข้อมูล และวิเคราะห์ข้อมูลทางสถิติด้วยค่าร้อยละ ค่าฐานนิยม และการทดสอบไคสแควร์ และจัดทำฐานข้อมูลแหล่งท่องเที่ยวชายฝั่งทะเลไทยเพื่อวิเคราะห์หาพื้นที่แหล่งท่องเที่ยวที่พึงประสงค์ของนักท่องเที่ยว โดยการสืบค้นข้อมูลด้วยระบบสารสนเทศภูมิศาสตร์

ผลการศึกษาพบว่า

1. ลักษณะภูมิประเทศชายฝั่งทะเลที่พึงประสงค์ของนักท่องเที่ยวส่วนใหญ่คือ ลักษณะภูมิประเทศที่เป็นชายหาดและเกาะ ซึ่งลักษณะชายหาดเป็นหาดทราย วัสดุประกอบเป็นเนื้อทรายอย่างเดียว เนื้อทรายละเอียดสีขาว ชายหาดหน้ากว้างและความลาดชันน้อย ภูมิประเทศที่เป็นเกาะ มีลักษณะเป็นเกาะขนาดเล็ก มีความเป็นส่วนตัวและธรรมชาติที่สมบูรณ์ สำหรับภูมิประเทศตามแนวชายฝั่งทะเลที่นักท่องเที่ยวชอบที่สุดคือ เป็นภูเขาสูงและมีหน้าผานอกจากนี้ยังพบว่าที่ตั้งชายฝั่งทะเลไทยที่นักท่องเที่ยวพึงประสงค์มากที่สุดคือ บริเวณชายฝั่งทะเลอันดามัน

2. องค์ประกอบภูมิทัศน์ชายฝั่งทะเลที่พึงประสงค์ของนักท่องเที่ยวมากที่สุดคือ ภูมิทัศน์ที่มีชายหาด น้ำทะเล ปะการัง อากาศยามพระอาทิตย์ตก แนว/ทิวมะพร้าว และที่พักแบบรีสอร์ท

3. ผลการจัดอันดับแหล่งท่องเที่ยวชายฝั่งทะเลของประเทศไทยของนักท่องเที่ยวพบว่า แหล่งท่องเที่ยวชายฝั่งทะเลที่นักท่องเที่ยวเคยไปและประทับใจมากที่สุด สำหรับนักท่องเที่ยวชาวไทย ประเภทชายหาด ได้แก่ หัวหิน จ. ประจวบคีรีขันธ์ และชาวต่างประเทศ ได้แก่ หาดป่าตอง จ. ภูเก็ต แหล่งท่องเที่ยวประเภทเกาะที่นักท่องเที่ยวชาวไทยชอบมาก ได้แก่ เกาะช้าง จ. ตรัง และชาวต่างประเทศคือ เกาะพีพี จ. กระบี่ สำหรับการจัดอันดับแหล่ง

ห้องเที่ยวชายฝั่งทะเลที่นักท่องเที่ยวไม่เคยไปและต้องการไปมากที่สุดของนักท่องเที่ยวชาวไทย ประเภทชายหาด คือ หาดสมิหลา จ. สงขลา และชาวต่างประเทศชอบหาดอ่าวมาหยา จ. กระบี่ ส่วนแหล่งท่องเที่ยวประเภทเกาะนักท่องเที่ยวชาวไทยและชาวต่างประเทศชอบที่สุดคือ เกาะพีพี จ. กระบี่ เช่นเดียวกัน

4. นำผลการศึกษาลักษณะชายฝั่งทะเลที่พึงประสงค์ของนักท่องเที่ยวมาทำการสืบค้น ข้อมูลจากฐานข้อมูลในระบบสารสนเทศภูมิศาสตร์ของแหล่งท่องเที่ยวพบว่า ลักษณะแหล่งท่องเที่ยวชายฝั่งทะเลที่พึงประสงค์ของนักท่องเที่ยวชาวไทย ได้แก่ หาดป่าตอง หาดกะตะ หาดราไวย์ จ.ภูเก็ต เกาะพีพี จ. กระบี่ เกาะสุรินทร์ จ. พังงา และชาวต่างประเทศได้แก่ เกาะพีพี เกาะสิมิลัน เกาะสุรินทร์เหนือ/ใต้ และเกาะตะรุเตา

COASTAL CHARACTERISTIC OF TOURIST DESIRE : COASTAL ZONE OF THAILAND

AN ABSTRACT

BY

ORANUCH SILPAMANEEPHAN

Presented in partial fulfillment of the requirements
for the Master of Education degree in Geography
at Srinakharinwirot University

May 2004

Oranuch Silpamaneephan . (2004). *Coastal Characteristic of Tourist Desire : Coastal Zone of Thailand*. Master thesis, M.Ed. (Geography). Bangkok : Graduate School, Srinakharinwirot University. Advisor Committee : Asst. Prof. Kawee Worrakawin, Mr. Piphat Nualanant

The objective of this study is to study coastal landform and coastal landscapes desirable to tourists according to the characters of sex, age, race, level of education, income per month and occupation, to analyze in importance of seashore tourist attractions marshal in Thailand and the application of the geography information system in looking for desirable tourist attractions.

The sample data for this study subjects were a number of 400 Thai and Foreign tourists who have visited a total of 7 seashore areas of Thailand. Hence the study procedure could be divided into two parts: the first is a surveying the attitudes of the tourists so as to analyze the desirable seashore characters by using a questionnaire for collecting data. The second is an analyzing statistical data with percentage, mode and X^2 test, and making a database of Thai seashore tourist attractions for the purpose of analyzing to determine the tourist attractions desirable to the tourists by detecting data with geographical information system.

As the study results, they were found:

1. The majority of the seashore geographical features desirable for tourists favorite are the beach and islands landform. The beach characteristic should contain a sand of which the materials are composed by a pure and white sand texture, the wide beach and gentle sloping. The island landscapes characteristic should be a tiny one ; come with privacy and complete nature. The torist favorite for coastal landscapes were high mountains and cliffs as well. In addition of them we also found that the coastal location most favorite for most tourists is the Andaman coast.

2. The coastal landscapes component in place most favorite and disirable of the tourist focus on beach, acqua, coral, sunset-time environment, coconut palm row and resort.

3. Regarding to the marshalling result by the tourists of Thailand's coastal attractions were found where Thai tourist have visited and feel most impressive were Hua Hin, Prachuap Khiri Khan Province. The place where in the foreign tourists favorite aspect is Pa Tong Beach, Phuket Province. The attraction of the island in view of Thai tourist most favorite is Koh Chang, Trat Province. And the most favorite for foreign tourists is Phi Phi Island, Krabi Province. For the marshalling result of attractive coast where tourists have never been and prefer to visit that is Samila Beach, Songkhla Province by Thai tourist aspect. , And by foreign tourist aspect is Maya Bay, Krabi Province. Concerning to a particular attractive island of both Thai and foreign tourist most favorite is Koh Phi Phi, Krabi Province.

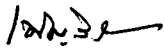
4. The study result of desirable and attractive coast in tourist aspect was exploited and stored into database for data retrieving or query by using geographical information system of tourist attractions. We found that the attractive seashore in view of Thai tourist favorite are Pa Tong Beach, Kata Beach, Rawai Beach, Phuket Province; Koh Phi Phi, Krabi Province; Koh Surin, Phang-nga Province, and in view of foreign tourist favorite are Koh Phi Phi, Krabi Province; Koh Similan, North-South Koh Surin, Phang-nga Province; Koh Tarutao, Satul Province.

ปริญญาานิพนธ์
เรื่อง

ลักษณะชายฝั่งทะเลที่พึงประสงค์ของนักท่องเที่ยว บริเวณชายฝั่งทะเลประเทศไทย

ของ
นางสาวอรุณช ศิลป์มณีพันธ์

ได้รับอนุมัติจากบัณฑิตวิทยาลัยให้นับเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร
ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาภูมิศาสตร์
ของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

..... คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. เพ็ญศิริ จีระเดชากุล)

วันที่ 28 เดือน พฤษภาคม พ.ศ. 2547

คณะกรรมการสอบปริญญาานิพนธ์

..... ประธาน

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ กวี วรรกวิน)

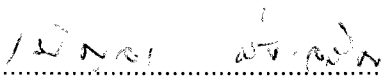
..... กรรมการ

(อาจารย์พิพัฒน์ นวลอนันต์)

..... กรรมการที่แต่งตั้งเพิ่มเติม

(รองศาสตราจารย์ วรรณ วังษ์วานิช)

..... กรรมการที่แต่งตั้งเพิ่มเติม

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ เบ็ญจา สงเจริญ)

ประกาศคุณูปการ

ปริญญาานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จสมบูรณ์ได้ด้วยความสามารถ ความช่วยเหลือและด้วยความอนุเคราะห์อย่างดีจากผู้ช่วยศาสตราจารย์วี วรภินัน ประธานควบคุมปริญญาานิพนธ์ และอาจารย์พิพัฒน์ นวลอนันต์ กรรมการควบคุมปริญญาานิพนธ์ และอาจารย์พิเศษ เสนาวงษ์ ผู้เชี่ยวชาญจากมหาวิทยาลัยมหิดล และอาจารย์สุธาทิพย์ ชวนะเวชสกุล ที่กรุณาให้ความรู้ คำแนะนำ คำปรึกษา และตรวจแก้ไข ตลอดจนช่วยเหลือในด้านต่างๆ ตลอดระยะเวลาของการทำวิจัย ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณเป็นอย่างสูง

ขอกราบขอบพระคุณรองศาสตราจารย์วรรณ วังษ์วานิช และ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ เบ็ญจา สงเจริญ ที่ได้ร่วมเป็นกรรมการสอบปากเปล่าปริญญาานิพนธ์และกรุณาให้คำแนะนำต่างๆ ที่ทำให้ปริญญาานิพนธ์ฉบับนี้สมบูรณ์มากยิ่งขึ้น

ขอกราบขอบพระคุณคณาจารย์ภาควิชาภูมิศาสตร์ทุกท่านที่ได้ประสิทธิ์ประสาทวิชาความรู้ ตลอดระยะเวลาของการศึกษา จนผู้วิจัยสามารถนำความรู้มาใช้ในการดำเนินการทำปริญญาานิพนธ์จนสำเร็จ

ขอขอบพระคุณเพื่อนๆ นิสิตปริญญาโท วิชาเอกภูมิศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒทุกท่านที่คอยช่วยเหลือและเป็นกำลังใจในการทำงานวิจัยตลอดมา

สุดท้ายนี้ ขอกราบขอบพระคุณ บิดา มารดา และทุกๆ คนในครอบครัว ที่ให้กำลังใจและให้การสนับสนุนแก่ผู้วิจัยในด้านต่างๆ จนทำให้ปริญญาานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จลุล่วงไปได้ด้วยดี

อรนุช ศิลป์มณีพันธ์

สารบัญ

บทที่	หน้า
1) บทนำ.....	1
ภูมิหลัง.....	1
ความมุ่งหมายของการวิจัย.....	4
ความสำคัญของการวิจัย.....	4
ขอบเขตของการวิจัย.....	4
นิยามศัพท์เฉพาะ.....	5
กรอบแนวคิดในการวิจัย.....	6
สมมติฐานในการวิจัย.....	7
2 เอกสารงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	8
ความรู้เกี่ยวกับชายฝั่งทะเล.....	8
ลักษณะชายฝั่งทะเลในประเทศไทย.....	18
แนวความคิดเกี่ยวกับการท่องเที่ยว.....	37
ข้อมูลระบบสารสนเทศภูมิศาสตร์.....	50
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	55
3 วิธีดำเนินการวิจัย.....	59
การกำหนดประชากรและการเลือกกลุ่มตัวอย่าง.....	59
การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย.....	62
การเก็บรวบรวมข้อมูล.....	63
การจัดกระทำและการวิเคราะห์ข้อมูล.....	65
สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล.....	65
4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	67
5 สรุปผลการวิจัย.....	146

สารบัญ (ต่อ)

บทที่	หน้า
บรรณานุกรม.....	170
ภาคผนวก.....	176
ประวัติย่อผู้วิจัย.....	200

บัญชีตาราง

ตาราง	หน้า
1 แสดงสถิติภูมิอากาศของประเทศไทยในคาบ 30 ปี (พ.ศ.2504 - 2533).....	32
2 แสดงชื่อแหล่งท่องเที่ยวชายฝั่งทะเล บริเวณประเทศไทย.....	45
3 แสดงพื้นที่และกลุ่มประชากรที่ใช้ศึกษา บริเวณชายฝั่งทะเลประเทศไทย.....	60
4 ตารางแสดงพื้นที่ศึกษาและจำนวนกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษา บริเวณชายฝั่งทะเล ประเทศไทย.....	61
5 แสดงจำนวนและคำร้อยละข้อมูลสถานภาพของนักท่องเที่ยว.....	69
6 แสดงจำนวนและคำร้อยละข้อมูลลักษณะการท่องเที่ยวของนักท่องเที่ยว.....	71
7 แสดงจำนวนและคำร้อยละข้อมูลคุณค่าของแหล่งท่องเที่ยวชายฝั่งทะเลประเทศไทย...	73
8 แสดงจำนวนและคำร้อยละของข้อมูลลักษณะที่ตั้งแหล่งท่องเที่ยวที่พึงประสงค์ ของนักท่องเที่ยว บริเวณชายฝั่งทะเลประเทศไทย.....	75
9 แสดงผลการจัดอันดับลักษณะภูมิประเทศชายฝั่งทะเลที่พึงประสงค์ของนักท่องเที่ยว...	76
10 แสดงจำนวนและคำร้อยละของนักท่องเที่ยว 78	
11 แสดงจำนวนและคำร้อยละของข้อมูลองค์ประกอบภูมิทัศน์ชายฝั่งทะเลที่พึงประสงค์ของ นักท่องเที่ยว.....	82
12 การวิเคราะห์การจัดอันดับที่เลือกแหล่งท่องเที่ยวชายฝั่งทะเลบริเวณประเทศไทย...	85
13 แสดงคำร้อยละและผลการเปรียบเทียบลักษณะภูมิประเทศชายฝั่งทะเลที่พึงประสงค์ของ นักท่องเที่ยว ระหว่างเพศชายกับเพศหญิง.....	87
14 แสดงการจัดอันดับที่เลือกลักษณะภูมิประเทศชายฝั่งทะเลที่พึงประสงค์ของ นักท่องเที่ยวเพศชายและเพศหญิง.....	88
15 แสดงคำร้อยละและผลการเปรียบเทียบลักษณะภูมิประเทศชายฝั่งทะเลที่พึงประสงค์ ของนักท่องเที่ยว ระหว่างเพศชายและเพศหญิง.....	89
16 แสดงคำร้อยละและผลการเปรียบเทียบลักษณะภูมิประเทศชายฝั่งทะเลที่พึงประสงค์ ของนักท่องเที่ยว ระหว่างชาวไทยกับชาวต่างประเทศ.....	92
17 แสดงการจัดอันดับที่เลือกลักษณะภูมิประเทศชายฝั่งทะเลที่พึงประสงค์ของ นักท่องเที่ยวชาวไทยและชาวต่างประเทศ.....	93

บัญชีตาราง(ต่อ)

ตาราง	หน้า
31 แสดงค่าร้อยละและผลการเปรียบเทียบองค์ประกอบภูมิทัศน์ชายฝั่งทะเลของนักท่องเที่ยวระหว่างเพศชายกับเพศหญิง.....	117
32. แสดงค่าร้อยละและผลการเปรียบเทียบองค์ประกอบภูมิทัศน์ชายฝั่งทะเลของนักท่องเที่ยวระหว่างเชื้อชาติ.....	120
33 แสดงค่าร้อยละและผลการเปรียบเทียบองค์ประกอบภูมิทัศน์ชายฝั่งทะเลของนักท่องเที่ยวที่มีอายุแตกต่างกัน.....	123
34 แสดงค่าร้อยละและผลการเปรียบเทียบองค์ประกอบภูมิทัศน์ชายฝั่งทะเลของนักท่องเที่ยวที่มีระดับการศึกษาแตกต่างกัน.....	126
35 แสดงค่าร้อยละและผลการเปรียบเทียบองค์ประกอบภูมิทัศน์ชายฝั่งทะเลของนักท่องเที่ยวที่มีรายได้ต่อเดือนแตกต่างกัน.....	129
36 แสดงค่าร้อยละและผลการเปรียบเทียบองค์ประกอบภูมิทัศน์ชายฝั่งทะเลของนักท่องเที่ยวที่มีอาชีพแตกต่างกัน.....	133
37 แสดงการจัดอันดับแหล่งท่องเที่ยวชายฝั่งทะเลที่นักท่องเที่ยวเคยไปและประทับใจ กับแหล่งท่องเที่ยวบริเวณชายฝั่งทะเลประเทศไทยระหว่างนักท่องเที่ยวชาวไทย.....	135
38 แสดงการจัดอันดับแหล่งท่องเที่ยวชายฝั่งทะเลที่นักท่องเที่ยวเคยไปและประทับใจกับแหล่งท่องเที่ยวบริเวณประเทศไทยระหว่างนักท่องเที่ยวชาวต่างประเทศ.....	137
39 แสดงผลการวิเคราะห์แหล่งท่องเที่ยวชายฝั่งทะเลของประเทศไทยที่พึงประสงค์ของนักท่องเที่ยว	143
40 สรุปผลการเปรียบเทียบลักษณะภูมิทัศน์ชายฝั่งทะเลที่พึงประสงค์ของนักท่องเที่ยวบริเวณชายฝั่งทะเลประเทศไทย.....	154
41 แสดงการจัดอันดับที่ที่เลือกแหล่งท่องเที่ยวชายฝั่งทะเลของนักท่องเที่ยวชาวไทยที่นักท่องเที่ยวเคยไปและประทับใจ ประเภทชายหาด.....	189
42 แสดงการจัดอันดับที่ที่เลือกแหล่งท่องเที่ยวชายฝั่งทะเลของนักท่องเที่ยวชาวไทยที่นักท่องเที่ยวเคยไปและประทับใจ ประเภทเกาะ.....	191

43	แสดงการจัดอันดับที่เลือกแหล่งท่องเที่ยวชายฝั่งทะเลของนักท่องเที่ยวชาวต่างประเทศ ที่นักท่องเที่ยวเคยไปและประทับใจ ประเภทชายหาด.....	193
44	แสดงการจัดอันดับที่เลือกแหล่งท่องเที่ยวชายฝั่งทะเลของนักท่องเที่ยวชาวต่างประเทศ ที่นักท่องเที่ยวเคยไปและประทับใจ ๑ ประเภทเกาะ.....	195
45	แสดงการจัดอันดับที่เลือกแหล่งท่องเที่ยวชายฝั่งทะเลของนักท่องเที่ยวชาวไทย ที่ไม่เคยไปและต้องการไป ประเภทชายหาด.....	196
46	แสดงการจัดอันดับที่เลือกแหล่งท่องเที่ยวชายฝั่งทะเลของนักท่องเที่ยวชาวไทย ที่ไม่เคยไปและต้องการไป ประเภทเกาะ.....	197
47	แสดงการจัดอันดับที่เลือกแหล่งท่องเที่ยวชายฝั่งทะเลของนักท่องเที่ยวชาวต่างประเทศ ที่นักท่องเที่ยวไม่เคยไปและต้องการไป ประเภทชายหาด.....	198
48	แสดงการจัดอันดับที่เลือกแหล่งท่องเที่ยวชายฝั่งทะเลของนักท่องเที่ยว ชาวต่างประเทศที่ไม่เคยไปและต้องการไป ประเภทเกาะ.....	199

บัญชีภาพประกอบ

ภาพประกอบ	หน้า
1 แสดงขอบเขตพื้นที่บริเวณชายฝั่งทะเล.....	7
2 แสดงลักษณะภูมิประเทศชายฝั่งทะเลที่เกิดจากการกัดเซาะ.....	13
3 ชนิดของชายหาด.....	15
4 ลักษณะภูมิประเทศชายฝั่งทะเลที่เกิดจากการทับถม.....	16
5 แผนที่แสดงพื้นที่ชายฝั่งทะเลประเทศไทยและอุทยานแห่งชาติทางทะเล.....	19
6 แสดงตัวอย่างภูมิประเทศชายฝั่งทะเลประเทศไทย.....	27
7 ลักษณะภูมิอากาศบริเวณชายฝั่งทะเลของประเทศไทย.....	29
8 ความสัมพันธ์ระหว่างบริเวณชายฝั่งกับระบบทรัพยากรชายฝั่ง.....	33
9 แสดงขั้นตอนและวิธีการศึกษาลักษณะชายฝั่งทะเลที่พึงประสงค์ของนักท่องเที่ยว	64
10 แผนที่แสดงการจัดอันดับแหล่งท่องเที่ยวชายฝั่งทะเลไทยของนักท่องเที่ยวชาวไทย	136
11 แผนที่แสดงการจัดอันดับแหล่งท่องเที่ยวชายฝั่งทะเลไทยของนักท่องเที่ยว ชาวต่างประเทศ.....	138
12 แสดงหน้าต่างตารางฐานข้อมูลและเครื่องหมาย Query Builder	139
13 แสดงหน้าต่างสำหรับการสืบค้นข้อมูล.....	140
14 แสดงวิธีการตั้งเงื่อนไขการสืบค้นข้อมูล.....	141
15 แผนที่แสดงตำแหน่งแหล่งท่องเที่ยวชายฝั่งทะเลของไทยตามลักษณะชายฝั่งทะเล ที่พึงประสงค์ ของนักท่องเที่ยวชาวไทยและชาวต่างประเทศ.....	145
16 แสดงตัวอย่างรูปแบบองค์ประกอบภูมิทัศน์ชายฝั่งทะเลที่พึงประสงค์ของนักท่องเที่ยว	163
17 ตัวอย่างรูปแบบแหล่งท่องเที่ยวชายฝั่งทะเลบริเวณอันดามัน.....	166
18 ตัวอย่างรูปแบบแหล่งท่องเที่ยวชายฝั่งทะเลภาคตะวันออก.....	167
19 ตัวอย่างรูปแบบแหล่งท่องเที่ยวชายฝั่งทะเลบริเวณภาคใต้ฝั่งอ่าวไทย.....	167

บทที่ 1

บทนำ

ภูมิหลัง

ชายฝั่งทะเลเป็นทรัพยากรธรรมชาติที่สร้างมูลค่าเพิ่มให้กับการท่องเที่ยวของไทย ในปี พ.ศ. 2545 ประเทศไทยมีรายได้จากการท่องเที่ยวรวมทั้งสิ้น 526,954.57 ล้านบาท โดยรายได้จำนวนนี้กระจายอยู่ในภาคใต้และภาคตะวันออกถึงร้อยละ 35 ซึ่งเป็นที่ตั้งของแหล่งท่องเที่ยวชายฝั่งทะเลของไทย(การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย.2545:14) ชายฝั่งทะเลเป็นสถานที่สำคัญที่นักท่องเที่ยวทั่วโลกต่างให้ความสนใจที่จะเดินทางไปท่องเที่ยวเพื่อสัมผัสบรรยากาศธรรมชาติ สำหรับประเทศไทยมีชายฝั่งทะเลที่สวยงามมากมายและหลากหลายรูปแบบในการดึงดูดนักท่องเที่ยวให้มาเยี่ยมชมเยือน แหล่งท่องเที่ยวชายฝั่งทะเลไทยที่รู้จักกันดี อาทิ หาดทรายในภูเก็ต หาดหัวหิน หาดบางแสน หาดพัทยา เกาะสิมิลัน เกาะพีพี เกาะช้าง เกาะสมุย เป็นต้น นอกจากความสวยงามของพื้นที่แล้วชายฝั่งทะเลแต่ละแห่งมีเอกลักษณ์เฉพาะตัวทางธรรมชาติที่ผู้คนมุ่งหน้าเข้าไปสัมผัสและค้นหาความจริงจากธรรมชาติในรูปแบบต่างกัน

ประเทศไทยมีชายฝั่งทะเลยาวประมาณ 2,800 กิโลเมตร (สถาบันวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีแห่งประเทศไทย.2541:2-1) เป็นลักษณะแผ่นดินที่เป็นคาบสมุทรยื่นออกมาใน 2 ทะเลใหญ่คือทะเลอันดามันทางฝั่งตะวันตกและอ่าวไทยทางฝั่งตะวันออก ประเทศไทยได้แบ่งชายฝั่งทะเลออกเป็น 3 บริเวณ ได้แก่ ชายฝั่งด้านตะวันออกของอ่าวไทยยาว 544 กิโลเมตร ชายฝั่งด้านตะวันตกของอ่าวไทยยาว 1,334 กิโลเมตร และชายฝั่งด้านทะเลอันดามันยาว 937 กิโลเมตร (ประมาณ เทพสงเคราะห์. 2544:20) ด้วยความแตกต่างของที่ตั้งทางภูมิศาสตร์ ลมมรสุม และน้ำจืดจากแผ่นดินใหญ่ ต่างก็มีอิทธิพลที่ทำให้สภาพแวดล้อมบริเวณชายฝั่งทะเลไทยมีความแตกต่างกันของพื้นที่ เช่น ชายฝั่งทะเลอันดามันส่วนใหญ่เป็นชายฝั่งทะเลแบบยุบตัว จึงทำให้มีเกาะแก่ง ไซดหินต่างๆ มากมายมีรูปร่างแปลกตา ชายหาดลักษณะแคบ ฝั่งอ่าวไทยส่วนใหญ่เป็นชายฝั่งแบบยกตัวทำให้มีชายหาดที่กว้างกว่าและมีความลาดชันของพื้นที่น้อยกว่าฝั่งอันดามัน ทะเลอันดามันมีแนวปะการังขนาดใหญ่กว่า สิ่งมีชีวิตที่พบมีความหลากหลายมากกว่าที่พบในอ่าวไทย น้ำในทะเลอันดามันมีความโปร่งใสมากกว่าฝั่งอ่าวไทย เป็นต้น

ชายฝั่งทะเลนับเป็นทรัพยากรธรรมชาติที่เอื้อประโยชน์ต่อสิ่งมีชีวิตทั้งมวลในระบบนิเวศวิทยาและมีบทบาทสำคัญยิ่งต่อระบบเศรษฐกิจและสังคมของประเทศมาเป็นระยะเวลาอันยาวนานทรัพยากรเหล่านี้ให้คุณประโยชน์ทั้งด้านการอุปโภคบริโภคและสุนทรียภาพ ได้แก่ แหล่งประมง

แนวปะการัง ป่าชายเลน แหล่งแร่ธาตุ และทัศนียภาพประกอบชายฝั่งทะเลอันสวยงามที่มีคุณค่าต่อการท่องเที่ยว

ชายฝั่งทะเลเป็นหน่วยหนึ่งของระบบธรรมชาติที่เอื้ออำนวยประโยชน์ทางการท่องเที่ยว ทั้งนี้ชายฝั่งทะเลประกอบไปด้วยทรัพยากรธรรมชาติมากมายที่มีศักยภาพเป็นทรัพยากรเพื่อท่องเที่ยวได้ เช่น ชายหาด จะมีหาดทรายและหาดหิน อ่าว สันทราย หิวแหลม หน้าผาชายฝั่ง ทะเลสาบน้ำเค็ม ถ้ำหรือโพรงหินชายฝั่ง เกาะแก่งต่างๆ เป็นต้น ลักษณะพื้นฐานต่างๆ เหล่านี้ เรียกว่า *ลักษณะภูมิประเทศ (Landform)* บริเวณชายฝั่งทะเลจะมีรูปแบบพื้นฐานของแผ่นดินที่แตกต่างกันไปตามโครงสร้างทางธรณีของแต่ละภูมิภาคของพื้นที่นั้นๆ ซึ่งสำหรับการท่องเที่ยวทรัพยากรธรรมชาติจะปรากฏอยู่ในรูปของ *ภูมิทัศน์ (Landscape)* ชายฝั่งทะเล คือ องค์รวมของลักษณะธรรมชาติในภูมิทัศน์หนึ่งๆจะประกอบไปด้วย ภูมิประเทศหลายลักษณะและมีปัจจัยอื่นที่เป็นองค์ประกอบมากกว่า 2 อย่างขึ้นไป เช่น บริเวณชายฝั่งทะเลหนึ่งอาจประกอบไปด้วย *ภูมิประเทศ* มีภูเขาที่เป็นหน้าผา กับหาดทราย *พืชพรรณ* เป็นป่าดิบ *สายน้ำ* เป็นน้ำทะเลสีเขียวอมฟ้า และ*อากาศ*ที่โปร่งแจ่มใส เป็นต้น ในภูมิทัศน์ของชายฝั่งทะเลยังมีภูมิประเทศอีกหลายรูปแบบและมีปัจจัยธรรมชาติอื่นๆมาประกอบทำให้เป็นภูมิทัศน์เพื่อการท่องเที่ยว

สำหรับปัจจุบันความเจริญก้าวหน้าของพื้นที่มีสิ่งที่มีมนุษย์สร้างขึ้น เช่น ถิ่นที่อยู่รูปแบบต่างๆ มีวิทยาการและเทคโนโลยีต่างๆมาประกอบชายฝั่งทะเลนอกจากธรรมชาติที่ได้กล่าวมาแล้ว ซึ่งถือได้ว่าเป็นการสร้างสรรควัฒนธรรมก่อให้เกิดกิจกรรมรูปแบบต่างๆ ในพื้นที่ชายฝั่งทะเลแต่ละบริเวณที่ทำให้มีภูมิทัศน์แบบต่างๆเพิ่มขึ้นในการดึงดูดนักท่องเที่ยว อาทิ เครื่องเล่น/อุปกรณ์กีฬาทางน้ำ ร้านอาหาร สถานบันเทิง เรือชนิดต่างๆ รวมทั้งเทศกาลประเพณีต่างๆ เป็นต้น

สถานที่ท่องเที่ยวชายฝั่งทะเลนับเป็นที่ที่นักท่องเที่ยวต่างนิยมเดินทางเข้าไปพักผ่อนในวันหยุดมากที่สุด จากผลการวิเคราะห์ความต้องการของนักท่องเที่ยวชาวยุโรปในเอเชียแปซิฟิกปี 2000 พบว่านักท่องเที่ยวเดินทางไปชายหาดมากที่สุดร้อยละ 40 ทั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อการพักผ่อน ว่ายน้ำ อาบแดด เพื่อความสนุกสนาน และหนีความวุ่นวาย นอกจากนี้ยังไม่รวมถึงวัตถุประสงค์อื่นๆ ที่เกี่ยวข้องกับท่องเที่ยวชายฝั่ง อาทิ เพื่อเที่ยวชมธรรมชาติ เพื่อเล่นกีฬาทางน้ำบริเวณชายฝั่งทะเล อาหารต่างๆและที่พักแปลกใหม่ เป็นต้น (บุหลัน บัวผัน, 2544:14) บริเวณชายฝั่งทะเลเป็นที่นิยมสำหรับการท่องเที่ยว ทั้งนี้ชายฝั่งทะเลมีคุณลักษณะทางธรรมชาติที่อำนวยประโยชน์ต่อกิจกรรมต่างๆ อาทิ บรรยากาศเงียบสงบเหมาะกับการพักผ่อน ชายฝั่งที่เหมาะสมแก่การเล่นน้ำ อาบแดด กิจกรรมกีฬาทางน้ำ ดำน้ำดูปะการัง ศึกษาธรรมชาติในลักษณะต่างๆ เป็นต้น และจากการสำรวจทัศนคติของนักท่องเที่ยว โดยการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทยพบว่า นักท่องเที่ยวสนใจที่จะไปท่องเที่ยวชายหาดถึงร้อยละ 77 (ชอุณหเดช พรหมเศรษฐี, 2535:29)

ในการเลือกสถานที่ท่องเที่ยว นักท่องเที่ยวแต่ละคนต่างมีความต้องการที่จะได้พบเห็นสัมผัสกับสิ่งที่ตนปรารถนาอันเป็นสิ่งจูงใจและกระตุ้นให้ตัดสินใจเดินทางไปยังแหล่งท่องเที่ยวต่างๆ ซึ่งทำให้เกิดคำว่า “จินตภาพการท่องเที่ยว” (Tourist Image) ขึ้น โดยที่ Miossec กล่าวว่า จินตภาพการท่องเที่ยว ได้แก่ สิ่งที่นักท่องเที่ยวนึกคิดเกี่ยวกับแหล่งท่องเที่ยวก่อนได้สัมผัสของจริงด้วยตนเอง จินตภาพอาจมีที่มาจากการอ่านหนังสือ การสนทนา การได้ยินกิตติศัพท์เล่าลือ ภาพโฆษณา แผ่นพับ/ใบปลิว หรือข้อมูลจากตัวแทนจำหน่ายบริการการท่องเที่ยว (ชยาภรณ์ ชื่นรุ่งโรจน์. 2530:33) ในประเทศไทยก็มีชายฝั่งทะเลที่สวยงามทำให้มีนักท่องเที่ยวมากมายเดินทางมาเยี่ยมเยียนทั้งนักท่องเที่ยวชาวไทยและชาวต่างประเทศ แต่ยังไม่เป็นที่ชัดเจนว่ารูปแบบชายฝั่งทะเลในอุดมคติหรือเป็นชายฝั่งที่พึงประสงค์ของนักท่องเที่ยวส่วนใหญ่มีความต้องการพบคุณลักษณะชายฝั่งทะเลรูปแบบใดและที่สำคัญนักท่องเที่ยวมีความคิดเห็นอย่างไรต่อแหล่งท่องเที่ยวบริเวณชายฝั่งทะเลของไทย และแหล่งท่องเที่ยวชายฝั่งทะเลไทยที่ใดเป็นสถานที่ท่องเที่ยวที่นักท่องเที่ยวชอบหรือต้องการไปท่องเที่ยวมากที่สุด คำตอบที่จะได้มาซึ่งความต้องการของนักท่องเที่ยวเหล่านี้ย่อมมีประโยชน์ในการวางแผนกลยุทธ์การตลาด สำหรับการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย (ททท.) ที่มีนโยบายที่จะเพิ่มศักยภาพทางการแข่งขันด้านการท่องเที่ยวของประเทศเพื่อเพิ่มรายได้และเสริมสร้างเศรษฐกิจ ในการนำเสนอสถานที่ท่องเที่ยวที่ตรงกับความต้องการของนักท่องเที่ยวมากที่สุด

ดังนั้นในการวิจัยนี้มีจุดมุ่งหมาย เพื่อศึกษาคุณลักษณะของชายฝั่งทะเลที่พึงประสงค์ของนักท่องเที่ยวบริเวณชายฝั่งทะเลประเทศไทย เพื่อจะได้รูปแบบ (model) ของชายฝั่งทะเลที่พึงประสงค์ของนักท่องเที่ยวแต่ละกลุ่ม และสถานที่ท่องเที่ยวแห่งใดที่นักท่องเที่ยวให้ความสำคัญอยู่ในอันดับต้นๆ ของประเทศ ในขณะที่ข้อมูลเหล่านั้นก็บ่งบอกถึงคุณภาพของแหล่งท่องเที่ยวบริเวณชายฝั่งทะเลไทย โดยที่จะนำความก้าวหน้าทางเทคโนโลยีด้านระบบสารสนเทศภูมิศาสตร์ (GIS) มาประยุกต์ใช้วิเคราะห์ในการสืบค้นข้อมูลและนำเสนอข้อมูลของแหล่งท่องเที่ยวชายฝั่งทะเลไทยที่สอดคล้องกับชายฝั่งทะเลในความต้องการของนักท่องเที่ยวแต่ละกลุ่ม ทั้งนี้ระบบสารสนเทศภูมิศาสตร์มีความสามารถในการจัดระบบฐานข้อมูล คือ ข้อมูลด้านเชิงพื้นที่ (Spatial Data) เมื่อต้องการทำการวิเคราะห์ข้อมูลผู้ใช้สามารถที่จะเลือกข้อมูลเชิงพื้นที่ชั้นต่างๆ ที่ต้องการมาซ้อนทับกัน (Overlay) โดยกำหนดเงื่อนไขที่ต้องการเข้าไปในระบบ ซึ่งจะแสดงพื้นที่หรือจุดที่ตั้งของสถานที่ที่ผู้ใช้ต้องการทราบบนหน้าจอคอมพิวเตอร์ตามความต้องการของผู้ใช้ในการวิเคราะห์เพื่อสอบถามเชิงพื้นที่นั้นๆ และแสดงผลในรูปของแผนที่ ในการวิจัยครั้งนี้สามารถประยุกต์ใช้ระบบสารสนเทศภูมิศาสตร์มานำเสนอคุณลักษณะแหล่งท่องเที่ยวชายฝั่งทะเลที่พึงประสงค์ของนักท่องเที่ยวทั้งชาวไทยและชาวต่างประเทศที่ชื่นชอบบริเวณชายฝั่งทะเลของประเทศไทย

ความมุ่งหมายการวิจัย

1. เพื่อศึกษาลักษณะภูมิประเทศและภูมิทัศน์ชายฝั่งทะเลที่พึงประสงค์ของนักท่องเที่ยวบริเวณชายฝั่งทะเลประเทศไทย
2. เพื่อวิเคราะห์และจัดลำดับความสำคัญของแหล่งท่องเที่ยวชายฝั่งทะเลของไทยที่พึงประสงค์ของนักท่องเที่ยว
3. เพื่อนำเสนอแหล่งท่องเที่ยวชายฝั่งที่พึงประสงค์ของนักท่องเที่ยวและแหล่งท่องเที่ยวชายฝั่งทะเลในประเทศไทยด้วยระบบสารสนเทศภูมิศาสตร์

ความสำคัญของการศึกษาวิจัย

1. ผลของการศึกษาทำให้ทราบถึงความต้องการของนักท่องเที่ยวที่มีต่อคุณลักษณะต่างๆ ของชายฝั่งทะเลของไทย เพื่อใช้เป็นแนวทางในการวางแผนพัฒนารูปแบบการท่องเที่ยวชายฝั่งทะเลและเป็นการส่งเสริมการท่องเที่ยวของไทย
2. ผลของการศึกษาสามารถสร้างรูปแบบจำลองชายฝั่งทะเลที่พึงประสงค์ของนักท่องเที่ยวแต่ละกลุ่มได้ เพื่อเป็นต้นแบบในการค้นหาพื้นที่แหล่งท่องเที่ยว บริเวณชายฝั่งทะเลประเทศไทยที่ตรงกับต้องการของนักท่องเที่ยว
3. ผลของการศึกษาทำให้สามารถเปรียบเทียบการจัดลำดับความสำคัญของแหล่งท่องเที่ยวชายฝั่งทะเลในประเทศไทย ตามทัศนะของนักท่องเที่ยวชาวไทยและชาวต่างประเทศ
4. ผลของการศึกษาสามารถนำเสนอแหล่งท่องเที่ยวชายฝั่งทะเลที่พึงประสงค์ของนักท่องเที่ยว บริเวณชายฝั่งทะเลประเทศไทยในรูปของระบบสารสนเทศภูมิศาสตร์
5. ผลของการศึกษาสามารถใช้เป็นแนวทางในการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวชายฝั่งทะเลแหล่งอื่นๆที่ยังไม่เป็นที่รู้จัก แต่มีลักษณะเช่นเดียวกับชายฝั่งทะเลที่พึงประสงค์ของนักท่องเที่ยวให้เป็นแหล่งท่องเที่ยวสำคัญและนำไปสู่การพัฒนาที่ยั่งยืนต่อไป

ขอบเขตของการวิจัย

ประชากรและกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย

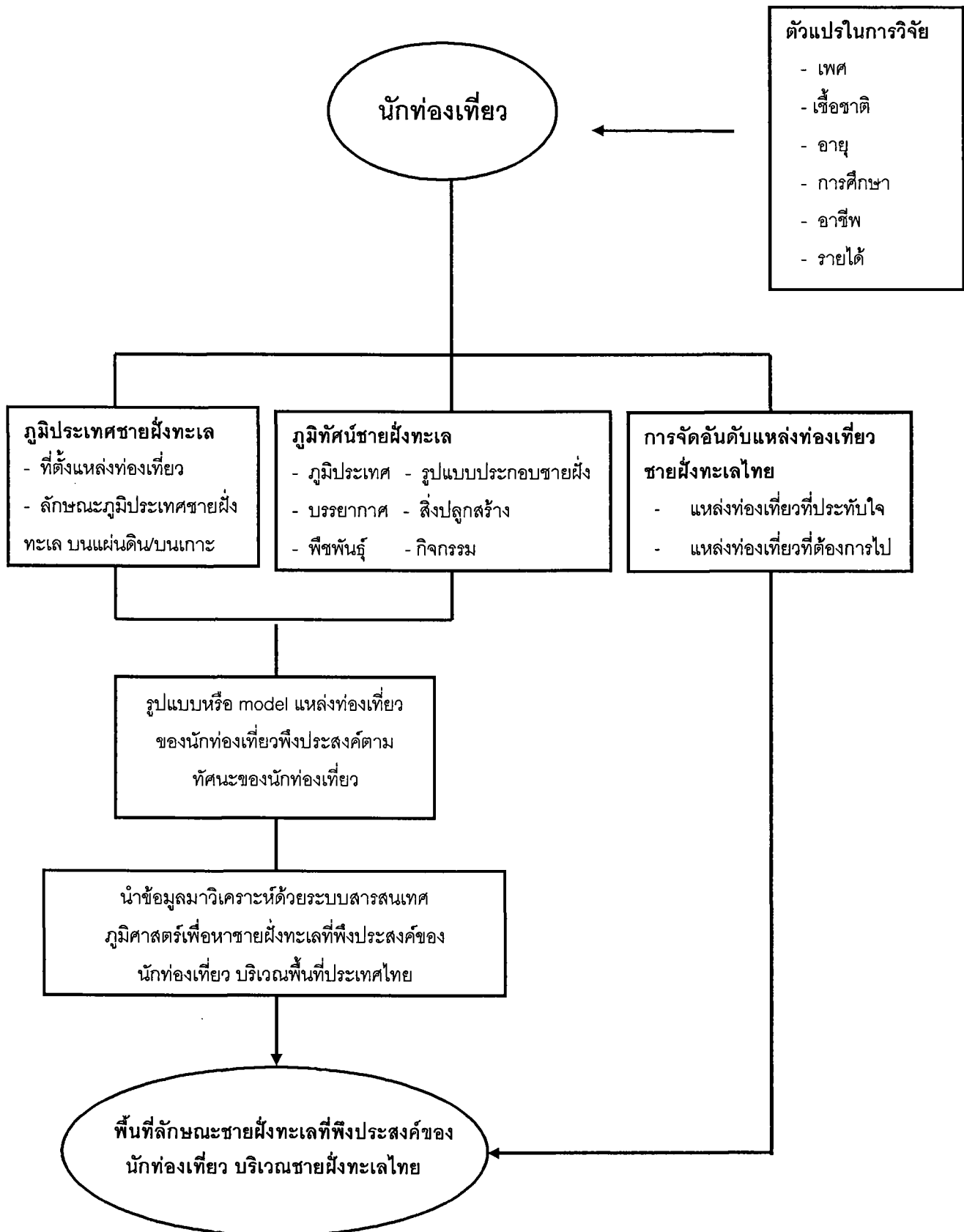
ผู้วิจัยได้กำหนดให้สถานที่ท่องเที่ยวบริเวณชายฝั่งทะเลประเทศไทยเป็นพื้นที่ในการศึกษาและเก็บข้อมูล ได้แก่ บริเวณชายฝั่งประเทศไทย โดยกำหนดกรณีศึกษาเป็นพื้นที่ตัวอย่าง 7 แห่ง คือ หาดพิทยา จ. ชลบุรี เกาะช้าง จ.ตราด หาดชะอำ จ.เพชรบุรี เกาะสมุย จ. สุราษฎร์ธานี หาดสมิหรา จ. สงขลา อ่าวพังงา จังหวัดพังงา และหาดป่าตอง จ.ภูเก็ต โดยการเก็บข้อมูลจากนักท่องเที่ยวทั้งชาวไทยและชาวต่างประเทศที่เดินทางมาท่องเที่ยวบริเวณชายฝั่งทะเลในช่วงฤดูกาลท่องเที่ยวของแต่ละแห่ง ในช่วงเวลา 15 ตุลาคม พ.ศ. 2546 ถึง 15 เมษายน พ.ศ. 2547 จำนวน 400 ตัวอย่าง

ตัวแปรที่ศึกษา

1. ตัวแปรอิสระ (Independent Variable)
 - 1.1 นักท่องเที่ยว ได้แก่ เพศ อายุ เชื้อชาติ การศึกษา รายได้ และอาชีพ
 - 1.2 ลักษณะของแหล่งท่องเที่ยวชายฝั่งทะเล ได้แก่
 - 1.2.1 ภูมิประเทศชายฝั่งทะเล
 - 1.2.2 ภูมิทัศน์ชายฝั่งทะเล
 - 1.3 แหล่งท่องเที่ยวชายฝั่งทะเลไทย ได้แก่
 - 1.3.1 แหล่งท่องเที่ยวชายฝั่งทะเลประเภทชายหาด
 - 1.3.2 แหล่งท่องเที่ยวชายฝั่งทะเลประเภทเกาะ
2. ตัวแปรตาม (Dependent Variable) ได้แก่ ความพึงประสงค์ของนักท่องเที่ยวที่มีต่อลักษณะชายฝั่งทะเล

คำนิยามศัพท์เฉพาะ

1. ชายฝั่งทะเล หมายถึง บริเวณแถบพื้นที่ซึ่งครอบคลุมทั้งชายทะเลและชายฝั่งที่ขนานกันเป็นแนวยาว โดยมีชายหาดเป็นศูนย์กลางของแนวชายฝั่งทะเล
2. ภูมิประเทศชายฝั่งทะเล หมายถึง ลักษณะของแผ่นดินที่มีรูปแบบพื้นฐานต่างๆ บริเวณชายฝั่งทะเล เช่น ชายหาด หน้าผา ห้วยแหลม โขดหิน ภูเขา ถ้ำ อ่าว เกาะ เป็นต้น
3. ภูมิทัศน์ชายฝั่งทะเล หมายถึง ภาพองค์รวมของบริเวณชายฝั่งทะเลที่นักท่องเที่ยวสามารถเห็นได้ในช่วงเวลาต่างๆ อันประกอบไปด้วย ลักษณะภูมิประเทศ สภาพบรรยากาศ พืชพันธุ์ สิ่งต่างๆ ที่มนุษย์สร้างขึ้นบริเวณชายฝั่งทะเล เป็นต้น
4. ชายฝั่งทะเลที่พึงประสงค์ หมายถึง ลักษณะชายฝั่งทะเลในอุดมคติหรือในจินตนาการของนักท่องเที่ยว ที่พึงประสงค์จะพบเมื่อเดินทางไปท่องเที่ยวบริเวณชายฝั่งทะเล
5. นักท่องเที่ยว หมายถึง ผู้ที่เดินทางมาท่องเที่ยวบริเวณชายฝั่งทะเลประเทศไทย ทั้งนักท่องเที่ยวชาวไทยและชาวต่างประเทศ ส่วนชาวต่างประเทศจำกัดเฉพาะบุคคลที่สามารถใช้ภาษาอังกฤษได้
6. การจัดลำดับ หมายถึง การจัดอันดับความสำคัญของสถานที่ท่องเที่ยวชายฝั่งทะเลไทยตามคุณสมบัติต่างๆ ที่มีต่อความพึงประสงค์ของแหล่งท่องเที่ยว โดยวัดจากการเรียงอันดับตามทัศนะของนักท่องเที่ยว
7. แบบจำลอง (Model) หมายถึง การแสดงลักษณะปรากฏการณ์พื้นที่ชายฝั่งทะเลที่มีหลากหลายรูปแบบ ให้ปรากฏตามลักษณะและเกณฑ์ที่นักท่องเที่ยวกำหนด

กรอบแนวคิด

สมมติฐานการวิจัย

1. นักท่องเที่ยวที่มีเพศ อายุ เชื้อชาติ การศึกษา รายได้ และอาชีพต่างกันมีลักษณะภูมิประเทศชายฝั่งทะเลที่พึงประสงค์แตกต่างกัน
2. นักท่องเที่ยวที่มีเพศ อายุ เชื้อชาติ การศึกษา รายได้ และอาชีพต่างกันมีลักษณะภูมิทัศน์ชายฝั่งทะเลที่พึงประสงค์แตกต่างกัน
3. การจัดอันดับแหล่งท่องเที่ยวชายฝั่งทะเล บริเวณประเทศไทยของนักท่องเที่ยวชาวไทยกับนักท่องเที่ยวชาวต่างประเทศน่าจะแตกต่างกัน

บทที่ 2

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

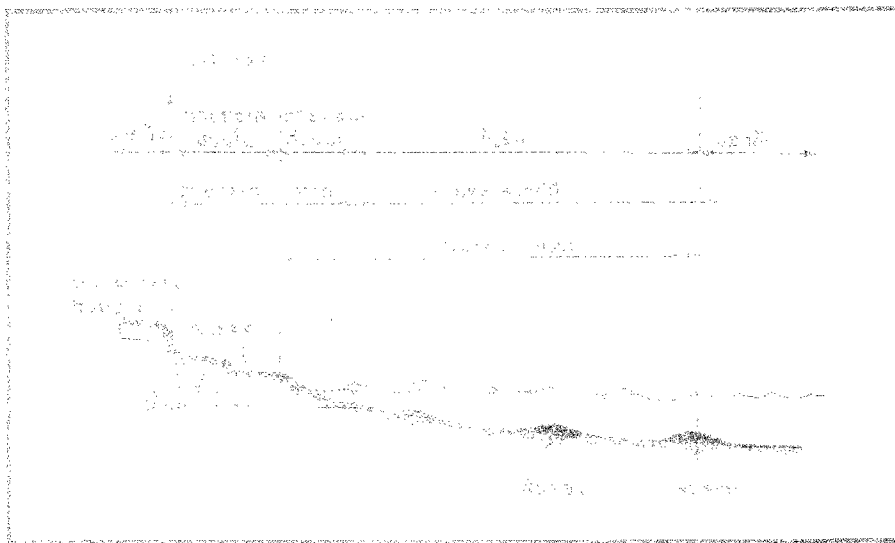
ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง และได้นำเสนอ ดังนี้

1. ความรู้เกี่ยวกับชายฝั่งทะเล
2. ลักษณะชายฝั่งทะเลในประเทศไทย
3. แนวความคิดเกี่ยวกับการท่องเที่ยว
4. ข้อมูลระบบสารสนเทศภูมิศาสตร์ (GIS)
5. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

1. ความรู้เกี่ยวกับชายฝั่งทะเล

ชายฝั่ง (Coast) เป็นเขตความกว้างระหว่างกลางของพื้นที่รอยต่อระหว่างทะเลกับแผ่นดิน ซึ่ง ราชบัณฑิตยสถาน ได้ให้ความหมายไว้ว่า “แถบของแผ่นดินนับจากแนวชายทะเลขึ้นไปบนบก จนถึงบริเวณที่มีลักษณะภูมิประเทศเปลี่ยนแปลงชัดเจน มีความกว้างกำหนดไม่ได้แน่นอน อาจหลายกิโลเมตรได้” (พจนานุกรมศัพท์ธรณีวิทยา.2544:93) ดังนั้นขอบเขตชายฝั่งจึงกำหนดไม่แน่นอนขึ้นอยู่กับระยะทางที่น้ำทะเลท่วมไปถึงหรือสัณฐานที่เกิดหรือเกี่ยวข้องกับกระทำของน้ำทะเล

ชายทะเล(shore) หมายถึง เขตระหว่างแนวน้ำลงต่ำสุดกับแนวน้ำขึ้นสูงสุด แบ่งออกเป็น 2 ส่วน คือ ชายทะเลส่วนนอก (Offshore) และชายทะเลส่วนใน (Backshore) ดังภาพประกอบ 1

ภาพประกอบ 1 แสดงขอบเขตพื้นที่บริเวณชายฝั่งทะเล

ที่มา : พจนานุกรมศัพท์ธรณีวิทยา. (2544:268)

บราวและคลาร์ก (Brow & Clark) ได้ให้ความหมาย บริเวณชายฝั่งทะเลว่าเป็นบริเวณที่มีอาณาเขตเชื่อมต่อระหว่างสภาพแวดล้อมทางทะเลกับแผ่นดิน ทำให้เกิดบริเวณที่มีสภาพแวดล้อมที่มีลักษณะเฉพาะตัว มีความซับซ้อนและเปลี่ยนแปลงตลอดเวลา บริเวณดังกล่าวมีอาณาเขตอย่างน้อยตั้งแต่บริเวณแผ่นดินใกล้ชายฝั่งเขตน้ำทะเลท่วมถึง ที่ลุ่มน้ำเค็ม ชายหาด และอาณาเขตในทะเลที่รวมถึงแนวปะการังและเกาะต่างๆ (สมฤดี มีประเสริฐ.2542:5 ; อ้างอิงจากBrow.1997 &Clark.1992)

ดังนั้นชายฝั่งทะเล หมายถึง บริเวณส่วนต่อระหว่างพื้นดินกับน้ำทะเล บริเวณที่น้ำทะเลขึ้นสูงสุดและลงต่ำสุด ช่วงกว้างของชายฝั่งทะเลขึ้นอยู่กับความลาดชันของพื้นที่หรือนับตั้งแต่แนวชายทะเลขึ้นไปบนบกจนถึงบริเวณที่มีลักษณะภูมิประเทศเปลี่ยนแปลงชัดเจนนั่นเอง

1.1 ประเภทชายฝั่งทะเล

แนวชายทะเล (Shoreline) มีหลายลักษณะ ซึ่งในการจำแนกลักษณะชายฝั่งที่เกิดขึ้นทั้งนี้แล้วแต่แนวความคิดและตัวแปรที่บ่งชี้ลักษณะที่แตกต่างกันไปตามลักษณะการกำเนิด และการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นนั้นคือกระบวนการที่กระทำต่อพื้นที่ชายฝั่ง ทั้งนี้รวมถึงการเปลี่ยนแปลงระดับน้ำทะเลในอดีตที่ผ่านมาซึ่งสอดคล้องกับ วาเลนติน (Valentin) ที่เชื่อว่า ลักษณะของชายฝั่งเป็นผลกระทบมาจากการเปลี่ยนแปลงระดับน้ำทะเลและกระบวนการกระทำของน้ำทะเลที่มีลักษณะต่อเนื่องกัน ซึ่งจะเป็นตัวการสำคัญก่อให้เกิดลักษณะภูมิประเทศที่แตกต่างกันออกไปตามกระบวนการที่เกิดในพื้นที่นั้นๆ (รัตนา พูลจันทร์.2526:15 ; อ้างอิงจาก Valentin.) ซึ่งในการจำแนกชายฝั่งส่วนมากจะจำแนกตามลักษณะที่ปรากฏและการพัฒนา ซึ่งจำแนกชายฝั่งออกเป็น 5 ประเภท คือ ชายฝั่งทะเลยุบตัว (Submergence Shoreline) ชายฝั่งทะเลยกตัว (Emerged Shoreline) ชายฝั่งทะเลคงระดับหรือเป็นกลาง (Neutral Shoreline) ชายฝั่งทะเลรอยเลื่อน (Fault Shoreline) และชายฝั่งทะเลผสม (Compound Shoreline) ดังที่ ประเสริฐ วิทยารัฐ (2545:277-278) ได้อธิบายรายละเอียดชายฝั่งทะเลประเภทต่างๆ ไว้ ดังนี้

1.1.1 ชายฝั่งทะเลยุบตัว (Submerged Shoreline) เป็นลักษณะของชายฝั่งซึ่งเกิดจากการยุบจมของเปลือกโลกในบริเวณริมชายฝั่งทะเลและบริเวณที่เคยไหลผ่านระดับน้ำทะเลกลับจมอยู่ใต้ผิวน้ำ โดยที่ปิยรัตน์ ปิติวัฒนกุล อธิบายว่าชายฝั่งทะเลประเภทนี้ส่วนใหญ่มักเป็นหน้าผาชันไม่ค่อยมีที่ราบชายฝั่งและแนวชายฝั่งมีลักษณะเว้าแหว่งมาก หากลักษณะภูมิประเทศเดิมเป็นภูเขาเมื่อเกิดการยุบจมขึ้นแล้วมักก่อให้เกิดเกาะต่างๆ บริเวณชายฝั่งทะเลยุบตัว ได้แก่ บริเวณภาคใต้ฝั่งตะวันตกหรือฝั่งทะเลอันดามันแถบจังหวัดระนอง พังงา ภูเก็ต กระบี่ ตรัง และสตูล ก า ร ยุ บ ตั ว ชายฝั่งบริเวณนี้ทำให้น้ำทะเลไหลท่วมเข้ามา เช่น บริเวณอ่าวพังงา ซึ่งภายในอ่าวมีเกาะขนาดเล็กตั้งเรียงรายอยู่เป็นจำนวนมากเกาะ ซึ่งเหล่านี้ก็คือส่วนยอดของภูเขานินปุ่นที่ไหลผ่านน้ำมานั่นเอง (ปิยรัตน์ ปิติวัฒนกุล. 2541 : 77-78)

1.1.2 ชายฝั่งทะเลยกตัว (Emerged Shoreline) เป็นลักษณะของชายฝั่งทะเลที่เปลือกโลกยกตัวขึ้นหรือทะเลลดระดับลงทำให้บริเวณที่เคยจมอยู่ใต้ระดับน้ำทะเลกลับโผล่พื้นน้ำขึ้นมา หาก แผ่นดินเดิมที่เคยจมอยู่ใต้ระดับน้ำทะเลเป็นบริเวณที่มีตะกอน กรวด หวาย ตกทับถมกันมาเป็นเวลานานแล้วจะทำให้เกิดที่ราบชายฝั่งที่มีบริเวณกว้างและมีแนวชายฝั่งเรียบตรงไม่ค่อยเว้าแหว่ง โดยที่ ปิยรัตน์ ปิติวัฒนกุล อธิบายว่าชายฝั่งทะเลลักษณะนี้พบได้ทั่วไปบริเวณภาคใต้ฝั่งตะวันออกหรือฝั่งอ่าวไทยตั้งแต่จังหวัดชุมพรถึงจังหวัดนราธิวาส ชายฝั่งทะเลยกตัวบางแห่งอาจมีชายฝั่งชันและเป็นภูเขา เนื่องจากลักษณะภูมิประเทศเดิมที่อยู่ใต้ทะเลมีความลาดชันมาก เช่น ชายฝั่งทะเลภาคตะวันออกบริเวณอ่าวพัทยา อ่าวสัตหีบ และอ่าวศรีราชา จังหวัดชลบุรี เป็นต้น (ปิยรัตน์ ปิติวัฒนกุล. 2541 : 77-78)

1.1.3 ชายฝั่งทะเลคงระดับหรือเป็นกลาง (Neutral Shoreline) หมายถึง ชายฝั่งทะเลที่ไม่มีการเปลี่ยนแปลงใดๆระหว่างระดับน้ำทะเลและบริเวณชายฝั่งของทวีปแต่ยังคงมีการทับถมของตะกอนต่างๆ เกิดขึ้นซึ่งสอดคล้องกับ มีชัย วรสายัณห์ และคณะ ได้อธิบายชายฝั่งแบบนี้ว่าเป็นชายฝั่งทะเลที่ไม่ยุบตัวหรือยกตัวแต่มีการกระทำโดยตัวกระทำอื่นๆ โดยเฉพาะแม่น้ำลำธารเกิดเป็นชายฝั่งทะเลหลายลักษณะได้แก่ ชายฝั่งทะเลสามเหลี่ยมปากน้ำ ชายฝั่งทะเลตะกอนรูปพัด ชายฝั่งภูเขาไฟ และชายฝั่งปะการัง เป็นต้น (มีชัย วรสายัณห์ และคณะ. 2527 : 165-167)

1.1.4 ชายฝั่งทะเลรอยเลื่อน (Fault Shoreline) เป็นชายฝั่งที่เกิดจากการเคลื่อนตัวของเปลือกโลกตามบริเวณชายฝั่ง ถ้ารอยเลื่อนมีแนวเลื่อนลงไปทางทะเลจะทำให้ระดับของทะเลลึกลงไป หรือถ้ารอยเลื่อนมีแนวเลื่อนลึกลงไปทางพื้นดินจะทำให้ น้ำทะเลไหลเข้ามาในบริเวณพื้นดิน มีชัย วรสายัณห์และคณะ อธิบายถึงชายฝั่งทะเลแบบนี้มีน้อยมากเกิดจากการแปรสัณฐานของเปลือกโลกในลักษณะการหักตัวชายฝั่งจะอยู่ตามแนวรอยเลื่อน (มีชัย วรสายัณห์และคณะ. 2527 : 165-167)

1.1.5 ชายฝั่งทะเลผสม (Compound Shoreline) เป็นชายฝั่งทะเลที่เกิดจากหลายลักษณะรวมกันหรือเป็นลักษณะของชายฝั่งที่กล่าวมาแล้วตั้งแต่ 2 ชนิดขึ้นไป

1.2 ตัวกระทำทางธรณีฐานที่มีผลต่อลักษณะภูมิประเทศชายฝั่งทะเล

ลักษณะชายฝั่งทะเลในแต่ละบริเวณมีความแตกต่างกันไป ขึ้นอยู่กับการกระทำของปัจจัยหลายๆ สิ่ง เช่น ความรุนแรงของคลื่นและกระแสน้ำ โครงสร้างหินและชนิดหิน ส่วนการกัดเซาะและการทับถมจะกระทำร่วมกันในการสร้างตัวของชายฝั่งทะเลซึ่ง สิ้น สิ้นสกุล ได้อธิบายเกี่ยวกับกระบวนการชายฝั่ง (Coastal Processes) เป็นกระบวนการต่างๆ ตามธรรมชาติที่เกิดขึ้นบนพื้นที่ชายฝั่งโดยมีคลื่น (Wave) ลม (Wind) น้ำขึ้นน้ำลง (Tide) กระแสน้ำ (Tidel Current) เป็นปัจจัยหรือตัวการหลัก (สิ้น สิ้นสกุล. 2542:8) ตัวการเหล่านี้มีกระบวนการเกิดและมีการเปลี่ยนแปลงทุกวัน โดยจะมีผลต่อการเปลี่ยนแปลงชายฝั่งทะเล ซึ่งมีรายละเอียดต่างๆ ดังนี้

1.2.1 **คลื่น** คลื่นเกิดจากการทำงานของลม กระแสลมที่พัดผ่านผิวน้ำจะทำให้เกิดคลื่นบนผิวน้ำ ทั้งนี้อภิสิทธิ์ เอี่ยมหน่อ ได้อธิบายว่า คลื่น หมายถึง คลื่นผิวน้ำซึ่งสามารถสังเกตได้ในทะเลเปิดหรือน้ำลึกจะมีลักษณะเป็นลอนคลื่นเข้าหาฝั่ง ทำให้เห็นเป็นริ้ว คลื่นอาจจะทำให้เกิดน้ำท่วมได้หรือมีแรงอัดเข้าไปตามรอยแตกของหินซึ่งทำให้หินแตกหัก หากน้ำดันคลื่นจะแตกเมื่อเข้าสู่ฝั่ง ซึ่งมีอำนาจในการทำลายและพัดพา คลื่นเป็นตัวกระทำที่สำคัญในการสร้างพื้นที่ชายฝั่งทะเลโดยเฉพาะอย่างยิ่งบริเวณหาดทรายและหาดหินแข็ง จะเห็นได้จากบริเวณที่เป็นเกาะนั้นคลื่นจะพัดเข้าหาแผ่นดินของเกาะโดยรอบเสมอ บางครั้งเบาบาง บางครั้งรุนแรงและฤดูมรสุมจะรุนแรงมากยิ่งขึ้น ทั้งนี้เพราะคลื่นเกิดจากกระแสลมที่พัดเข้าหาฝั่ง ลมทำหน้าที่ทั้งผลักและดึงคลื่นในขณะที่พัดผ่านผิวน้ำทำให้เกิดคลื่นขึ้น (อภิสิทธิ์ เอี่ยมหน่อ. 2530:269)

1.2.2 **กระแสน้ำ** กระแสน้ำเป็นการเคลื่อนไหวของน้ำทะเล เนื่องจากน้ำทะเลมีความหนาแน่นแตกต่างกัน โดยที่ วรรณิช หังสุพานิช อธิบายว่ากระแสน้ำที่มีความหนาแน่นมากจะไหลลงสู่เบื้องล่างและกระแสน้ำที่มีความหนาแน่นน้อยจะเคลื่อนตัวมาแทนที่ โดยความหนาแน่นของน้ำขึ้นกับ อุณหภูมิ น้ำที่เย็นกว่าจะมีความหนาแน่นมากกว่าน้ำที่ร้อนกว่า ความเค็ม น้ำที่เค็มกว่าจะมีความหนาแน่นมากกว่าน้ำที่ลึกลง และจำนวนอนุภาคที่ปะปนในน้ำ น้ำที่ขุ่นกว่าจะมีความหนาแน่นมากกว่าน้ำที่ใสกว่า (วรรณิช หังสุพานิช.(ม.ป.ป.):115-116) ความแตกต่างของการเคลื่อนไหวของคลื่นและกระแสน้ำนั้น น้อม งามนิสัย อธิบายว่ากระแสน้ำแตกต่างจากคลื่น โดยที่คลื่นจะเคลื่อนไปข้างหน้าจนหมดพลังแล้วน้ำก็จะไหลกลับตามลาดชายหาดทรายลงสู่ทะเลในลักษณะของทะเลไหลกลับ (Backwash) ส่วนกระแสน้ำจะเคลื่อนไหวอย่างต่อเนื่องและเคลื่อนรุดหน้าต่อไป ไม่มีการโยนตัวกลับหลัง โดยมีลมเป็นตัวการที่ทำให้เกิดกระแสน้ำในมหาสมุทรทั้งทางตรงและทางอ้อม ดังนั้นทิศทางการเคลื่อนไหวของกระแสน้ำจึงสัมพันธ์กับทิศทางของกระแสลมประจำ ส่วนทิศทางที่เจอบอกไปจากทิศทางของลมประจำก็ต่อเนื่องมาจากการหมุนรอบตัวเองของโลกและแผ่นดินที่ขวางทิศทาง การไหลของกระแสน้ำ เมื่อกระแสน้ำไหลเข้ามาปะทะชายฝั่งจะทำให้กระแสน้ำเปลี่ยนทางเดินและไหลเลียบชายฝั่งไปเป็นเหตุให้เกิด "กระแสน้ำชายฝั่ง" (Longshore or Litteral Current) กระแสน้ำนี้มีความเร็วมากพอที่จะทำให้เกิดการกัดกร่อนพัดพาได้ การพัดพาด้วยวัตถุด้วยกระแสน้ำนี้ เราเรียกว่า "การพัดพาชายฝั่ง" (Longshore Drifting) (น้อม งามนิสัย .2524 :140)

1.2.3 **น้ำขึ้นน้ำลง** เกิดจากแรงดึงดูดของดวงอาทิตย์และดวงจันทร์ แต่แรงดึงดูดที่เกิดจากดวงอาทิตย์เป็นเพียง 0.6 เท่าของดวงจันทร์เท่านั้น บริเวณเกาะน้ำทะเลอาจจะขึ้นสูงเพียง 30 เซนติเมตร แต่บริเวณที่มีไหล่ทวีปกว้างและมีอ่าวน้ำทะเลอาจจะขึ้นสูงเป็นเมตรหรือมากกว่า ความเร็วของกระแสน้ำขึ้นน้ำลงพอเพียงในการพัดพาตะกอนละเอียดได้ ปกติมีค่าน้อยกว่า 3.2 กิโลเมตร/ชั่วโมง (อภิสิทธิ์ เอี่ยมหน่อ.2530:274 อ้างอิงจาก Blatt.et.al.1972 & Pitty.1973) น้ำขึ้นน้ำลงมี

อิทธิพลต่อภูมิประเทศดังที่ กูดี (Goudie) กล่าวว่า น้ำขึ้นสูงสุดมีอิทธิพลต่อความชันของหาดทราย เมื่อน้ำขึ้นจะพัดพาวัสดุบนหาดทรายให้เคลื่อนที่ซึ่งมีผลต่อความชันหาดทรายและสันทราย ที่อยู่ติดกับหาดทราย วัสดุบนสันทรายจะเคลื่อนลงสู่หาดทรายด้วยแรงดึงดูดของโลก (ปริชา ศรีสุวรรณ.2532:19 ;อ้างอิงจาก Goudie.1984:194) จากข้อมูลดังกล่าวแสดงว่าน้ำขึ้นน้ำลงมีความสำคัญต่อบริเวณชายฝั่งมาก โดยน้ำทะเลจะนำเอาตะกอนละเอียดมาทับถมทำให้ชายฝั่งตื้นเขิน

1.3 ลักษณะภูมิประเทศชายฝั่งทะเล

ภูมิประเทศที่มีลักษณะแตกต่างกันบริเวณชายฝั่งทะเลล้วนมีสาเหตุเกิดจากการกระทำของน้ำทะเล รัตนา พูลจันทร์ ได้กล่าวถึงภูมิประเทศอันเกิดจากการกระทำของน้ำทะเลว่าชายฝั่งทะเลเป็นบริเวณที่มีความเปลี่ยนแปลงมาก การกระทำของน้ำทะเลที่มีต่อพื้นที่ชายฝั่งติดต่อกันเป็นระยะเวลานาน ทำให้เกิดภูมิประเทศที่มีลักษณะแตกต่างกันออกไปหลายลักษณะ (รัตนา พูลจันทร์. 2526 :15) ซึ่งสอดคล้องกับ พิชญา สว่างวงศ์ ได้อธิบายว่า บริเวณที่เป็นชายฝั่งทะเลจะมีการเปลี่ยนแปลงรูปลักษณะโดยการกระทำของน้ำทะเลจะประกอบด้วยกัดกร่อนและการทับถม ภูมิฐานที่ปรากฏให้เห็นบริเวณชายฝั่งทะเลได้แก่ หน้าผา (Sea Cliff) ถ้ำ (Sea Cave) สะพานธรรมชาติ (Natural Bridge) โพรงหิน (Sea Arch) เสาดิน (Stach) หาดสันดอน (Bar) สันดอนจอย (Spit) สันดอนทราย (Barrier Beach) ลากูน(Lagoon) เป็นต้น ซึ่งจะทำให้ภูมิประเทศบริเวณชายฝั่งแต่ละแห่งมีเอกลักษณ์ที่แตกต่างกัน ส่วนบริเวณชายฝั่งเป็นเขตที่ไม่คงที่เนื่องจากการกระทำของคลื่น กระแสน้ำ และลม ชายฝั่งจะมีการปรับตัวตลอดเวลา (พิชญา สว่างวงศ์.2527:42) เช่นเดียวกับ วอล์กเกอร์ (Walker) ได้กล่าวถึงกระบวนการที่มีผลต่อการเปลี่ยนแปลงของชายฝั่งว่า มีทั้งการกัดกร่อนและการทับถมก่อให้เกิดภูมิประเทศที่มีลักษณะเฉพาะตัว ภูมิประเทศเหล่านี้มีทั้งที่เกิดขึ้นในอดีตและกำลังพัฒนาตัวอยู่ในปัจจุบัน (รัตนา พูลจันทร์. 2526:15 ; อ้างอิงจาก Walker)

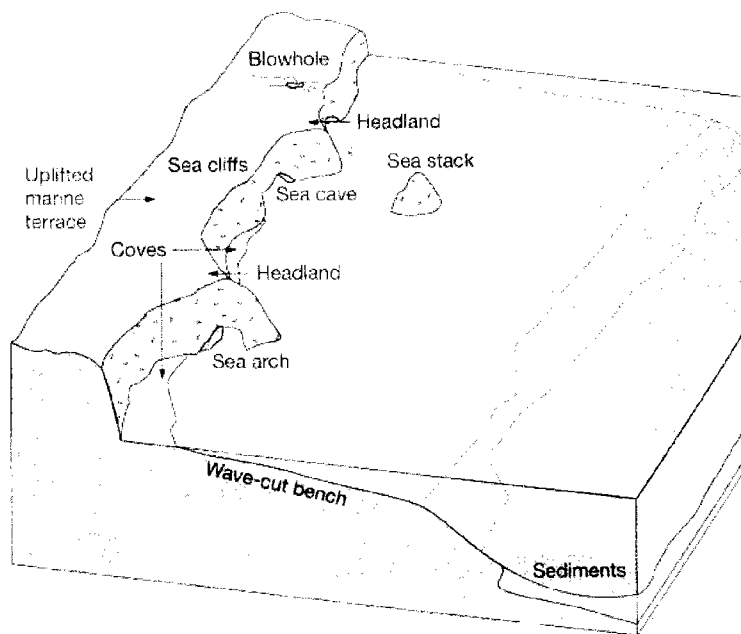
ดังนั้นจึงสรุปได้ว่า ลักษณะของการเปลี่ยนแปลงของภูมิประเทศชายฝั่งทะเล ทำให้มีรูปร่างต่างๆ ล้วนมีสาเหตุมาจากปัจจัยทางธรรมชาติโดยกระบวนการกัดเซาะ (Erosion) และการทับถม (Deposition) มาจากการกระทำของน้ำทะเล ซึ่งมีรายละเอียดที่สำคัญดังนี้

1.3.1 ลักษณะภูมิประเทศที่เกิดจากการกัดเซาะ

ลักษณะภูมิประเทศที่เกิดจากการกัดเซาะมักจะเกิดขึ้นในบริเวณชายฝั่งทะเลน้ำลึก ลักษณะชายฝั่งลาดชันลงสู่ท้องทะเล ทำให้การกัดเซาะของคลื่นและกระแสน้ำเป็นไปอย่างรุนแรง เกิดขึ้นเป็นภูมิประเทศลักษณะต่างๆ ซึ่งสำนักงานนโยบายและแผนสิ่งแวดล้อม (2541:5-10) ได้ อธิบายไว้ดังนี้

หน้าผาชั้นริมทะเล (Sea Cliff) หน้าผาสูงชันที่อยู่ริมฝั่งทะเลและหันออกไปทางทะเลมักเกิดขึ้นในบริเวณชายฝั่งทะเลยุบจมที่มีภูมิประเทศเป็นภูเขาติดทะเลหรือเป็นชายฝั่งที่ชั้นหินวางตัวในแนวเอียงเทหรือในแนวตั้งคลื่นจะกัดเซาะฝั่ง ทำให้เกิดเป็นหน้าผาริมฝั่งทะเล ดังภาพประกอบ 2

ถ้ำทะเล (Sea Cave) ถ้ำที่เกิดขึ้นตามบริเวณชายฝั่งทะเล ซึ่งอาจเป็นชายฝั่งของผืนแผ่นดินใหญ่หรือชายฝั่งของเกาะต่างๆ ถ้าเกิดจากการกัดเซาะของคลื่นที่หินผาชายฝั่ง ทำให้เป็นช่องหรือเป็นโพรงลึกเข้าไปในช่วงแรกอาจเป็นเพียงช่องหรือโพรงขนาดเล็ก(Grotto) เมื่อเวลาผ่านไปนานๆ ก็กลายเป็นช่องหรือโพรงขนาดใหญ่มากขึ้น (Cave) ถ้าหากเป็นหินปูนจะทำให้เกิดเป็นถ้ำขนาดใหญ่ได้ง่ายขึ้น เนื่องจากมีการกระทำของน้ำฝนและน้ำใต้ดินเข้ามาเกี่ยวข้องด้วย ปากถ้ำทะเลมักอยู่ตรงบริเวณที่มีน้ำขึ้นน้ำลงสูงสุดและต่ำสุด เพราะเป็นช่วงที่คลื่นสามารถกัดเซาะหินชายฝั่งได้ แต่ในกรณีที่มีการเปลี่ยนแปลงระดับน้ำทะเลอันเนื่องมาจากการเคลื่อนไหวของเปลือกโลกหรือเหตุอื่นๆ ก็ตาม อาจทำให้บริเวณปากถ้ำอยู่สูงหรือต่ำกว่าระดับน้ำทะเลในปัจจุบันได้ ดังภาพประกอบ 2

ภาพประกอบ 2 แสดงลักษณะภูมิประเทศชายฝั่งทะเลที่เกิดจากการกัดเซาะ

ที่มา : Features of Erosional Coast (Thurman & Trujillo.1999:306)

สะพานหินธรรมชาติ (Natural Bridge) เป็นโพรงหินชายฝั่งที่ทะลุออกทางทะเลทั้งสองด้าน คล้ายคลึงกับถ้ำลอดที่เกิดขึ้นบนเกาะแต่สะพานหินธรรมชาติจะเกิดบริเวณหัวแหลม ซึ่งมีการกัดเซาะทั้งสองด้านพร้อมกันจนเป็นโพรงทะลุถึงกัน โดยหินส่วนที่เหลืออยู่เหนือโพรงจะมีลักษณะคล้ายสะพาน ประมาณ เทพสงเคราะห์ (2544:30) ได้อธิบายว่า เป็นสะพานธรรมชาติที่เกิดขึ้น

เนื่องจากหินชั้นที่ประกอบด้วยชั้นอ่อนและชั้นแข็งสลับกัน เมื่อถูกน้ำเซาะผ่านชั้นแข็งจะยังคงอยู่และชั้นอ่อนจะถูกเซาะพังทลายไป ซึ่งเป็นบริเวณที่คลื่นกัดเซาะตรงกลางเข้าไปทำให้เกิดเป็นโพรงอยู่ตรงกลาง ดังภาพประกอบ 2 ตัวอย่างของสะพานหินธรรมชาติที่มีความสวยงามมากแห่งหนึ่ง คือ เกาะไข่มุก ในอุทยานแห่งชาติหมู่เกาะตะรุเตา จังหวัดสตูลและเกาะทะเลปากแม่น้ำชุมพร

เสาหิน (Stack) บริเวณที่เป็นเกาะอยู่กลางทะเล บริเวณหินโดยรอบถูกกัดเซาะไป คงไว้ในลักษณะเสาหิน (ประเสริฐ วิทยารัฐ . 2545 :271) ดังภาพประกอบ 2

เกาะ (Island) เป็นส่วนของแผ่นดินที่มีน้ำล้อมรอบโดยตลอด และมีขนาดเล็กกว่าแผ่นดินที่เป็นทวีป เกาะอาจเกิดจากการกัดเซาะของคลื่น ทำให้แผ่นดินบางส่วนตัดขาดออกจากแผ่นดินใหญ่ หรือเกิดจากการกระทำของภูเขาไฟในทะเล การดันตัวของเปลือกโลกให้สูงพ้นน้ำ หรือการก่อตัวของปะการัง เป็นต้น

1.3.2 ลักษณะภูมิประเทศที่เกิดจากการทับถม

ลักษณะภูมิประเทศที่เกิดจากการทับถมมักเกิดบริเวณชายฝั่งทะเลที่มีน้ำตื้น ลักษณะชายฝั่งราบเรียบและลาดเทลงไปสู่กันทะเลทำให้ความเร็วของคลื่นและกระแสน้ำลดลงเมื่อเคลื่อนตัวเข้าสู่ฝั่ง การกระทำจึงเป็นในรูปแบบของการตกตะกอนทับถมเกิดเป็นภูมิประเทศลักษณะต่างๆ ซึ่งสำนักงานนโยบายและแผนสิ่งแวดล้อม (2541:5-10) ได้อธิบายไว้ดังนี้

ชายหาด เป็นส่วนประกอบที่สำคัญของชายฝั่งในการเชื่อมพื้นดินและพื้นน้ำ หาดที่สวยงามเป็นสิ่งดูให้นักท่องเที่ยวเข้ามาเยี่ยมชมและทำกิจกรรมต่างๆ มากมาย ราชบัณฑิตยสถาน ให้ความหมายของ **ชายหาด** หมายถึง **พื้นที่ระหว่างแนวน้ำขึ้นน้ำลง มีลักษณะเป็นแถบยาวไปตามชายฝั่ง เกิดขึ้นเนื่องจากการกระทำของคลื่นและกระแสน้ำในทะเล ทะเลสาบหรือแม่น้ำ และมีตะกอนที่เกาะกันไม่แน่น ปกคลุมพื้นที่ตั้งแต่แนวน้ำลงต่ำสุดถึงแนวน้ำขึ้นสูงสุด** (พจนานุกรมศัพท์ธรณีวิทยา. 2544:51) ชายหาดโดยทั่วไปประกอบด้วย 2 ส่วน คือ

หาดส่วนหน้า (Fore Shore) หมายถึง บริเวณหาดที่นับจากแนวน้ำลงต่ำสุดไปจนถึงยอดของสันทราย(Berm) ซึ่งเป็นแนวแบ่งเขตหาดส่วนหน้าและหาดส่วนหลัง หาดส่วนนี้จะเป็นบริเวณที่อยู่ได้น้ำเกือบตลอดเวลา

หาดส่วนหลัง (Back Shore) หมายถึง บริเวณหาดที่นับจากยอดสันทรายไปจดขอบฝั่งพื้นที่ส่วนนี้ปกติจะแห้งยกเว้นในขณะที่มีมรสุมคลื่นจะสามารถซัดขึ้นไปถึงได้

ลักษณะของหาด มี 3 ลักษณะ คือ

1. **หาดหน้ากว้าง** เป็นหาดเรียบมีทั้งหาดส่วนหลังและหาดส่วนหน้า ลักษณะมีความชันน้อยคลื่นมักจะเกิดขึ้นมาไม่ถึงหาดส่วนหลัง หาดแบบนี้มีบริเวณกว้างขวางเหมาะแก่การพักผ่อนอากาศ

2. หาดหน้าแคบ เป็นหาดเรียบ ตั้งแต่ขอบฝั่งลงไปถึงแนวน้ำโดยไม่มีหาดส่วนหลัง มีแต่หาดส่วนหน้าเท่านั้น ลักษณะหาดมีความชันไม่มากนัก

3. หาดสองชั้น เป็นหาดไม่สู้เรียบนัก มีทั้งหาดส่วนหลังและหาดส่วนหน้าและมีที่ราบเป็นชานยื่นออกไปเป็นชั้น บางชั้นก็จะอยู่เหนือแนวน้ำลงเต็มที่ ลักษณะของหาดจะค่อนข้างชัน

ชายหาด สามารถแบ่งเป็น 4 ประเภท (ประมาณ เทพสงเคราะห์. 2544:31) ดังนี้

1. หาดทราย เป็นหาดที่มีตะกอนทรายซึ่งมาจากวัตถุต้นกำเนิดหินแกรนิตหรือหินทราย จะมีขนาดและสีของทรายแตกต่างกัน ตามโครงสร้างของหินต้นกำเนิดและวิธีการสลายตัว

2. หาดกรวด เป็นหาดที่ประกอบด้วยหินหรือกรวดขนาดใหญ่ทับถมกัน ที่ถูกคลื่นซัดและซัดสีกันจนมีผิวเรียบ

3. หาดหิน เป็นหาดเกิดจากคลื่นกัดเซาะชายฝั่งภูเขาติดทะเลเมื่อน้ำทะเลร่นถอยเกิดเป็นที่ลานหินชายฝั่ง

4. หาดโคลน เป็นหาดตะกอนดินจากผืนแผ่นดินเมื่อถูกน้ำกัดเซาะละลายไหลลงสู่ทะเลไปตามแม่น้ำ บริเวณปากแม่น้ำเกิดเป็นลานโคลนหรือเลน

หาดทราย

หาดกมลา จ.ภูเก็ต

หาดกรวด

หาดหินงาม จ.สตูล

หาดหิน

สุสานหอย จ.กระบี่

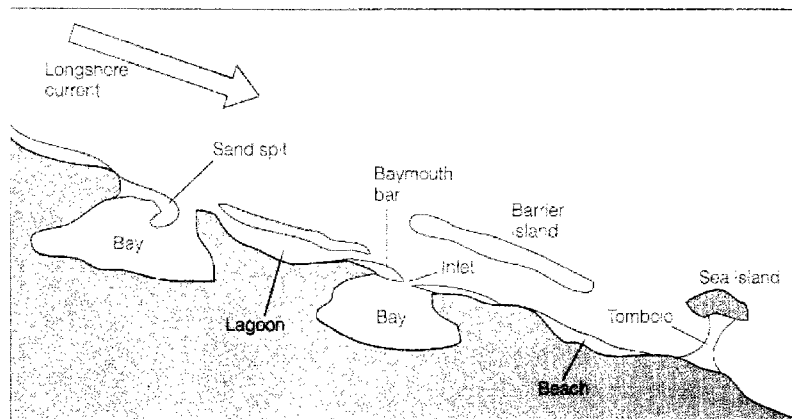
หาดโคลน

หาดนพรัตน์ธารา จ. กระบี่

ภาพประกอบ 3 ชนิดของชายหาด

ชายหาดแต่ละชนิดนั้นมีลักษณะแตกต่างกันตามวัตถุดิบกำเนิด ลักษณะโครงสร้างและกระบวนการ ดังนั้นการใช้ประโยชน์จากหาดแต่ละประเภทก็แตกต่างกันไปด้วย สำหรับประโยชน์ในด้านการท่องเที่ยวนี้ส่วนมากหาดทรายและหาดกรวดมักเป็นที่นิยมของนักท่องเที่ยวมากกว่าหาดหินหรือหาดโคลน ชายหาดนั้นเกิดจากการสะสมของตะกอนต่างๆ ที่ไม่ยึดตัวกันแน่นซึ่งถูกพัดมาสู่ชายฝั่งและรวมตัวเป็นรูปร่างลักษณะต่างๆกัน การเคลื่อนไหวของน้ำซึ่งเกิดจากแรงคลื่น ตะกอนเหล่านี้มีขนาดแตกต่างกันตั้งแต่เป็นเศษหินแตกๆ จนถึงทรายที่ละเอียดและโคลน ส่วนประกอบของตะกอนที่เกิดการรวมตัวขึ้นเป็นชายหาดโดยทั่วไปมักจะแตกต่างกันไปตามระดับความสูงของพื้นที่ แต่อย่างไรก็ตามกระบวนการที่ทำให้ชายหาดเกิดขึ้นและคงสภาพอยู่ก็มีความคล้ายคลึงกันทั่วโลกซึ่งสอดคล้องกับประมุข แก้วเนียม.(2529:93)ได้อธิบายว่าชายหาดไม่ใช่สิ่งที่เกิดขึ้นอย่างถาวรแต่เป็นสภาพภูมิประเทศที่มีการเปลี่ยนแปลงอยู่เสมอทำให้มีการกัดเซาะและมีการกองเกยอยู่ตลอดเวลา การเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นบริเวณชายหาดเป็นการตอบสนองต่อกระบวนการที่กระทำจากภายนอกบริเวณชายหาด กระบวนการเหล่านี้รวมถึงหินโสโครกนอกชายฝั่งและกระแสน้ำเช่นเดียวกับสันทรายบนแผ่นดินซึ่งมีผลต่อวัฏจักรของการกัดเซาะและการพอกพูนของพื้นที่ชายหาด ความแตกต่างกันด้านรูปร่างหรือประเภทและตำแหน่งของชายหาดเป็นสิ่งสะท้อนถึงความสมดุลระหว่างการพอกพูนและการกัดเซาะที่เกิดขึ้นในบริเวณนั้น เท่าที่พบส่วนมากแรงที่ทำให้เกิดการกัดเซาะในพื้นที่ชายหาดมักจะมีมากกว่าแรงที่ทำให้เกิดการพอกพูนของพื้นที่

ภาพประกอบ 4 ลักษณะภูมิประเทศชายฝั่งทะเลที่เกิดจากการทับถม

ที่มา : Features of Depositional Coast (Garrison.1994:196)

สันทราย (Sand Bar) บริเวณแนวชายฝั่งอาจมีแนวทรายมาทับถมเป็นแนวขนานไปกับชายฝั่ง สันทรายบางแห่งจะยกยื่นออกจากชายฝั่งออกไปในทะเล เรียกสันทรายในลักษณะนี้ว่า

“สันทรายยื่น” (Spit) จะเกิดกับชายฝั่งตรงที่กระแสน้ำขนานชายฝั่ง ลักษณะจะเกิดขึ้นคล้ายคลึงกับสันทรายขนานชายฝั่ง สันทรายเมื่อยื่นออกไปมากๆ กระแสน้ำที่พัดเข้าหาฝั่งจะทำให้ปลายของสันทราย โค้งงอเข้าหาฝั่งเรียกสันทรายลักษณะนี้ว่า “ สันทรายงอ” (Hook) ลักษณะสันทรายแหลมตะลุมพุก จังหวัดนครศรีธรรมราช เมื่อมีสันทรายงอต่อไปอาจโค้งงอมาจดชายฝั่งปิดล้อมอ่าวทำให้เกิดเป็นทะเลภายในขึ้นได้ในภายหลัง ทะเลสาบตื้นเขินบางแห่งเป็นแอ่งน้ำ สันทรายชนิดนี้เรียกว่า “สันทรายปิดอ่าว” (Baymouth Bar) บางแห่งมีเกาะอยู่บริเวณชายฝั่ง สันทรายอาจงอขึ้นจากชายฝั่งทั้งสองข้างไปเชื่อมต่อกับเกาะทำให้เกาะมีลักษณะเป็นแหลมยื่นออกไป เรียกสันทรายลักษณะนี้ว่า “สันทรายบรรจบเกาะ” (Tombolo) เช่น บริเวณเขาเต่า อำเภอหัวหิน จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ (ประเสริฐ วิทยารัฐ.2546:274) ส่วนลักษณะของสันทราย อภิสิตธิ์ เอี่ยมหน่อ อธิบายว่าเป็นสันฐานที่อาจจะเป็นส่วนหนึ่งหรือทั้งหมดของสันดอน สันดอนทราย สันดอนจะงอย เกิดจากการกระทำของน้ำทะเลที่พัดพาทราย กรวดมาทับถมจะเป็นเนินยาวขนานกับชายฝั่งทะเลด้านบนของสันทรายจะมีส่วนของตะกอนที่เกิดจากการพัดพาของลมมาทับถมด้วย (อภิสิตธิ์ เอี่ยมหน่อ. 2526 : 412)

สันดอน เป็นสันฐานเนินยาวที่ขวางทิศทางของน้ำ อาจจะจมหรืออยู่เหนือน้ำประกอบด้วยอนุภาคทรายและกรวด โดยมีสันฐานติดกับพื้นใล่ท่วปีเกิดจากอิทธิพลของคลื่นและกระแสน้ำ (อภิสิตธิ์ เอี่ยมหน่อ. 2526 : 422)

สันดอนทราย เป็นสันฐานที่เกิดจากอิทธิพลของการทับถมของทรายและการกระทำของคลื่นอย่างแรงต่อเนื่องและสม่ำเสมอ ทำให้ได้ตะกอนที่มีขนาดโตเท่ากันซึ่งส่วนมากจะเป็นทรายละเอียดขาวสะอาด (อภิสิตธิ์ เอี่ยมหน่อ. 2526 : 424)

ทะเลสาบน้ำเค็ม (Lagoon) เป็นแหล่งน้ำเค็มที่สันทรายหรือแผ่นดินปิดล้อมปากอ่าว และมีทางเรือเข้าออกได้ (ธวัช บุรีรักษ์.2515 : 307)

ลานพักน้ำทะเลเก่า (Old Marine Terrace) เป็นบริเวณที่มีด้านบนเป็นที่ราบเป็นระยะทางกว้างและยาวอยู่สูงจากระดับน้ำทะเล มีลักษณะเป็นขั้นๆ อาจเกิดจากการยกตัวของแผ่นดินหรือการลดระดับของน้ำทะเล (อภิสิตธิ์ เอี่ยมหน่อ. 2526 : 409)

ชะวากทะเล (Estuary) คือ บริเวณส่วนล่างของปากแม่น้ำที่มีความกว้างมากกว่าปกติจนมีลักษณะคล้ายอ่าว เป็นบริเวณที่มีการผสมกันระหว่างน้ำจืดกับน้ำทะเล เนื่องจากอิทธิพลของน้ำทะเล ชะวากทะเลเป็นลักษณะหนึ่ง que แสดงให้เห็นว่าเป็นชายฝั่งแบบยุบตัว ตัวอย่างชะวากทะเลของไทยคือบริเวณแม่น้ำกระบุรี จังหวัดระนอง ปากแม่น้ำเวฬุ จังหวัดจันทบุรี และปากแม่น้ำชุมพร ซึ่งลักษณะของชะวากทะเลที่เด่นชัดคือ ปากแม่น้ำกว้างและสอบแหลมเป็นรูปกรวยเกิดจากพื้นที่บริเวณปากแม่น้ำยุบตัวลง

2. ลักษณะชายฝั่งทะเลในประเทศไทย

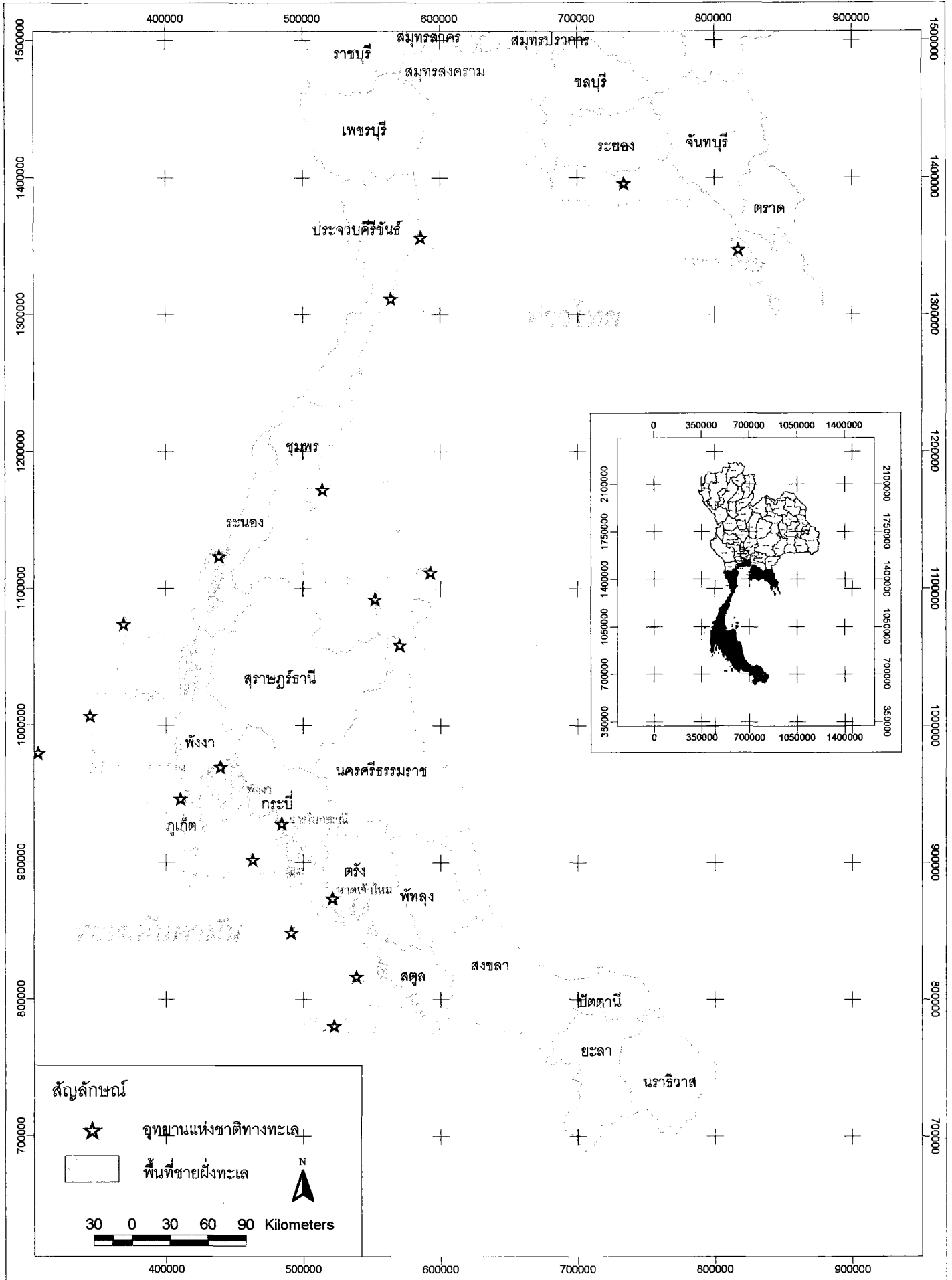
2.1 ที่ตั้งทางภูมิศาสตร์

ประเทศไทยมีฝั่งทะเลอยู่ 2 ฝั่ง ได้แก่ ฝั่งอ่าวไทยตั้งอยู่ในทะเลจีนใต้ มหาสมุทรแปซิฟิก และฝั่งทะเลอันดามัน ตั้งอยู่ในมหาสมุทรอินเดีย ประมาณ เทพสงเคราะห์ (2544:20) ได้แบ่งเขตชายฝั่งทะเลไทย ดังนี้

ชายฝั่งทะเลฝั่งอ่าวไทย แบ่งออกเป็น 2 ด้าน คือ *อ่าวไทยด้านตะวันออก* ได้แก่ บริเวณฝั่งทะเลตั้งแต่จุดกึ่งกลางระหว่างปากแม่น้ำท่าจีนกับแม่น้ำเจ้าพระยาไปทางตะวันออกออกไปจนจรดเขตแดนประเทศกัมพูชาบริเวณบ้านหาดเล็ก จังหวัดตราด รวมความยาวประมาณ 544 กิโลเมตร และ *อ่าวไทยด้านตะวันตก* เริ่มจากกึ่งกลางระหว่างปากแม่น้ำท่าจีนกับแม่น้ำเจ้าพระยาไปทางตะวันตกกวางลงไปทางใต้จรดเขตแดนประเทศมาเลเซียที่ปากแม่น้ำสุโขง-โกลก จังหวัดนราธิวาส รวมระยะทางยาวประมาณ 1,334 กิโลเมตร

ชายฝั่งทะเลฝั่งทะเลอันดามัน นับตั้งแต่ปากแม่น้ำกระบุรี จังหวัดระนอง ซึ่งจรดกับเขตแดนของประเทศสหภาพพม่าเรื่อยลงไปทางใต้จนถึงเขตแดนของประเทศมาเลเซียที่จังหวัดสตูล รวมระยะทางยาวประมาณ 937 กิโลเมตร

พื้นที่ชายฝั่งทะเลประเทศไทยตั้งอยู่ในพื้นที่ 23 จังหวัด ได้แก่ กรุงเทพมหานคร สมุทรสงคราม สมุทรสาคร สมุทรปราการ ฉะเชิงเทรา ชลบุรี ระยอง จันทบุรี ตราด เพชรบุรี ประจวบคีรีขันธ์ ชุมพร สุราษฎร์ธานี นครศรีธรรมราช พัทลุง สงขลา ปัตตานี นราธิวาส ระนอง พังงา ภูเก็ต กระบี่ สตูล มีระยะทางยาวประมาณ 2,800 กิโลเมตร โดยที่จังหวัดพังงามีความยาวเป็นอันดับหนึ่งถึง 239.25 กิโลเมตร รองลงมาคือจังหวัดประจวบคีรีขันธ์และจังหวัดสงขลา ยาว 208.85 และ 166.55 กิโลเมตร (ตามลำดับ) นอกจากนี้เกาะในทะเลไทยมีจำนวน 556 เกาะใน 16 จังหวัด จังหวัดกระบี่มีจำนวนเกาะมากที่สุดคือ 86 เกาะ รองลงมาคือจังหวัดสุราษฎร์ธานีมี 77 เกาะ (สถาบันวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีแห่งประเทศไทย, 2541:2(1)) โดยเกาะที่สำคัญของประเทศมี 14 เกาะ คือ เกาะภูเก็ต จังหวัดภูเก็ต หมู่เกาะตะรุเตา จังหวัดสตูล หมู่เกาะอ่างทอง เกาะพะงัน เกาะสมุย จังหวัดสุราษฎร์ธานี เกาะลันตา จังหวัดกระบี่ เกาะสี่ช้าง เกาะล้าน เกาะคราม และเกาะครก จังหวัดชลบุรี หมู่เกาะช้าง เกาะกูด และเกาะหมาก จังหวัดตราด เกาะเสม็ด จังหวัดระยอง (วิชัย เทียนน้อย, 2528) จะเห็นได้ว่ารายชื่อเกาะที่สำคัญๆ ของประเทศส่วนใหญ่เป็นชื่อเกาะที่นักท่องเที่ยวคุ้นเคยและเป็นแหล่งทรัพยากรการท่องเที่ยวทางทะเลที่สำคัญของประเทศ

ภาพประกอบ 5 แผนที่แสดงชายฝั่งทะเลประเทศไทยและอุทยานแห่งชาติทางทะเล

2.2 ปัจจัยทางภูมิศาสตร์ที่มีผลต่อการเปลี่ยนแปลงชายฝั่งทะเลประเทศไทย

สถาบันวิจัยวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีแห่งประเทศไทย (2541) ได้กล่าวถึงลักษณะของปัจจัยที่มีผลต่อภูมิประเทศชายฝั่งประเทศไทย ได้แก่ การขึ้นลงของน้ำทะเล กระแสน้ำ ลมและคลื่น ซึ่งได้อธิบายรายละเอียดต่างๆ ไว้ดังนี้ คือ

2.2.1 การขึ้นลงของน้ำทะเล บริเวณพื้นที่ดินชายทะเลเขตจังหวัดตราด จันทบุรี ระยอง ชลบุรี สมุทรสงคราม เพชรบุรี ประจวบคีรีขันธ์ ชุมพร สุราษฎร์ธานี นครศรีธรรมราช และพัทลุง การขึ้นลงของน้ำทะเลเป็นแบบวันละครั้ง หรือน้ำเดียว (Diurnal Tide) ส่วนเขตจังหวัดระนอง พังงา กระบี่ ภูเก็ต ตรัง สงขลา ปัตตานี นราธิวาส และสตูล การขึ้นลงของน้ำทะเลเป็นแบบวันละ 2 ครั้งหรือน้ำคู่ (Semi-diurnal tide) ส่วนเขตจังหวัดฉะเชิงเทรา สมุทรปราการ กรุงเทพมหานคร และสมุทรสาคร การขึ้นลงของน้ำทะเลในบางเวลาเป็นแบบน้ำเดียวในบางเวลาเป็นแบบน้ำคู่ ซึ่งเป็นลักษณะ Mixed Tide

2.2.2 กระแสน้ำ (Current) กระแสน้ำในทะเลเกิดจากการขึ้นลงของน้ำทะเล (Tidal Current) และเกิดจากลม (Drift Current) กระแสน้ำโดยปกติเกิดจากการขึ้นลงของน้ำทะเล คือ บริเวณอ่าวไทยตอนบนฝั่งตะวันออก และชายฝั่งบริเวณจังหวัดสุราษฎร์ธานี ขณะน้ำขึ้นทิศทางของกระแสน้ำจะอยู่ในแนวทิศตะวันตกเฉียงเหนือ และจะเปลี่ยนแปลงไปอยู่ในแนวทิศใต้และตะวันออกเฉียงใต้ขณะที่น้ำลง สำหรับอำเภอหัวหิน จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ และจังหวัดสงขลาทิศทางของกระแสน้ำจะอยู่ในแนวทิศตะวันตกเฉียงใต้เมื่อน้ำขึ้นและอยู่ในแนวทิศตะวันออกเฉียงใต้เมื่อน้ำลง ส่วนทะเลอันดามัน บริเวณอ่าวพังงาขณะน้ำขึ้นกระแสน้ำจะพัดเข้าหาชายฝั่งในแนวทิศตะวันตกเฉียงใต้ และเปลี่ยนแนวทิศตะวันออกเฉียงใต้ขณะน้ำลง สำหรับความเร็วของกระแสน้ำที่เกิดจากการขึ้นลงของน้ำทะเล โดยทั่วไปกระแสน้ำมีความเร็วค่อนข้างต่ำ ความเร็วในระดับนี้จะไม่ก่อให้เกิดความเสียหาย การกัดกร่อนรุนแรงต่อชายฝั่งแต่การกัดกร่อนอาจเกิดขึ้นได้ในระยะยาว แต่หากมีการพัฒนาที่ไม่ถูกวิธีการเปลี่ยนแปลงของกระแสน้ำก็อาจก่อให้เกิดความเสียหายรุนแรงต่อชายฝั่งบางจุดบางพื้นที่ได้

2.2.3 ลมและคลื่น พื้นที่ชายทะเลทั้งหมดของประเทศไทยอยู่ภายใต้อิทธิพลของลมมรสุมตะวันออกเฉียงเหนือและลมมรสุมตะวันตกเฉียงใต้ ลมมรสุมตะวันออกเฉียงเหนือจะพัดเข้าสู่บริเวณอ่าวไทยฝั่งตะวันตกและพื้นที่ชายฝั่งทะเลบริเวณจังหวัดสมุทรสงคราม เพชรบุรี ประจวบคีรีขันธ์ นครศรีธรรมราช พัทลุง สงขลา ปัตตานี นราธิวาส และสตูลในช่วงระหว่างเดือนตุลาคมถึงมกราคม ส่วนลมมรสุมตะวันตกเฉียงใต้ พบบริเวณพื้นที่ในเขตอิทธิพล ได้แก่ จังหวัดตราด จันทบุรี ระยอง ชลบุรี ซึ่งอยู่ในอ่าวไทยตะวันออก และจังหวัดระนอง พังงา กระบี่ ภูเก็ต ตรัง อยู่ในบริเวณภาคใต้ฝั่งตะวันตก โดยจะเข้าสู่ฝั่งในช่วงระหว่างเดือนมิถุนายนถึงกันยายน (กองภูมิอากาศ. 2530)

ขนาดของคลื่น สามารถคำนวณได้จากความเร็วลมมีความสูง 0.24 - 0.32 เมตร โดยเฉลี่ย ในฤดูมรสุมเมื่อลมมีความเร็วเฉลี่ยสูง 18 หรือ 23.5 กิโลเมตร / ชั่วโมง คลื่นจะมีขนาดสูงถึง 1.5-2 เมตร บริเวณจังหวัดสงขลาและพื้นที่ใกล้เคียงจะได้รับอิทธิพลของคลื่นมากรองลงไปคือบริเวณสตูลที่บริเวณจังหวัดชลบุรีและพื้นที่ใกล้เคียง ส่วนบริเวณอื่นๆ จะได้รับอิทธิพลของคลื่นน้อย

2.3 ภูมิทัศน์ชายฝั่งทะเลไทย

ลักษณะชายฝั่งทะเลของประเทศไทยมีปัจจัยที่ทำให้เกิดเป็นภูมิลักษณะธรรมชาติที่แตกต่างกันสามารถดูได้จากลักษณะที่ต่างกันของภูมิประเทศชายฝั่งทะเล การอธิบายถึงองค์รวมบริเวณชายฝั่งทะเลที่เราสามารถมองเห็นในช่วงเวลาหนึ่งๆเป็นภาพ ภูมิทัศน์ (Landscape) สำหรับภูมิทัศน์ที่เหมาะสมกับการท่องเที่ยวที่น่าจะมีความสัมพันธ์ซึ่งกันของพื้นที่บริเวณชายฝั่งทะเล เช่น ลักษณะภูมิประเทศ ภูมิอากาศ น้ำทะเลชายฝั่ง สัตว์น้ำ พืชพรรณบริเวณชายฝั่ง รวมทั้งองค์ประกอบชายฝั่งทะเลต่างๆที่มนุษย์สร้างขึ้น เป็นต้น ในการอธิบายองค์รวมของภูมิทัศน์ชายฝั่งทะเล ตามลักษณะต่างๆ ได้ดังนี้

2.3.1 ลักษณะภูมิประเทศ พื้นที่ชายฝั่งทะเลไทยพบได้บริเวณภาคตะวันออกและภาคใต้ของประเทศ สิ้น สิ้นสกุล กล่าวไว้ว่า ธรณีสัณฐานชายฝั่งภาคใต้ของประเทศไทยมีลักษณะเป็นคาบสมุทร (Peninsular) โดยทั่วไปมักเรียกกันว่า แหลมไทยตอนใต้ ชายฝั่งทะเลของไทยมีวิวัฒนาการทางธรณีสัณฐานมายาวนาน มีการเปลี่ยนแปลงสภาพแวดล้อมหลายรูปแบบ จนกระทั่งเมื่อประมาณ 6,000 ปีที่แล้ว เมื่อน้ำทะเลขึ้นสูงสุดท่วมบริเวณที่ลุ่มต่ำในบริเวณที่เป็นที่ตั้งของประเทศไทย ทำให้มีการสะสมของตะกอนจากน้ำทะเล ต่อมาเมื่อน้ำทะเลลดระดับลงเรื่อยๆจนอยู่ในระดับปัจจุบันทำให้ประเทศไทยมีพื้นที่ชายฝั่งทะเลเกิดขึ้นทั้งทางด้านอ่าวไทยและทะเลอันดามัน (สิ้น สิ้นสกุล.2542:1) ทั้งนี้ สวาท เสนาณรงค์ อธิบายถึงลักษณะชายฝั่งประเทศไทยว่า บริเวณฝั่งตะวันตกของภาคใต้เป็นชายฝั่งแบบจมตัวและด้านอ่าวไทยเป็นชายฝั่งแบบยกตัว (สวาท เสนาณรงค์. 2516:41-42)

ในทางภูมิศาสตร์ ได้มีการแบ่งอ่าวไทยออกเป็นสองส่วน คือ อ่าวไทยตอนบนหรืออ่าวไทยรูปตัว ก และอ่าวไทยตอนล่าง สัณฐานของอ่าวไทยตอนบน ส่วนในสุดของอ่าวไทยที่มีแม่น้ำสายหลักของประเทศไทย 4 สาย คือ แม่น้ำบางปะกง แม่น้ำเจ้าพระยา แม่น้ำแม่กลอง แม่น้ำท่าจีน ไหลลงพาเอาน้ำจืด และธาตุอาหารมาจากแผ่นดินลงสู่อ่าวไทยเชื่อมโยงระบบนิเวศบนแผ่นดินกับระบบนิเวศในทะเล อ่าวไทยมีสภาพเป็นทะเลในเขตศูนย์สูตรที่น้ำทะเลมีอุณหภูมิสูงและค่อนข้างคงที่ตลอดทั้งปี อุณหภูมิเฉลี่ยของน้ำทะเลที่ผิวน้ำประมาณ 28 องศาเซลเซียส โดยอุณหภูมิสูงขึ้นประมาณ 33 องศาเซลเซียส ในฤดูร้อนราวเดือนเมษายนถึงเดือนมิถุนายน และต่ำลงถึงประมาณ 25 องศาเซลเซียส ในฤดูหนาวราวเดือนธันวาคม โดยที่มวลน้ำในอ่าวไทยมีอุณหภูมิสูงกว่าในทะเลจีนใต้เล็กน้อย ความ

เค็มมีค่าเฉลี่ยประมาณ 30 ส่วน ใน 1000 แต่บริเวณอ่าวไทยตอนบนช่วงฤดูฝน ความเค็มอาจลดลงมาต่ำกว่า 20 ส่วน ใน 1000 ได้เป็นระยะเวลาสั้นๆ ในขณะที่ความเค็มของน้ำทะเลในมหาสมุทรมีค่า 35 ส่วน ใน 1000

ในการอธิบายลักษณะภูมิประเทศบริเวณชายฝั่งของไทยจะแบ่งตามภูมิภาคของประเทศไทย ซึ่งประกอบไปด้วยลักษณะภูมิประเทศชายฝั่งทะเลภาคตะวันออก ภาคตะวันตก และภาคใต้ทั้งฝั่งอ่าวไทยและทะเลอันดามัน มีรายละเอียดดังนี้

ลักษณะภูมิประเทศชายฝั่งทะเลภาคตะวันออก

ชายฝั่งทะเลของภาคตะวันออกมีชายฝั่งทะเลยาว 514 กิโลเมตรและมีเพียงจังหวัดปราจีนบุรีและสระแก้วเท่านั้นที่ไม่ติดทะเล ภาคตะวันออกมีเกาะเรียงรายอยู่ตามชายฝั่งรวมทั้งสิ้น 144 เกาะ ในจำนวนนี้เป็นเกาะในเขตจังหวัดตราด 50 เกาะ และในเขตจังหวัดชลบุรี 43 เกาะ ลักษณะฝั่งทะเลของจังหวัดต่างๆ ในภาคตะวันออกมีดังนี้

ชายฝั่งทะเลในจังหวัดฉะเชิงเทรา เริ่มจากบริเวณด้านทิศตะวันออกของปากแม่น้ำบางปะกง ไปจนถึงเขตติดต่อกับจังหวัดชลบุรีมีลักษณะเป็นหาดโคลนโดยตลอด

ชายฝั่งทะเลในจังหวัดชลบุรี มีความยาว 157 กิโลเมตร แบ่งออกเป็น 2 ช่วง คือ ช่วงแรก ตั้งแต่ปากแม่น้ำบางปะกงไปจนถึงแหลมปู่เจ้า (หรือแหลมปู่เจ้า) มีทิศทางในแนวเหนือ-ใต้ และช่วงที่สองตั้งแต่แหลมปู่เจ้าไปจนถึงเขตติดต่อกับจังหวัดระยอง มีทิศทางในแนวตะวันตก-ตะวันออก ทั้งนี้ชายฝั่งทะเลของจังหวัดชลบุรีมีลักษณะวกโค้งไปมาทำให้เกิดอ่าวต่างๆ คั่นออกจากกันด้วยแหลมขนาดเล็ก อ่าวบางแห่งเป็นทรายปนโคลนและบางแห่งก็เป็นทรายล้วนๆ แล้วแต่จะได้รับปริมาณตะกอนที่พัดพามาจากปากแม่น้ำมากน้อยเพียงใดรวมทั้งชนิดของหินบริเวณนั้น เช่น อ่าวที่อยู่ทางด้านเหนือใกล้กับปากแม่น้ำบางปะกง ซึ่งเป็นที่ตั้งของตัวเมืองชลบุรีมีลักษณะเป็นทรายเป็นโคลน แต่อ่าวตั้งแต่ทางใต้ของแหลมฉะเชิงเทราไปจนถึงแหลมปู่เจ้าส่วนใหญ่เป็นหาดทราย เพราะอยู่ห่างจากปากแม่น้ำ ทั้งมีหินแกรนิต หินไนส์ และหินทรายด้วย ซึ่งหินเหล่านี้เมื่อสลายตัวแล้วจะให้ทรายมาก บริเวณหาดทรายหลายแห่งเป็นสถานที่ท่องเที่ยวที่สำคัญมีพอบอยู่ในบริเวณนี้ ได้แก่ หาดบางแสน หาดบางพระ หาดพัทยา และหาดจอมเทียน เป็นต้น แหลมที่คั่นอยู่ระหว่างอ่าวต่างๆ ส่วนใหญ่เป็นแหลมหิน บางแห่งที่เป็นภูเขาทำให้เกิดหน้าผาชันตามชายฝั่งทะเล ตัวอย่างของแหลมที่เป็นหินหรือโขดหิน ได้แก่ บริเวณอ่างศิลา และเขาสามมุขใกล้หาดบางแสน บริเวณแหลมได้อำเภอสัตหีบ และบริเวณเขาแหลมในอำเภอสัตหีบ เป็นต้น

เกาะ ในจังหวัดชลบุรีส่วนใหญ่เป็นเกาะขนาดเล็ก เกาะที่มีขนาดใหญ่ ได้แก่ เกาะคราม เกาะสีชัง เกาะล้าน และเกาะไผ่ ทั้งนี้เกาะล้านซึ่งอยู่ห่างไปทางทิศตะวันตกของแหลมพัทยา ประมาณ 7.5 กิโลเมตร มีหาดทรายและพืดปะการังชายฝั่งสวยงามจึงเป็นแหล่งท่องเที่ยวที่ขึ้นชื่อมาก

อ่าวสัตหีบ ซึ่งอยู่ทางตอนใต้สุดของจังหวัดชลบุรี ในเขตอำเภอสัตหีบมีเกาะเล็กๆ ตั้งอยู่บริเวณปากอ่าวเป็นจำนวนมากเหมาะสำหรับเป็นที่จอดเรือเพราะมีที่กำบังคลื่นลม ทางกองทัพเรือได้ใช้บริเวณอ่าวนี้เป็นฐานทัพเรือที่สำคัญในอ่าวไทย

ชายฝั่งทะเลในจังหวัดระยอง มีความยาว 99 กิโลเมตร เป็นฝั่งทะเลที่มีทรายปนโคลน เป็นส่วนใหญ่ เนื่องจากมีแม่น้ำหลายสายพัดพาโคลนตะกอนออกสู่ทะเล อ่าวต่างๆไม่ค่อยมีหาดทราย เหมือนอย่างในจังหวัดชลบุรี ส่วนใหญ่เป็นหาดหน้าแคบมีทรายปนหินหรือทรายปนโคลน

จังหวัดระยองมีเกาะชายฝั่งรวมทั้งหมด 12 เกาะ ที่มีขนาดใหญ่และขึ้นชื่อมากที่สุดคือ เกาะเสม็ด เกาะนี้มีหาดทรายสวยงามทางด้านทิศเหนือของเกาะเป็นทรายละเอียดสีขาว ที่เราเรียกว่า ทรายแก้ว และทางด้านทิศตะวันตกของเกาะมีพีดปะการังเป็นแนวกว้างตามบริเวณชายฝั่งทำให้เกาะนี้เป็นสถานที่ท่องเที่ยวที่ขึ้นชื่อของจังหวัดระยอง

ชายฝั่งทะเลในจังหวัดจันทบุรี มีความยาว 82 กิโลเมตร มีลักษณะคล้ายฝั่งจังหวัดระยอง คือ มีหาดเป็นช่วงสั้นๆ ส่วนใหญ่เป็นโคลนหรือทรายปนโคลนแต่เดิมชายฝั่งมีป่าชายเลนเกือบตลอดแนว ปัจจุบันได้รับการปรับให้เป็นฟาร์มเลี้ยงกุ้งและหอย เช่น ที่อ่าวคู้กระเบน อ่าวเกาะนก และตั้งแต่ปากน้ำจันทบุรีไปจนถึงปากน้ำเวฬุ

ชายฝั่งทะเลในจังหวัดตราด มีความยาว 165 กิโลเมตร ประมาณครึ่งหนึ่งของฝั่งเป็นหาดโคลนหรือทรายปนโคลนและอีกครึ่งหนึ่งเป็นหาดทรายหน้าแคบ หาดโคลนหรือทรายปนโคลนมีอยู่มากทางด้านทิศตะวันตกของอ่าวตราด ซึ่งเป็นอ่าวขนาดใหญ่มีแม่น้ำเมืองตราดไหลทางทะเลในอ่าวนี้ ส่วนหาดทรายจะพบอยู่ตามบริเวณชายฝั่งทางด้านทิศตะวันออกของอ่าวตราดไปจนถึงแหลมสารพัดพิษสุดเขตแดนติดต่อกับประเทศกัมพูชา มีลักษณะเป็นหาดหน้าแคบจึงไม่สู้อำนวยประโยชน์ในด้านการใช้เป็นสถานที่ท่องเที่ยวเหมือนหาดในจังหวัดชลบุรี

จังหวัดตราดมีเกาะขนาดใหญ่อยู่หลายเกาะด้วยกันเกาะใหญ่ที่สุด คือ เกาะช้าง และรองลงมาคือ เกาะกูด เกาะช้างตั้งอยู่ห่างจากฝั่งของอำเภอแหลมงอบ ประมาณ 5 กิโลเมตร ภูมิประเทศเป็นภูเขาเกือบตลอดทั้งเกาะ ยอดเขาสูงที่สุดมีชื่อว่า เขาสลักเพชร มีความสูง 744 เมตรทางด้านตะวันออกของเกาะเป็นหาดโคลนและหิน ส่วนทางด้านตะวันตกเป็นหาดทรายและหิน แต่ก็ เป็นหาดหน้าแคบทั้งหมด **เกาะกูด** ตั้งอยู่ทางตอนใต้สุดของบรรดาเกาะในจังหวัดตราดมีภูมิประเทศเป็นภูเขาแทบทั้งเกาะเช่นเดียวกับเกาะช้างบริเวณชายฝั่งรอบเกาะเป็นที่สูงชันเป็นส่วนมากและระหว่างเกาะช้างกับเกาะกูดมีเกาะขนาดเล็กตั้งอยู่เป็นกลุ่มใหญ่ที่สำคัญคือ เกาะหมาก เกาะกระดาด เกาะกระดาดมีพีดปะการังชายฝั่งล้อมอยู่โดยรอบ

ลักษณะภูมิประเทศชายฝั่งทะเลภาคตะวันตก

พื้นที่ชายฝั่งทะเลของภาคตะวันตกเริ่มต้นจากอำเภอบ้านแหลมไปจนถึงอำเภอบางสะพานน้อย จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ เป็นระยะทางยาว 315 กิโลเมตร โดยแบ่งเป็นชายฝั่งจังหวัดเพชรบุรี 90 กิโลเมตร และชายฝั่งจังหวัดประจวบคีรีขันธ์ 225 กิโลเมตร ซึ่งลักษณะชายฝั่งทะเลในภาคตะวันตกส่วนใหญ่ มีลักษณะเป็นหาดโคลนหรือทรายปนโคลน บริเวณที่เป็นหาดทรายมีปรากฏเป็นบางแห่งที่สำคัญได้แก่ หาดชะอำ หาดหัวหิน หาดอ่าวประจวบคีรีขันธ์ และหาดอ่าวมะนาว เป็นต้น ส่วนหาดที่เป็นโคลนแต่เดิมมีป่าเลนน้ำเค็มขึ้นอยู่หนาแน่น ปัจจุบันได้เปลี่ยนเป็นนาุ้งและฟาร์มเลี้ยงหอยแครงกันมาก เช่น ที่อ่าวบางตะบูนซึ่งอยู่ถัดไปทางเหนือของปากแม่น้ำเพชรบุรีเป็นแหล่งเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำสำคัญ

ลักษณะภูมิประเทศชายฝั่งทะเลภาคใต้

พื้นที่ชายฝั่งทะเลภาคใต้มีพื้นที่ติดต่อกับอ่าวไทยด้านตะวันออกและติดต่อกับทะเลอันดามันด้านตะวันตก มีรายละเอียดดังนี้

ลักษณะภูมิประเทศชายฝั่งทะเลภาคใต้ฝั่งอ่าวไทย

พื้นที่ชายฝั่งอ่าวไทยเริ่มจากจังหวัดชุมพรลงไปทางใต้ถึงจังหวัดนราธิวาส ลักษณะชายฝั่งด้านอ่าวไทยมีแนวค่อนข้างเรียบตรงทั้งมีบริเวณน้ำตื้นกว้างขวาง ที่จังหวัดชุมพรมีชายหาดหลายแห่งเป็นหาดทรายเนื่องจากบริเวณนั้นเป็นหินทรายในหมู่หินโคราช ตั้งแต่จังหวัดสุราษฎร์ธานีลงไปทางใต้มักเป็นหาดโคลน โดยมากมีป่าชายเลนตามบริเวณชายฝั่ง

จักรกริช กสิสุวรรณ กล่าวไว้ว่า เมื่อขอบของทวีปมีระดับสูงขึ้นเรื่อยๆ จากการหมุนตัวของแหลมไทยตอนใต้ ทำให้ส่วนที่เคยอยู่ใต้ระดับน้ำทะเลโผล่ขึ้นมาใกล้ทวีปส่วนหนึ่งกลายเป็นที่ราบชายฝั่งใหม่ขึ้น ลักษณะพื้นที่ค่อนข้างราบเรียบความลาดชันน้อย ความกว้างของหน้าหาดมีมาก ระดับความลึกของน้ำทะเลตื้นเมื่อเทียบกับฝั่งตะวันตก โดยพอจำแนกในลักษณะที่เด่นชัดได้ดังนี้

ดินดอนสามเหลี่ยมรูปตีนนก (Birdfoot delta) บริเวณที่พบคือ บริเวณดินดอนสามเหลี่ยมรูปตีนนกแม่น้ำตาปี จังหวัดสุราษฎร์ธานี

สันดอน (Barrier) เป็นลักษณะการทับถมของตะกอนทรายในบริเวณด้านนอกของชายฝั่ง โดยขนานไปกับแนวสันดอนคาบสมุทรสทิงพระที่ขวางกั้นระหว่างอ่าวไทยและทะเลสาบสงขลาและแนวสันดอนคาบสมุทรตากใบ เป็นต้น

สันดอนจอยทราย (Sand Spit) ได้แก่ ปลายสันดอนจอยทรายแหลมตะลุมพุกที่ชี้ไปทางทิศเหนือและปลายสันดอนจอยทรายแหลมโพธิ์ที่ชี้ไปทางทิศตะวันตก

ทะเลสาบ (Lagoon) ได้แก่ ลากูนสงขลาซึ่งเกิดจากสันดอนทรายของคาบสมุทรสทิงพระมาปิดขนาบตัวกันแนวชายฝั่งเดิม(พัทลุง) และมีปากลากูนบริเวณระหว่างหัวเขาแดงฝั่งอำเภอสิงหนครกับแหลมสนอ่อนฝั่งอำเภอเมืองสงขลา (จักรกริช กสิสุวรรณ.2544:13-14)

ลักษณะภูมิประเทศชายฝั่งทะเลภาคใต้ฝั่งทะเลอันดามัน

สิน สิ้นสกุล และคณะ ได้อธิบายเกี่ยวกับทะเลอันดามันในส่วนที่เป็นน่านน้ำไทยเกือบทั้งหมดว่าอยู่บนไหล่ทวีปประกอบด้วยไหล่ทวีปชั้นใน (Inner Shelf) และส่วนที่เรียกว่า Mergui Terrace บริเวณไหล่ทวีปชั้นในจะมีระดับน้ำลึกน้อยกว่า 100 เมตร มีความกว้างประมาณ 130 กิโลเมตร ทางตอนเหนือซึ่งอยู่ในเขตน่านน้ำพม่าและจะมีลักษณะแคบลงทางตอนใต้โดยที่แคบที่สุดมีความกว้างประมาณ 35 กิโลเมตร ซึ่งจะอยู่ตรงเกาะภูเก็ต พื้นที่ชายฝั่งทะเลอันดามันของประเทศไทยมีความยาวประมาณ 937 กิโลเมตร แนวชายฝั่งเริ่มตั้งแต่เขตแดนไทย-พม่าที่จังหวัดระนองต่อเนื่องลงมาทางใต้จนถึงจังหวัดภูเก็ต พังงา กระบี่ ตรัง และสตูล ซึ่งเป็นเขตแดนของไทยต่อกับประเทศมาเลเซีย แนวของชายฝั่งวางตัวสัมพันธ์กับโครงสร้างธรณีวิทยาที่เป็นรอยเลื่อน (Fault) 2 แนวใหญ่คือ รอยเลื่อนระนองและรอยเลื่อนคลองมะรุ่ย ที่เคลื่อนตัวในทางทิศตะวันออกเฉียงใต้ทำให้พื้นที่ชายฝั่งทะเลอันดามันวางตัวในแนวเกือบเหนือ-ใต้ ตั้งแต่จังหวัดระนองถึงภูเก็ต และในแนวตะวันตกเฉียงเหนือ - ตะวันออกเฉียงใต้ ตั้งแต่ จ. พังงาถึงสตูล ซึ่งเป็นแนวเดียวกับภูเขาที่ทอดตัวอยู่ตามชายฝั่งด้านนี้ (สิน สิ้นสกุลและคณะ. 2542 : 2) และเนื่องจากบริเวณชายฝั่งด้านตะวันตกของคาบสมุทรเป็นชายฝั่งแบบยุบตัวฉะนั้นจึงมีลักษณะแคบ บางแห่งมีภูเขาจรดชายฝั่ง ทำให้เกิดเป็นหน้าผาชันตามแนวชายฝั่งทะเล นอกจากนี้ชายฝั่งยังมีลักษณะเว้าแหว่งมาก มีอ่าวใหญ่น้อยและเกาะต่างๆมากมาย นอกชายฝั่งออกไปพื้นน้ำลาดลึกลงอย่างรวดเร็ว จึงไม่ค่อยมีบริเวณน้ำตื้นกว้างขวางเหมือนอย่างชายฝั่งด้านอ่าวไทย โดยที่ ไพฑูรย์ พงศบุตร และคณะ อธิบายการยุบตัวของบริเวณชายฝั่งด้านนี้ทำให้พื้นที่บางแห่งถูกน้ำทะเลไหลท่วมเข้ามากลายเป็นพื้นน้ำที่มีน้ำตื้น ตัวอย่างของพื้นที่เช่นนี้จะเห็นได้จากอ่าวพังงาซึ่งทางตอนใต้ของจังหวัดพังงาภายในอ่าวมีน้ำตื้นและมีเกาะขนาดเล็กตั้งเรียงรายอยู่เป็นจำนวนมากก็คือ ส่วนยอดของหินปูนที่โผล่พ้นน้ำขึ้นมานั่นเอง แสดงว่าเดิมนั้นพื้นที่บริเวณอ่าวพังงาเป็นพื้นแผ่นดินที่มีภูเขาหินปูนตั้งอยู่ เมื่อน้ำทะเลไหลท่วมเข้ามาบริเวณที่เป็นที่ต่ำก็กลายเป็นทะเล ส่วนบริเวณที่เป็นที่สูงกลายเป็นเกาะหลังจากเวลาผ่านไปนานๆ การกัดเซาะของน้ำทะเลรวมทั้งการผุพังทำลายของหินเนื่องจากลมฟ้าอากาศและการกระทำของน้ำใต้ดิน ทำให้เกาะต่างๆ มีรูปร่างลักษณะดังที่เห็นอยู่ในปัจจุบัน นอกจากเกาะในอ่าวพังงายังมีเกาะใหญ่น้อยอีกเป็นจำนวนมากตามชายฝั่งด้านทะเลอันดามันตั้งแต่จังหวัดกระบี่ลงไปจนถึงจังหวัดสตูล เกาะเหล่านี้บางแห่งมีขนาดใหญ่และมีที่ราบพอที่ผู้คนจะเข้าไปตั้งหลักแหล่งอาศัยได้แต่บางแห่งก็เป็นเพียงโขดหินหรือเป็นเกาะที่มีภูเขาสูงชันไม่สามารถใช้ประโยชน์ได้ บางเกาะมีพืดปะการังเกิดขึ้นตามบริเวณชายฝั่ง ทำให้

เป็นสถานที่ท่องเที่ยวตามธรรมชาติที่สวยงาม (ไพฑูริย์ พงศบุตร และคณะ. 2534 : 18) ซึ่งสอดคล้องกับ จักรกริช กสิสุวรรณ ที่ได้อธิบายลักษณะพื้นฐานที่พบในภาคใต้ฝั่งตะวันตกว่า จากการหมุนตัวหรือบิดตัวของแหลมไทยตอนใต้ทำให้เกิดสภาพธรณีสัณฐานชายฝั่งด้านนี้มีลักษณะที่สูงชัน ความกว้างของหาดทรายค่อนข้างแคบ บางแห่งเป็นลักษณะของหน้าผา แนวชายฝั่งเว้าแหว่งไม่เรียบ มีเกาะแก่งอ่าวและแหลมค่อนข้างมาก โดยความหลากหลายของสภาพธรณีสัณฐานบริเวณนี้มีมาก ลักษณะที่เด่นชัด เช่น

ชายฝั่งที่เป็นหน้าผา (Cliff) พบบริเวณชายฝั่งอำเภอเกาะเปอร์ จังหวัดระนอง อำเภอคุระบุรี และเขาหลัก จังหวัดพังงา ตลอดจนด้านทิศตะวันตกของเกาะภูเก็ตตั้งแต่แหลมสิงห์ลงมาถึงแหลมพรหมเทพ โดยเฉพาะชายฝั่งที่เป็นหน้าผานี้สืบเนื่องมาจากโครงสร้างส่วนใหญ่เป็นภูเขาหินปูนและหินทราย

ที่ราบน้ำขึ้นถึง (Tidal Flat) บริเวณหาดเจ้าไหม จังหวัดตรัง หาดปากบารา จังหวัดสตูล ซึ่งเป็นลักษณะหาดเลนที่เกิดจากการทับถมของตะกอนภูเขาหินปูน

หาด (Beach) ลักษณะหาดในชายฝั่งตะวันตกเป็นหาดที่มีพื้นที่หน้าหาดแคบและลาดชันมากเมื่อเทียบกับฝั่งตะวันออก ความสูงของตัวหาดทรายประมาณ 2-10 เมตรจากระดับน้ำทะเล ขณะที่หาดทรายทั่วไปสูงประมาณ 1-2 เมตร และหาดที่พบส่วนใหญ่เป็นหาดที่อยู่ระหว่างหัวแหลม

สันดอน (Barrier) ได้แก่ ป่าชายเลนในฝั่งตะวันตกนี้พบได้ตั้งแต่จังหวัดภูเก็ต ตะกั่วป่าไปจนถึงจังหวัดระนอง

ภูมิประเทศคาร์สต์ (Karst) เป็นลักษณะภูมิประเทศที่เด่นของทะเลฝั่งตะวันตก มีสภาพเป็นถ้ำ ภูเขา หน้าผาสูง เป็นต้น โดยลักษณะภูมิประเทศแบบคาร์สต์พบมากในจังหวัดกระบี่และพังงา (จักรกริช กสิสุวรรณ.2544:12-13)

จะเห็นได้ว่าชายฝั่งทะเลอันดามันมีลักษณะเว้าแหว่งถูกแบ่งกันด้วยหัวแหลมเป็นอ่าวเล็กๆ กระจายอยู่ตามชายฝั่งและมีเกาะแก่งมาก เป็นชายฝั่งเปิดออกสู่มหาสมุทรอินเดียและมีแม่น้ำสายใหญ่ไหลลงสู่ทะเลด้านนี้้น้อย ปริมาณตะกอนลงสู่ทะเลจึงน้อยด้วย ทำให้น้ำทะเลมีความเค็มค่อนข้างสูงและโปร่งใสแสงอาทิตย์ส่องทะลุได้ลึก จึงทำให้น้ำทะเลบริเวณนี้จึงมีสีสวย ประกอบกับทิวทัศน์ชายฝั่งที่สวยงาม ชายฝั่งทะเลอันดามันจึงเป็นพื้นที่ที่มีเสน่ห์ มีธรรมชาติที่ประทับใจ และมีคุณค่ามากมายหลายด้านในการดึงดูดนักท่องเที่ยว

สะพานหินธรรมชาติ(Natural Bridge)

หมู่เกาะตะรุเตา จ. สตูล

เกาะ (Island)

หมู่เกาะอ่างทอง จ. สุราษฎร์ธานี

เสาหิน (Stack)

เขาตะปู จ. พังงา

หัวแหลม (Haedland)

แหลมพรหมเทพ จ.ภูเก็ต

หน้าผาชายฝั่งทะเล (Sea Cliff)

จ. กระบี่

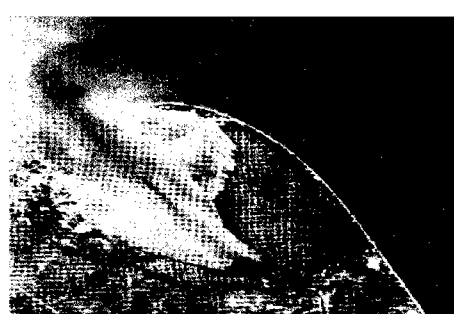
ถ้ำทะเล (Sea Cave)

จ. กระบี่

สันดอนเชื่อมเกาะ (Tombolo)

เกาะเต่า จ.สุราษฎร์ธานี

สันดอนจอย (Spit)

แหลมตะลุมพุก จ.นครศรีธรรมราช

ภาพประกอบ 6 แสดงตัวอย่างภูมิประเทศชายฝั่งทะเลประเทศไทย

2.3.2 ลักษณะภูมิอากาศ

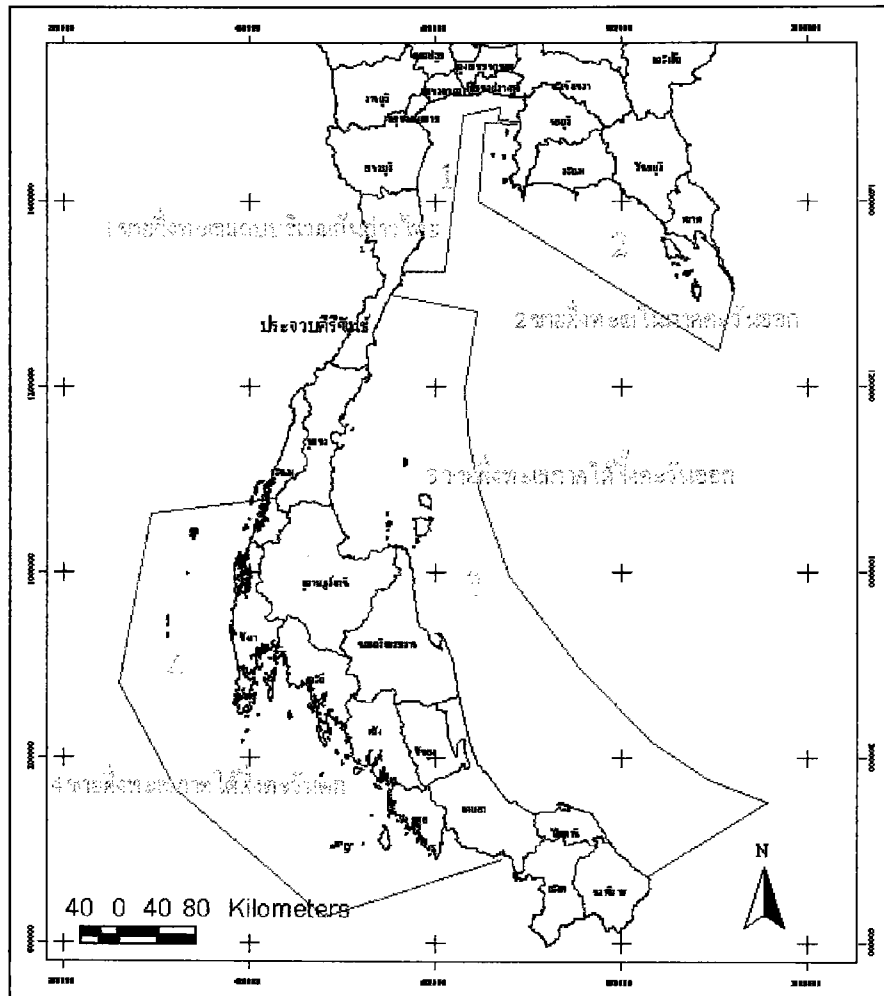
การเลือกเวลาในการท่องเที่ยวให้เหมาะสมกับสภาพภูมิอากาศ ถ้าสภาพภูมิอากาศต่างกันจะทำให้ความสวยงามตามธรรมชาติที่ปรากฏแตกต่างกันไปด้วยสำหรับการท่องเที่ยวชายทะเลต้องคำนึงถึงสภาพภูมิอากาศที่ผันแปรไปตามฤดูกาลที่จะมีผลต่อรูปแบบของการท่องเที่ยวและการใช้บริการในสถานที่ท่องเที่ยวต่างๆ นักท่องเที่ยวส่วนมากนิยมเดินทางไปยังบริเวณชายฝั่งทะเลในช่วงฤดูร้อน สถานที่ท่องเที่ยวในแต่ละพื้นที่จะมีนักท่องเที่ยวเข้าไปท่องเที่ยวแตกต่างกันไปตามฤดูกาล เช่น บริเวณเกาะช้าง จ. ตรัง ซึ่งมีฤดูกาลท่องเที่ยวสั้นเพียงประมาณ 6 เดือนต่อปีคือ ช่วง ธ.ค.-พ.ค. ดังที่ กวี วรรณ ได้กล่าวว่าภูมิอากาศเป็นปัจจัยหนึ่งทางธรรมชาติที่ส่งเสริมและสนับสนุนกิจกรรมการท่องเที่ยวในการเดินทางท่องเที่ยว นอกจากจะคำนึงถึงปัจจัยสำคัญอื่นๆแล้ว ปัจจัยเรื่องฤดูกาลมีความสำคัญมาก เพราะนอกจากจะเป็นตัวบ่งชี้หรืออำนวยความสะดวกให้การท่องเที่ยวในครั้งนั้นๆ มีความสนุกสนาน รื่นรมย์ สะดวกสบาย ฯลฯ (กวี วรรณ 2542:127) นอกจากนี้ยังมีผลไปถึงความปลอดภัยของนักท่องเที่ยวอีกด้วย

ภูมิอากาศชายฝั่งทะเลของประเทศไทย

ชายฝั่งทะเลของประเทศไทย มีความยาวกว่า 2,800 กิโลเมตร ซึ่งทางอุตุนิยมวิทยานั้น ละเอียด ศิลา น้อย ได้แบ่งชายฝั่งทะเลของประเทศไทยออกเป็น 4 กลุ่ม ตามลักษณะของภูมิอากาศดังต่อไปนี้

2.3.2.1 ชายฝั่งทะเลแถบบริเวณก้นอ่าวไทย มีบริเวณตั้งแต่จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ในบริเวณภาคใต้ฝั่งตะวันออกไปจนถึงอำเภอสตูลที่จังหวัดสตูล ในภาคตะวันออกของประเทศ (ดังภาพประกอบ 7) เขตนี้จะมีลมมรสุมตะวันออกเฉียงเหนือตั้งแต่เดือนตุลาคมถึงเดือนมกราคมและจะมีลมมรสุมตะวันตกเฉียงใต้ตั้งแต่เดือนมิถุนายนถึงเดือนกันยายนทุกปี โดยระหว่างเดือนธันวาคมถึงมีนาคมเป็นช่วงที่ฝนตกน้อย ส่วนช่วงที่เหมาะสมแก่การเดินทางเรือเพราะลักษณะอากาศดีและท้องทะเลเรียบ คือช่วงเดือนมกราคมถึงเดือนพฤษภาคม

2.3.2.2 ชายฝั่งทะเลภาคตะวันออก ชายฝั่งทะเลในภาคตะวันออกมีบริเวณตั้งแต่ทิศตะวันออกเฉียงใต้ของอำเภอสตูลไปจนถึงอำเภอคลองใหญ่ จังหวัดตราด (ดังภาพประกอบ 7) เขตนี้จะมีลมมรสุมตะวันออกเฉียงเหนือตั้งแต่เดือนตุลาคมถึงเดือนมกราคม และจะมีลมมรสุมตะวันตกเฉียงใต้ ตั้งแต่เดือนมิถุนายนถึงเดือนกันยายนทุกปี โดยระหว่างเดือนพฤศจิกายนถึงเดือนมีนาคมเป็นช่วงที่ฝนตกน้อย ส่วนช่วงที่เหมาะสมแก่การเดินทางเรือเพราะลักษณะอากาศดีและท้องทะเลเรียบคือช่วงเดือนมกราคมถึงเดือนมีนาคม

ภาพประกอบ 7 ลักษณะภูมิอากาศบริเวณชายฝั่งทะเลของประเทศไทย

ที่มา : ละเอียต ศิลาน้อย (2542:21-23)

2.3.2.3 ชายฝั่งทะเลทางภาคใต้ฝั่งตะวันออก มีบริเวณตั้งแต่ตอนใต้ของจังหวัดประจวบคีรีขันธ์ไปจนถึงอำเภอตากใบ จังหวัดนราธิวาส (ดังภาพประกอบ 7) เขตนี้จะมีลมมรสุมตะวันออกเฉียงเหนือตั้งแต่เดือนพฤศจิกายนถึงเดือนกุมภาพันธ์ และจะมีลมมรสุมตะวันตกเฉียงใต้ตั้งแต่เดือนพฤษภาคมถึงเดือนกันยายนทุกปี โดยระหว่างเดือนกุมภาพันธ์ถึงเดือนมีนาคมเป็นช่วงที่ฝนตกน้อย ส่วนช่วงที่เหมาะสมแก่การเดินเรือเพราะลักษณะอากาศดีและท้องทะเลเรียบคือช่วงเดือนมีนาคมถึงเดือนกันยายน

2.3.2.4 ชายฝั่งทะเลทางภาคใต้ฝั่งตะวันตก มีบริเวณตั้งแต่จังหวัดระนองไปจนถึงชายแดนมาเลเซีย (ดังภาพประกอบ7) เขตนี้จะมีลมมรสุมตะวันออกเฉียงเหนือตั้งแต่เดือนพฤศจิกายนถึงเดือนมีนาคม และจะมีลมมรสุมตะวันตกเฉียงใต้ตั้งแต่เดือนพฤษภาคมถึงเดือนตุลาคมทุกปี โดยระหว่างเดือนธันวาคมถึงเดือนมีนาคมเป็นช่วงที่ฝนตกน้อย ส่วนช่วงที่เหมาะสมแก่การเดินทางเรือเพราะลักษณะอากาศดี และท้องทะเลเรียบคือ ช่วงเดือนธันวาคมถึงเดือนเมษายน (ละเอียดยุทธศาสตร์ 2542 : 21-23)

การท่องเที่ยวในท้องทะเลไทยได้ตลอดทุกฤดูกาลเพียงแต่เราจะต้องเลือกไปท่องเที่ยวให้ถูกที่และในสภาพอากาศที่เหมาะสมในแต่ละช่วง ซึ่งจะได้ชมความงามของทะเลไทยแล้วยังคำนึงถึงความปลอดภัยด้วย การที่นักท่องเที่ยวนิยมเดินทางไปท่องเที่ยวพักผ่อนทางทะเลในฤดูร้อนเป็นจำนวนมาก แต่ทั้งนี้ก็ขึ้นอยู่กับบริบทของนักท่องเที่ยว ซึ่งมีนักท่องเที่ยวจำนวนไม่น้อยก็ยังชอบเที่ยวทะเลในฤดูหนาว

สิ่งสำคัญที่นักท่องเที่ยวมีความสนใจเป็นพิเศษคือ ขณะที่กำลังท่องเที่ยวในวันนั้นเป็นวันที่มีอากาศแจ่มใสหรือไม่โดยเฉพาะสถานที่ท่องเที่ยวบริเวณชายฝั่งทะเล สมพร ประกอบชาติ ได้อธิบายว่า อากาศเหนือพื้นน้ำของชายฝั่งทะเลมีอากาศที่มีความสัมพันธ์กับพื้นน้ำซึ่งก็ให้เกิดลมพัดไปในทิศทางต่างๆ ตามฤดูกาล อากาศบริสุทธิ์และลมที่มีความชื้นตามชายฝั่งมีอิทธิพลโดยตรงต่อการอยู่อาศัยอย่างถาวรและเพื่อการพักผ่อนตากอากาศของผู้คน บางครั้งการก่อตัวของลมอาจเพิ่มความรุนแรงจนก่อตัวเป็นพายุพัดขึ้นฝั่งทำความเสียหายแก่บ้านเรือนตลอดจนน้ำท่วมและแผ่นดินถล่มเป็นต้น (สมพร ประกอบชาติ. 2536 : 2) ดังนั้นการจัดการท่องเที่ยวจึงต้องรับฟังการพยากรณ์อากาศตลอดเวลา ดังที่ กวี วรรกวิณ กล่าวไว้ว่า ความรู้เรื่องภูมิอากาศเบื้องต้นเป็นสิ่งจำเป็นสำหรับผู้ที่ชอบการท่องเที่ยว เช่น ผู้ไปเที่ยวในเขตประเทศที่อยู่ในแถบศูนย์สูตร เช่น ประเทศสิงคโปร์ มาเลเซีย อินโดนีเซีย หรือภาคใต้ของไทยจะต้องมีความรู้ที่แม่นยำเกี่ยวกับฝนตกและจะเป็นฝนประเภทอากาศลอยตัวและพายุฟ้าคะนอง ฝนตกแล้วหยุดไม่ต่อเนื่องตลอดทั้งวัน สภาพภูมิอากาศยังส่งผลต่อความงามหรือความประทับใจต่อสถานที่ท่องเที่ยวต่างๆ ในช่วงเวลาที่ต่างกันอีกด้วย เช่น แสงสีต่างๆ บนท้องฟ้าไม่ว่าจะเป็นตะวันยอแสง เมฆชนิดต่างๆ ปริมาณลมที่พัดผ่าน เป็นต้น (กวี วรรกวิณ. 2542:127) สิ่งเหล่านี้ถ้าได้รู้จักและศึกษาทำความเข้าใจลักษณะภูมิอากาศที่เป็นประโยชน์ต่อการวางแผนในการดูใจนักท่องเที่ยวประการหนึ่ง

ในเรื่องของภูมิอากาศย่อมมีผลต่อการตัดสินใจที่มีมากขึ้นๆ ในการท่องเที่ยวไปตามสถานที่พักผ่อนต่างๆ ขึ้นอยู่กับแรงกระตุ้น ผู้คนมากมายที่ทราบว่าจะได้หยุดพักผ่อนมักทราบล่วงหน้าเพียงอาทิตย์เดียวเท่านั้น ดังนั้นนายทักเกอร์ (Tucker) หัวหน้าการตลาดของสมาคมส่งเสริมการท่องเที่ยว

แห่งชาติของออสเตรเลีย (Director of Marketing for the Australian National Travel Association) ได้ชี้ให้เห็นว่า “เพียงไม่กี่ชั่วโมงในทุกวันนี้ที่แยกเราออกมาจากสถานที่ตากอากาศส่วนใหญ่ ทำให้อุตสาหกรรมท่องเที่ยวต้องพยายามที่จะค้นหาการขึ้นๆ ลงๆ ในการเดินทางอย่างกะทันหัน” เขายังได้กล่าวเสริมว่าการพยากรณ์อากาศในระยะนานสำหรับสถานที่ตากอากาศต่างๆ เช่น the Great Barrier Reef บริเวณทวีปออสเตรเลียกลางและชายฝั่งทางตอนใต้ของรัฐนิวเซาท์เวล (the South Coast of New South Wales) ช่วยได้มากที่กระตุ้นการท่องเที่ยวอย่างกะทันหันให้ไปสู่บริเวณดังกล่าวนี้ (สรณี แสงมิตร.2523 :5 ; อ้างอิงจาก Tucker.)

นอกจากศึกษาองค์ประกอบทางอุตุนิยมวิทยาในทางวิชาการ เช่น อุณหภูมิ ความชื้นของอากาศ ความเร็วลม น้ำฟ้าหรือฝนแล้ว นักอุตุนิยมวิทยาของออสเตรเลียประเทศแคนาดายังได้เอาปัจจัย (Factors) ของภูมิอากาศอย่างอื่น ๆ ซึ่งปัจจัยดังกล่าวมักจะเป็นผลกระทบกระเทือนต่อความสุขสนุกสนานของผู้มาพักผ่อนมาศึกษาด้วย เช่น ศึกษาเรื่องอุณหภูมิอากาศร่วมกับความเร็วลม เมฆที่ปกคลุมท้องฟ้า ทิศนวิสัย อุณหภูมิของน้ำ ช่วงเวลาที่เป็นกลางวันนานเท่าใด ปริมาณของหิมะ และน้ำแข็งปกคลุมอยู่ต่างๆ เหล่านี้เป็นต้น (สรณี แสงมิตร. 2523 :16)

ในการศึกษาลักษณะภูมิอากาศที่มีผลต่อการท่องเที่ยวบริเวณชายฝั่งทะเลเลขของประเทศไทย กรมอุตุนิยมวิทยา ได้มีการรวบรวมข้อมูลสถิติภูมิอากาศของประเทศไทยในคาบ 30 ปี (พ.ศ.2514 - 2543) ไว้ดังนี้ คือ

อุณหภูมิ อุณหภูมิของพื้นที่ชายฝั่งทะเลเลขของประเทศไทยมีความผันแปรไม่สูงมากนัก และมีความแตกต่างระหว่างพื้นที่ไม่มากนักเช่นกัน จากสถิติในคาบ 30 ปี(พ.ศ. 2514-2543) อุณหภูมิเฉลี่ยอยู่ระหว่าง 26.4 – 28.3 องศาเซลเซียส โดยมีอุณหภูมิต่ำสุดและสูงสุดเฉลี่ยอยู่ระหว่าง 22.5-25.2 และ 30.9-33.1 องศาเซลเซียส ตามลำดับ

ในพื้นที่ภาคตะวันออก มีอุณหภูมิเฉลี่ยอยู่ระหว่าง 27.1-28.2 องศาเซลเซียส (ที่จันทบุรี และกรุงเทพมหานครกับระยอง ตามลำดับ) โดยสถานีชลบุรีมีอุณหภูมิเฉลี่ยสูงที่สุดถึง 32.7 องศาเซลเซียส ในขณะที่สถานีคลองใหญ่ จังหวัดตราดมีอุณหภูมิต่ำที่สุด 23.2 องศาเซลเซียส

ในพื้นที่ภาคใต้ฝั่งตะวันออกมีอุณหภูมิเฉลี่ยอยู่ระหว่าง 26.5-28.1 องศาเซลเซียส (ที่สุราษฎร์ธานีและสงขลา ตามลำดับ) โดยสถานีสนามบินหาดใหญ่มีอุณหภูมิเฉลี่ยสูงที่สุดถึง 32.3 องศาเซลเซียส และที่สถานีสุราษฎร์ธานีมีอุณหภูมิต่ำที่สุด 22.5 องศาเซลเซียส

พื้นที่ภาคใต้ฝั่งตะวันตกหรือฝั่งทะเลอันดามัน มีอุณหภูมิเฉลี่ยอยู่ระหว่าง 26.8-28.1 องศาเซลเซียส (ที่ระนองและภูเก็ตตามลำดับ) โดยสนามบินตรัง มีอุณหภูมิสูงเฉลี่ยสูงที่สุดถึง 32.6 องศาเซลเซียส และที่สถานีสนามบินตรังมีอุณหภูมิต่ำที่สุดเฉลี่ยต่ำที่สุด 22.7 องศาเซลเซียส

ความชื้นสัมพัทธ์ ชายฝั่งทะเลของประเทศไทยเป็นบริเวณที่มีปริมาณฝนและไอน้ำค่อนข้างสูง จึงมีความชื้นสัมพัทธ์สูงเฉลี่ยระหว่างร้อยละ 73% (ชลบุรี) ถึง ร้อยละ 83% (ตะกั่วป่า) โดยมีความชื้นสัมพัทธ์เฉลี่ยสูงสุดสูงมากที่สุดที่สนามบินตรังเฉลี่ยสูงสุดร้อยละ 96 และเฉลี่ยต่ำสุดที่ชลบุรีร้อยละ 56

ตาราง 1 แสดงสถิติภูมิอากาศของประเทศไทยในคาบ 30 ปี (พ.ศ.2514-2543)

ชื่อจังหวัด	อุณหภูมิเฉลี่ย (C)			ความชื้นสัมพัทธ์เฉลี่ย (%)			ปริมาณน้ำฝน		
	เฉลี่ย	max	min	เฉลี่ย	max	min	เฉลี่ย	จำนวนวันที่ฝนตก	สูงสุดใน 1 วัน (มม.)
กรุงเทพมหานคร	28.2	33.0	24.4	75	89	57	1543.2	127.1	248.6
ชลบุรี	28.1	33.1	24.2	73	86	56	1298.8	117.6	186.2
เกาะสีชัง	28.1	31.1	25.2	75	86	64	1254.2	103.2	196.3
พัทยา	27.7	31.2	24.9	77	87	65	1123.8	106.8	117.1
สัตหีบ	27.9	32.2	24.2	76	89	61	1286.0	105.3	208.8
ระยอง	28.2	32.7	24.8	77	88	64	1401.3	113.5	193.0
จันทบุรี	27.1	31.8	23.5	79	91	62	2852.1	165.4	221.8
คลองใหญ่	27.3	31.4	23.2	80	92	67	4737.1	191.5	435.6
เพชรบุรี	27.8	31.9	24.2	77	87	64	987.4	100.3	259.6
ประจวบคีรีขันธ์	27.1	31.5	23.3	77	89	63	1112.6	122.3	296.9
หัวหิน	27.6	31.8	24.2	74	85	61	965.7	110.6	298.5
ชุมพร	26.8	31.7	23.1	82	94	64	1883.0	165.8	423.4
สุราษฎร์ธานี	26.5	32.2	22.5	81	95	61	1633.8	152.8	283.3
เกาะสมุย	27.7	30.9	25.0	80	89	69	1945.9	156.6	464.1
นครศรีธรรมราช	27.0	32.1	23.0	81	95	62	2396.1	168.0	447.8
สงขลา	28.1	31.4	24.4	77	90	65	1994.9	153.6	390.6
สนามบินหาดใหญ่	26.8	32.3	23.0	81	95	59	1686.2	161.2	247.1
สนามบินปัตตานี	26.9	32.0	22.9	81	95	61	1843.4	143.7	266.2
นราธิวาส	27.2	31.9	23.4	82	95	67	2485.2	170.3	442.7
ระนอง	26.8	32.0	23.2	81	94	63	4119.3	194.0	249.7
ตะกั่วป่า	27.1	32.4	23.0	83	95	67	3638.6	194.6	208.0
ภูเก็ต	28.1	32.2	24.5	76	89	61	2271.2	171.0	172.8
สนามบินภูเก็ต	27.4	31.6	23.8	81	93	65	2496.8	182.8	197.6
เกาะลันตา	28.0	32.2	24.5	80	91	68	2183.5	152.9	208.4
สนามบินตรัง	27.0	32.6	22.7	82	96	60	2196.3	171.3	368.7
สตูล	27.5	32.5	23.7	79	91	61	2278.2	173.6	166.7

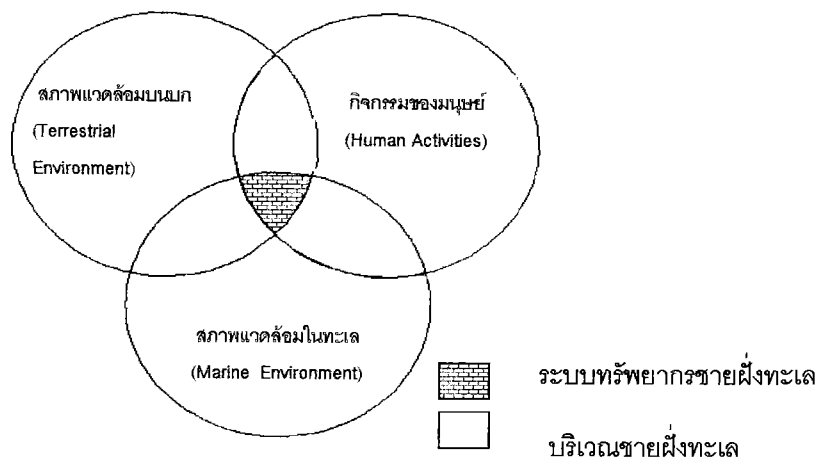
ที่มา: กรมอุตุนิยมวิทยา สถิติภูมิอากาศของประเทศไทยในคาบ 30 ปี (พ.ศ.2514 - 2543)

ปริมาณน้ำฝน ในพื้นที่ชายฝั่งในคาบ 30 ปี (2514-2543) มีปริมาณน้ำฝนเฉลี่ยต่อปี อยู่ระหว่าง 965 - 4,737.1 มม. ต่อปี (ที่สถานีหัวหิน จ. ประจวบคีรีขันธ์และสถานีคลองใหญ่ จ. ตรวด) โดยมีพื้นที่อื่นๆ ที่มีปริมาณน้ำฝนเฉลี่ยสูงค่อนข้างมากที่สถานีระนอง ตะกั่วป่า จันทบุรี สนามบิน ภูเก็ต นราธิวาส นครศรีธรรมราช สตูล ภูเก็ต สนามบินตรัง เกาะลันตา และสงขลา ปริมาณ 4,119.3 มม.; 3,638.6 มม.; 2,852.1 มม.; 2,249.6 มม.; 2,485.2 มม.; 2,396.1 มม. ; 2,271.2 มม. ; 2,196.3 มม. ; 2,183.5 มม. และ 1,994.5 มม. ต่อปีตามลำดับ

ปีหนึ่งๆ มีฝนตกในเขตพื้นที่ชายฝั่งทะเลเฉลี่ยสูงกว่า 100 วัน คือสูงสุดเฉลี่ย 194.6 วัน ที่ตะกั่วป่าและน้อยที่สุด 100.3 วัน ที่เพชรบุรี วันที่มีฝนตกมากฝนตกสูงถึง 464.1 มม. ที่สถานีเกาะสมุย รองลงมาคือที่นครศรีธรรมราช นราธิวาส คลองใหญ่ และชุมพร ปริมาณ 447.8 มม.; 442.7 มม. ; 435.6 มม. ; 423.4 มม. ต่อปีตามลำดับ

2.3.3 ทรัพยากรบริเวณชายฝั่งทะเล

ทรัพยากรชายฝั่งทะเล หมายถึง ความสัมพันธ์ซึ่งกันและกันของทรัพยากรต่างๆ ในพื้นที่ชายฝั่งประกอบด้วย น้ำทะเล ชายหาด ดินชายฝั่ง ป่าชายเลน และสัตว์น้ำชายฝั่ง (สมพร ประกอบชาติ, 2536:9) จะเห็นได้ว่าทรัพยากรชายฝั่งที่กล่าวมานี้เป็นองค์ประกอบที่สำคัญของชายฝั่งทะเล ซึ่งในการศึกษาคุณลักษณะของชายฝั่งที่พึงประสงค์นักท่องเที่ยว จึงมีความจำเป็นจะต้องศึกษาคุณลักษณะต่างๆของทรัพยากรชายฝั่ง

ภาพประกอบ 8 ความสัมพันธ์ระหว่างบริเวณชายฝั่งกับระบบทรัพยากรชายฝั่ง

ที่มา : สมพร ประกอบชาติ.2536:9 ; อ้างอิงจาก Scura และคณะ.1992 :N.D.

จากภาพ แม้ว่าบริเวณชายฝั่งจะเป็นบริเวณที่มีการติดต่อรหว่างแผ่นดินและทะเล ซึ่งบริเวณที่ได้รับความสนใจอย่างมากในการจัดการชายฝั่งทะเลคือ บริเวณที่กิจกรรมของมนุษย์มีอิทธิพลและมีความสัมพันธ์เกี่ยวโยงกับสภาพแวดล้อมของบนบกและในทะเล บริเวณที่มีความสัมพันธ์ระหว่างกันนี้เองได้ถูกกำหนดเป็นระบบทรัพยากรชายฝั่งทะเล

เมื่อเราพิจารณาถึงองค์ประกอบของทรัพยากรชายฝั่งแต่ละอย่างก็เป็นทรัพยากรการท่องเที่ยวที่สำคัญของประเทศ ไม่ว่าจะเป็นลักษณะภูมิประเทศรูปแบบต่างๆ ดิน น้ำทะเล ปะการัง ป่าชายเลน เป็นต้น โดยสามารถแบ่งออกได้ดังนี้

2.3.3.1 ทรัพยากรดิน ส่วนใหญ่ดินบริเวณพื้นที่ชายฝั่งทะเลเป็นพวกดินทราย ดินร่วนปนทรายและดินเหนียวซึ่งเกิดจากอิทธิพลของน้ำทะเล วัตถุต้นกำเนิดดินเป็นตะกอนทรายจากน้ำทะเลและตะกอนดินจากบริเวณปากแม่น้ำที่เกิดจากการพัดพาและทับถม

บริเวณหาดทรายและสันทรายซึ่งเกิดจากน้ำทะเลพัดพาตะกอนทรายมาทับถมมีเนื้อดินหยากการระบายน้ำดีจนถึงดีมากเนื่องจากความพรุนของดิน ด้วยสาเหตุนี้การปนเปื้อนของสิ่งสกปรกโดยเฉพาะโคลิฟอร์มชนิดแบคทีเรียที่ไหลมากับน้ำผิวดินลงสู่ทะเลจึงเกิดขึ้นโดยง่าย

สำหรับบริเวณปากแม่น้ำหรือบริเวณที่มีน้ำท่วมถึง วัตถุต้นกำเนิดดินเป็นพวกตะกอนน้ำกร่อย การระบายน้ำเลวจนถึงเลวมากเนื่องจากอยู่ในบริเวณที่มีสภาพน้ำขังจึงพบจุดประสีเหลืองที่ผิวดิน ส่วนดินล่างมีสีเทาด้วยข้อจำกัดด้านความอุดมสมบูรณ์และเนื้อดินบริเวณชายฝั่งทะเลจึงควรได้รับการสงวนไว้เป็นพื้นที่ให้ผลผลิตธรรมชาติชายฝั่งทะเลและเป็นแนวธรรมชาติเพื่อป้องกันผลกระทบจากลมและพายุ

2.3.3.2 ทรัพยากรน้ำ ในการท่องเที่ยวทางทะเลจะเห็นได้ว่ากิจกรรมการท่องเที่ยวนั้นมีส่วนเกี่ยวข้องกับทรัพยากรน้ำโดยเฉพาะน้ำทะเลไม่ว่าจะเป็น การเล่นน้ำทะเล กีฬาทางน้ำ การดำน้ำดูปะการัง ล้วนเป็นสิ่งที่ดึงดูดใจนักท่องเที่ยวทั้งสิ้นและที่สำคัญน้ำทะเลไทยมีความงดงามตามธรรมชาติทั้งบนฝั่งและใต้น้ำและสีสันของน้ำทะเลนั้นเปลี่ยนไปตามระดับความลึกของน้ำ เป็นต้น

น้ำทะเลเป็นส่วนประกอบสำคัญที่สุดของชายฝั่งทะเล กระทรวงวิทยาศาสตร์เทคโนโลยีและการพลังงาน ได้ให้ความหมาย น้ำทะเล หมายถึง น้ำที่อยู่นอกเขตปากแม่น้ำและปากทะเลสาบ ทั้งนี้ให้หมายรวมถึงน้ำที่อยู่รอบเกาะที่อยู่ในทะเลด้วย (กระทรวงวิทยาศาสตร์เทคโนโลยีและการพลังงาน. 2534) ยุพดี เสตพรรณ ได้อธิบายน้ำทะเลมีส่วนประกอบสำคัญ คือ 1. สารละลาย ได้แก่ แก๊สต่างๆ มีอัตราเฉลี่ย 35 กรัม/ น้ำทะเล 1,000 กรัม เช่น โซเดียมคลอไรด์ แมกนีเซียมคลอไรด์ โซเดียมซัลเฟต แคลเซียมคลอไรด์ โพแทสเซียมคลอไรด์ ฯลฯ 2. ก๊าซต่างๆ เช่น ไฮโดรเจน ออกซิเจน และไนโตรเจน 3. โคลนตะกอนละเอียด เกิดจากการสลายตัวของอินทรีย์วัตถุ (ยุพดี เสตพรรณ.2542) ส่วนคุณภาพ

น้ำทะเลโดยทั่วไปจะตรวจสอบได้จากคุณสมบัติทางฟิสิกส์และทางเคมีของน้ำ เช่น อุณหภูมิ ค่าความเค็ม (Salinity) ความโปร่งใส (Transparency) เป็นต้น (สมพร ประกอบชาติ, 2536:15)

การกำหนดมาตรฐานคุณภาพน้ำทะเลชายฝั่ง กรมควบคุมมลพิษ (2540 :33) ตามประกาศคณะกรรมการสิ่งแวดล้อมแห่งชาติฉบับที่ 7 พ.ศ. 2537 ได้แบ่งประเภทคุณภาพน้ำทะเลชายฝั่งตามลักษณะการใช้ประโยชน์ออกเป็น 7 ประเภท ได้แก่

ประเภทที่ 1 คุณภาพน้ำทะเลเพื่อการสงวนรักษาสภาพธรรมชาติ ได้แก่ น้ำทะเลซึ่งมีสภาพธรรมชาติและสามารถเป็นประโยชน์เพื่อการวิจัยหรือสาธิตทางด้านวิทยาศาสตร์ที่ไม่ก่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงสิ่งแวดล้อมทางด้านทัศนียภาพและธรรมชาติหรือการจัดการและอนุรักษ์ที่ไม่ก่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงแก่สภาพแวดล้อม

ประเภทที่ 2 คุณภาพน้ำทะเลเพื่อการอนุรักษ์แหล่งปะการัง

ประเภทที่ 3 คุณภาพน้ำทะเลเพื่อการอนุรักษ์แหล่งธรรมชาติอื่น ๆ นอกจากแหล่งปะการัง

ประเภทที่ 4 คุณภาพน้ำทะเลเพื่อการเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำชายฝั่ง

ประเภทที่ 5 คุณภาพน้ำทะเลเพื่อการว่ายน้ำ

ประเภทที่ 6 คุณภาพน้ำทะเลเพื่อการกีฬาทางน้ำอย่างอื่นนอกจากการว่ายน้ำ

ประเภทที่ 7 คุณภาพน้ำทะเลบริเวณแหล่งอุตสาหกรรม

จากการกำหนดประเภทคุณภาพน้ำทะเลชายฝั่งทั้ง 7 ประเภทนี้ จะเห็นได้ว่าเกือบทุกประเภทสามารถเอื้อประโยชน์ต่อการท่องเที่ยว ยกเว้นเพียงประเภทที่ 7 เท่านั้นที่กล่าวถึงคุณภาพน้ำทะเลบริเวณแหล่งอุตสาหกรรม

คุณภาพน้ำทะเลบริเวณชายฝั่งทะเลไทย

จากการสำรวจของกรมควบคุมมลพิษในปี 2538 (สำนักงานนโยบายและแผนสิ่งแวดล้อม, 2540:56) สามารถสรุปสถานภาพคุณภาพน้ำทะเลชายฝั่งและสภาพปัญหาได้ ดังนี้

ชายฝั่งทะเลในภาคตะวันออก

คุณภาพน้ำทะเลชายฝั่งเมื่อเปรียบเทียบกับมาตรฐานคุณภาพน้ำทะเลในพื้นที่จังหวัดชลบุรี โดยทั่วไปอยู่ในระดับพอใช้ถึงค่อนข้างดีและมีความสกปรกอยู่บ้างในบางพื้นที่ที่มีชุมชนอาศัยอยู่หนาแน่น เช่น อ่าวชลบุรีได้รับการปนเปื้อนจากน้ำทิ้งอยู่ในระดับพอใช้โดยมีปริมาณแบคทีเรียในกลุ่มโคลิฟอร์มทั้งหมดมีค่าอยู่ในเกณฑ์มาตรฐาน คือ ไม่เกิน 1,000 หน่วย ในขณะที่หาดพัทยาคุณภาพน้ำทะเลอยู่ในระดับพอใช้เช่นกัน

บริเวณชายฝั่งศรีราชาแม้จะมีการเพาะเลี้ยงหอยนางรมและปลาในกระชังซึ่งเป็นอาชีพหลักของชาวประมงในบริเวณนี้แต่คุณภาพน้ำทะเลอยู่ในเกณฑ์ดี ส่วนบริเวณชายทะเลที่ตั้งของนิคมอุตสาหกรรม ได้แก่ นิคมอุตสาหกรรมแหลมฉบังและนิคมอุตสาหกรรมระยอง มีคุณภาพน้ำทั่วไปอยู่

ในระดับใกล้เคียงกับค่ามาตรฐานคุณภาพน้ำทะเลอย่างไรก็ตามค่าโลหะหนักบางประเภทมีแนวโน้มค่อนข้างสูงและพบค่าสูงบริเวณใกล้ชายฝั่ง

ชายฝั่งทะเลในภาคกลางและภาคใต้ฝั่งตะวันออก

พื้นที่ชายฝั่งทะเลในบริเวณนี้มีทั้งบริเวณที่เป็นแหล่งเพาะเลี้ยงชายฝั่งที่สำคัญซึ่งอยู่ในจังหวัดเพชรบุรีและบริเวณที่ได้รับการพัฒนาเป็นแหล่งท่องเที่ยวอย่างรวดเร็ว โดยเฉพาะในพื้นที่เพชรบุรีและประจวบคีรีขันธ์ การใช้ประโยชน์จึงเป็นไปเพื่อการว่ายน้ำและการพักผ่อน คุณภาพน้ำชายฝั่งในพื้นที่ดังกล่าว โดยส่วนใหญ่อยู่ในระดับพอใช้ถึงค่อนข้างดีและมีอยู่บางพื้นที่ที่อยู่ในสภาพเสื่อมโทรม

ชายฝั่งทะเลอันดามันหรือภาคใต้ฝั่งตะวันตก

บริเวณชายฝั่งทะเลของจังหวัดระนอง พังงา ภูเก็ต และสตูล โดยทั่วไปอยู่ในเกณฑ์ดี ยกเว้นในบางพื้นที่ เช่น บริเวณท่าเทียบเรืออ่าวตันไทรและชายฝั่งทะเลด้านอ่าวลิ๊ะดาลัม ของเกาะพีพี ซึ่งคุณภาพน้ำค่อนข้างเสื่อมโทรม ในขณะที่ชายฝั่งทะเลของภูเก็ตบริเวณหาดท่องเที่ยวส่วนใหญ่ มีคุณภาพน้ำโดยทั่วไปอยู่ในเกณฑ์ดียกเว้นบริเวณตอนใต้ของหาดป่าตอง คุณภาพน้ำอยู่ในเกณฑ์เสื่อมโทรมพบปริมาณแบคทีเรียในกลุ่มโคลิฟอร์มทั้งหมดเฉลี่ย 80,000 หน่วย เนื่องจากเป็นพื้นที่รองรับน้ำทิ้งจากคลองปากบางและน้ำที่ล้นจากท่อระบายน้ำทิ้งและหาดที่เป็นที่ตั้งของโรงแรมขนาดใหญ่ พบปริมาณแบคทีเรียกลุ่มโคลิฟอร์มทั้งหมด มีค่า 2,400 หน่วย

จากผลการสำรวจคุณภาพน้ำทะเลส่วนใหญ่ก็อยู่ในเกณฑ์ดียกเว้นบางพื้นที่ที่เป็นเขตอุตสาหกรรมและการท่องเที่ยวหนาแน่นมากเท่านั้น ซึ่งการที่ชายฝั่งทะเลเป็นสถานที่ซึ่งนักท่องเที่ยวมีคณนิยมไปเที่ยวพักผ่อนตากอากาศกันมาก ดังนั้นน้ำทะเลจึงจำเป็นต้องควบคุมให้ถูกหลักสุขาภิบาลปริชา กิจวัฒน์ชัย ได้อธิบายว่า น้ำทะเลต้องสะอาดปราศจากสิ่งสกปรกและสิ่งที่เป็นพิษหรือเป็นอันตรายต่อผู้มาเที่ยวควรลงเล่นน้ำทะเลได้อย่างปลอดภัย ซึ่งจะต้องมีมาตรการควบคุมการปล่อยน้ำเสียหรือสิ่งปฏิกูลลงไปในน้ำทะเลบริเวณชายหาด (ปริชา กิจวัฒน์ชัย.2535:98)

2.3.3.3 ปะการัง ปะการังในประเทศไทย ได้รับการยกย่องจนมีชื่อเสียงให้มีความสวยงามติดอันดับ 1 ใน 10 ของโลก พบทั้งฝั่งทะเลอันดามัน ได้แก่ หมู่เกาะต่างๆ ในเขตอุทยานแห่งชาติทางทะเล สิมิลัน พีพี สุรินทร์ ตะรุเตา เกาะภูเก็ต และฝั่งอ่าวไทย พบตามเกาะต่างๆ ในเขตจังหวัดตราด ระยอง ชุมพร สุราษฎร์ธานี ทั้งนี้ความงามและลักษณะพื้นฐานได้ทะเลของปะการังดังกล่าวมีความแตกต่างกันในแต่ละพื้นที่ บริเวณน่านน้ำของประเทศในเขตร้อนที่มีอุณหภูมิไม่ต่ำกว่า 18 องศาเซลเซียสเท่านั้น จึงจะมีปะการังอาศัยอยู่ได้เราจะพบว่าปะการังในเขตน่านน้ำส่วนใหญ่จะเป็นปะการังแข็ง เช่น ปะการังเขากวาง ปะการังแบบกิ่ง ก้าน จาน ก้อน และแบบสมอง เป็นต้น ส่วนปะการังในเขตน่านน้ำลึกส่วนมากเป็นพวกปะการังอ่อนสีสวยสด กัลปังหาและพวก

ฟองน้ำต่างๆ ประการังต้องการสภาพแวดล้อมที่เหมาะสมสำหรับการเจริญเติบโต ประกอบด้วย อุณหภูมิของน้ำที่ค่อนข้างอุ่น ค่าความเค็ม ปริมาณแสงที่เหมาะสม และน้ำที่ใส เมื่อใดก็ตามที่น้ำทะเลมีความขุ่นขึ้น จะทำให้แสงแดดส่องลงไปไม่ถึงปะการังก็จะตาย

ลักษณะของทรัพยากรชายฝั่งทะเลที่มีความงามและคุณภาพนี้เองที่เอื้อประโยชน์ต่อการท่องเที่ยว จึงทำให้ประเทศไทยเป็นเป้าหมายของนักท่องเที่ยวที่จะมาเยือนและนำเงินตราต่างประเทศเข้าประเทศคิดเป็นมูลค่ามหาศาล ทรัพยากรท่องเที่ยวนี้ถูกจัดอยู่ในทรัพยากรประเภทใช้แล้วไม่หมดไป ถ้าเรายังคงช่วยกันอนุรักษ์ทรัพยากรเหล่านี้ไว้

3. แนวความคิดเกี่ยวกับการท่องเที่ยว

3.1 ความหมายของการท่องเที่ยว

ในพจนานุกรม Webster's Third New International Dictionary ได้ให้ความหมายของคำว่า Tourism และ Tourist (วรรณา วงษ์วานิช, 2539 : 5-6 ; อ้างอิงจาก Webster's Third New International Dictionary) ไว้ดังนี้

Tourism หมายถึง

1. การท่องเที่ยว
2. การเดินทางเพื่อสราญใจ
3. การบริหารงานธุรกิจเกี่ยวกับการท่องเที่ยว

Tourist หมายถึง

1. นักท่องเที่ยว
2. ผู้ที่เดินทางจากจุดหนึ่งไปยังอีกจุดหนึ่ง เพื่อไฝหาสุขารมณ์หรือเพื่อความรูทางวัฒนธรรม แล้วกลับมา ณ จุดเริ่มต้น
3. ท่องเที่ยว (กริยา)

วรรณา วงษ์วานิช ได้กล่าวถึง "การท่องเที่ยว" ว่าเป็นคำที่มีความหมายกว้าง มิได้มีความหมายเพียงการเดินทางเพื่อการพักผ่อนหย่อนใจหรือเพื่อความสนุกสนานเท่านั้นแต่ยังหมายถึง การเคลื่อนย้ายของประชากรจากแห่งหนึ่งไปยังอีกแห่งหนึ่ง รวมทั้งการเดินทางภายในประเทศและเดินทางระหว่างประเทศ การท่องเที่ยวเป็นกระบวนการที่มีความสัมพันธ์ต่อกัน มีกิจกรรมร่วมกัน มีความสัมพันธ์อันดีต่อกัน ได้รับความรู้ ความสนุกสนานเพลิดเพลิน ฉะนั้นการท่องเที่ยวในปัจจุบันจึงเป็นธุรกิจที่กว้างขวางและได้สรุปว่าความหมายของ การท่องเที่ยว นั้นขึ้นอยู่กับเงื่อนไข 3 ประการ คือ ประการแรก ต้องเดินทางจากถิ่นที่อยู่อาศัยไปยังที่อื่นชั่วคราว ประการที่สอง ต้องเดินทางด้วย

ความสมัครใจ และประการสุดท้าย เดินทางด้วยจุดมุ่งหมายใดๆ ก็ได้ที่มีไว้เพื่อการประกอบอาชีพ หรือหารายได้ (วรรณา วงษ์วานิช.2539:7)

แมคอินทอช (Mc Intosh) ให้ความหมายว่า การท่องเที่ยว หมายถึง การเดินทางจากที่หนึ่ง ที่มักหมายถึงที่อยู่อาศัย ไปยังอีกที่หนึ่งที่ตั้งเป็นแหล่งท่องเที่ยวเพื่อเปลี่ยนบรรยากาศและสิ่งแวดล้อม โดยมีแรงกระตุ้น (Motivator) จากความต้องการทางด้านกายภาพ ด้านวัฒนธรรม ด้านการปฏิสัมพันธ์ และด้านสถานะหรือเกียรติคุณ (รื่นรมย์ บวรธีรกุล : 2541 , อ้างอิงจาก Mc Intosh.1972)

แมคอินทอช และ กัลเนอร์ (Mc Intosh & Goeldner) ให้ความหมายว่า การท่องเที่ยว หมายถึง ผลรวมของปรากฏการณ์ต่างๆ และความสัมพันธ์ที่เกิดขึ้นจากปฏิสัมพันธ์ระหว่างนักท่องเที่ยวกับธุรกิจและบริการต่างๆ รวมทั้งกับรัฐบาลประเทศเจ้าภาพและประชาชนในท้องถิ่น ซึ่งเป็นแหล่งท่องเที่ยวที่เกี่ยวข้องอยู่ในกิจกรรมหรือกระบวนการในการดึงดูดด้วยการต้อนรับที่อบอุ่น เปี่ยมไมตรีจิตแก่ผู้มาเที่ยวหรือผู้มาเยือน (รื่นรมย์ บวรธีรกุล .2541 อ้างอิงจาก McIntosh & Goeldner.1984)

นักท่องเที่ยว เป็นบุคคลสำคัญที่ก่อให้เกิดการท่องเที่ยวขึ้นและมีรูปแบบแตกต่างกันไปตามความต้องการของนักท่องเที่ยวในการเลือกสรรสถานที่และกิจกรรมต่างๆ วรรณา วงษ์วานิช. (2539:19) ได้อธิบายองค์ประกอบของนักท่องเที่ยวไว้ดังนี้ คือ

1. ลักษณะของนักท่องเที่ยว จำแนกออกตามลักษณะของเพศ อายุ อาชีพ ระดับการศึกษา รายได้ เชื้อชาติหรือสัญชาติ
2. การกระจายของนักท่องเที่ยว นักท่องเที่ยวที่เดินทางเข้ามาเป็นนักท่องเที่ยวจากประเทศใดบ้าง มีจำนวนมากน้อยเพียงใด
3. กิจกรรมต่างๆ ของนักท่องเที่ยว เช่น เดินทางเข้ามาท่องเที่ยวเพื่อการประชุม การพักผ่อนหย่อนใจ การแข่งขันกีฬา การเจรจาธุรกิจหรือเยี่ยมญาติ
4. ฤดูกาลท่องเที่ยวนักท่องเที่ยวเดินทางเข้ามาท่องเที่ยวในฤดูกาลใดมากฤดูใดน้อย
5. ทศนคติของนักท่องเที่ยว มีทัศนคติต่อประเทศที่ตนไปเที่ยวมาอย่างไร

ปัจจัยของการท่องเที่ยว แบ่งได้เป็น 3 ประเภท ดังนี้ คือ

1. สิ่งดึงดูดใจทางการท่องเที่ยว (Attraction) หมายถึง สิ่งที่สามารถดึงดูดโน้มน้าวใจให้เกิดความสนใจปรารถนาที่จะไปท่องเที่ยวยังแหล่งท่องเที่ยว พื้นที่ที่นักท่องเที่ยวไปเยือนจะต้องเป็นพื้นที่ที่มีสิ่งดึงดูดใจทางการท่องเที่ยวเป็นสำคัญ ในแหล่งท่องเที่ยวจะมีจุดที่เป็นสิ่งดึงดูดใจทางการท่องเที่ยวจุดหนึ่งหรือหลายจุดก็ได้ ถ้ามีสิ่งดึงดูดใจทางการท่องเที่ยวหลายจุดแหล่งท่องเที่ยวนั้นจะมีนักท่องเที่ยวสนใจนิยมเดินทางมาท่องเที่ยวกันมาก

สิ่งดึงดูดใจทางการท่องเที่ยวแบ่งออกเป็น 2 ประเภทใหญ่ ๆ คือ

1) สิ่งดึงดูดใจทางการท่องเที่ยวที่ธรรมชาติให้มา (Natural Attraction Factors) คือ ความงามตามธรรมชาติที่สามารถดึงดูดให้คนไปเยือนหรือไปท่องเที่ยวยังพื้นที่นั้น เช่น หาดทรายที่สวยงาม สภาพป่า และชีวิตสัตว์ป่า เป็นต้น

2) สิ่งดึงดูดใจทางการท่องเที่ยวที่มนุษย์สร้างขึ้น (Historical and Cultural Attraction Factors) อะไรก็ตามที่มนุษย์เราสร้างขึ้นแล้ว สามารถดึงดูดให้มนุษย์ไปเยือนหรือไปท่องเที่ยวยังพื้นที่นั้น เช่น สิ่งก่อสร้างที่เป็นสถาปัตยกรรมได้แก่ วัด วัง เมืองโบราณที่สุโขทัย และอยุธยา เป็นต้น วิถีชีวิตจากการกระทำของคน เช่น ตลาดน้ำ ก็เป็นสิ่งดึงดูดใจทางการท่องเที่ยวที่มนุษย์ทำให้เกิดขึ้นมา กิจกรรมต่าง ๆ ที่คนเราสร้างขึ้นมา เช่น การแข่งกีฬา การแสดง การจัดเทศกาล เช่น งานเทศกาลอาหาร งานเทศกาลผลไม้ เป็นต้น

2. สิ่งอำนวยความสะดวก (Facility) หมายถึง สรรพสิ่งที่ยอมรับในการเดินทางท่องเที่ยว เพื่อให้การเดินทางท่องเที่ยวเป็นไปได้อย่างสะดวกสบายที่สำคัญมากที่สุดคือ เรื่องที่พักแรม ไม่ว่าจะเป็นที่พักในรูปแบบ โรงแรม รีสอร์ท บังกะโล เกสต์เฮ้าส์ ฯลฯ สิ่งสำคัญอันดับรองลงมา คือ การบริโภค จึงต้องมีร้านอาหารบริการด้านอาหารสำหรับนักท่องเที่ยว ตลอดจนข่าวสารข้อมูลเพื่อการเดินทางไว้บริการนักท่องเที่ยว

3. การเข้าถึงได้ (Accessibility) หมายถึง การไปถึงแหล่งท่องเที่ยวนั้นได้ นั่นคือจะต้องมีการคมนาคมขนส่งนักท่องเที่ยวไปยังแหล่งท่องเที่ยวอย่างสะดวก การเข้าถึงแหล่งท่องเที่ยวมีด้วยกัน 3 ทาง คือ ทางบก ทางน้ำ และทางอากาศ

ดังนั้นปัจจัยในการเลือกสถานที่ท่องเที่ยวของแต่ละบุคคลย่อมมีความแตกต่างกันไปตามความพึงพอใจหรือความต้องการที่จะได้รับจากการไปท่องเที่ยว โดยที่บางคนต้องการไปท่องเที่ยวเป็นธรรมชาติอย่างเดียว แต่บางคนอาจจะต้องการความสะดวกสบายในเรื่องของที่พัก อาหาร เป็นต้น

พล็อก (Plog) นักจิตวิทยาการท่องเที่ยวได้เสนอแนวความคิดเกี่ยวกับวงจรชีวิตของแหล่งท่องเที่ยว (Destination Life Cycle Concept) ให้อย่างน่าสนใจ ในบทความเรื่อง "Why Destination Areas Rise and Fall in Popularity" จากวารสาร The Cornell Hotel and Restaurant Administration Quarterly หน้า 13 – 16 โดยกล่าวว่า มีข้อสมมติฐานว่า แหล่งท่องเที่ยวจะเกิดขึ้นหรือเสื่อมความนิยมลงจะเป็นไปตามความรู้สึกนึกคิดของกลุ่มนักท่องเที่ยวซึ่งมีลักษณะจิตวิทยาการท่องเที่ยวต่างๆ กัน ซึ่งแนวความคิดนี้มีความคล้ายคลึงกับแนวคิดเกี่ยวกับวงจรชีวิตของสินค้าหรือผลิตภัณฑ์ในทฤษฎีการตลาดทั่วไปนั่นเองที่ได้กล่าวไว้ว่า วงจรชีวิตของสินค้าหรือผลิตภัณฑ์จะเริ่มต้นจากการนำเสนอ (Introduction) การเจริญเติบโต (Growth) การเติบโตเต็มที่ (Maturity) การอิ่มตัว (Saturation) และการเสื่อมโทรมลง (Decline) โดย พล็อก (Plog) เชื่อว่าวงจรชีวิตของแหล่งท่องเที่ยวจะสัมพันธ์กับลักษณะจิตวิทยาของนักท่องเที่ยว กล่าวคือ แหล่งท่องเที่ยวใหม่จะดึงดูดความสนใจของกลุ่มผู้มีความ

สนใจหลากหลายก่อนเป็นกลุ่มแรกของตลาดการท่องเที่ยวในการแสวงหาแหล่งท่องเที่ยวที่โดดเด่นและไม่พลุกล่นด้วยนักท่องเที่ยว ต่อมาเมื่อแหล่งท่องเที่ยวนั้นเป็นที่รู้จักกันแพร่หลายมากขึ้นกลุ่มผู้มีความสนใจหลากหลายก็จะลดความสนใจลง เนื่องจากเกิดความพลุกล่นไม่เจียบสงบในขั้นตอนนี้ ถือได้ว่าแหล่งท่องเที่ยวอยู่ในช่วงวงจรของการเติบโตเต็มที่ เมื่อมีนักท่องเที่ยวเข้ามาท่องเที่ยวมากการใช้บริการทางด้านการท่องเที่ยวจึงสูงตามไปด้วย รวมทั้งใช้ทรัพยากรทางด้านการท่องเที่ยวอย่างเต็มที่ ทั้งนี้สิ่งสำคัญและเป็นข้อสังเกตหลักคือ ช่วงเวลาดังแต่เริ่มเติบโตจนถึงจุดที่วงการท่องเที่ยวเติบโตอย่างเต็มที่นั้น หากผู้บริหารจัดการปล่อยปละละเลยให้มีการทำธุรกิจการค้าอย่างมากมาย มีการใช้ทรัพยากรอย่างขาดการบำรุงก็จะเป็นจุดเสื่อมโทรมของแหล่งท่องเที่ยวได้ ดังนั้นขั้นตอนนี้ถือว่าเป็นขั้นตอนที่กล่าวได้ว่าเป็นวิกฤตการณ์หรือจุดหักเหที่จะนำไปสู่ความเสื่อมคุณค่าของแหล่งท่องเที่ยว (สุพล ศิริพรรณพร. 2538 : 7-10 ; อ้างอิงจาก Plog. 1973:n.d.) เช่นเดียวกับบัทเลอร์ (Butler) นักภูมิศาสตร์การท่องเที่ยวที่ได้อธิบายไว้ในหนังสือเรื่อง The Concept of a Tourist Area Cycle of Evaluation : Implication for Management of Resources ระบุว่าแหล่งท่องเที่ยวจะประสบกับวงจรวิวัฒนาการ 6 ขั้นตอน คือสำรวจ (Exploration) ดำเนินการ (Involvement) พัฒนา (Development) เติบโตมั่นคง (Consolidation) ชะงักงัน (Stagnation) และท้ายที่สุดคือเสื่อมโทรม (Decline) หรือไม่กลับฟื้นคืนสภาพ (Rejuvenation) (สุพล ศิริพรรณพร. 2538 ; อ้างอิงจาก Butler.1980 : 5 -12)

การท่องเที่ยวเป็นกระบวนการทางสังคมและเศรษฐกิจที่มีองค์ประกอบหลักสามด้าน คือ ทรัพยากรแหล่งท่องเที่ยว (Tourism Resource) บริการการท่องเที่ยว (Tourism Service) และการตลาดการท่องเที่ยว (Tourism Market of Tourist) แต่องค์ประกอบย่อย ๆ ที่มีความสัมพันธ์กันเป็นเหตุและผลซึ่งกันและกัน ความแตกต่างของแต่ละรูปแบบการท่องเที่ยวจึงอยู่ที่ความแตกต่างในองค์ประกอบย่อยและความสัมพันธ์ที่เกิดขึ้นนั่นเอง (เร็นรมย์ บวรธีรกุล. 2541 : 12) ทั้งนี้เพราะว่าการท่องเที่ยวเป็นปรากฏการณ์ของมนุษย์ที่สร้างปฏิสัมพันธ์เชิงบวกกับสภาพแวดล้อมทั้งที่เป็นธรรมชาติและวัฒนธรรมในการเดินทางไปท่องเที่ยวแต่ละสถานที่ ย่อมมีจุดมุ่งหมายของการเดินทางไปท่องเที่ยวที่ต่างกัน

3.2 วัตถุประสงค์กับการท่องเที่ยว

โรบินสัน (Robinson) ได้ศึกษาและกำหนดวัตถุประสงค์ในการท่องเที่ยวของบุคคลไว้ 8 ประการ (ดอกอ้อ ปาณะดิษ.2544:8 อ้างอิงจาก H.Robinson. 1976:n.d.) คือ

1. เพื่อฟื้นฟูสุขภาพและร่างกาย
2. เพื่อสุขภาพอนามัย เพื่อสูดอากาศบริสุทธิ์ อากาศดี อากาศดี
3. เพื่อเข้าร่วมหรือชมกิจกรรมทางกีฬา
4. เพื่อร่วมหรือไปชมสิ่งที่แปลกใหม่ในต่างประเทศ

5. เพื่อความรื่นเริงบันเทิงใจ ความสนุกสนาน ความสดชื่น เพื่อการพักผ่อน ซึ่งตามมติเอกฉันท์ของสหประชาชาติในการประชุมครั้งที่ 21 พ.ศ. 2510 อันเป็นปีการท่องเที่ยวสากลว่า “การท่องเที่ยวเป็นกิจกรรมพื้นฐานที่มนุษย์ชาติต้องการมากที่สุด ควรที่รัฐบาลของทุกประเทศและมนุษย์ทุกคนจะสนับสนุน” (Burkart & Medlik.1985 : 59)

6. เพื่อสาเหตุส่วนตัว เช่น ไปเยี่ยมญาติ ไปพบเพื่อนใหม่หรือเพื่อหลบหนีจากคนที่ใกล้ชิดจำเจ

7. เพื่อเหตุผลทางด้านจิตใจ ศาสนา

8. เพื่ออาชีพและการธุรกิจ

จากมูลเหตุจูงใจเพื่อการท่องเที่ยวที่กล่าวมานี้ คงจะไม่มีมูลเหตุจูงใจอันใดอันหนึ่งที่เป็นตัวกระตุ้นที่เด่นที่สุดแต่มีลักษณะผสมผสานกัน และจะเห็นว่าวัตถุประสงค์ทางการท่องเที่ยวของบุคคลที่กล่าวมาทั้งหมดนั้น สถานที่ท่องเที่ยวบริเวณชายฝั่งทะเลนั้นมีศักยภาพค่อนข้างครบถ้วนสำหรับรองรับนักท่องเที่ยวไม่ว่าจะเป็นการพักผ่อนหรือฟื้นฟูสุขภาพ กิจกรรมกีฬาทางน้ำ เป็นต้น

3.3 ทฤษฎีจิตวิทยาเกี่ยวกับการท่องเที่ยว

3.3.1 ทฤษฎีความพึงพอใจกับการท่องเที่ยว

ทิวฟิน และ แมคคอร์มิค (Joseph Tiffin and Esnes J. McCormic.1965:349) กล่าวว่า ความพึงพอใจเป็นแรงจูงใจของมนุษย์ที่ตั้งอยู่บนความต้องการขั้นพื้นฐาน (Basic Needs) มีความสัมพันธ์กันใกล้ชิดกับผลสัมฤทธิ์และสิ่งจูงใจ (Incentive) และพยายามหลีกเลี่ยงสิ่งที่ไม่ต้องการ

เครช และ ครัชฟิลด์ (Krech and Crutchfield. 1962:77) กล่าวว่า เมื่อเกิดความต้องการคนเราก็จะกำหนดเป้าหมาย (Goals) หลากอย่างเพื่อสร้างความพึงพอใจ กำลังความต้องการของแต่ละบุคคลจะแตกต่างกันขึ้นอยู่กับปัจจัยต่อไปนี้

1. วัฒนธรรมและค่านิยม (Cultural Norms and Values)
2. ความสามารถทางร่างกาย (Biological Capability)
3. ประสบการณ์ส่วนบุคคล (Personal Experience)
4. สิ่งแวดล้อมทางกายภาพและสิ่งแวดล้อมทางสังคม (Physical and Social Environment)

จากแนวความคิดที่เกี่ยวกับความพึงพอใจ ดังได้กล่าวมานี้ พอสรุปได้ว่า ความพึงพอใจของบุคคลจะเกิดขึ้นเมื่อได้รับความต้องการระดับหนึ่ง เมื่อเกิดความต้องการบุคคลจะตั้งเป้าหมายเพื่อให้บรรลุความต้องการ ความพึงพอใจของบุคคลจะแตกต่างกันตามสภาพแวดล้อมทางกายภาพและลักษณะส่วนบุคคล ซึ่ง วิภาวดี วงษ์บริสุทธิ ได้อธิบายว่าสิ่งที่ทำให้เกิดความรู้สึกพอใจของมนุษย์ ได้แก่ ทรัพยากรหรือสิ่งเร้าเป็นสิ่งที่ต้องการจะทำให้เกิดความพอใจและความสุขแก่มนุษย์ (วิภาวดี

วงศ์บริสุทธิ. 2536 : 35) ดังนั้นความพึงพอใจจะเกิดขึ้นได้มากที่สุดเมื่อมีการจัดการทรัพยากรที่มีอยู่อย่างถูกต้องเหมาะสม

ความพอใจกับการท่องเที่ยว เฮเบอร์ลิน (Herberlein) ได้กล่าวว่า การที่นักท่องเที่ยวได้รับความพอใจในสภาพแวดล้อมทางกายภาพของแหล่งท่องเที่ยวมากที่สุด โดยนำระดับความพอใจของนักท่องเที่ยวหลายๆ คนมารวมกัน ทั้งความพอใจที่เพิ่มขึ้นและลดลง (สิทธิรัตน์ ปราชินบุวรรณ์. 2531: อ้างอิงจาก Heberlein:n.d.) ความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวต่อสภาพแวดล้อมทางกายภาพนั้น เสาวณิต (2533) ได้ศึกษาเรื่องนักท่องเที่ยวส่วนใหญ่พึงพอใจต่อสภาพแวดล้อมทางกายภาพบริเวณชายทะเลหัวหิน มีสภาพแวดล้อมทางกายภาพที่นักท่องเที่ยวไม่พึงพอใจ ได้แก่ ความร่มรื่นบริเวณชายหาด อุปสรรคของชายหาดต่อกิจกรรมการพักผ่อน ปริมาณถังขยะ การตั้งร้านอาหารบนชายหาด จำนวนแผ่นป้ายสื่อความหมาย การเลือกที่ตั้งแผ่นป้ายและการเพิ่มขึ้นของอาคารบ้านเรือน เป็นต้น

3.3.2 ธรรมชาติกับการท่องเที่ยว

ปัจจุบันเป็นยุคที่มนุษย์ต่างค้นหาคุณค่าจากธรรมชาติด้วยวิธีการที่แตกต่างกันในการศึกษาธรรมชาติในสถานที่หนึ่งๆ และความต้องการที่หลีกเลี่ยงไม่ได้ซึ่งมีการแข่งขันกันอย่างสูงนี้เอง ทำให้สถานที่ท่องเที่ยวตามธรรมชาติได้รับความนิยมมากขึ้นจากนักท่องเที่ยวและสถานที่ท่องเที่ยวเป็นแหล่งดึงดูดผู้คนให้เข้าไปในความต้องการที่แตกต่างกัน ดังนั้นแนวความคิดในการออกแบบสถานที่พักผ่อนของนักท่องเที่ยวจำเป็นต้องศึกษาถึงความต้องการของนักท่องเที่ยวแล้วนำมาประกอบเข้ากับสถานที่ท่องเที่ยวที่มีอยู่ จะได้ทราบและสนองความต้องการของนักท่องเที่ยวที่สมบูรณ์ จึงควรมีการพิจารณาถึงความต้องการของนักท่องเที่ยว โดยที่ ดอกอ้อ ปาณะดิษ ได้อธิบายลักษณะของสิ่งที่นักท่องเที่ยวต้องการ ดังนี้

ในแง่สิ่งที่นักท่องเที่ยวต้องการ

- ความสงบและการพักผ่อน (Tranquility and Reset) โดยจะประกอบด้วยสิ่งอำนวยความสะดวกต่างๆ ในด้านการพักผ่อนรวมถึงทางด้านกีฬาด้วย
- ไม่ต้องการเปิดเผยตัว (Anonymity) แต่ให้ได้มีโอกาสพบปะติดต่อกับบุคคลที่มีสังคมแตกต่างไปจากที่เคยพบเห็นอยู่เป็นประจำ
- สัมผัสกับธรรมชาติ (Contact with Nature) คนต่างชาติหรือลูกค้าต้องการสิ่งแวดล้อมต่างๆ ที่เปลี่ยนไป ต้องการสัมผัสธรรมชาติ แต่ยังคงต้องการความสะดวกสบายเหมือนบ้าน
- การได้อยู่ตามลำพังและความเป็นส่วนตัว (Seclusion and Privacy) โดยให้มีที่พักให้เลือกหลายแบบพร้อมสิ่งอำนวยความสะดวกต่างๆ พร้อมกับความปลอดภัย

สถานการณ์ของนักท่องเที่ยว

- ความเงียบ (Quietness) ของการเปลี่ยนแปลงสถานที่และอิริยาบถของการพักผ่อน
- สัมผัสกับธรรมชาติ (Contact with Nature)
- ทราบถึงคุณสมบัติของร่างกาย(Human Scale)
- เปลี่ยนอิริยาบถ(Change in Activity) ให้ได้รู้จักการพักผ่อนและการกีฬาที่ไม่เคย

กระทำ

- เรียนรู้วัฒนธรรม (Discovery of Other Culture) และวิถีทางของวิถีชีวิตแบบใหม่ๆ

การเสริมสร้างและกระตุ้นความคิดในการท่องเที่ยว

- พิถีพิถันกับส่วนเด่นหรือความน่าสนใจพิเศษของแหล่งท่องเที่ยวต่างๆ
- ปรับปรุงพัฒนาผังบริเวณ ตลอดจนอาคารในแง่ต่างๆ ซึ่งจะสะท้อนให้เห็นถึงลักษณะของสิ่งแวดล้อมและบรรยากาศต่างๆ

- ให้ความคิดริเริ่มที่เน้นให้เห็นถึงการให้บริการที่น่าสนใจโดยแสดงออกทางสถานที่และบรรยากาศ

- ให้มีการค้นคว้าเพื่อการขายและการแสดงออกของคนพื้นเมืองพยายามเน้นและแสดงออกในส่วนของบรรยากาศที่ดีของสถานที่ท่องเที่ยวต่างๆ (ดอกอ้อ ปาณะดิษ.2544)

3.4 สถานที่กับการท่องเที่ยวชายฝั่งทะเล

ในการพิจารณาถึงสถานที่กับการท่องเที่ยวในส่วนใหญ่มักแบ่งเป็นสถานที่ท่องเที่ยวทางธรรมชาติกับสถานที่ท่องเที่ยวทางวัฒนธรรม ในการศึกษาการท่องเที่ยวชายฝั่งทะเลนี้มีสถานะอยู่ในสถานที่ท่องเที่ยวทางธรรมชาติ เช่น ที่ชายหาด หน้าผาชายฝั่ง อ่าว เกาะแก่งต่างๆ เป็นต้น ในการศึกษาสถานที่ท่องเที่ยวชายฝั่งทะเล มีส่วนประกอบสำคัญ ดังนี้

3.4.1 ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับกิจกรรมท่องเที่ยวทางทะเล

การดำเนินกิจกรรมท่องเที่ยวทางทะเลแต่ละประเภท มีความมุ่งหมายและวิธีการดำเนินกิจกรรมแตกต่างกันออกไป ดังนั้นปัจจัยในการดำเนินกิจกรรมท่องเที่ยวทางทะเลต่างๆ จึงแตกต่างกันไป การหาความสัมพันธ์ของปัจจัยกับกิจกรรมการท่องเที่ยวทางทะเล พิจารณาจากแนวทาง 2 ประการ คือ

1) ปัจจัยโดยตรงที่มีผลต่อกิจกรรมท่องเที่ยวทางทะเล ได้แก่ ความเหมาะสมของพื้นที่ในการดำเนินกิจกรรม ผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมจากการดำเนินกิจกรรม เป็นต้น ซึ่งได้จากการทบทวนกฎเกณฑ์ มาตรการและทฤษฎีที่เกี่ยวข้องจากงานวิจัยของสถาบันต่างๆ

2) ปัจจัยโดยอ้อมที่มีผลกำหนดพื้นที่ในการดำเนินกิจกรรมทางทะเล ได้แก่ ความต้องการใช้พื้นที่ของผู้ประกอบกิจกรรมท่องเที่ยวทางทะเล ปริมาณรองรับสูงสุดของกิจกรรมที่รองรับได้ เป็นต้น ซึ่งได้มาจากการออกแบบสำรวจ การสัมภาษณ์และจากการสังเกต จากการออกภาคสนาม

3.4.2 สภาพทั่วไปของพื้นที่ชายทะเล

เป็นการศึกษาถึงสภาพธรรมชาติของบริเวณชายฝั่งเพื่อนำมาเป็นข้อพิจารณาในการใช้เนื้อที่ที่เหมาะสมกับกิจกรรมการท่องเที่ยวชายฝั่งทะเล บริเวณชายฝั่งทะเลโดยทั่วไปจะมีลักษณะใกล้เคียง โดยกองวางแผนโครงการการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย (2540:134-135) สามารถแบ่งเขตชายทะเลออกเป็น 4 เขต ดังนี้คือ

เขตที่ 1 ทะเล กำหนดเขตโดยถือเอาระดับน้ำทะเลขึ้นสูงสุดเป็นเขตในบริเวณนี้ถือเป็นเขตสาธารณะ เป็นเขตที่เหมาะสมสำหรับกิจกรรมทางน้ำ เช่น ว่ายน้ำ ตกปลา เล่นเรือ ดูปะการัง ฯลฯ การกำหนดกิจกรรมขึ้นอยู่กับลักษณะเฉพาะที่ เช่น มีความลาดชันสูง หรือมีหินปะการัง ไม่เหมาะในการว่ายน้ำ แต่เหมาะที่จะเป็นที่ตกปลา หรือดูปะการัง นอกจากนี้ยังต้องพิจารณา ในเรื่องความปลอดภัยด้วย

เขตที่ 2 หาดทราย มีบริเวณแนวระดับน้ำทะเลขึ้นสูงสุดถึงแนวเขตพีชคลุมดิน เป็นบริเวณที่มักมีระดับเรียบเสมอกัน ถือเป็นสาธารณะ ห้ามปลูกสร้างอาคาร เหมาะสำหรับกิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับการพักผ่อน เช่น อาบแดด เดินเล่น ก่อเจดีย์ ออกกำลังกาย เล่นกีฬาชายหาด ฯลฯ ความสวยงามบริเวณนี้เป็นสิ่งดึงดูดใจนักท่องเที่ยวที่สุด จึงควรอนุรักษ์ให้คงสภาพเดิมโดยไม่รุกล้ำและรักษาความสะอาด

เขตที่ 3 เนินทราย เป็นบริเวณที่ติดต่อกับเขตหาดทราย มีพีชคลุมดิน เช่น ผักบุงทะเลปกคลุมอยู่ทั่วไป มีลักษณะเป็นสันทรายเดี่ยวๆ เกิดจากการทับถมตัวของทรายที่ถูกลมพัดจากทะเลเป็นตัวกันบริเวณถัดไปไม่ให้ทลายลง โดยพีชคลุมดินจะช่วยยึดทรายให้มีความอยู่ตัวสูงจึงไม่ควรทำลายพีชคลุมดินบริเวณนี้โดยเด็ดขาด ร่องระหว่างเนินทรายมีสภาพอุดมสมบูรณ์พอที่ต้นไม้ยืนต้นจะขึ้นได้ จึงควรปลูกพืชยืนต้นหรือไม้พุ่มแต่ห้ามการปลูกสร้างอาคาร

เขตที่ 4 พื้นที่เหมาะที่จะทำการก่อสร้าง เป็นบริเวณที่อยู่จากแนวทราย พื้นดินมีความอยู่ตัวสูง และมีความอุดมสมบูรณ์พอที่จะปลูกต้นไม้ได้ ส่วนมากมีแหล่งน้ำจืด บริเวณนี้เป็นบริเวณที่เจ้าของที่ดินมีสิทธิ์ครอบครองเต็มที่ จะปรับปรุงเป็นโครงการบริการที่พักเพื่อการท่องเที่ยวได้ โดยสมบูรณ์สามารถปลูกสร้างอาคารเพื่อกิจกรรมต่างๆ ได้

3.5 สถานที่ท่องเที่ยวชายฝั่งทะเลที่สำคัญของประเทศไทย

ประเทศไทยมีสถานที่ท่องเที่ยวมากมายทั้งทางธรรมชาติและวัฒนธรรม ซึ่งการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทยได้รวบรวมแหล่งท่องเที่ยวทั้งหมดของประเทศไทยตามรายจังหวัด และสำหรับสถานที่ท่องเที่ยวชายฝั่งทะเลที่การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทยได้รวบรวมไว้ดังตารางที่ 2.2 (การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย.2537) ดังนี้

ตาราง 2 แสดงชื่อแหล่งท่องเที่ยวชายฝั่งทะเล บริเวณประเทศไทย

ภาค/จังหวัด	ชายหาด	เกาะ
ภาคตะวันออก 1. จังหวัดชลบุรี	1. หาดทรายช่องเขาขาด 2. หาดพิทยา 3. หาดจอมเทียน 4. หาดทรายทอง 5. หาดวงพระจันทร์ 6. หาดบางแสน	1. เกาะสีชัง 2. เกาะล้าน 3. เกาะครก 4. เกาะสาก 5. เกาะไม้ 6. เกาะเหล็อม 7. เกาะกึ่งบาดาล 8. เกาะลอย ศรีราชา
2. จังหวัดระยอง	1. หาดแหลมเจริญ 2. หาดแสงจันทร์ 3. หาดพูน & หาดปลา 4. หาดทรายทอง 5. หาดแม่รำพึง 6. แหลมแม่พิมพ์	1. เกาะสะเก็ด 2. เกาะเสม็ด 2.1 อ่าวทับทิม 2.2 หาดทรายแก้ว 2.3 หาดอ่าวมะพร้าว 2.4 อ่าวซ้อ 3. เกาะกูด 4. เกาะกรวย เกาะขาม 5. เกาะมันใน 6. เกาะมันนอก 7. เกาะมันกลาง
3. จังหวัดจันทบุรี	1. หาดคู้วิมาน 2. แหลมเสด็จ คู้กระเบน 3. แหลมสิงห์ 4. อ่าวกระทิง 5. หาดอ่าวยาง	1. เกาะบริด
4. จังหวัดตราด	1. แหลมศอก 2. หาดลานทราย 3. หาดทรายงาม 4. หาดทรายแก้ว 5. หาดไม้รูด (หาดสำราญ) 6. หาดไม้บ้านขึ้น 7. อ่าวตาลคู่	1. เกาะปุย 2. เกาะช้าง 2.1 หาดยุทธนาวี 2.2 อ่าวคลองสน 2.3 หาดทรายขาว 2.4 หาดคลองพร้าว 2.5 แหลมไชยเชษฐ 2.6 หาดไก่แก้ว 3. เกาะช้างน้อย 4. เกาะคลุ้ม 5. เกาะเหลายา 6. เกาะหวาย 7. เกาะพร้าว 8. เกาะง่าม 9. หมู่เกาะรัง 10. เกาะกูด 11. เกาะหมาก 12. เกาะกระดาด 13. เกาะขาม 14. เกาะยะหริ่งนอก 15. หมู่เกาะกระ
รวม	23	31

ตาราง 2 (ต่อ)

ภาค/จังหวัด	ชายหาด	เกาะ
ภาคตะวันตก 1. จังหวัดเพชรบุรี	1. แหลมหลวง 2. หาดเจ้าสำราญ 3. หาดปึกเตียน 4. หาดชะอำ	
2. จังหวัดประจวบคีรีขันธ์	1. หาดหัวหิน 6. อ่าวมะนาว 2. หาดตะเกียบ 7. หาดนอกร 3. หาดสามพระยา 8. อ่าวแม่รำพึง 4. หาดแหลมศาลา 9. อ่าวบ่อทองหลาง 5. อ่าวประจวบคีรีขันธ์ 10. หาดบางเบ็ด	1. เกาะสิงห์โต 2. เกาะล้าหล้า 3. เกาะทะลุ เกาะสัง เกาะสิงห์
รวม	14	3
ภาคใต้ 1. ชุมพร	1. หาดทรายรี 8. หาดทรายรีสวี 2. อ่าวทุ่งมะขาม 9. หาดทุ่งวัวแล่น 3. หาดภราดรภาพ 10. อ่าวบ่อเมา 4. หาดยาแดง 11. แหลมแท่น 5. หาดคอสน 12. หาดสองพลี 6. อ่าวพันหนังดึก 13. หาดตะวันฉาย 7. หาดคอเขา 14. หาดอรุณทัย	1. เกาะเสม็ด 9. เกาะกะโหลก 2. เกาะทองหลาง 10. เกาะพิทักษ์ 3. เกาะลังกาชีว (เกาะรัง) 11. เกาะจรเข้ 4. เกาะแรด 12. เกาะง่ามใหญ่- ง่ามน้อย 5. เกาะมะพร้าว 13. เกาะมัดโพน 6. เกาะสะวะ 14. เกาะสาก 7. เกาะทุล 15. เกาะพร้าว 8. เกาะมัดตรา
2. สุราษฎร์ธานี	1. หน้าผาวังหิน 2. แหลมโพธิ์ 3. หาดแม่น้ำ 4. หาดบ่อผุด 5. หาดบางรัก-แหลมสน 6. หาดเชิงมน 7. หินตาทินยาย 8. หาดบ้านไต้ 9. หาดววกตุ้ม	1. หมู่เกาะอ่างทอง 7. เกาะราเทียน 1.1 เกาะวิว ตาหลิบ 8. เกาะราหิน 1.2 ทะเลโน 9. เกาะแตน 1.3 เกาะสามเส้า 10. เกาะมัดสุม 1.4 เกาะท้ายเพลง 11. เกาะแตนอก 1.5 วัวกันตั้ง 12. เกาะแตโน 1.6 แม่เกาะ 13. หาดบ้านไต้ 2. เกาะนกเกาะ 14. หาดมาตุ้ม 3. เกาะสมุย 15. เกาะพังน 3.1 อ่าวพังงา 15.1 อ่าวห้องนายปาน 3.2 หาดเจวง 15.2 หาดแม่หาด 3.3 หาดละไม 15.3 อ่าวศรีธนู 4. เกาะเต่าป็น 15.4 หาดรีน 5. เกาะสั้ม 16. เกาะเต่า 6. เกาะมัดหลัง 17. เกาะนางยวน

ตาราง 2 (ต่อ)

ภาค/จังหวัด	ชายหาด	เกาะ
ภาคใต้ 3. จังหวัดนครศรีธรรมราช	1. ชายทะเลปากพริง& แหลมตะลุมพุก 2. อ่าวขนอม 3. หาดในเพลา 4. หาดหน้าด่าน 5. หาดไนเปรีต	6. อ่าวท้องหยี 7. อ่าวท้องยาว 8. หาดสิชล 9. หาดหินงาม 10. หาดสระบัว
4. จังหวัดพัทลุง	1. หาดแสนสุข 2. แหลมจองถนน	1. เกาะลิ่
5. จังหวัดสงขลา	1. หาดสมิหลา 2. แหลมสนอ่อน 3. หาดชลทัศน์ 4. ทะเลสาบสงขลา 5. หาดสิงพระ	6. หาดม่วงงาม 7. หาดทรายแก้ว 8. หาดสร้อยสวรรค์ 9. หาดสะกอม
6. จังหวัดปัตตานี	1. ชายบึง บ้านละเวง 2. หาดบางลาย 3. หาดป่าไม้ 4. หาดตะโละกาปรี 5. แหลมตาชี แหลมโพธิ์ 6. หาดชลาสัย 7. หาดมะรวด	8. หาดราชรักษ์ 9. หาดแม่แม่ 10. หาดปะนาเระ 11. หาดวาสูกรี 12. หาดรัชดาภิเษก 13. หาดป่าตาดิมอ
7. จังหวัดนราธิวาส	1. หาดนราทัศน์ 2. หาดอ่าวมะนาว 3. หาดกูปู-บ้านคลองตัน	
8. จังหวัด ระนอง	1. หาดบางเบน 2. หาดแหลมสน 3. หาดประภาส	4. หาดชาญดำริ 5. หาดส้มแป้น
9. จังหวัดพังงา	1. ชายทะเลท้ายเหมือง 2. ชายทะเลเขาปีหลาย 3. ชายทะเลท่าม่วง 4. หาดป่าทราย 5. หาดคลองจาก 6. หาดท่าเขา 7. อ่าวตีกูด 8. อ่าวคลองสน 9. โละป่าแรด	10. แหลมหาด 11. อ่าวหินกอง 12. แหลมนกออก 13. อ่าวทราย 14. อ่าวล้าน 15. หาดบางลึก
		1. เกาะกำตก 2. เกาะค้างคาว 3. เกาะกำใหญ่ 4. เกาะกำนัย 5. เกาะพยาม 6. เกาะนพเกตุ 7. เกาะปันหยี 8. เกาะนมสาว 9. เกาะทะลุ 10. เกาะสิมิลัน 11. เกาะบางู 12. เกาะพวยง 13. เกาะสุรินทร์เหนือ 14. เกาะสุรินทร์ใต้ 15. เกาะเมียง 16. เกาะไข่ 17. เกาะรี 18. เกาะกลาง

ตาราง 2 (ต่อ)

ภาค/จังหวัด	ชายหาด	เกาะ	
10. จังหวัดภูเก็ต	1. หาดฉลอง 2. หาดแหลมกาใหญ่ 3. หาดราไวย์ 4. แหลมพรหมเทพ 5. หาดในหาน 6. อ่าวสน 7. อ่าวกะตะ 8. อ่าวกะรน 9. หาดสุรินทร์	10. แหลมสิงห์ 11. อ่าวป่าตอง 12. อ่าวกมลา 13. หาดกะหลิม 14. อ่าวบางเทา 15. หาดทรายแก้ว 16. หาดไม้ขาว 17. หาดในยาง 18. อ่าวมะขาม	1. เกาะสิเหร่ 2. เกาะแก้วพิสดาร 3. เกาะภูเขาใหญ่ 4. เกาะไม้ท่อน 5. เกาะเฮ 6. เกาะโหลน
11. จังหวัดกระบี่	1. หาดนพรัตน์ธารา 2. อ่าวพระนาง 3. สุสานหอย 75 ล้านปี 4. ถ้ำเสด็จ	1. เกาะพีพี 1.1 เกาะเล็กใน 1.2 เกาะพีพีเล 1.3 เกาะพีพีคอดอน 2. เกาะลันตา 2.1 เกาะลันตาน้อย 2.2 เกาะลันตาใหญ่ 3. หมู่เกาะช้าง 4. เกาะรอก 5. เกาะรอกนอก 6. เกาะโพง 7. เกาะห้อง	
12. จังหวัดตรัง	1. หาดสำราญ 2. หาดตะเสะ 3. หาดปากเมง 4. หาดเจ้าไหม 5. หาดขางกลาง 6. หาดลิ้น	7. หาดยาว 8. หาดหยงหลิน 9. ถ้ำเจ้าไหม 10. แหลมตันหยง&หาดทรายยาว	1. เกาะเจ้าไหม 2. เกาะกระดาน 3. เกาะลิบง 4. เกาะมุก&ถ้ำมรกต 5. เกาะเชือก 6. เกาะปลิง 7. เกาะเหลน 8. เกาะเมง 9. เกาะเบตรา 10. เกาะสุกร 11. เกาะหลาวเหลียงเหนือ 12. เกาะโพง
13. จังหวัดสตูล	1. อ่าวพันเตมะละกา 2. อ่าวมะะ 3. หน้าผาโต๊ะบู 4. อ่าวสน 5. อ่าวตะโล๊ะรีบา 6. อ่าวกำมปู 7. หาดกาสิงห์ 8. หาดราไวย์	1. หมู่เกาะตะรุเตา 2. เกาะผาป่าปิญองบ 3. เกาะตะเกียง 4. หมู่เกาะอาดัง-ราวี 5. เกาะไข่ 6. เกาะหินงาม 7. เกาะดง 8. เกาะหลีเป๊ะ(ลีเป๊ะ) 9. เกาะจาง 10. เกาะละโละแบนแต 11. เกาะเหลาเหลียงใต้ 12. เกาะเปราะมะ 13. เกาะลิคี่ 14. เกาะเขาใหญ่ 15. เกาะบุโหลน 16. หมู่เกาะสาหร่าย 17. เกาะหาดหอยงาม	
รวม	103	96	
รวมทั้งสิ้น	140	130	

หมายเหตุ : การนับจำนวนแหล่งท่องเที่ยวชายฝั่งทะเลประเทศไทยไม่ระบุรวมถึงแหล่งท่องเที่ยวย่อย
ในหมู่เกาะต่างๆ

ที่มา : การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย,2544

3.6 สถานการณ์การท่องเที่ยวของประเทศไทย

การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย ได้สรุปการเดินทางท่องเที่ยวภายในประเทศ (Internal Tourism) ปี 2545 พบว่า จากการส่งเสริมการท่องเที่ยวภายในประเทศตามโครงการเที่ยวทั่วไทยไปได้ทุกเดือน ส่งผลให้การเดินทางท่องเที่ยวภายในประเทศมากถึง 61.82 ล้านคน ขยายตัวอย่างต่อเนื่องคิดเป็นร้อยละ 5.29 และนักท่องเที่ยวระหว่างประเทศที่เดินทางเข้ามาในประเทศไทยมากถึง 10.81 ล้านคน ขยายตัวเพิ่มขึ้นร้อยละ 7.33

การสำรวจพฤติกรรมการเดินทางของนักท่องเที่ยวชาวต่างประเทศที่เดินทางมาประเทศไทยในปี 2544 พบว่า มีนักท่องเที่ยวชาวต่างประเทศเดินทางเข้ามาประเทศไทยทั้งสิ้น 1,006,951 คน เพิ่มขึ้นจากระยะเวลาเดียวกันของปีก่อนร้อยละ 5.28 โดยเป็นชายมากกว่าหญิง (ร้อยละ 70.8 และ 29.2 ตามลำดับ) และร้อยละ 41.5 เป็นผู้เดินทางมาประเทศไทยเป็นครั้งแรก นักท่องเที่ยวร้อยละ 76.0 มีวัตถุประสงค์เพื่อการท่องเที่ยว เมื่อพิจารณาถึงถิ่นที่อยู่ของนักท่องเที่ยวพบว่า เป็นนักท่องเที่ยวที่มีถิ่นที่อยู่ในภูมิภาคเอเชียถึงร้อยละ 64.1 ซึ่งในจำนวนนี้แบ่งออกเป็นอาเซียน ร้อยละ 23.1 และเอเชียอื่นๆ ร้อยละ 41 รองลงมา ได้แก่ นักท่องเที่ยวจากภูมิภาคยุโรป ร้อยละ 22.8 อเมริกา ร้อยละ 6.2 โอเชียเนีย ร้อยละ 4.0 และตะวันออกกลาง/แอฟริกา ร้อยละ 2.9 โดยที่เหตุผลหลักที่นักท่องเที่ยวต่างประเศมาเที่ยวประเทศไทยเนื่องจากค่าใช้จ่ายไม่สูง ความคุ้มค่าเงิน ประเพณีและศิลปวัฒนธรรม แหล่งช้อปปิ้ง ชายหาด/ทะเล/เกาะ และรับประทานอาหาร ร้อยละ 41.8 41.8 39.7 37.4 33.4 และ 21.6 ตามลำดับ และสำหรับแหล่งท่องเที่ยวในประเทศไทยที่นักท่องเที่ยวนิยมเที่ยวมากที่สุดคือ กรุงเทพมหานคร ร้อยละ 74.7 ซึ่งอาจเนื่องจากเป็นจุดที่นักท่องเที่ยวส่วนใหญ่ต้องเดินทางเข้า-ออกประเทศ รองลงมา ได้แก่ พัทยา ร้อยละ 19.0 ภูเก็ต ร้อยละ 18.1 และสำหรับเชียงใหม่ หาดใหญ่ สุราษฎร์ธานี และกระบี่ เป็นจังหวัดที่นักท่องเที่ยวนิยมเที่ยวในสัดส่วนที่ใกล้เคียงกันคือ ร้อยละ 12.5, 10.2, 9.2, 6.5 ตามลำดับ และจากการสำรวจนักท่องเที่ยวชาวต่างประเทศที่มาประเทศไทยในปี 2544 ที่คิดว่าจะกลับมาประเทศไทยอีกมีถึงร้อยละ 96.4 ซึ่งในจำนวนนี้ต้องการกลับมาเพื่อชมสถานที่ท่องเที่ยวตามธรรมชาติมากที่สุด คือร้อยละ 35 ซึ่งเมื่อพิจารณาตามถิ่นที่อยู่ของนักท่องเที่ยวพบว่า ทุกภูมิภาคจะกลับมาเพื่อชมสถานที่ท่องเที่ยวตามธรรมชาติมากเป็นลำดับแรกเช่นเดียวกัน

จากผลการสำรวจของการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย ในเรื่องการเดินทางเข้ามาท่องเที่ยวในประเทศไทยของนักท่องเที่ยวชาวต่างประเทศมีแนวโน้มเพิ่มมากขึ้น และนักท่องเที่ยวต่างประเทศที่คิดจะกลับมาท่องเที่ยวในประเทศไทยอีกสูงถึงร้อยละ 96.4 และในจำนวนนี้ต้องการกลับมาเพื่อชมสถานที่ท่องเที่ยวตามธรรมชาติมากที่สุด คือ ร้อยละ 35 ซึ่งแสดงให้เห็นว่าประเทศไทยมีปัจจัยในการดึงดูดนักท่องเที่ยวต่างประเทศและยังมีศักยภาพในการรองรับการท่องเที่ยวเพิ่มมากยิ่งขึ้น

โดยเฉพาะสถานที่ท่องเที่ยวตามธรรมชาติที่สวยงามและหลากหลายในการดึงดูดนักท่องเที่ยว และจากสถิติจำนวนนักท่องเที่ยวในการเลือกสถานที่ในการท่องเที่ยวจะพบว่า นอกจากกรุงเทพมหานครกับเชียงใหม่แล้วสถานที่นักท่องเที่ยวนิยมเดินทางมาท่องเที่ยวก็จะเป็นจังหวัดที่มีภูมิประเทศชายฝั่งทะเล ไม่ว่าจะเป็นพัทยา ภูเก็ต หาดใหญ่ สุราษฎร์ธานี และกระบี่ เป็นต้น

4. ระบบสารสนเทศภูมิศาสตร์ (Geography Information System : GIS)

4.1 คำจำกัดความ

บริษัทลอคซ์เลย์อินเตอร์กราฟ ประเทศไทย จำกัด ได้ให้ความหมายว่า ระบบสารสนเทศภูมิศาสตร์ (GIS) เป็นระบบที่เกี่ยวข้องกับข้อมูลพื้นที่ (Spatial Data) และข้อมูลแสดงคุณลักษณะ (Attribute Data) กระบวนการทาง GIS เริ่มตั้งแต่การจัดเก็บข้อมูล ถ่ายทอดข้อมูล วิเคราะห์ข้อมูลตลอดจนการเรียกใช้ข้อมูล ซึ่งสามารถอ้างอิงตำแหน่งบนพื้นดินได้ระบบสารสนเทศภูมิศาสตร์ ประกอบด้วยฐานข้อมูล ฮาร์ดแวร์และซอฟต์แวร์ของคอมพิวเตอร์ที่จะแสดงในรูปเชิงซ้อน (Multiple Layers) ของข้อมูลที่ได้รับจากแหล่งต่างๆ ข้อมูลเมื่อนำเข้าสู่ระบบสารสนเทศภูมิศาสตร์แล้วสามารถทำการปรับปรุงหรือแก้ไขให้ทันสมัยได้ตลอดเวลา ซึ่งจะทำให้ได้สารสนเทศเพื่อประกอบการตัดสินใจ และวางแผนของผู้บริหารระดับสูงได้อย่างรวดเร็ว ถูกต้อง แม่นยำและมีประสิทธิภาพมากกว่าระบบอื่นๆ (บริษัทลอคซ์เลย์อินเตอร์กราฟ. 2538:1)

Environmental System Research Institute, Inc. (ESRI) ได้อธิบายว่า ระบบสารสนเทศภูมิศาสตร์ ประกอบไปด้วยระบบคอมพิวเตอร์ ระบบโปรแกรมสารสนเทศภูมิศาสตร์และบุคลากร ซึ่งมีหน้าที่จัดการในสิ่งต่าง ๆ ที่เกี่ยวกับการรวบรวมสารสนเทศที่ต้องการ เพื่อทำการแปลงข้อมูลเข้าจัดเก็บในระบบ การปรับปรุง การจัดการ การวิเคราะห์ และการแสดงสารสนเทศภูมิศาสตร์ ในลักษณะที่อ้างอิงค่าพิกัดทางภูมิศาสตร์ได้ตามต้องการ (Environmental System Research Institute.Inc. 1992)

สำนักงานคณะกรรมการวิจัยแห่งชาติ ได้ให้ความหมาย ระบบสารสนเทศภูมิศาสตร์ (Geograpy Information System: GIS) หมายถึง เครื่องมือที่ใช้ระบบคอมพิวเตอร์เพื่อใช้ในการนำเข้า จัดเก็บ จัดเตรียม ดัดแปลง แก้ไข จัดการ และวิเคราะห์ พร้อมทั้งแสดงผลข้อมูลเชิงพื้นที่ตามวัตถุประสงค์ต่างๆ ที่ได้กำหนดไว้ ดังนั้นระบบระบบสารสนเทศภูมิศาสตร์จึงมีลักษณะการทำงานที่สำคัญมากอยู่ 3 ลักษณะ ได้แก่

1. เพื่อจัดเก็บและจัดการสารสนเทศภูมิศาสตร์อย่างละเอียด และมีประสิทธิภาพ
2. เพื่อแสดงสารสนเทศภูมิศาสตร์ ตามวัตถุประสงค์ของการใช้
3. เพื่อปฏิบัติการเกี่ยวกับการสอบถาม วิเคราะห์ และประเมินสารสนเทศภูมิศาสตร์อย่างมีประสิทธิภาพ (สำนักงานคณะกรรมการวิจัยแห่งชาติ.2540:246)

ดังนั้นสรุปได้ว่า ระบบสารสนเทศภูมิศาสตร์ (GIS) คือ ระบบคอมพิวเตอร์ ประกอบด้วย ฮาร์ดแวร์ (Hardware) และ ซอฟต์แวร์ (Software) ทำหน้าที่ในการจัดเก็บข้อมูล วิเคราะห์ผลและแสดงผลข้อมูลทางภูมิศาสตร์ (Geographic Data) ที่สามารถอ้างอิงตำแหน่งบนพื้นโลกได้ โดยที่ข้อมูลประกอบด้วยข้อมูลพื้นที่ (Spatial Data) และข้อมูลเชิงตัวเลข (Attribute Data) ซึ่งสามารถแสดงผลในรูปแบบเชิงซ้อน (Multiple Layer) ทำให้สามารถปรับปรุงแก้ไขข้อมูลได้ตลอดเวลา จึงมีประโยชน์ในตัดสินใจและวางแผนงานที่มีข้อมูลจำนวนมากได้อย่างรวดเร็ว

4.2 ขั้นตอนการทำงานของระบบสารสนเทศภูมิศาสตร์

การทำงานของระบบสารสนเทศภูมิศาสตร์ ต้องประกอบด้วยขั้นตอนพื้นฐาน 5 ข้อ (สุระ. 2533 ; อ้างอิงจาก Ste r & Estes. 1900:) ได้แก่

1. Data Acquisition คือ ขั้นตอนการเก็บรวบรวมข้อมูลที่ต้องการนำไปใช้ประโยชน์ การได้มามีหลายวิธี เช่น การเก็บรวบรวมข้อมูลจากการสำรวจพื้นที่จริง ภาพถ่ายทางอากาศ ภาพถ่ายดาวเทียม แผนที่และรายงานต่าง ๆ
2. Preprocessing เป็นการดำเนินงานกับข้อมูลต่างๆ ให้อยู่ในระบบสารสนเทศภูมิศาสตร์ มีหน้าที่สำคัญ 2 ขั้นตอนคือ การเปลี่ยนรูปแบบของข้อมูล และการบ่งชี้ตำแหน่งของวัตถุในข้อมูล
3. Data Management เป็นการทำงานด้านการสร้างฐานข้อมูล การทำงานนี้รวมไปถึงวิธีที่ประกอบด้วยการนำข้อมูลเข้าเพิ่มเติม การปรับปรุง การลบ การแก้ไขข้อมูล
4. Manipulation and analysis เป็นขั้นตอนการวิเคราะห์ข้อมูลถือว่าเป็นการทำงานในระบบฐานข้อมูลเพื่อให้ได้สารสนเทศ (Information) ที่ต้องการมีทั้งการจัดอันดับ การทำงานเชิงเรขาคณิต การจัดการด้านพื้นที่ และการจัดการวิเคราะห์ทางสถิติ เป็นต้น
5. Product Generation เป็นขั้นตอนสุดท้ายของการทำงานในระบบสารสนเทศภูมิศาสตร์ในการแสดงผลทางข้อมูล ซึ่งอาจจะแสดงในรูปแบบแผนที่และกราฟฟิกต่างๆ และรูปแบบที่แสดงผลบนหน้าจอคอมพิวเตอร์ (Soft Copy) อาจพิมพ์เป็นกระดาษหรือฟิล์ม (Hard Copy) เป็นต้น

4.3 โครงสร้างฐานข้อมูลระบบสารสนเทศภูมิศาสตร์

NCGIA ได้กล่าวถึงโครงสร้างข้อมูลระบบสารสนเทศภูมิศาสตร์ สามารถแบ่งออกได้เป็น 2 ประเภท คือ ข้อมูลกราฟิกและข้อมูลลักษณะประจำ (วรพจน์ สอนสวัสดิ์. 2537:9 อ้างอิงจาก NCGIA .1990) มีรายละเอียด ดังนี้

1. ข้อมูลกราฟิก (Graphic Data) แบ่งออกได้เป็น 2 ประเภทตามโครงสร้างข้อมูลกราฟิกที่จัดเก็บ ดังนี้

1.1. โครงสร้างข้อมูลแบบเวกเตอร์ (Vector Model) ในโครงสร้างข้อมูลแบบเวกเตอร์ข้อมูลทางพื้นที่จะถูกจัดเก็บอยู่ใน 4 รูปแบบ ดังนี้

- 1) จุด (Point) คือ มีค่าพิกัดตำแหน่งในแนวแกน x และแกน y เพียงหนึ่งค่า
- 2) เส้น (Line) คือ ชุดของค่าพิกัดตำแหน่งมากกว่าหนึ่งค่า โดยมีจุดเริ่มต้นและจุดปลาย และอาจมีระหว่างจุดทั้งสองในกรณีที่ไม่ใช้เส้นตรง มีความยาวแต่ไม่มีพื้นที่
- 3) รูปหลายเหลี่ยม (Polygon) คือ มีค่าพิกัดตำแหน่งที่ต่อเนื่องกันโดยมีจุดเริ่มต้นและจุดปลายอยู่ที่ตำแหน่งเดียวกัน มีทั้งความยาว (เส้นรอบรูป) และพื้นที่
- 4) พื้นผิว (Surface) คือ รูปหลายเหลี่ยมที่มีทั้งความยาว (เส้นรอบรูป) พื้นที่ และค่าระดับความสูงด้วย

1.2 โครงสร้างข้อมูลแบบแรสเตอร์ (Raster Model) โครงสร้างข้อมูลแบบแรสเตอร์ข้อมูลจัดเก็บอยู่ในตารางกริด ซึ่งมีคุณสมบัติดังนี้

- 1) ตารางกริด มีจุดเริ่มต้นที่มุมบนซ้าย
- 2) แต่ละช่องกริด (Cell) บรรจุข้อมูลได้เพียงค่าเดียว
- 3) ช่องกริดแต่ละช่องจะมีค่าพิกัดตำแหน่ง
- 4) ตารางกริด 1 ชุด เรียกว่า ชั้นข้อมูล (Layer)
- 5) ฐานข้อมูลหนึ่งอาจประกอบด้วยชั้นข้อมูลหลาย ๆ ชั้น เช่น ชั้นข้อมูลของชนิดที่ดิน , ชั้นข้อมูลของการใช้ที่ดิน, ชั้นข้อมูลของความลาดเอียง เป็นต้น

2. ข้อมูลลักษณะประจำ (Attribute Data) แบ่งออกเป็น 3 ประเภทตามชนิดของแบบจำลองฐานข้อมูล (Model) ได้แก่ แบบจำลองเชิงลำดับชั้น แบบจำลองเชิงเครือข่าย และแบบจำลองเชิงสัมพันธ์ มีรายละเอียดดังนี้

1) แบบจำลองเชิงลำดับชั้น (Hierarchical Data Model) โครงสร้างข้อมูลจะสร้างรูปแบบเหมือนต้นไม้ โดยความสัมพันธ์เป็นแบบหนึ่งต่อหลาย (One- to -Many) วิธีการจัดแบบลำดับชั้นเป็นการจัดกลุ่มของข้อมูลที่มีความสัมพันธ์กันและกำหนดให้เป็นเซกเมนต์ (Segment) โดยมีการแยกประเภทของเซกเมนต์ว่าเป็นเซกเมนต์ราก (Rootsegment) หรือเซกเมนต์ที่เป็นตัวพึ่ง (Dependent Segment) แสดงถึงฐานข้อมูลของฝ่ายที่มีการเปิดอบรมของบริษัทหนึ่งซึ่งจัดอยู่ในรูปแบบลำดับชั้น เซกเมนต์ที่เป็นราก คือ ชื่อฝ่าย (Department Name) โดยมีเซกเมนต์ที่เป็นตัวพึ่ง 2 เซกเมนต์คือ เซกเมนต์ผู้สอน(Instructor) และหลักสูตร (Course) สำหรับเซกเมนต์ผู้สอนก็จะมีตัวพึ่งอีก

1 เช็กเมนต์ คือ เช็กเมนต์ความชำนาญ (Skill) ส่วนเช็กเมนต์หลักสูตรก็จะมีตัวฟังก์ชันเป็นเช็กเมนต์เปิดสอนโดยและเข้าเช็กเมนต์สุดท้ายก็คือ เช็กเมนต์ผู้เรียนซึ่งเป็นตัวฟังก์ชันของเช็กเมนต์เปิดสอน

ข้อดีและข้อเสียของโครงสร้างแบบลำดับขั้น คือ สามารถสร้างความสัมพันธ์ให้เด่นชัดของข้อมูลแต่ละลำดับว่าข้อมูลเป็นเช็กเมนต์รากหรือเป็นพ่อแม่(Parent) และข้อมูลเป็นเช็กเมนต์ตัวฟังก์ชันหรือตัวลูก (Child) ส่วนข้อเสีย โครงสร้างแบบนี้มีความคล่องตัวน้อย เพราะต้องเริ่มอ่านจากเช็กเมนต์ที่เป็นรากก่อน นอกจากนั้นการออกแบบฐานข้อมูลต้องระมัดระวังการซ้ำซ้อนของข้อมูล

2. แบบจำลองเชิงเครือข่าย (Network data model) ฐานข้อมูลแบบเครือข่ายมีความคล้ายคลึงกับฐานข้อมูลแบบลำดับขั้นต่างกันที่โครงสร้างแบบเครือข่ายอาจจะมีการติดต่อหลายต่อหนึ่ง (Many-to-One) หรือหลายต่อหลาย (Many-to-Many) กล่าวคือลูก (Child) อาจมีพ่อแม่ (Parent) มากกว่าหนึ่ง สำหรับตัวอย่างฐานข้อมูลแบบเครือข่ายให้ลองพิจารณาการจัดการข้อมูลของห้องสมุด ซึ่งรายการจะประกอบด้วย ชื่อเรื่อง ผู้แต่ง สำนักพิมพ์ ที่อยู่ ประเภทหนังสือ และปีที่พิมพ์ ดังนั้นการจัดข้อมูลแบบเก่าจะทำให้ข้อมูลซ้ำซ้อนกันมากโอกาสที่ข้อมูลจะซ้ำซ้อนมีมากในระบบการจัดการเพิ่มแบบเก่า หนังสือแต่ละเล่มหรือแต่ละชื่อเรื่องต่างก็มีรายการแยกต่างหาก ดังนั้นบรรดาผู้แต่งที่แต่งหนังสือมากกว่าหนึ่งเล่มจะปรากฏมากกว่าหนึ่งครั้งในไฟล์ นอกจากนั้นสำนักพิมพ์แต่ละแห่งพิมพ์หนังสือหลายเล่ม ดังนั้นชื่อของสำนักพิมพ์ ที่อยู่ก็จะปรากฏซ้ำๆกันในไฟล์ข้อมูลรวม ดังนั้นผู้วางระบบฐานข้อมูลจึงแนะนำให้สร้างฐานข้อมูลลักษณะเครือข่าย เพื่อลดความซ้ำซ้อนโดยการสร้างความสัมพันธ์ระหว่างรายการเข้าด้วยกัน จะเห็นว่าความสัมพันธ์แบบหนึ่งต่อหลายรายการ(Record) ระหว่างรายการชื่อสำนักพิมพ์และชื่อเรื่อง ซึ่งแสดงโดยมีรูปลูกศรซ้อนกัน 2 หัว เราเรียกรวมชื่อสำนักพิมพ์และชื่อเรื่องซึ่งมีความสัมพันธ์กันว่าเซต เรียกว่าสกีมา (Schema) ดังนั้นชื่อผู้แต่งแต่ละคนจะปรากฏเพียงหนึ่งครั้งและเชื่อมโยงกับชื่อหนังสือที่เป็นผู้แต่ง ขณะที่ชื่อสำนักพิมพ์ก็เชื่อมโยงกับหนังสือที่ตนเป็นผู้พิมพ์ เมื่อต้องการเข้าถึงรายการจะสามารถเข้าถึงผ่านทางชื่อเรื่อง ชื่อผู้แต่ง หรือชื่อสำนักพิมพ์ก็ได้ โดยอาศัยเส้นทางเชื่อมต่อระหว่าง รายการ ทำให้ข้อมูลทุกรายการสามารถติดต่อถึงกันได้อย่างถูกต้อง รายการหรือเรคอร์ดสมาชิก (Member) เช่น เรียกเรคอร์ดของผู้แต่งก่อนก็เป็นเรคอร์ดนำและหาตัวเชื่อมเพื่อไปค้นหารายชื่อหนังสือที่แต่งซึ่งเป็นเรคอร์ดสมาชิกก็จะปรากฏขึ้น

3) แบบจำลองเชิงสัมพันธ์ (Relation Data Model) เป็นลักษณะการออกแบบฐานข้อมูลโดยจัดข้อมูลให้อยู่ในรูปของตารางที่มีระบบคล้ายแฟ้ม โดยที่ข้อมูลแต่ละแถว(Row) ของตารางจะแทนเรคอร์ด (Record) ส่วนข้อมูลในแนวดิ่งจะแทนคอลัมน์ (Column) ซึ่งเป็นขอบเขตของข้อมูล (Field) โดยที่ตารางแต่ละตารางที่สร้างขึ้นจะเป็นอิสระ ดังนั้นผู้ออกแบบฐานข้อมูลจะต้องมีการวางแผนถึงตารางข้อมูลที่เป็นต้องใช้ เช่น ฐานข้อมูลบริษัทแห่งหนึ่งประกอบด้วย ตาราง

ประวัติพนักงาน ตารางแผนกและตารางข้อมูลโครงการ แสดงประวัติพนักงาน ตารางแผนก และ ตารางข้อมูลโครงการ

ข้อดีและข้อเสียของโครงสร้างแบบสัมพันธ์ คือ สามารถสร้างตารางขึ้นมาใหม่โดยอาศัยหลักการทางคณิตศาสตร์และค้นหาว่าข้อมูลในฐานข้อมูลมีข้อมูลร่วมกับตารางที่สร้างขึ้นมาใหม่หรือไม่ ถ้ามีก็ให้ประมวลผลโดยการอ่านเพิ่มเติมปรับปรุงหรือยกเลิกรายการ ข้อเสียคือ การศึกษาวิธีการเขียนโปรแกรมและใช้ฐานข้อมูลจะต้องอิงหลักทฤษฎีทางคณิตศาสตร์จึงทำให้การศึกษาเพิ่มเติมของผู้ใช้ ยากแก่การเข้าใจ แต่ในปัจจุบันมีโปรแกรมการสร้างฐานข้อมูลหลายโปรแกรมที่พยายามทำให้การเรียนรู้และการใช้งานง่ายขึ้น เช่น โปรแกรมการสร้างฐานข้อมูลโดยใช้ภาษา SQL (Structured Query Language) เป็นต้น

4.4 การวิเคราะห์ข้อมูล

ปัจจุบันซอฟต์แวร์ทางด้านระบบสารสนเทศภูมิศาสตร์ได้มีการจัดเตรียมการทำงานด้านการวิเคราะห์ข้อมูล ซึ่งการวิเคราะห์ข้อมูลสามารถทำได้ข้อมูลที่มีโครงสร้างทั้งแบบเวกเตอร์และแบบราสเตอร์ จากรายงานของ FAO (1996) อธิบายถึงเทคนิคการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงพื้นที่การวิเคราะห์ทางสถิติ และการตรวจวัด (จันทนา คุณูปการ.2544:26-28 ;อ้างอิงจาก FAO.1996) ไว้ดังนี้

4.4.1 การวิเคราะห์เชิงพื้นที่ (Spatial Analysis) แบ่งการวิเคราะห์ ดังนี้

Connectivity (or Network) Analysis มีประโยชน์ในการช่วยในการตัดสินใจในเรื่องของการหาความสัมพันธ์ ความเชื่อมโยงกันติดต่อกันของพื้นที่แต่ละแห่ง เช่น ทำการวิเคราะห์หาจำนวนเส้นทางและลักษณะการวางระบบท่อประปาที่เชื่อมโยงระหว่างแต่ละเมืองในพื้นที่หนึ่ง การวิเคราะห์แบบนี้สามารถนำไปใช้ได้ทั้งในการวิเคราะห์เกี่ยวกับระยะทาง ราคา หรือเวลา นอกจากนั้นยังมีประโยชน์ในด้านการค้นหาเส้นทางที่ต้องการด้วย

Proximity and Contiguity Analysis เป็นวิธีการพื้นฐานสำหรับการกำหนดวัดระยะทางแต่ละตำแหน่งหรือเพื่อแสดงระยะของตำแหน่งที่ตั้งที่ติดต่อกับพื้นที่ใกล้เคียง ซึ่งการสร้างแนวกันชน (Buffer zone) ให้กับพื้นที่ต่างๆ

Intervisibility Defines การวิเคราะห์ประเภทนี้สามารถทำการคำนวณให้เกิดการแสดงความสูง (contour) ของพื้นที่นั้นได้เป็นอย่างดี

Digital Terrain Modelling เป็นขบวนการที่ใช้ดิจิทัลข้อมูลความสูงแล้วนำมาสร้างรูปแบบจำลองของพื้นที่นั้นขึ้นเป็นภาพสามมิติ

Location Optimisation เป็นวิธีการที่นำมาใช้อย่างแพร่หลายในระบบสารสนเทศภูมิศาสตร์ เพื่อใช้ในการวิเคราะห์เลือกสถานที่ที่เหมาะสมที่สุดสำหรับการประกอบกิจกรรมใดกิจกรรมหนึ่ง เช่น ในด้านป่าไม้นำไปใช้ในการวิเคราะห์หาพื้นที่ปลูกป่าที่เหมาะสม

4.4.2 การวิเคราะห์ทางสถิติ (Statistical Analysis)

การวิเคราะห์เชิงพื้นที่ที่เกิดขึ้น ย่อมต้องมีการทำงานในส่วนของการคำนวณทางสถิติขึ้นไปพร้อมๆกัน ซึ่งปัจจุบันการทำงานของระบบสารสนเทศภูมิศาสตร์ได้มีการพัฒนาไปจนทำให้มีความสามารถในการวิเคราะห์ทางสถิติของข้อมูลเชิงพื้นที่ได้อย่างสมบูรณ์ เช่น การวิเคราะห์แบบ Spatial Autocorrelation และ Nearest Neighbour Analysis ซึ่ง Spatial Autocorrelation ใช้วัดความต่อเนื่องกันระหว่างพื้นที่ ส่วน Nearest Neighbour Analysis เป็นการวัดความสัมพันธ์ของกานกระจายของจุดในพื้นที่หนึ่ง โดยอาจมีลักษณะการกระจายเป็นกลุ่ม การกระจายเป็นแบบอิสระหรือมีรูปแบบที่แน่นอน

6. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

Socio-Economic Policy and Forecasting Unit Chulalonggorn University(1988) ได้ทำการศึกษาเรื่องทรัพยากรชายฝั่งทะเลและการท่องเที่ยวของจังหวัดภูเก็ต ผลการศึกษาพบว่าได้ทำการคาดคะเนจำนวนนักท่องเที่ยวที่เดินทางไปจังหวัดภูเก็ตใน พ.ศ. 2534 มีจำนวน 692,870 คน และใน พ.ศ. 2544 มีจำนวน 1,923,390 คน เมื่อนักท่องเที่ยวเพิ่มขึ้นความต้องการที่พักอาศัยย่อมเพิ่มขึ้นตามมา ส่วนค่าใช้จ่ายที่เกิดขึ้นคาดว่านักท่องเที่ยวจะใช้จ่ายใน พ.ศ. 2534 และ พ.ศ. 2544 เป็นจำนวน 8.98 พันล้านบาท และ 32.37 พันล้านบาทตามลำดับ ในปัจจุบันได้ก่อให้เกิดปัญหาสิ่งแวดล้อมเป็นพิษและสภาพธรรมชาติถูกทำลาย เช่น การทำลายป่าชายเลน การปล่อยน้ำทิ้งจากกิจกรรมต่างๆ ตามชายหาดต่างๆ ที่สำคัญ เป็นต้น ในทำนองเดียวกันเศรษฐกิจของจังหวัดชลบุรีและระยองมีรายได้ของจังหวัดทั้งสองที่มาจากภาคการค้าและบริการนี้ส่วนใหญ่มาจากการท่องเที่ยว (อัจนนา.2529; อ้างอิงจาก Socio-Economic Policy and Forecasting Unit Chulalonggorn University.1988: n.d.)

E I U (Economist Intelligence Unit) ได้ศึกษาเรื่อง การท่องเที่ยวในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้และแปซิฟิก ผลการวิจัยพบว่าอัตราการเติบโตทางการท่องเที่ยวในช่วงปี 2533 สูงที่สุดเมื่อเทียบกับส่วนอื่น ๆ ของโลก โดยมีอัตราเพิ่มถึงร้อยละ 7 ต่อปี ทั้งนี้ 2 ใน 3 ของนักท่องเที่ยวเหล่านี้จะเป็นนักท่องเที่ยวที่เดินทางท่องเที่ยวในภูมิภาคเดียวกัน โดยไทยจะเป็นผู้นำในการท่องเที่ยวในภูมิภาคนี้ควบคู่กับฮาวาย โดยมีปัจจัยที่ส่งเสริมและสนับสนุนดังต่อไปนี้

1. ชายหาดของไทยได้รับการนิยมจากชาวยุโรปที่มีรายได้สูง ซึ่งเริ่มหันเหจากแถบทะเลเมดิเตอร์เรเนียน
2. ชาวแคนาดาซึ่งมีวันหยุดประจำปีนานวันสนใจเมืองไทยมากขึ้น
3. แม้ชาวนิวซีแลนด์และออสเตรเลียจะลดความนิยมไปเยี่ยมญาติมิตร แต่ความนิยมด้านชายหาดของไทยยังคงขยายตัว แต่มีอัตราต่ำกว่าเดิม
4. นักท่องเที่ยวรู้จักไทยดีขึ้น การเดินทางมายังประเทศไทยสะดวกขึ้น สภาพทางเศรษฐกิจของไทยก้าวหน้า มีสถานการณ์ทางการเมืองมั่นคง
5. แหล่งท่องเที่ยวของไทยมีความหลากหลายทุกรูปแบบที่นักท่องเที่ยวนิยม คือเป็น Shopping Paradise, City Tourism และ Beach Resort Destination ซึ่งในภูมิภาคนี้มีเพียงไทยและออสเตรเลียเท่านั้นที่เป็น Special Interest Travel และ Art Tourism (ประทุมพร แส่นกล้า เฮสติงส์ : 2534 ; อ้างอิงจาก Economist Intelligence Unit .1990 : 21)

Young และ Flowers ได้ศึกษาเกี่ยวกับนักท่องเที่ยวใน Cook Country Forest Preserve District (CCFPD) สหรัฐอเมริกาเพื่อใช้เป็นข้อมูลพื้นฐานในการป้องกันผลกระทบอันอาจเกิดจากการท่องเที่ยว พบว่า นักท่องเที่ยวพึงพอใจกับพื้นที่ และลักษณะป่าไม้ตามธรรมชาติ ซึ่งมีความเงียบสงบและไม่ต้องการให้มีการเปลี่ยนแปลงสภาพธรรมชาติใด ๆ ในพื้นที่ เช่น การก่อสร้างสิ่งอำนวยความสะดวกต่อการนั้นหนาแน่น นักท่องเที่ยวมีความต้องการที่จะพักผ่อนในสถานที่ที่เป็นธรรมชาติมากกว่า (เสาวณิต ตั้งตระกูล 2539:19 ; อ้างอิงจาก Young & Flowers:n.d.)

ชัชพันธ์ เปลียนดี ศึกษาถึงเรื่องพฤติกรรมนักท่องเที่ยวเชิงนิเวศของนิสิตนักศึกษาในเขตกรุงเทพมหานคร พบว่านักท่องเที่ยวเชิงนิเวศมีวัตถุประสงค์หลักในการท่องเที่ยวคือ เพื่อพักผ่อนและสัมผัสธรรมชาติ นิยมเดินทางท่องเที่ยวเชิงนิเวศโดยการไปกันเองเป็นกลุ่มเพื่อน 6-10 คน ใช้เวลาประมาณ 3-4 วัน ส่วนใหญ่ชอบท่องเที่ยวเชิงนิเวศประเภททะเล และกิจกรรมท่องเที่ยวประเภทเดินป่าศึกษาธรรมชาติมากที่สุด (จันทรมย์ บวรธีรกุล. 2541 : 26 ; อ้างอิงจาก ชัชพันธ์ เปลียนดี. 2542)

นางสลักฤทัย เดียวตระกูล. ศึกษาเรื่องปัจจัยด้านสิ่งแวดล้อมทางกายภาพที่ส่งผลกระทบต่อความพึงพอใจของนักท่องเที่ยว : ศึกษากรณีนักท่องเที่ยวเมืองพัทยา พบว่านักท่องเที่ยวส่วนใหญ่พึงพอใจต่อสภาพแวดล้อมทางกายภาพบริเวณหาดเมืองพัทยาสภาพแวดล้อมทางกายภาพที่นักท่องเที่ยวไม่พึงพอใจ ได้แก่ ความสะอาดของหาดทราย ความสะอาดของน้ำทะเล ความสะอาดของที่จอดรถ ความสะอาดของห้องน้ำและห้องอาบน้ำจัด ความสะอาดของห้องน้ำและห้องอาบน้ำจัด

ปริมาณถึงขยะ จำนวนแผ่นป้ายสื่อความหมาย และการปลูกสร้างอาคารเพิ่มเติม นอกจากนี้ ผลการศึกษาพบว่า นักท่องเที่ยวที่มีอายุมากมีความพึงพอใจในเรื่องความกว้างของชายหาดและความเหมาะสมของแสงแดด สิ่งไม่พึงพอใจในเรื่องความขรุขระเอียงเอิบของทราย ความสะอาดของชายหาด ความสะอาดของน้ำทะเลและความตื่น-ลึกของน้ำทะเล ส่วนนักท่องเที่ยวที่มีอายุน้อยมีความพึงพอใจในเรื่องดังกล่าวมาก ซึ่งตรงข้ามกับผู้ที่มีอายุมาก ดังนั้น นักท่องเที่ยวที่มี อายุ การศึกษา สถานภาพสมรส อาชีพ ที่อยู่อาศัย และประสบการณ์เที่ยวชายหาดต่างกัน มีความพึงพอใจต่อสภาพแวดล้อมบริเวณหาดเมืองพัทยาแตกต่างกัน (สลักฤทัย เตียวตระกูล. 2539:บทคัดย่อ)

ทัศน์วรรณ วิบุษกษมานนท์. ศึกษาเรื่องพฤติกรรมการท่องเที่ยวและปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับการท่องเที่ยวชายหาดบางแสนของผู้เยี่ยมเยือน ผลการศึกษาพบว่า พฤติกรรมการท่องเที่ยวของผู้เยี่ยมเยือน ส่วนมากเคยเดินทางมาชายหาดบางแสนแล้ว เพื่อนเป็นผู้แนะนำให้มาเที่ยว ทราบข้อมูลชายหาดบางแสนจากหนังสือหรือนิตยสาร เดินทางมาเพื่อท่องเที่ยวหรือพักผ่อน ในช่วงวันหยุดสุดสัปดาห์โดยมากกับเพื่อนด้วยรถส่วนตัว มักจะมานั่งพักผ่อน ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการท่องเที่ยว พบว่าปัจจัยความสะดวกในการเดินทางมีความสำคัญมากที่สุด ความต้องการและปัญหาที่ประสบ พบว่า ผู้เยี่ยมเยือนต้องการที่จะมาเที่ยวชายหาดบางแสนอีกชอบที่พักแบบบังกะโลหรือรีสอร์ท สิ่งที่ต้องปรับปรุงมากที่สุดคือ เรื่องความสะอาดของชายหาด ผู้เยี่ยมเยือนได้รับความพึงพอใจกับการท่องเที่ยวในระดับมาก ส่วนผลการทดสอบสมมติฐาน พบว่าอาชีพมีความสัมพันธ์กับวัตถุประสงค์หลักในการท่องเที่ยว อายุและสถานภาพสมรสมีความสัมพันธ์กับช่วงเวลาที่มาท่องเที่ยว อายุ สถานภาพสมรส อาชีพ และรายได้มีความสัมพันธ์กับผู้ร่วมเดินทาง อายุ สถานภาพสมรส การศึกษา อาชีพ และรายได้มีความสัมพันธ์กับพาหนะที่ใช้ในการเดินทาง เพศมีความสัมพันธ์กับการพักค้างคืน เพศ อายุ สถานภาพสมรส อาชีพ และรายได้ มีความสัมพันธ์กับค่าใช้จ่ายต่อครั้งของการท่องเที่ยว (ทัศน์วรรณ วิบุษกษมานนท์. 2545:บทคัดย่อ)

รัชดา คชแสงสันต์ ศึกษาเรื่องแนวทางพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงนิเวศของแหล่งท่องเที่ยวประเภทเกาะ กรณีศึกษาเกาะลิเปะ จังหวัดสตูล ผลการศึกษาพบว่า เกาะลิเปะในภาพรวมมีศักยภาพอยู่ในระดับปานกลางในการเป็นแหล่งท่องเที่ยวเชิงนิเวศ ซึ่งศักยภาพด้านต่างๆ มีดังนี้ 1) ลักษณะทางกายภาพมีศักยภาพอยู่ในระดับสูง 2) ลักษณะระบบนิเวศมีศักยภาพอยู่ในระดับปานกลาง 3) ปัจจัยอำนวยความสะดวกพื้นฐานในการเป็นแหล่งท่องเที่ยวเชิงนิเวศศักยภาพอยู่ในระดับปานกลาง 4) ความพร้อมของชุมชนท้องถิ่นในการเป็นแหล่งท่องเที่ยวเชิงนิเวศศักยภาพอยู่ในระดับปานกลางในการเป็นแหล่งท่องเที่ยวเชิงนิเวศศักยภาพอยู่ในระดับปานกลาง 5) การจัดการ

สภาพแวดล้อมในแหล่งท่องเที่ยวศึกษากายภาพอยู่ในระดับปานกลาง นอกจากนี้ในการเปรียบเทียบการประเมินความพร้อมในการเป็นแหล่งท่องเที่ยวเชิงนิเวศและระดับความคิดเห็นต่อข้อเสนอแนะแนวทางในการพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงนิเวศของกลุ่มประชาชนกับนักท่องเที่ยวและกลุ่มนักท่องเที่ยวชาวไทยกับชาวต่างประเทศ พบว่าไม่มีความแตกต่างกัน (รัชดา คชแสงสันต์ .2543 :บทคัดย่อ)

อาธิป เหมือนสุดใจ ได้ศึกษาเรื่องการประยุกต์ใช้ระบบสารสนเทศภูมิศาสตร์ในการวางแผนการใช้ที่ดินเพื่อการพัฒนาการท่องเที่ยวเกาะช้าง การพัฒนาการท่องเที่ยวเกาะช้างจำเป็นต้องมีการบริหารจัดการให้เกิดความเหมาะสมเพื่อรักษาทรัพยากรธรรมชาติที่อุดมสมบูรณ์ ซึ่งเป็นเอกลักษณ์ของเกาะช้างไว้มิให้เสื่อมลงไป การขยายตัวทางการท่องเที่ยวที่เปลี่ยนแปลงไปได้ก่อให้เกิดปัญหาสิ่งแวดล้อมซึ่งมีผลกระทบต่อการดำรงชีวิต การประยุกต์ใช้ระบบสารสนเทศภูมิศาสตร์เพื่อใช้ในการวางแผนการใช้ที่ดิน เป็นการแบ่งเขตการจัดการให้เหมาะสมต่อการพัฒนาด้านการท่องเที่ยวด้วยการกำหนดปัจจัยต่างๆ ในพื้นที่ศึกษาเพื่อวิเคราะห์หาพื้นที่ที่เหมาะสมเป็นพื้นที่สงวน พื้นที่อนุรักษ์ธรรมชาติและพื้นที่พัฒนา โดยวิธีการซ้อนทับ (Overlay) ซึ่งสามารถนำข้อมูลดังกล่าวมาเป็นแนวทางการวางแผนพัฒนาการท่องเที่ยวโดยการแบ่งเขตจัดการบนเกาะช้างได้เป็นอย่างดี (อาธิป เหมือนสุดใจ. 2541:บทคัดย่อ)

FAO ได้ทำการศึกษาที่บริเวณทะเล Wadden ซึ่งมีพื้นที่ประมาณ 8,000 ตารางกิโลเมตรตามแนวชายฝั่งลักษณะที่เป็นน้ำตื้น มีกระแสน้ำขึ้นน้ำลงที่มีความรุนแรง เป็นบริเวณที่ได้รับการคุกคามจากกิจกรรมต่างๆ เช่น การสร้างเขื่อน การทำการเกษตร การท่องเที่ยว การทำประมง นอกจากนี้ยังได้รับมลพิษจากทะเลเหนือและแม่น้ำใกล้เคียงอีกด้วย จึงมีการใช้ระบบสารสนเทศภูมิศาสตร์ทำการจัดเก็บข้อมูลแผนที่ต่างๆ เป็นแต่ละชั้นของข้อมูลและนำชั้นของข้อมูลต่างๆ มาจัดทำเป็นแผนที่ฉบับใหม่ขึ้นและนำข้อมูลที่อยู่ในระบบมาทำการคำนวณเพื่อหาความสัมพันธ์ของพารามิเตอร์ของคลื่น เช่น ความสูง ความยาวคลื่น เป็นต้น จากค่าต่างๆ เหล่านี้เขาจึงนำไปใช้ในการจัดการการป้องกันพื้นที่ดังกล่าวต่อไป (จันทนา คุณูปกรณ์. 2544:28 ; อ้างอิงจาก FAO.1996)

ดังนั้น การจัดการทรัพยากรชายฝั่งในปัจจุบัน ได้มีการนำเทคโนโลยีทางด้านระบบสารสนเทศภูมิศาสตร์มาช่วยในการจัดเก็บข้อมูล ตรวจสอบ วิเคราะห์ ตามขั้นตอน เพื่อช่วยในการวางแผนการจัดการอย่างมีประสิทธิภาพ

จากการศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องดังกล่าว ผู้วิจัยได้นำมาเป็นแนวทางในการวิจัยเรื่องลักษณะชายฝั่งทะเลที่พึงประสงค์ของนักท่องเที่ยว บริเวณชายฝั่งทะเลประเทศไทย

บทที่ 3 วิธีดำเนินการวิจัย

การศึกษาวิจัยเรื่อง “ลักษณะแหล่งท่องเที่ยวชายฝั่งทะเลที่พึงประสงค์ของนักท่องเที่ยวบริเวณชายฝั่งประเทศไทย” มุ่งศึกษาความต้องการของนักท่องเที่ยวต่อภูมิประเทศและภูมิทัศน์ชายฝั่งทะเลเพื่อหาคำตอบว่าภาพรวมของชายฝั่งทะเลที่พึงประสงค์ของนักท่องเที่ยวส่วนใหญ่ มีลักษณะเป็นอย่างไร และรูปแบบของแหล่งท่องเที่ยวชายฝั่งทะเลที่นักท่องเที่ยวพึงประสงค์จะพบมากที่สุดและตั้งอยู่ที่ใดในประเทศไทย รวมทั้งทัศนคติของนักท่องเที่ยวทั้งชาวไทยและต่างชาติต่อการจัดอันดับแหล่งท่องเที่ยวชายฝั่งทะเลไทย ในการศึกษาวิจัยมีสาระสำคัญในการดำเนินการตามลำดับ ดังนี้

1. การกำหนดประชากรและการเลือกกลุ่มตัวอย่าง
2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
3. การรวบรวมข้อมูล
4. การจัดกระทำและการวิเคราะห์ข้อมูล

1. การกำหนดประชากรและการเลือกกลุ่มตัวอย่าง

การกำหนดกลุ่มประชากรและการเลือกกลุ่มตัวอย่าง ใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างแบบสองขั้นตอน (Two-Stage Random Sampling)

ขั้นที่ 1 ใช้การเลือกกลุ่มตัวอย่างวิธีสุ่มหลายระยะ (Multi-Stage Sampling) ซึ่งมีขั้นตอน ดังต่อไปนี้

1. จำนวนนักท่องเที่ยวทั้งหมดของประเทศไทยปี 2545 จำนวนทั้งสิ้น 72,616,565 คน
2. จำแนกกลุ่มจำนวนนักท่องเที่ยวออกตามภูมิภาค เป็น 4 เขต ประกอบด้วย
 - (1) เขตชายฝั่งทะเลภาคตะวันออก (ชลบุรี- ตราด)
 - (2) เขตชายฝั่งทะเลบริเวณภาคตะวันตกและภาคกลาง (ก้นอ่าวไทย - เพชรบุรี - ประจวบคีรีขันธ์)
 - (3) เขตชายฝั่งทะเลภาคใต้ฝั่งตะวันออกหรือฝั่งอ่าวไทย (ชุมพร - นราธิวาส)
 - (4) เขตชายฝั่งทะเลภาคใต้ฝั่งตะวันตกหรือฝั่งอันดามัน (ระนอง - ภูเก็ต - ตรัง)
3. ในแต่ละเขตเลือกพื้นที่ 2 พื้นที่ที่มีความแตกต่างกันทางภูมิประเทศชายฝั่งทะเลบริเวณริมชายฝั่งทวีป และบริเวณที่เป็นเกาะ ในจังหวัดที่มีนักท่องเที่ยวมากที่สุดของแต่ละเขต ยกเว้น เขต

ชายฝั่งทะเลบริเวณภาคตะวันตกและภาคกลาง (ก้นอ่าวไทย - เพชรบุรี - ประจวบคีรีขันธ์) ที่มีเพียงชายฝั่งทะเลริมทวีป

4. เลือกพื้นที่ของแหล่งท่องเที่ยวชายฝั่งทะเลที่มีนักท่องเที่ยวมากที่สุดในจังหวัดที่มีนักท่องเที่ยวมากที่สุด
5. เลือกช่วง season ของเดือนในจังหวัดที่มีนักท่องเที่ยวมากที่สุด
6. พื้นที่ศึกษามีดังนี้คือ หาดพิทยา จ. ชลบุรี เกาะช้าง จ.ตราด หาดชะอำ จ.เพชรบุรี เกาะสมุย จ. สุราษฎร์ธานี หาดใหญ่ จ. สงขลา อ่าวพังงา จ.พังงา หาดป่าตอง จ. ภูเก็ต
7. ตารางแสดงพื้นที่และกลุ่มประชากรที่ใช้ศึกษา

ตาราง 3 แสดงพื้นที่และกลุ่มประชากรที่ใช้ศึกษา บริเวณชายฝั่งทะเลประเทศไทย

ภูมิภาค	จังหวัด		พื้นที่/แหล่งท่องเที่ยว		ช่วงฤดูกาลท่องเที่ยว	
	ชื่อ	จำนวนปี	ชื่อ	จำนวนปี	เดือน	จำนวน/เดือน
ภาคตะวันออก	ชลบุรี	9,554,520	หาดพิทยา	3,669,899	ธันวาคม	444,614
	ตราด	-	เกาะช้าง	192,915	ธันวาคม	25,589
ภาคกลาง/ตะวันตก	เพชรบุรี	-	หาดชะอำ	3,220,686	เมษายน	130,472
ภาคใต้/อ่าวไทย	สุราษฎร์ธานี	-	เกาะสมุย	126,807	ตุลาคม	73561
	สงขลา	-	หาดสมิหลา	1,456,086	ธันวาคม	162,099
ภาคใต้/อันดามัน	ภูเก็ต	3,990,702	หาดป่าตอง	1,952,296	ธันวาคม	86,754
	พังงา	2,328,190	อ่าวพังงา	190,735	ธันวาคม	32,200
รวม		13,301,085		8,969,688		967,832

ที่มา : การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย 2545

8. นำจำนวนกลุ่มประชากรในช่วงฤดูกาลท่องเที่ยว จากสถิติการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย มาคำนวณหากลุ่มตัวอย่างโดยวิธี การกำหนดกลุ่มตัวอย่างของ Yamane (อุทุมพร จามรมาน. 2530:30) ที่ความเชื่อมั่น 95% ซึ่งกลุ่มตัวอย่างจำนวนนี้มีความคาดเคลื่อนที่ $\pm 5\%$ จะได้กลุ่มตัวอย่างในการศึกษาจำนวน 400 คน

9. นำจำนวนกลุ่มตัวอย่างจำนวน 400 คน มากำหนดโควตาของจำนวนนักท่องเที่ยวโดยจำแนกเป็นนักท่องเที่ยวชาวไทยกับชาวต่างประเทศของ โดยนำจำนวนนักท่องเที่ยวในช่วง Season ของเดือนที่มีแหล่งท่องเที่ยวมากที่สุด

10. จำนวนกลุ่มตัวอย่างในแต่ละสถานที่ท่องเที่ยวซึ่งจำแนกออกเป็นพื้นที่ศึกษา มีดังนี้

ตาราง 4 ตารางแสดงพื้นที่ศึกษาและจำนวนกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษา บริเวณชายฝั่งทะเล ประเทศไทย

แหล่งท่องเที่ยว	นักท่องเที่ยว	จำนวน	ร้อยละ	กลุ่มตัวอย่างในการศึกษา
หาดพัทยา	ไทย	76,651	7.92	32
	ต่างประเทศ	367,963	38.02	152
เกาะช้าง	ไทย	25,569	2.64	11
	ต่างประเทศ	11,363	1.17	5
หาดชะอำ	ไทย	113,158	11.69	47
	ต่างประเทศ	17,514	1.81	7
เกาะสมุย	ไทย	7,352	0.76	3
	ต่างประเทศ	66,209	6.84	27
หาดสมิหลา	ไทย	49,330	5.09	20
	ต่างประเทศ	112,769	11.65	47
หาดป่าตอง	ไทย	18,037	1.86	7
	ต่างประเทศ	68,717	7.10	28
อ่าวพังงา	ไทย	12,648	1.31	5
	ต่างประเทศ	20,552	2.12	9
รวม		967,832	100	400

ที่มา : การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย 2545

ขั้นที่ 2 ใช้วิธีการเลือกกลุ่มตัวอย่างแบบบังเอิญ (Random Sampling) โดยสอบถามนักท่องเที่ยวชาวไทยและชาวต่างประเทศที่เดินทางมาท่องเที่ยวตามสถานที่ท่องเที่ยวที่ได้กำหนดไว้ใน การศึกษาครั้งนี้

2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

ในการใช้เครื่องมือในการทำวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้จัดทำแบบสอบถามเลือกตอบ (Checklist) และเรียงอันดับ(Ranking) ซึ่งผู้วิจัยสร้างขึ้นเพื่อสำรวจลักษณะภูมิประเทศและภูมิทัศน์ชายฝั่งทะเลที่พึงประสงค์ของนักท่องเที่ยวที่ท่องเที่ยวบริเวณชายฝั่งประเทศไทย และเรียงอันดับความสำคัญแหล่งท่องเที่ยวบริเวณชายฝั่งประเทศไทย เพื่อใช้ในการเก็บข้อมูลครั้งนี้แบ่งแบบสอบถามเป็น 3 ส่วน คือ

ส่วนที่ 1 เป็นแบบสอบถามข้อมูลส่วนตัวและลักษณะการท่องเที่ยว จำนวน 8 ข้อ

ส่วนที่ 2 เป็นแบบสอบถามความต้องการของนักท่องเที่ยวต่อลักษณะชายฝั่งทะเล

ประกอบด้วย

2.1 ลักษณะภูมิประเทศชายฝั่งทะเล จำนวน 10 ข้อ

2.2 ลักษณะภูมิทัศน์ชายฝั่งทะเล จำนวน 6 ข้อ

2.3 คุณค่าของแหล่งท่องเที่ยวชายฝั่งทะเล จำนวน 4 ข้อ

ส่วนที่ 3 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับการจัดอันดับสถานที่ท่องเที่ยวชายฝั่งทะเลประเทศไทย จำนวน 2 ข้อ โดยจัดอันดับสถานที่ท่องเที่ยวชายฝั่งทะเลที่นักท่องเที่ยวเคยไปและมีความประทับใจมากที่สุด และแหล่งท่องเที่ยวที่นักท่องเที่ยวต้องการจะไปแต่ยังไม่เคยไป อย่างละ 5 อันดับ โดยเรียงอันดับจากที่ชอบมากที่สุดเป็นอันดับที่ 1,2,3,4 และ 5 ตามลำดับ

ขั้นตอนในการสร้างเครื่องมือวิจัย

1. ศึกษาค้นคว้าข้อมูลจากเอกสาร และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับคุณลักษณะต่างๆ ของบริเวณชายฝั่งทะเลในประเทศไทยและนักท่องเที่ยว เพื่อเป็นแนวทางในการสอบถาม

2. สร้างแบบสอบถาม ทั้งหมด 3 ส่วน คือ เป็นแบบสอบถามข้อมูลพื้นฐาน ลักษณะภูมิประเทศภูมิทัศน์ชายฝั่งทะเลและคุณค่าของแหล่งท่องเที่ยวชายฝั่งทะเล และการจัดอันดับสถานที่ท่องเที่ยวชายฝั่งทะเลประเทศไทย

3. นำแบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นไปให้อาจารย์ที่ปรึกษาปริญญาโทตรวจสอบและเสนอแนะเพิ่มเติม

4. นำแบบสอบถามที่ได้รับการปรับปรุงแก้ไขเสร็จแล้ว นำไปทดลองใช้ (Try out) กับนักท่องเที่ยวที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 30 คน จากนั้นนำผลที่ได้ไปวิเคราะห์หาความเชื่อมั่น โดยใช้วิธีหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (α -Coefficient)ของครอนบัค(Cronbach) ก่อนที่จะนำไปเก็บข้อมูลจริง เพื่อปรับปรุงประสิทธิภาพในการเก็บข้อมูลของกลุ่มนักท่องเที่ยว

3. การเก็บรวบรวมข้อมูล

1. รวบรวมข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับแหล่งท่องเที่ยวชายฝั่งทะเลของประเทศไทย จากเอกสาร และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง มาสร้างเป็นแบบสอบถาม

2. การเก็บข้อมูลภาคสนาม ผู้วิจัยจะดำเนินการเก็บข้อมูลจากนักท่องเที่ยวที่เดินทางมาท่องเที่ยวชายฝั่งทะเลประเทศไทยรวม 7 แห่ง ได้แก่ หาดพิทยา จ. ชลบุรี เกาะช้าง จ.ตราด หาดชะอำ จ.เพชรบุรี เกาะสมุย จ. สุราษฎร์ธานี หาดใหญ่ จ. สงขลา อ่าวพังงา จ.พังงา หาดป่าตอง จ.ภูเก็ต

3. รวบรวมข้อมูลแหล่งท่องเที่ยวและลักษณะต่างๆ ของแหล่งท่องเที่ยวชายฝั่งทะเลของประเทศไทย ได้แก่

3.1 ข้อมูลขอบเขตการปกครอง ข้อมูลจากแผนที่ภูมิประเทศจาก ระบุว่า L7017 มาตราส่วน 1:50,000 จากกรมแผนที่ทหาร

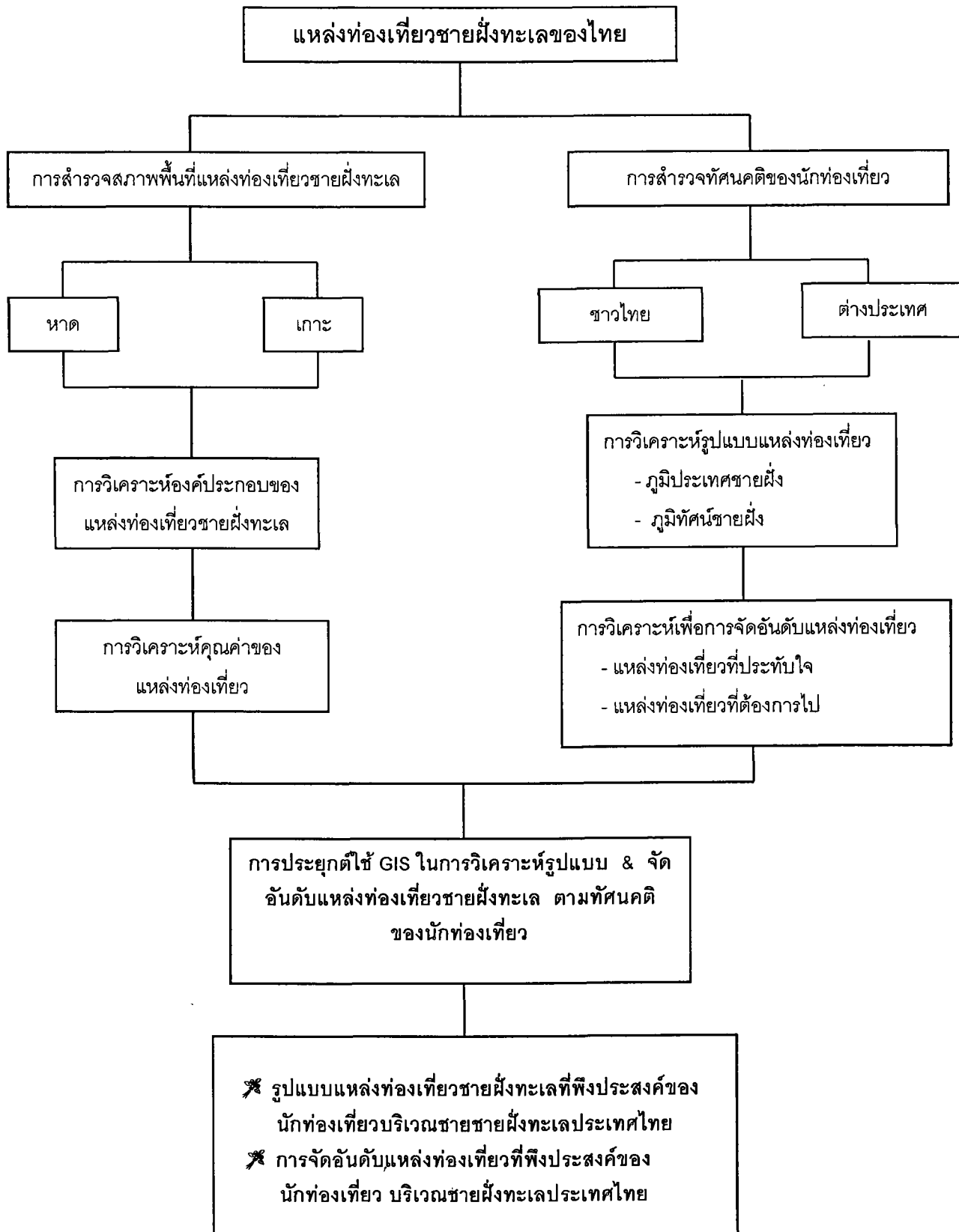
3.2 ข้อมูลเส้นชั้นความสูง ข้อมูลจากแผนที่ภูมิประเทศจาก ระบุว่า L7017 มาตราส่วน 1:50,000 จากกรมแผนที่ทหาร

3.3 ข้อมูลที่ตั้งของแหล่งท่องเที่ยว ข้อมูลจากกรมส่งเสริมคุณภาพสิ่งแวดล้อม

3.4 ข้อมูลอรรถาธิบาย (Attribute) ได้แก่ ข้อมูลลักษณะต่างๆ ของแหล่งท่องเที่ยว ข้อมูลจากการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย

ขั้นตอนการศึกษา

ขั้นตอนการศึกษาเรื่องลักษณะชายฝั่งทะเลที่พึงประสงค์ของนักท่องเที่ยว บริเวณชายฝั่งทะเลประเทศไทย ในครั้งนี้ได้ทำการศึกษาและรวบรวมข้อมูลแหล่งท่องเที่ยวชายฝั่งทะเลไทย แบ่งเป็น 2 ขั้นตอน คือ การสำรวจสภาพพื้นที่แหล่งท่องเที่ยวชายฝั่งทะเลไทย และสำรวจทัศนคติของนักท่องเที่ยวต่อลักษณะชายฝั่งทะเลที่พึงประสงค์ในลักษณะต่างๆ ซึ่งรายละเอียดต่างๆ ดังแผนประกอบ 9

ภาพประกอบ 9 แสดงขั้นตอนและวิธีการศึกษาลักษณะชายฝั่งทะเลที่พึงประสงค์ของนักท่องเที่ยว

4. การจัดการกระทำและการวิเคราะห์ข้อมูล

4.1 วิธีการจัดการกระทำและการวิเคราะห์ข้อมูล

1. นำแบบสอบถามที่ได้รับทั้งหมด มาตรวจสอบหาความสมบูรณ์ของแบบสอบถาม
2. นำข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ในด้านเพศ อายุ เชื้อชาติ ระดับการศึกษา รายได้ต่อเดือน อาชีพ และลักษณะการท่องเที่ยว มาคิดเป็นค่าร้อยละ
3. นำข้อมูลเกี่ยวกับลักษณะชายฝั่งทะเลที่พึงประสงค์ของนักท่องเที่ยว ได้แก่ ข้อมูลเกี่ยวกับภูมิประเทศ ภูมิทัศน์ชายฝั่งทะเล และคุณค่าของแหล่งชายฝั่งทะเล โดยใช้การหาค่าฐานนิยม (Mode) และการทดสอบไค-สแควร์ (Chi-square test)
4. วิเคราะห์ข้อมูลการจัดอันดับความสำคัญของสถานที่ท่องเที่ยวชายฝั่งทะเลในประเทศไทย โดยค่าความถี่และค่าคะแนนของการจัดอันดับแหล่งท่องเที่ยวมาคำนวณ
5. นำแบบสอบถามมาวิเคราะห์ทางสถิติโดยใช้คอมพิวเตอร์
6. นำผลข้อมูลที่ได้มาวิเคราะห์หารูปแบบของแหล่งท่องเที่ยวชายฝั่งทะเลที่พึงประสงค์ของนักท่องเที่ยวและนำผลลัพธ์นั้นมาวิเคราะห์หาพื้นที่ชายฝั่งทะเลไทยด้วยระบบสารสนเทศภูมิศาสตร์ โดยจำแนกตามลักษณะของนักท่องเที่ยว
7. นำเสนอข้อมูลแผนที่แหล่งท่องเที่ยวชายฝั่งทะเลที่พึงประสงค์ของนักท่องเที่ยวบนพื้นที่ชายฝั่งทะเลประเทศไทยและการจัดอันดับของแหล่งท่องเที่ยว ด้วยระบบสารสนเทศทางภูมิศาสตร์

4.2 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล มีดังนี้

1. สถิติพื้นฐาน ประกอบด้วย
 - 1.1 ร้อยละ (%)
 - 1.2 ค่าฐานนิยม (Mode)
2. สถิติที่ใช้หาคุณภาพของแบบสอบถาม
 - 2.1 หาความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม โดยใช้วิธีหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (α - Coefficient) ของ ครอนบัค (Cronbach) (พวงรัตน์ ทวีรัตน์. 2538:126) ดังนี้

$$\alpha = \frac{n}{n-1} \frac{[1 - \sum Si^2]}{St^2}$$

เมื่อ α	แทน	ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามทั้งฉบับ
N	แทน	จำนวนข้อของแบบสอบถาม
$\sum Si^2$	แทน	ผลรวมความแปรปรวนของคะแนนรายข้อ

S^2 แทน ค่าความแปรปรวนของคะแนนของแบบสอบถามทั้งฉบับ

* ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามจะมีนัยสำคัญที่ .05

3. สถิติที่ใช้ในการทดสอบสมมติฐาน

3.1 ทดสอบความพึงประสงค์ของนักท่องเที่ยวที่มีต่อลักษณะภูมิประเทศชายฝั่งทะเล โดยใช้การทดสอบไค-สแควร์ (Chi-square test) โดยกำหนดนัยยะสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 (อ้างอิงจาก ชูศรี วงศ์รัตนะ. 2544 : 212) ดังนี้

$$X^2 = \sum_{i=1}^k \frac{(O - E)^2}{E}$$

เมื่อ X^2 แทน ค่าไค-สแควร์

O แทน ค่าความถี่ที่ได้จากการสังเกต (observed frequency)

E แทน ค่าความถี่ที่คาดหวังหรือความถี่ที่ได้มาตามทฤษฎี
(expected frequency)

k แทน จำนวนประชากรหรือจำนวนกลุ่มตัวอย่าง

3.2 การจัดอันดับชายฝั่งทะเลที่พึงประสงค์ของนักท่องเที่ยว บริเวณชายฝั่งทะเล ประเทศไทย โดยการแบ่งเกณฑ์การจัดอันดับแหล่งท่องเที่ยว ออกเป็น 3 อันดับ มีการแปลงคะแนน ดังนี้

- แหล่งท่องเที่ยวที่เลือกอันดับ 1 ให้ 3 คะแนน
- แหล่งท่องเที่ยวที่เลือกอันดับ 2 ให้ 2 คะแนน
- แหล่งท่องเที่ยวที่เลือกอันดับ 3 ให้ 1 คะแนน

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิจัยครั้งนี้มีจุดมุ่งหมาย เพื่อศึกษาลักษณะชายฝั่งทะเลที่พึงประสงค์ของนักท่องเที่ยว บริเวณชายฝั่งทะเลประเทศไทย ผู้วิจัยได้ทำการรวบรวมข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างที่เป็นนักท่องเที่ยวชาวไทยและชาวต่างประเทศ โดยใช้แบบสอบถามทั้งสิ้น 400 ตัวอย่าง ซึ่งในการเสนอผลการวิเคราะห์ เพื่อให้การแปลความหมายข้อมูลเป็นที่เข้าใจตรงกัน ผู้วิจัยจึงได้กำหนดสัญลักษณ์และอักษรย่อในการวิเคราะห์ข้อมูลดังนี้

สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

N	แทน	จำนวนคนในกลุ่มตัวอย่าง
χ^2	แทน	ค่าสถิติของการทดสอบไคสแควร์ของเพียร์สัน (Pearson Chi-square)
Sig	แทน	ระดับนัยสำคัญทางสถิติที่คำนวณได้ในการสรุปผลการทดสอบสมมติฐาน
C	แทน	ค่าสถิติ Contingency Coefficient
df	แทน	ระดับชั้นแห่งความเป็นอิสระ (Degree of Freedom)
α	แทน	ค่าความคลาดเคลื่อนในการทดสอบสมมติฐาน หรือระดับนัยสำคัญทางสถิติที่กำหนดไว้ (Level of Significance) โดยกำหนดไว้ที่ระดับ .05 หรือที่ระดับความเชื่อมั่นร้อยละ 95
*	แทน	ระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05
**	แทน	ระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01
H_1	แทน	สมมติฐานหลัก (Null Hypothesis)
H_0	แทน	สมมติฐานรอง (Alternative Hypothesis)

การวิเคราะห์ข้อมูล

ในการนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล และการแปลผลการวิเคราะห์ข้อมูลของการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้วิเคราะห์และนำเสนอรูปแบบของตารางประกอบคำอธิบายโดยเรียงลำดับ เป็น 6 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 วิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับสถานภาพของนักท่องเที่ยว ตามลักษณะตัวแปร เพศ อายุ เชื้อชาติ ระดับการศึกษา รายได้ต่อเดือน และอาชีพ ข้อมูลลักษณะการท่องเที่ยว และ

ข้อมูลคุณค่าของแหล่งท่องเที่ยวบริเวณชายฝั่งทะเลประเทศไทย โดยการแจกแจงความถี่และหาร้อยละ

ตอนที่ 2 วิเคราะห์ข้อมูลลักษณะภูมิประเทศชายฝั่งทะเลที่พึงประสงค์ของนักท่องเที่ยวบริเวณชายฝั่งทะเลประเทศไทย โดยการแจกแจงความถี่และหาร้อยละ

ตอนที่ 3 วิเคราะห์ข้อมูลลักษณะภูมิทัศน์ชายฝั่งทะเลที่พึงประสงค์ของนักท่องเที่ยวบริเวณชายฝั่งทะเลประเทศไทย โดยการแจกแจงความถี่และหาร้อยละ

ตอนที่ 4 วิเคราะห์การจัดอันดับที่ของแหล่งท่องเที่ยวชายฝั่งทะเลประเทศไทย โดยการแจกแจงความถี่และค่าคะแนน และผลการจัดอันดับที่ของแหล่งท่องเที่ยว

ตอนที่ 5 การวิเคราะห์เพื่อทดสอบสมมติฐาน

สมมติฐานข้อ 1 นักท่องเที่ยวที่มีเพศ อายุ เชื้อชาติ การศึกษา รายได้ อาชีพ ต่างกัน มีลักษณะภูมิประเทศชายฝั่งทะเลที่พึงประสงค์แตกต่างกัน โดยใช้การทดสอบไค-สแควร์ ในการทดสอบสมมติฐาน และการจัดอันดับภูมิประเทศชายฝั่งทะเลโดยใช้ค่าฐานนิยม

สมมติฐานข้อ 2 นักท่องเที่ยวที่มีเพศ อายุ เชื้อชาติ การศึกษา รายได้ อาชีพ ต่างกันมีลักษณะภูมิทัศน์ชายฝั่งทะเลที่พึงประสงค์แตกต่างกัน โดยใช้การทดสอบไค-สแควร์

สมมติฐานข้อ 3 การจัดอันดับที่แหล่งท่องเที่ยวชายฝั่งทะเลของประเทศไทยน่าจะแตกต่างกันระหว่างนักท่องเที่ยวชาวไทยกับนักท่องเที่ยวต่างประเทศ โดยใช้ค่าความถี่และค่าคะแนนของการจัดอันดับแหล่งท่องเที่ยว

ตอนที่ 6 การวิเคราะห์พื้นที่ของแหล่งท่องเที่ยวชายฝั่งทะเลที่พึงประสงค์ของนักท่องเที่ยวบริเวณประเทศไทย โดยใช้ระบบสารสนเทศภูมิศาสตร์

ผลการศึกษาค้นคว้า

ตอนที่ 1 การวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับสถานการณ์ภาพของนักท่องเที่ยว ลักษณะการท่องเที่ยวของนักท่องเที่ยว และคุณค่าของแหล่งท่องเที่ยว บริเวณชายฝั่งทะเลไทย

ข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับสถานการณ์ภาพของนักท่องเที่ยวตามตัวแปร ได้แก่ เพศ เชื้อชาติ อายุ ระดับการศึกษา รายได้ต่อเดือน และอาชีพ โดยการแจกแจงความถี่และหาร้อยละ ดังตาราง 5

ตาราง 5 แสดงจำนวนและค่าร้อยละข้อมูลสถานภาพของนักท่องเที่ยว

สถานภาพของนักท่องเที่ยว	จำนวน	ร้อยละ
1. เพศ		
ชาย	227	56.75
หญิง	173	43.25
รวม	400	100.00
2. อายุ		
13 - 21 ปี	122	30.5
22 - 40 ปี	185	46.3
41 - 59 ปี	61	15.3
มากกว่า 60 ปี	32	8.0
รวม	400	100.0
3. เชื้อชาติ		
ชาวไทย	125	31.25
ชาวต่างประเทศ*	275	68.25
รวม	400	100.00
4. ระดับการศึกษา		
ต่ำกว่าปริญญาตรี	117	29.3
ปริญญาตรี	182	45.5
สูงกว่าปริญญาตรี	55	13.8
ไม่ระบุ	46	11.5
รวม	400	100.0
5. รายได้ต่อเดือนส่วนบุคคล		
น้อยกว่า 10,000 บาท	91	22.8
10,000 - 19,999 บาท	34	8.5
20,000 - 39,999 บาท	54	13.5
40,000 - 59,999 บาท	38	9.5
60,000 - 79,999 บาท	10	2.5
มากกว่า 80,000 บาท	58	14.5
ไม่ระบุ	115	28.8
รวม	400	100
6. อาชีพ		
นิสิต / นักศึกษา	116	29.00
พนักงานบริษัทเอกชน	80	20.00
รับราชการ / รัฐวิสาหกิจ	71	17.75
อาชีพอื่นๆ	68	17.0
การค้า/ธุรกิจส่วนตัว	56	14.00
เกษตรกร	9	2.75
รวม	400	100.00

จากตาราง 5 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลสถานภาพของนักท่องเที่ยวที่ใช้เป็นกลุ่มตัวอย่างในการศึกษารั้วนี้ สามารถจำแนกตามลักษณะตัวแปรดังนี้

เพศ นักท่องเที่ยวส่วนใหญ่เป็นเพศชาย คิดเป็นร้อยละ 56.75 ซึ่งมากกว่าเพศหญิง ร้อยละ 43.25 ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากการนักท่องเที่ยวชายมีความสะดวกและความคล่องตัวในการเดินทางท่องเที่ยวมากกว่านักท่องเที่ยวหญิง เพราะเพศหญิงค่อนข้างจะมีความระมัดระวังและคำนึงถึงเรื่องความปลอดภัยเป็นอย่างมาก

อายุ นักท่องเที่ยวมีอายุ 22 - 40 ปี มีจำนวนมากที่สุดร้อยละ 46.3 รองลงมาคือนักท่องเที่ยวที่มีอายุ 13 - 21 ปี ร้อยละ 30.5 อายุ 41 - 59 ปี ร้อยละ 15.3 อายุมากกว่า 60 ปีขึ้นไป ร้อยละ 8.0 ตามลำดับ แสดงว่าผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เป็นนักท่องเที่ยวที่มีอายุ 22 - 40 ปี อยู่ในช่วงวัยที่กำลังศึกษาและวัยทำงาน ซึ่งจัดได้ว่าเป็นกลุ่มที่สามารถรวมกลุ่มกันไปท่องเที่ยวได้ง่ายกว่าช่วงอายุอื่น ทั้งนี้นักท่องเที่ยวกลุ่มที่กำลังศึกษาอยู่ก็มีเพื่อนที่สถาบันการศึกษา และนักท่องเที่ยวที่ทำงานแล้วก็จะเพื่อนที่ทำงาน เป็นต้น

เชื้อชาติ นักท่องเที่ยวส่วนใหญ่เป็นชาวต่างประเทศ ร้อยละ 68.75 มากกว่านักท่องเที่ยวชาวไทย ร้อยละ 31.25 ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เป็นชาวต่างประเทศมากกว่าคนไทย ซึ่งเป็นไปตามจำนวนกลุ่มตัวอย่างที่กำหนดไว้ดังตาราง 4 ทั้งนี้เนื่องจากเงื่อนไขในการเลือกสถานที่และจำนวนกลุ่มตัวอย่างมาจากแหล่งท่องเที่ยวที่มีจำนวนนักท่องเที่ยวมากที่สุดของแต่ละโซนมาใช้ในการคำนวณหาสัดส่วนนักท่องเที่ยว ซึ่งพื้นที่ศึกษาส่วนใหญ่มีนักท่องเที่ยวต่างประเทศมากกว่าคนไทย โดยที่นักท่องเที่ยวชาวต่างประเทศ* ประกอบด้วย นักท่องเที่ยวชาวยุโรปมากที่สุดร้อยละ 26.75 ชาวเอเชีย ร้อยละ 12.25 ชาวอเมริกา ร้อยละ 7.25 และชาวโอเชียเนีย ร้อยละ 3.75 และไม่ระบุเชื้อชาติ ร้อยละ 18.75

ระดับการศึกษา นักท่องเที่ยวส่วนใหญ่มีการศึกษาระดับปริญญาตรีมากที่สุด ร้อยละ 45.5 รองลงมาคือต่ำกว่าปริญญาตรี ร้อยละ 29.25 สูงกว่าปริญญาตรี ร้อยละ 13.75 และนักท่องเที่ยวที่ไม่ระบุ ร้อยละ 11.5 ตามลำดับ จากข้อมูลจะเห็นว่านักท่องเที่ยวเป็นกลุ่มตัวอย่างที่มีการศึกษาค่อนข้างสูง นักท่องเที่ยวมีการศึกษาอย่างน้อยระดับปริญญาตรีมากถึงร้อยละ 59.25

รายได้ต่อเดือนส่วนบุคคล นักท่องเที่ยวส่วนใหญ่ไม่ระบุรายได้ที่ได้รับต่อเดือน คิดเป็นร้อยละ 28.8 สำหรับที่จำนวนนักท่องเที่ยวที่มาท่องเที่ยวมากที่สุดมีรายได้น้อยกว่า 10,000 บาท ร้อยละ 22.8 รองลงมาคือนักท่องเที่ยวที่มีรายได้มากกว่า 80,000 บาท ร้อยละ 14.5 นักท่องเที่ยวที่มีรายได้ 20,000-39,999 บาท ร้อยละ 13.5 นักท่องเที่ยวที่มีรายได้ 40,000-59,999 บาท ร้อยละ 9.5 นักท่องเที่ยวที่มีรายได้ 10,000-19,999 บาท ร้อยละ 8.5 และนักท่องเที่ยวที่มีรายได้ 60,000-79,999 บาท ร้อยละ 2.5 ตามลำดับ การที่นักท่องเที่ยวไม่ระบุรายได้ในการตอบแบบสอบถาม

ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากข้อมูลรายได้เป็นเหตุผลส่วนตัวนักท่องเที่ยวไม่ต้องการเปิดเผย สำหรับจำนวนนักท่องเที่ยวที่มีรายได้ต่อเดือนน้อยกว่า 10,000 บาท ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากเป็นวัยที่กำลังศึกษาอยู่ยังไม่มีรายได้หรือมีรายได้น้อยซึ่งจะสอดคล้องกับกลุ่มอาชีพที่นักท่องเที่ยวส่วนใหญ่เป็นนิสิต/นักศึกษา ส่วนอันดับรองลงมานั้นพบว่านักท่องเที่ยวมีรายได้สูงกว่า 80,000 บาทต่อเดือน เป็นกลุ่มที่มีรายได้ที่สูงมากซึ่งน่าจะเป็นนักท่องเที่ยวต่างประเทศที่เดินทางเข้ามาท่องเที่ยวในประเทศไทย

อาชีพ นักท่องเที่ยวส่วนใหญ่เป็นนิสิต/นักศึกษา ร้อยละ 29.0 รองลงมาคือ อาชีพรับราชการ/รัฐวิสาหกิจ ร้อยละ 17.75 การค้า/ธุรกิจส่วนตัว ร้อยละ 14.0 รับจ้างทั่วไป ร้อยละ 3.25 และอื่นๆ ร้อยละ 17.0 ตามลำดับ ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนมากเป็นนักท่องเที่ยวกลุ่มนิสิต/นักศึกษา เป็นกลุ่มวัยที่มีความสนุกสนานกับกลุ่มเพื่อน และเป็นวัยที่ชอบพบเห็นสิ่งแปลกใหม่ซึ่งจะพบได้เวลาไปท่องเที่ยว รวมทั้งหาโอกาสไปท่องเที่ยวมากกว่ากลุ่มอื่นเพราะเป็นวัยที่มีความรับผิดชอบน้อยเมื่อเทียบกับกลุ่มคนวัยทำงานหรือกลุ่มอาชีพอื่นๆ เป็นต้น

ตาราง 6 แสดงจำนวนและค่าร้อยละข้อมูลลักษณะการท่องเที่ยวของนักท่องเที่ยว

ลักษณะการท่องเที่ยว	จำนวน (N = 400)	ร้อยละ
1. ที่มาของการเลือกข้อมูลข่าวสาร		
เพื่อน	191	47.8
อินเทอร์เน็ต	120	30.0
วิทยุ / โทรทัศน์	92	23.0
หนังสือ/วารสาร	81	20.3
เอกสารเผยแพร่/แผ่นพับ	80	20.0
การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย	79	19.8
ญาติ	68	17.0
หนังสือพิมพ์	60	15.0
2. ลักษณะการไปท่องเที่ยว		
กับเพื่อน	195	48.8
กับครอบครัว	153	38.3
เที่ยวคนเดียว	53	13.3
ซื้อทัวร์กับบริษัททัวร์	44	11.0
กับที่ทำงานเป็นหมู่คณะ	41	10.3
อื่นๆ	6	1.5

ตาราง 6 (ต่อ)

ลักษณะการท่องเที่ยว	จำนวน (N = 400)	ร้อยละ
3. ยานพาหนะที่ใช้ในการเดินทาง		
รถส่วนตัว	133	33.3
เครื่องบิน	105	26.3
รถประจำทาง	77	19.3
ซื้อทัวร์	58	14.5
รถเช่า	49	12.3
รถไฟ	45	11.3
เรือ	18	4.5
4. ระยะเวลาในการท่องเที่ยวส่วนใหญ่		
ท่องเที่ยวมากกว่า 7 วัน	134	33.5
ศุกร์-เสาร์-อาทิตย์ หรือ สุดสัปดาห์	133	33.3
ท่องเที่ยว 3-5 วัน	84	21.0
ไป-กลับวันเดียวกัน	43	10.8
วันหยุดเทศกาล	43	10.8
5. จุดประสงค์ของการเดินทางท่องเที่ยว		
พักผ่อน/ท่องเที่ยว	319	79.8
ทัศนศึกษา	35	8.8
ปฏิบัติราชการ	32	8.0
ประชุม/สัมมนา	27	6.8
อื่นๆ	21	5.3
เจรจาธุรกิจ	15	3.8

จากตาราง 6 ผลการวิเคราะห์พบว่าลักษณะการท่องเที่ยวของนักท่องเที่ยว บริเวณชายฝั่งทะเลประเทศไทย มีลักษณะดังนี้ คือ

- การได้รับข้อมูลข่าวสารด้านการท่องเที่ยวบริเวณชายฝั่งทะเลไทยนั้นนักท่องเที่ยวได้รับจากข้อมูลจากเพื่อนมากที่สุด ร้อยละ 47.8 ทั้งนี้เนื่องมาจากเพื่อนมีโอกาสท่องเที่ยวมากกว่าคนรู้จักกลุ่มอื่นๆ และเป็นการได้รับข้อมูลโดยตรงจากประสบการณ์จริงและเป็นข้อมูลที่น่าเชื่อถือ รองลงมาคือ อินเทอร์เน็ต ซึ่งเป็นเครื่องมือสากลที่สามารถสืบค้นได้ทั่วโลกได้สะดวกและทันสมัยที่สุด ซึ่งน่าจะพบกลุ่มตัวอย่างที่เป็นนักท่องเที่ยวชาวต่างประเทศที่ใช้บริการสื่อจากอินเทอร์เน็ตมากกว่ากลุ่มอื่นในการสืบค้นหาแหล่งท่องเที่ยวที่น่าสนใจในประเทศไทย รวมทั้งกลุ่มนักท่องเที่ยวที่มีอายุ 22-40 ปี เป็นช่วงวัยเรียนและวัยทำงานซึ่งน่าจะเป็นกลุ่มคนที่สามารถใช้อินเทอร์เน็ตเป็น เพราะปัจจุบันอินเทอร์เน็ตเป็นเครื่องมือสำคัญที่ใช้ในการเรียนและการทำงาน สำหรับการท่องเที่ยวนักท่องเที่ยวสามารถใช้สืบค้นข้อมูลสถานที่ท่องเที่ยวหรือข้อมูลที่พิกต่างๆ เพื่อเป็นข้อมูลเบื้องต้นก่อนตัดสินใจเดินทางท่องเที่ยว

- ลักษณะการท่องเที่ยวส่วนใหญ่ไปท่องเที่ยวกับเพื่อนมากที่สุด ร้อยละ 48.8 ทั้งนี้เนื่องจากการท่องเที่ยวเป็นการเดินทางเพื่อพักผ่อน สนุกสนาน หรือเพื่อพบชมสิ่งแปลกใหม่ ซึ่งเหมาะแก่การท่องเที่ยวกับเพื่อน นักท่องเที่ยวส่วนใหญ่อยู่ในช่วงอายุ 22-40 ปี และเป็นกลุ่มอาชีพนิตินิต/นักศึกษา และอาชีพพนักงานเอกชนมากที่สุด ซึ่งเป็นวัยที่มีเพื่อนมาก รองลงมาคือ การท่องเที่ยวกับครอบครัว ร้อยละ 38.3 ซึ่งน่าจะเป็นการท่องเที่ยวแบบส่วนตัวของคนในครอบครัว

- ยานพาหนะที่ใช้ในการเดินทางนิยมเดินทางโดยรถส่วนตัวมากที่สุด ร้อยละ 33.3 ทั้งนี้เนื่องจากรถยนต์ค่อนข้างจะสะดวกในการเดินทาง รวมทั้งมีความสนุกสนานและมีความเป็นกันเองของผู้ร่วมเดินทาง รองลงมาคือ การโดยสารทางเครื่องบิน ร้อยละ 26.3 ทั้งนี้การโดยสารเครื่องบินค่อนข้างสะดวก รวดเร็ว และมีราคาสูง ซึ่งน่าจะพบในกลุ่มนักท่องเที่ยวชาวต่างประเทศที่ต้องเดินทางไกลและพบในกลุ่มนักท่องเที่ยวที่มีรายได้สูง

- ระยะเวลาในการท่องเที่ยวพบว่า นักท่องเที่ยวส่วนใหญ่ชอบท่องเที่ยวช่วงศุกร์-เสาร์-อาทิตย์ หรือสุดสัปดาห์ และท่องเที่ยวมากกว่า 7 วัน ร้อยละ 33.3 เท่าๆกัน ทั้งนี้ระยะเวลาการท่องเที่ยวในช่วงสุดสัปดาห์น่าจะเป็นการท่องเที่ยวภายในประเทศของนักท่องเที่ยวไทยและชาวต่างประเทศที่ทำงานในประเทศไทยซึ่งเป็นวันหยุดราชการของประเทศไทย และสำหรับนักท่องเที่ยวที่มีระยะเวลามากกว่า 7 วัน น่าจะเป็นกลุ่มนักท่องเที่ยวชาวต่างประเทศที่เดินทางมาท่องเที่ยวในประเทศไทยซึ่งมีระยะทางไกล ดังนั้นการท่องเที่ยวนานๆเพื่อคุ้มค่างับเวลาในการเดินทางในแต่ละครั้งเป็นต้น

- จุดประสงค์ของการเดินทางมาบริเวณชายฝั่งทะเล เพื่อมาท่องเที่ยว/พักผ่อนมากที่สุด ร้อยละ 79.8 ทั้งนี้บริเวณแหล่งท่องเที่ยวชายฝั่งทะเลจึงเป็นสถานที่ที่มีสภาพอากาศที่เย็นสบาย ซึ่งเหมาะแก่การพักผ่อน และการทำกิจกรรมร่วมกันของครอบครัวและในหมู่เพื่อนๆ

ตาราง 7 แสดงจำนวนและค่าร้อยละข้อมูลคุณค่าของแหล่งท่องเที่ยวชายฝั่งทะเลประเทศไทย

คุณค่าของแหล่งท่องเที่ยว	จำนวน	ร้อยละ
1. แหล่งความรู้ทางวิชาการ		
เรียนรู้วิถีชีวิตท้องถิ่น	141	35.5
ศึกษาลักษณะกายภาพชายฝั่งทะเล	92	23.0
ศูนย์ศึกษาสัตว์น้ำ สัตว์ป่าและพืชพรรณ	80	20.0
ศึกษาระบบนิเวศป่าชายเลน	44	11.0
มีความเป็นมาทางประวัติศาสตร์	36	9.0
อื่นๆ	7	1.8

ตาราง 7 (ต่อ)

2) แหล่งประเพณีและวัฒนธรรม		
ประเพณีท้องถิ่น	153	38.3
การจัดงานเทศกาลอาหาร ผลไม้	118	29.5
การจัดการแสดง โชว์ ต่างๆ	69	17.3
ไม่พิจารณา	40	10.0
การจัดการแข่งขันกีฬา	19	4.8
อื่นๆ	1	0.3
3) แหล่งธรรมชาติบริสุทธิ์		
ความเป็นธรรมชาติของแหล่งท่องเที่ยว	243	60.8
บรรยากาศของสถานที่ท่องเที่ยว	104	26.0
ความหลากหลายทางชีวภาพ	52	13.0
อื่นๆ	1	0.3
4) หลักในการเลือกที่ตั้งของแหล่งท่องเที่ยว		
ความปลอดภัย	153	38.3
การเดินทางสะดวก	84	21.0
อาหารสะอาด	67	16.8
เลือกทั้งหมด	52	13.0
การสื่อสารสะดวก	38	9.5
อื่นๆ	6	1.5

จากตาราง 7 พบว่าในการสำรวจนักท่องเที่ยวจำนวนทั้งหมด 400 คน มีปรัชญาของการท่องเที่ยวและมุมมองต่างๆ ต่อลักษณะคุณค่าของแหล่งท่องเที่ยวชายฝั่งทะเล ดังนี้

- แหล่งความรู้ทางวิชาการ นักท่องเที่ยวสนใจด้านเรียนรู้วิถีชีวิตท้องถิ่นมากที่สุดร้อยละ 35.5 แสดงว่านอกจากการเดินทางเพื่อท่องเที่ยวแล้ว นักท่องเที่ยวยังต้องการศึกษาวิถีชีวิตแถบชายฝั่งทะเล ซึ่งมีวิถีการดำรงชีวิตที่แตกต่างจากตนอีกด้วย

- แหล่งท่องเที่ยวชายฝั่งทะเลที่เป็นแหล่งประเพณีและวัฒนธรรม นักท่องเที่ยวต้องการพบเห็นประเพณีท้องถิ่นมากที่สุด ร้อยละ 38.3 ทั้งนี้ประเพณีท้องถิ่นเป็นสิ่งที่ถ่ายทอดสืบต่อกันมาจากความเชื่อ ความศรัทธา จนเป็นเอกลักษณ์ของท้องถิ่นนั้นๆ ซึ่งเป็นสิ่งที่มีคุณค่าทางจิตใจของแต่ละท้องถิ่นและยังคงอนุรักษ์ไว้ รองลงมาคือการจัดงานเทศกาลอาหารและผลไม้ ร้อยละ 29.5 ทั้งนี้จัดขึ้นเพื่อเป็นสิ่งดึงดูดนักท่องเที่ยวโดยการนำของที่ขึ้นชื่อของแต่ละท้องถิ่นมาจัดแสดง ซึ่งถือว่าการนโยบายในการเพิ่มรายได้ และเป็นกิจกรรมเพื่อการท่องเที่ยวอย่างหนึ่ง

- แหล่งท่องเที่ยวชายฝั่งทะเลทางด้านแหล่งธรรมชาติบริสุทธิ์ นักท่องเที่ยวต้องการความเป็นธรรมชาติของแหล่งท่องเที่ยวมากที่สุด ร้อยละ 60.8 แสดงว่านักท่องเที่ยวต้องการไปท่องเที่ยวบริเวณชายฝั่งทะเลเพื่อสัมผัสกับความเป็นธรรมชาติมากกว่าสิ่งอื่นใด
- หลักในการเลือกที่ตั้งของแหล่งท่องเที่ยว นักท่องเที่ยวเน้นความปลอดภัยมากที่สุด ร้อยละ 38.3 ทั้งนี้การท่องเที่ยวเพื่อเป็นการพักผ่อน ซึ่งถือว่าการฟื้นฟูสภาพร่างกายและจิตใจ

ตอนที่ 2 การวิเคราะห์ลักษณะภูมิประเทศชายฝั่งทะเลที่พึงประสงค์ของนักท่องเที่ยว

การวิเคราะห์ลักษณะภูมิประเทศชายฝั่งทะเลที่พึงประสงค์ของนักท่องเที่ยว บริเวณชายฝั่งทะเลประเทศไทย โดยการแจกแจงความถี่และหาค่าร้อยละ และการจัดอันดับลักษณะภูมิประเทศที่พึงประสงค์โดยใช้ค่าฐานนิยม (Mode) รายละเอียดดังตาราง 8 - ตาราง 10

ตาราง 8 แสดงจำนวนและค่าร้อยละของข้อมูลลักษณะที่ตั้งแหล่งท่องเที่ยวที่พึงประสงค์ของนักท่องเที่ยว บริเวณชายฝั่งทะเลประเทศไทย

ลักษณะภูมิประเทศชายฝั่งทะเล	จำนวน	ร้อยละ
1. ที่ตั้งของชายฝั่งทะเล		
ชายฝั่ง/หาด บนแผ่นดิน	136	33.75
ชายฝั่ง/หาด บนเกาะ	265	66.25
รวม	400	100.00
2. บริเวณแหล่งท่องเที่ยวชายฝั่งทะเลไทย		
ชายฝั่งทะเลภาคตะวันออก (ชลบุรี-ตราด)	124	31.00
ชายฝั่งกันอ่าวไทย (แม่น้ำบางปะกง-ประจวบคีรีขันธ์)	42	10.00
ชายฝั่งทะเลภาคใต้ฝั่งอ่าวไทย (ชุมพร-นราธิวาส)	97	24.25
ชายฝั่งทะเลอันดามัน (ระนอง - ตรัง)	137	34.25
รวม	400	100.00

จากตาราง 8 ผลการวิเคราะห์พบว่าลักษณะที่ตั้งชายฝั่งทะเลที่พึงประสงค์ของนักท่องเที่ยวมากที่สุดคือ ลักษณะชายฝั่ง/หาดบนเกาะ คิดเป็นร้อยละ 66.25 ซึ่งมากกว่าชายฝั่ง/หาด บนแผ่นดิน คิดเป็นร้อยละ 33.75 จะเห็นว่านักท่องเที่ยวพึงประสงค์เดินทางไปท่องเที่ยวชายฝั่งทะเลที่เป็นชายฝั่ง/หาด บนเกาะมากกว่าชายฝั่ง/หาด บนแผ่นดิน ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากชายฝั่ง/หาด บนแผ่นดิน มีการเข้าถึง (Accessibility) ได้ง่าย จึงมีความสะดวกในเรื่องการเดินทาง การสื่อสาร และสิ่งอำนวยความสะดวก

ความสะดุดต่างๆมากกว่า จึงมีคนไปท่องเที่ยวจำนวนมากซึ่งเป็นที่มาของความสกปรกของหาด และความไม่สะอาดของน้ำทะเล นอกจากนี้ชายฝั่ง/หาด บนแผ่นดิน ยังเป็นที่ตั้งของปากแม่น้ำที่พัดพาตะกอนลงสู่ทะเลซึ่งเป็นสาเหตุหนึ่งที่ทำให้น้ำทะเลบริเวณนี้ไม่ใสเหมือนชายฝั่ง/หาด บนเกาะ ที่ตั้งอยู่นอกชายฝั่งไม่ได้รับอิทธิพลของตะกอนจากแม่น้ำ และการเดินทางในการท่องเที่ยวมีการเข้าถึงทำได้ยากกว่าชายฝั่ง/หาด บนแผ่นดิน จำนวนนักท่องเที่ยวจึงไม่มากนักทำให้ธรรมชาติถูกรบกวนน้อย ดังนั้นเราจะพบหาดทรายขาวและน้ำทะเลใส พร้อมกับความบริสุทธิ์ของธรรมชาติได้ตามเกาะต่างๆ

บริเวณแหล่งท่องเที่ยวชายฝั่งทะเลไทยที่นักท่องเที่ยวชอบมากที่สุดคือชายฝั่งทะเลอันดามัน (ระนอง-ภูเก็ต-สตูล) ร้อยละ 34.25 รองลงมาคือ ชายฝั่งทะเลภาคตะวันออก ร้อยละ 31.00 และชายฝั่งทะเลภาคใต้ฝั่งอ่าวไทย ร้อยละ 24.25 จากข้อมูลแสดงให้เห็นว่านักท่องเที่ยวให้ความสนใจชายฝั่งทะเลทุกบริเวณยกเว้น บริเวณชายฝั่งก้นอ่าวไทย ร้อยละ 10 ซึ่งแนวชายฝั่งทะเลบริเวณนี้ส่วนมากเป็นหาดโคลนซึ่งไม่เหมาะแก่การท่องเที่ยว ซึ่งมีเพียงหาดทรายบริเวณ จังหวัดเพชรบุรี-ประจวบคีรีขันธ์ ที่เป็นแหล่งท่องเที่ยวที่มีชื่อเสียงของบริเวณนี้ สำหรับบริเวณชายฝั่งทะเลอันดามันที่นักท่องเที่ยวชอบมากที่สุดนั้นเป็นที่ตั้งของแหล่งท่องเที่ยวชายทะเลที่มีชื่อเสียงหลายแห่งอาทิ หาดทรายบนเกาะภูเก็ต หมู่เกาะพีพี หมู่เกาะสิมิลัน หมู่เกาะสุรินทร์ และหมู่เกาะตะรุเตา เป็นต้น ซึ่งล้วนเป็นบริเวณที่มีลักษณะภูมิประเทศเป็นกลุ่มเกาะจำนวนมาก ซึ่งสอดคล้องกับความต้องการของนักท่องเที่ยวที่ชอบท่องเที่ยวชายฝั่ง/หาด บนเกาะ มากที่สุด นอกจากนี้ชายฝั่งทะเลอันดามันยังมีสิ่งดึงดูดนักท่องเที่ยว อาทิ มีแนวปะการังขนาดใหญ่และสวยงาม พบสิ่งมีชีวิตที่หลากหลายกว่าทะเลบริเวณอื่นๆ และน้ำทะเลมีสีสวย เป็นต้น

ตาราง 9 แสดงผลการจัดอันดับที่เลือกลักษณะภูมิประเทศชายฝั่งทะเลของนักท่องเที่ยว

อันดับที่	ลักษณะภูมิประเทศชายฝั่งทะเล	จำนวน
1	ชายหาด	225
	เกาะ	109
2	ภูเขาชายฝั่ง	36
3	อ่าว	32
	สันทรายชายฝั่ง	21
	ถ้ำทะเล	19
	หน้าผาชายฝั่ง	17
	หัวแหลม	11
4	สะพานหินธรรมชาติ	14

จากตาราง 9 ผลการวิเคราะห์พบว่า นักท่องเที่ยวส่วนใหญ่เลือกเป็นอันดับที่ 1 คือ ลักษณะภูมิประเทศที่เป็นชายหาดและเกาะมากที่สุด ทั้งนี้ชายหาดเป็นส่วนประกอบที่สำคัญของชายฝั่งทะเลในการเชื่อมพื้นดินกับพื้นน้ำก่อให้เกิดบริเวณพื้นที่และบรรยากาศ ในการดึงดูดนักท่องเที่ยวให้มาเยี่ยมชมและสามารถทำกิจกรรมต่างๆ มากมาย โดยเฉพาะแหล่งท่องเที่ยวที่มีชายหาดที่สวยงาม .จะเป็นแหล่งท่องเที่ยวที่มีชื่อเสียงของประเทศ สำหรับภูมิประเทศเกาะมีลักษณะเป็นแผ่นดินที่มีน้ำล้อมรอบตั้งอยู่กลางทะเลลึก การเดินทางเข้าถึงไม่สะดวกเพราะมีข้อจำกัดในเรื่องของการเดินทางและค่าใช้จ่ายที่สูงขึ้น จึงทำให้จำนวนนักท่องเที่ยวจึงไม่มากนัก ดังนั้นแหล่งท่องเที่ยวค่อนข้างมีความสมบูรณ์ของธรรมชาติ และเกาะยังมีทรัพยากรธรรมชาติในการดึงดูดนักท่องเที่ยวมากมาย เช่น บางเกาะมีชายหาดสวยงาม มีน้ำทะเลใส มีปะการัง มีภูเขา มีสะพานหินธรรมชาติ ฯลฯ บางเกาะมีทรัพยากรหลายๆอย่างอยู่บนเกาะเดียวกัน เป็นต้น

ตาราง 10 แสดงจำนวนและค่าร้อยละลักษณะภูมิประเทศชายฝั่งทะเลที่พึงประสงค์ของนักท่องเที่ยว

ลักษณะภูมิประเทศชายฝั่งทะเล	จำนวน	ร้อยละ
รูปแบบของหาด		
- ความกว้างของชายหาด		
ชายหาดหน้ากว้าง	329	82.25
ชายหาดหน้าแคบ	60	15.00
ไม่พิจารณา	11	2.75
รวม	400	100.00
- ประเภทของชายหาด		
หาดทราย	344	86.00
หาดกรวด	38	9.50
หาดหิน	15	3.75
หาดโคลน	3	0.75
รวม	400	100.0
- วัสดุประกอบชายหาด		
เนื้อทรายอย่างเดียว	263	66.25
ทรายปนเปลือกหอย	100	25.25
ทรายปนกรวด	27	6.75
กรวดและหิน	10	2.50
รวม	400	100.00
- ลักษณะของเม็ดทราย		
ทรายละเอียด	318	79.55
ทรายหยาบ	82	20.50
รวม	400	100.00
- สีของหาดทราย		
สีขาว	358	89.50
สีน้ำตาล	42	10.50
รวม	400	100.00
- ความลาดชัน		
ความลาดชันน้อย - น้ำตื้น	339	84.75
ความลาดชันมาก - น้ำลึก	61	15.25
รวม	400	100.00

ตาราง 10 (ต่อ)

ลักษณะภูมิประเทศชายฝั่งทะเล	จำนวน	ร้อยละ
ลักษณะอ่าว		
อ่าวระหว่างภูเขาสูง	156	39.00
อ่าวระหว่างสันทราย	154	38.50
อ่าวระหว่างหัวแหลม	90	22.50
รวม	400	100.00
ลักษณะหัวแหลม		
แหลมหิน	202	50.50
แหลมสันทราย	108	27.00
แหลมโคลงเขา	84	21.00
ไม่พิจารณา	6	1.5
รวม	400	100.00
ลักษณะภูมิประเทศที่พบตามแนวชายฝั่งทะเล		
ภูเขาสูง มีหน้าผา	167	41.75
ชายฝั่งเรียบไม่มีภูเขา	137	34.25
เนินเขาเตี้ยๆ	94	23.50
ไม่พิจารณา	2	0.50
รวม	400	100.00
ลักษณะของเกาะ		
- ขนาดของเกาะ		
เกาะขนาดเล็ก	153	38.25
หมู่เกาะ	147	36.75
เกาะขนาดใหญ่	100	25.00
รวม	400	100.00
- ความใกล้-ไกล ของเกาะ		
ไม่พิจารณาถึง	201	50.25
เกาะใกล้ฝั่ง	132	33.00
เกาะไกลฝั่ง	67	16.75
รวม	400	100.00
- ธรรมชาติของเกาะ		
สวย และเป็นส่วนตัว	162	40.50
มีความสมบูรณ์ของธรรมชาติ	115	28.75
มีลักษณะภูมิประเทศแปลกตา	62	15.50
มีวิถีชีวิต วัฒนธรรมที่น่าสนใจ	51	12.75
มีประวัติศาสตร์และโบราณคดี	10	2.50
รวม	400	100.00

จากตาราง 10 ผลการวิเคราะห์พบว่า ลักษณะภูมิประเทศที่พึงประสงค์ของนักท่องเที่ยว มีลักษณะดังนี้

- **รูปแบบของชายหาด** นักท่องเที่ยวชอบชายหาดหน้ากว้างมากที่สุด ร้อยละ 82.25 ประเภทของชายหาดที่ชอบมากที่สุดคือ หาดทราย ร้อยละ 86.0 วัสดุประกอบชายหาดที่เป็นเนื้อทรายอย่างเดียว ร้อยละ 65.25 ลักษณะของเม็ดทรายที่ชอบมากที่สุดคือ ทรายละเอียด ร้อยละ 79.70 สีของหาดทรายที่ชอบมากที่สุดคือหาดทรายสีขาว ร้อยละ 89.50 และความลาดชันของชายหาดที่ชอบมากที่สุดคือ ความลาดชันน้อย ร้อยละ 84.75 ดังนั้นรูปแบบของชายหาดที่นักท่องเที่ยวส่วนใหญ่พึงประสงค์จะพบที่สุดมีลักษณะเป็นหาดทราย มีลักษณะเป็นตะกอนทราย ซึ่งมีต้นกำเนิดมาจากแร่ควอตซ์ซึ่งเป็นส่วนประกอบสำคัญในหินแกรนิตและหินทราย โดยจะมีขนาดและสีแตกต่างกัน นักท่องเที่ยวชอบขนาดที่ทรายละเอียดมากที่สุด เนื่องจากทรายที่ละเอียดมีคุณสมบัติที่นุ่มและไม่ติดตัวเวลาสัมผัสเมื่อเทียบกับหาดลักษณะอื่นๆ ส่วนสีของหาดนักท่องเที่ยวชอบหาดสีขาวมากที่สุด ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากหาดสีขาวมองเห็นแล้วทำให้รู้สึกสะอาดตา และเมื่อตัดกับน้ำทะเลที่มีสีเข้มทำให้ภาพที่เห็นมีความคมชัดยิ่งขึ้นและทำให้ภูมิทัศน์ชายฝั่งทะเลมีสวยงามยิ่งขึ้น ดังนั้นหาดสีขาวจึงเป็นที่ชื่นชอบของนักท่องเที่ยวส่วนใหญ่ นักท่องเที่ยวชอบชายหาดหน้ากว้างมากที่สุด ซึ่งเป็นลักษณะชายหาดที่เหมาะสมสำหรับการพักผ่อนเพราะมีพื้นที่บริเวณกว้างในการทอดสายตาซึ่งประกอบด้วยผืนน้ำทะเลอันกว้างใหญ่ ทำให้นักท่องเที่ยวรู้สึกสบายและโล่งสบายตา และชายหาดหน้ากว้างยังเหมาะสำหรับการทำกิจกรรมต่างๆ เช่น การเดินชมธรรมชาติ การอาบแดด การเล่นกีฬาทางน้ำ เป็นต้น และหาดที่มีความลาดชันน้อยเป็นลักษณะชายหาดที่มีน้ำตื้นเหมาะสำหรับการเล่นน้ำทะเลได้อย่างปลอดภัย สำหรับคนทุกวัย ทั้งเด็ก และผู้ใหญ่ เป็นต้น

- **ลักษณะภูมิประเทศที่พบตามแนวชายฝั่งทะเล** นักท่องเที่ยวชอบลักษณะเป็นภูมิประเทศที่เป็นภูเขาสูงมีหน้าผา มากที่สุด ร้อยละ 41.75 ซึ่งลักษณะภูมิประเทศที่เป็นองค์ประกอบของชายฝั่งทะเลที่ทำให้ภูมิทัศน์ที่มีความหลากหลายมากยิ่งขึ้น ในการเพิ่มมิติของพื้นที่บริเวณชายฝั่งทะเล ประกอบกับสีเขียวของพืชพรรณนานาชนิดที่ปกคลุมภูเขาอยู่นั้นทำให้บรรยากาศร่มรื่นมากยิ่งขึ้น และลักษณะภูมิประเทศที่เป็นภูเขาสูง มีหน้าผา ก่อให้เกิดกิจกรรมการท่องเที่ยวขึ้นหลายอย่าง เช่น การผจญภัยด้วยการปีนเขา การชมธรรมชาติด้วยการเดินป่าศึกษาธรรมชาติ ซึ่งเหมาะสำหรับนักท่องเที่ยวที่ชอบความท้าทาย นอกจากนี้ยังเป็นจุดชมวิวที่สามารถมองเห็นภูมิทัศน์ได้อย่างกว้างขวาง

- **ลักษณะอ่าว** นักท่องเที่ยวชอบอ่าวระหว่างภูเขาสูงมากที่สุดคือ ร้อยละ 39.00 และรองลงมาคืออ่าวระหว่างสันทรายร้อยละ 38.00 ทั้งนี้ลักษณะความโค้งอ่าวเป็นภูมิประเทศที่มีขอบเขตของชายฝั่งทะเลขึ้น นักท่องเที่ยวที่ชอบอ่าวระหว่างภูเขาสูง ทั้งนี้เพราะภูเขามีสภาพทรงที่เพิ่มมิติให้กับ

พื้นที่และสีเขียวของภูเขาช่วยสร้างสีส้มให้บรรยากาศบริเวณชายฝั่งมีความร่มรื่นขึ้น ส่วนลักษณะของอ่าวสันทราย มีลักษณะเป็นขอบของแผ่นดินให้กับชายฝั่งที่เป็นสันทรายในลักษณะพื้นราบไปกับชายหาดน้ำทะเลที่กว้างขวางขึ้น

- **ลักษณะหัวแหลม** นักท่องเที่ยวชอบมากที่สุดคือ แหลมหิน ร้อยละ 50.50 มากกว่าหัวแหลมชนิดอื่นๆ ทั้งนี้ลักษณะหัวแหลมเป็นส่วนที่ยื่นลงไปในทะเล เป็นการนำพานักท่องเที่ยวไปสู่ทะเลได้อีกรูปแบบหนึ่ง โดยที่แหลมหินมีลักษณะคงทน แข็งแรงคงทนเมื่อเวลาเรยีนอยู่บนนั้นซึ่งเมื่อเปรียบเทียบกับแหลมสันทรายที่นักท่องเที่ยวชอบในอันดับรองลงมา

- **ลักษณะของเกาะ** เกาะที่พึงประสงค์ต่างๆ ของนักท่องเที่ยว ประกอบด้วย

ขนาดของเกาะ นักท่องเที่ยวชอบขนาดของเกาะมากที่สุดคือ เกาะขนาดเล็ก ร้อยละ 38.25 และไม่พิจารณาถึงความใกล้ -ไกล ของเกาะ จำนวนมากที่สุดคือ ร้อยละ 50.25 สำหรับธรรมชาติของเกาะ ที่นักท่องเที่ยวชอบมากที่สุดคือ ลักษณะของเกาะที่สวยงามและเป็นส่วนตัว ร้อยละ 40.50 รองลงมาคือ มีความสมบูรณ์ของธรรมชาติ ร้อยละ 28.75 มีลักษณะภูมิประเทศแปลกตา ร้อยละ 15.50 เป็นต้น จากข้อมูลดังกล่าวแสดงให้เห็นว่านักท่องเที่ยวที่ชอบภูมิประเทศที่เป็นเกาะเพราะความเป็นธรรมชาติของแหล่งท่องเที่ยว ทั้งนี้เนื่องจากเกาะเป็นภูมิประเทศที่อยู่กลางทะเล การเดินทางหรือการเข้าถึงแหล่งท่องเที่ยวไม่สะดวกนักและต้องใช้เวลาในการเดินทาง จากข้อจำกัดดังกล่าวทำให้นักท่องเที่ยวบนเกาะจึงมีจำนวนน้อยกว่าแหล่งท่องเที่ยวชายฝั่งบนแผ่นดิน ซึ่งส่งผลให้ธรรมชาติของเกาะยังคงค่อนข้างอุดมสมบูรณ์

ตอนที่ 3 วิเคราะห์ข้อมูลองค์ประกอบภูมิทัศน์ชายฝั่งทะเลที่พึงประสงค์ของนักท่องเที่ยว

การวิเคราะห์ข้อมูลลักษณะองค์ประกอบภูมิทัศน์ชายฝั่งทะเลที่พึงประสงค์ของนักท่องเที่ยว ประกอบด้วย ลักษณะภูมิประเทศประกอบชายฝั่งทะเล ลักษณะน้ำทะเล ลักษณะสภาพอากาศ บริเวณชายฝั่งทะเล พืชพรรณธรรมชาติ สภาพของกิจกรรมชายฝั่งทะเลที่มนุษย์สร้างขึ้น สิ่งปลูกสร้าง บริเวณชายฝั่งทะเล และกิจกรรมบริเวณชายฝั่งทะเล เมื่อนำข้อมูลองค์ประกอบภูมิทัศน์ชายฝั่งทะเล มาคำนวณหาค่าร้อยละของแต่ละลักษณะจากจำนวนผู้ตอบแบบสอบถามทั้งหมด จำนวน 400 ตัวอย่าง โดยนำองค์ประกอบภูมิทัศน์ของนักท่องเที่ยวที่มากกว่าร้อยละ 50 ขึ้นไป การแสดงผลการวิเคราะห์ข้อมูลโดยการแจกแจงความถี่และค่าร้อยละ รายละเอียดดังตาราง 11

ตาราง 11 แสดงจำนวนและค่าร้อยละของข้อมูลองค์ประกอบภูมิทัศน์ชายฝั่งทะเลที่พึงประสงค์ของนักท่องเที่ยว

องค์ประกอบภูมิทัศน์ชายฝั่งทะเล	จำนวน (N=400)	ร้อยละ
1. ลักษณะภูมิประเทศชายฝั่งทะเล		
หาด	322	80.5
สันทราย	137	34.3
อ่าว	106	26.5
หน้าผา	97	24.3
สะพานหินธรรมชาติ	66	16.5
โขดหิน	46	11.5
ถ้ำ	28	7.0
หัวแหลม	28	7.0
2. ลักษณะของน้ำทะเล		
น้ำทะเล	208	52.0
น้ำทะเลใสทั่วไป	282	70.50
น้ำทะเลใสมาก	118	29.50
ระดับคลื่นน้ำทะเลปานกลาง	189	47.25
ระดับคลื่นน้ำทะเลสงบ	171	42.75
ระดับคลื่นน้ำทะเลสงบ	18	4.50
ปะการัง	176	44.0
3. สภาพอากาศบริเวณชายฝั่งทะเล		
ยามพระอาทิตย์ตก	237	59.3
ยามพระอาทิตย์ขึ้น	183	48.8
แสงแดด	157	39.3
ฝน	13	3.3
อื่นๆ	1	0.3
4. พืชพรรณบริเวณชายฝั่งทะเล		
สวนมะพร้าว	207	51.8
แนวต้นสน	143	35.8
ป่าชายหาด	115	28.8
ป่าชายเลน	59	14.8
อื่นๆ	4	1.0
5. สภาพของกิจกรรมชายฝั่งทะเล		
เครื่องเล่น & อุปกรณ์กีฬาทางน้ำ	150	37.5
เรือประมง	131	32.8
ชุมชนชาวเล	123	30.8
สถานบันเทิง	97	24.3
เรือสำราญ	75	18.8
อื่นๆ	4	1.0

ตาราง 11 (ต่อ)

องค์ประกอบภูมิทัศน์ชายฝั่งทะเล	จำนวน (N=400)	ร้อยละ
6. สิ่งปลูกสร้างบริเวณชายฝั่ง		
รีสอร์ท	215	53.8
บังกะโล	153	38.3
โรงแรมชั้นดี	83	20.8
ร้านอาหารอย่างดี	83	20.8
เตียง-ร่มผ้าใบริมหาด	79	19.8
หมู่บ้านชาวประมง	50	12.5
ไม่มีที่พัก	28	7.0
อื่นๆ	6	1.5
7. กิจกรรมบริเวณชายฝั่งทะเล		
ชมธรรมชาติ	223	55.8
ดำน้ำ	133	33.3
เล่นเรือ / เรือกล้วย / เจ็ตสกี	94	23.5
กีฬาทางน้ำ	91	22.8
ตกปลา	74	18.5
ชมการแสดงโชว์ต่างๆ	69	17.3
วาดรูป	23	5.8
อื่นๆ	23	5.8

จากตาราง 11 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลพบว่า องค์ประกอบภูมิทัศน์ชายฝั่งทะเลที่พึงประสงค์ของนักท่องเที่ยว ประกอบด้วย ชายหาด ร้อยละ 80.5 และน้ำทะเล ร้อยละ 52.0 โดยที่นักท่องเที่ยวชอบน้ำทะเลที่มีความใสมากที่สุด ร้อยละ 70.50 และน้ำทะเลมีคลื่นปานกลาง (Moderate) ร้อยละ 47.25 นอกจากนี้สิ่งที่นักท่องเที่ยวให้ความสนใจค่อนข้างมาก ได้แก่ ปะการัง คิดเป็นร้อยละ 44.0 บรรยากาศยามพระอาทิตย์ตกมากที่สุด ร้อยละ 59.25 พืชพรรณธรรมชาติที่พึงประสงค์มากที่สุดคือ แนว/ทิวมะพร้าว ร้อยละ 51.8 สิ่งปลูกสร้างบริเวณชายฝั่งทะเลที่พึงประสงค์จะพบมากที่สุดคือ ที่พักแบบรีสอร์ท ร้อยละ 53.8 ดังนั้นจึงสรุปได้ว่า องค์ประกอบภูมิทัศน์ชายฝั่งทะเลที่นักท่องเที่ยวส่วนใหญ่ชอบที่สุด ประกอบด้วย ชายหาด น้ำทะเล ทิว/แนวมะพร้าว บรรยากาศยามพระอาทิตย์ตก ที่พักแบบรีสอร์ท และเมื่อนำกิจกรรมบริเวณชายฝั่งทะเลที่นักท่องเที่ยวชื่นชอบมากที่สุด คือ การชมธรรมชาติ มาพิจารณาประกอบกับองค์ประกอบภูมิทัศน์ที่พึงประสงค์ของนักท่องเที่ยวจะพบว่ามีความสอดคล้องกันลักษณะองค์ประกอบภูมิทัศน์ที่มีความเป็นธรรมชาติ

ตอนที่ 4 วิเคราะห์การจัดอันดับแหล่งท่องเที่ยวชายฝั่งทะเล บริเวณประเทศไทย

การจัดอันดับสถานที่ท่องเที่ยวชายฝั่งทะเล โดยแบ่งแหล่งท่องเที่ยวชายฝั่งออกเป็น 2 ประเภท คือ ประเภทชายหาดและเกาะ ซึ่งการจัดอันดับแหล่งท่องเที่ยวครั้งนี้จำแนกเป็น แหล่งท่องเที่ยวที่นักท่องเที่ยวเคยไปและประทับใจ กับแหล่งท่องเที่ยวที่นักท่องเที่ยวไม่เคยไปและต้องการไป โดยวิธีการให้คะแนนแหล่งท่องเที่ยวที่นักท่องเที่ยวเลือกเป็นอันดับที่ 1 เท่ากับ 3 คะแนน อันดับที่ 2 เท่ากับ 2 คะแนน และอันดับที่ 3 เท่ากับ 1 คะแนน ซึ่งผลการจัดอันดับแหล่งท่องเที่ยวชายฝั่งทะเล บริเวณประเทศไทยมีดังนี้

ตาราง 12 การวิเคราะห์การจัดอันดับแหล่งท่องเที่ยวชายฝั่งทะเล บริเวณประเทศไทย

แหล่งท่องเที่ยวชายฝั่งทะเล	การจัดอันดับแหล่งท่องเที่ยว				อันดับที่ของแหล่งท่องเที่ยว
	อันดับ 1 3 คะแนน	อันดับ 2 2 คะแนน	อันดับ 3 1 คะแนน	คะแนนรวม	
ข้อ 1 แหล่งท่องเที่ยวที่เคยไปและประทับใจมากที่สุด					
- ประเภทชายหาด					
หาดป่าตอง จ.ภูเก็ต	42	25	10	186	1
หาดหัวหิน จ.ประจวบคีรีขันธ์	29	17	11	132	2
หาดพัทยาศ.ชลบุรี	16	17	16	98	3
หาดชะอำ จ.เพชรบุรี	13	14	4	71	4
หาดจอมเทียน จ.ชลบุรี	16	3	4	58	5
- ประเภทเกาะ					
เกาะพีพี จ.กระบี่	49	18	8	191	1
เกาะช้าง จ.ตราด	39	22	6	167	2
เกาะสมุย จ.สุราษฎร์ธานี	37	22	10	165	3
เกาะภูเก็ต จ.ภูเก็ต	23	18	4	109	4
เกาะเสม็ด จ.ระยอง	23	12	10	103	5
ข้อ 2 แหล่งท่องเที่ยวที่ไม่เคยไปและต้องการไปท่องเที่ยวมากที่สุด					
- ประเภทชายหาด					
หาดอ่าวมาหยา จ.กระบี่	22	-	-	66	1
หาดสมิหลา จ.สงขลา	9	4	-	35	2
หาดหัวหิน จ.ประจวบคีรีขันธ์	8	1	-	26	3
หาดป่าตอง จ.ภูเก็ต	7	2	-	25	4
หาดนพรัตน์ธารา จ.กระบี่	4	3	1	16	5
- ประเภทเกาะ					
เกาะพีพี จ.กระบี่	34	10	6	128	1
เกาะสมุย จ.สุราษฎร์ธานี	22	8	5	87	2
เกาะสิมิลัน จ.พังงา	19	10	4	81	3
เกาะเสม็ด จ.ระยอง	15	7	3	62	4
เกาะช้าง จ.ตราด	14	7	4	60	5

นักท่องเที่ยวยุคดิจิทัลแหล่งท่องเที่ยวประเภทชายหาดมีจำนวนทั้งหมด 93 แห่ง โดยแบ่งเป็นหาดที่เคยไป จำนวน 60 หาด และหาดที่ยังไม่เคยไปจำนวน 33 หาด แหล่งท่องเที่ยวประเภทเกาะมีจำนวนทั้งหมด 76 แห่ง โดยแบ่งเป็นเกาะที่เคยไป จำนวน 42 เกาะ และเกาะไม่เคยไปจำนวน 34 เกาะ ซึ่งผลการวิเคราะห์ข้อมูลจากตาราง 12 พบว่า แหล่งท่องเที่ยวที่นักท่องเที่ยวเคยไปและประทับใจมากที่สุดเป็นอันดับ 1 ประเภทชายหาด ได้แก่ หาดป่าตอง จ. ภูเก็ต และประเภทเกาะ ได้แก่ เกาะพีพี จ. กระบี่ สำหรับการจัดอันดับแหล่งท่องเที่ยวที่ไม่เคยไปและต้องการไปมากที่สุดเป็นอันดับ 1 ประเภท ชายหาด ได้แก่ อ่าวมาหยา จ.กระบี่ และประเภทเกาะ ได้แก่ เกาะพีพี จ. กระบี่ แหล่งท่องเที่ยวที่มีการท่องเที่ยวเลือกอันดับ1 ทั้งหมดเป็นแหล่งท่องเที่ยวบริเวณชายฝั่งทะเลอันดามัน โดยเฉพาะหมู่เกาะพีพียังเป็นที่ตั้งของหาดอ่าวมาหยา มีลักษณะหาดทรายขาว น้ำทะเลใส ปะการังเป็นเว็จอ่าวมีภูเขาโอบล้อม ซึ่งเป็นลักษณะแหล่งท่องเที่ยวประเภทชายหาดที่นักท่องเที่ยวอยากไปมากที่สุด และเกาะพีพีเป็นเกาะที่นักท่องเที่ยวชอบมากที่สุดทั้งที่เคยไปและไม่เคยไปมาก่อน รายละเอียดการจัดแหล่งท่องเที่ยวตั้งแต่อันดับ1-5 ดังตาราง 12 ส่วนผลการศึกษาทั้งหมดแสดงในภาคผนวก 2

ตอนที่ 5 การวิเคราะห์เพื่อทดสอบสมมติฐาน

สมมติฐานข้อ 1 นักท่องเที่ยวที่มีเพศ เชื้อชาติ อายุ การศึกษา รายได้ อาชีพต่างกัน มีลักษณะภูมิประเทศชายฝั่งทะเลที่พึงประสงค์แตกต่างกัน โดยใช้การทดสอบไค-สแควร์ (Chi-square test) และผลการจัดอันดับลักษณะภูมิประเทศชายฝั่งทะเล โดยการจัดอันดับโดยใช้ค่าฐานนิยม (Mode) ดังปรากฏในตาราง 13 - ตาราง 30

สมมติฐานทางสถิติ

H_0 : สัดส่วนของเพศ เชื้อชาติ อายุ การศึกษา รายได้ อาชีพต่างกันของนักท่องเที่ยวมีลักษณะภูมิประเทศชายฝั่งทะเลที่พึงประสงค์ไม่ต่างกัน

H_1 : สัดส่วนของเพศ เชื้อชาติ อายุ การศึกษา รายได้ อาชีพต่างกันของนักท่องเที่ยวมีลักษณะภูมิทัศน์ชายฝั่งทะเลที่พึงประสงค์ต่างกัน

- **เพศ** ในการศึกษาครั้งนี้กลุ่มตัวอย่างที่ได้ เป็นนักท่องเที่ยวเพศชาย จำนวน 227 คน และเพศหญิงจำนวน 173 คน การศึกษาลักษณะภูมิประเทศชายฝั่งทะเลที่พึงประสงค์ของนักท่องเที่ยวระหว่างเพศชายกับเพศหญิง ดังตาราง 13

ตาราง 13 แสดงค่าร้อยละและผลการเปรียบเทียบลักษณะภูมิประเทศชายฝั่งทะเลที่พึงประสงค์ของนักท่องเที่ยว ระหว่างเพศชายกับเพศหญิง

ลักษณะชายฝั่งทะเล	นักท่องเที่ยว		df	χ^2 (sig.)
	ชาย	หญิง		
	N = 227	N = 173		
1. ที่ตั้งของชายฝั่งทะเล				
ชายฝั่ง/หาด บนแผ่นดิน	32.6	35.8	1	0.459
ชายฝั่ง/หาด บนเกาะ	67.4	64.2		(.524)
2. บริเวณแหล่งท่องเที่ยวชายฝั่งทะเลไทย				
ชายฝั่งทะเลภาคตะวันออก	33.5	27.7	3	7.729
ชายฝั่งกันอ่าวไทย	7.9	13.9		(.052)
ชายฝั่งทะเลภาคใต้ฝั่งอ่าวไทย	27.3	20.2		
ชายฝั่งทะเลอันดามัน	31.3	38.2		

จากตาราง 13 ผลการวิเคราะห์พบว่า นักท่องเที่ยวเพศชายและเพศหญิงที่พึงประสงค์ต่อลักษณะที่ตั้งของชายฝั่งทะเลที่เป็น ชายฝั่ง/หาด บนเกาะ มากที่สุดเช่นเดียวกัน ร้อยละ 67.4 และ 64.2 ตามลำดับ บริเวณชายฝั่งทะเลที่นักท่องเที่ยวเพศชายชอบมากที่สุดคือ ชายฝั่งทะเลภาคตะวันออก ร้อยละ 33.5 ส่วนเพศหญิงชอบชายฝั่งทะเลอันดามันมากที่สุดร้อยละ 38.2 จากข้อมูลดังกล่าวแสดงให้เห็นว่าเพศชายและเพศหญิงไม่แตกต่างกันในการเลือกบริเวณแหล่งท่องเที่ยว โดยเฉพาะ นักท่องเที่ยวต่างให้ความสำคัญกับชายฝั่งทะเลทุกบริเวณ ยกเว้นชายฝั่งกันอ่าวไทยที่ให้นิยามสนใจน้อยกว่าบริเวณอื่น ทั้งนี้ชายฝั่งทะเลบริเวณดังกล่าวเป็นหาดเลนไม่เหมาะแก่การท่องเที่ยว นั่นเอง และในการทดสอบสมมติฐานพบว่า สัดส่วนนักท่องเที่ยวเพศชายและหญิงที่พึงประสงค์ต่อที่ตั้งชายฝั่งทะเลและบริเวณแหล่งท่องเที่ยวชายฝั่งทะเลไทยแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

ตาราง 14 แสดงการจัดอันดับที่เลือกลักษณะภูมิประเทศชายฝั่งทะเลของนักท่องเที่ยวเพศชาย และเพศหญิง

อันดับที่	ลักษณะภูมิประเทศชายฝั่งทะเล	
	เพศชาย	เพศหญิง
1	ชายหาด และ เกาะ	ชายหาด และ เกาะ
2	ภูเขาชายฝั่งทะเล	ภูเขาชายฝั่งทะเล
3	อ่าว หัวแหลม หน้าผาชายฝั่งทะเล และ ถ้ำทะเล	อ่าว หัวแหลม หน้าผาชายฝั่งทะเล และ ถ้ำทะเล
4	สันทรายชายฝั่งทะเล	สันทรายชายฝั่งทะเล
5	สะพานหินธรรมชาติ	สะพานหินธรรมชาติ

จากตาราง 14 พบว่าการจัดอันดับลักษณะภูมิประเทศที่ทั้งนักท่องเที่ยวเพศชายและเพศหญิงเลือกภูมิประเทศที่เป็นชายหาด และเกาะมากที่สุดเป็นอันดับ 1 และรองลงมาคือ ภูเขาชายฝั่งทะเลเช่นเดียวกัน และจะเห็นได้ว่านักท่องเที่ยวเพศชายและเพศหญิงมีการจัดอันดับภูมิประเทศอื่นไม่แตกต่างกัน รายละเอียดอื่น ๆ ดังตาราง 14

ตาราง 15 แสดงค่าร้อยละและผลการเปรียบเทียบลักษณะภูมิประเทศชายฝั่งทะเลที่พึงประสงค์ของนักท่องเที่ยว ระหว่างเพศชายและเพศหญิง

ลักษณะชายฝั่งทะเล	นักท่องเที่ยว		df	χ^2 (sig.)
	ชาย N=227	หญิง N=173		
รูปแบบของหาด				
- ความกว้างของชายหาด				
ชายหาดหน้ากว้าง	81.4	88.7	1	3.838
ชายหาดหน้าแคบ	18.6	11.3		(.050)*
- ประเภทของชายหาด				
หาดทราย	88.3	89.6	3	4.918
หาดกรวด	11.5	6.9		(.078)
หาดหิน	4.8	2.3		
หาดโคลน	0.4	1.2		
- วัสดุประกอบชายหาด				
เนื้อทรายอย่างเดียว	63.0	69.4	3	8.536
ทรายปนเปลือกหอย	24.2	21.0		(.036)*
ทรายปนกรวด	8.8	4.0		
กรวดและหิน	4.0	0.6		
- ลักษณะของเม็ดทราย				
ทรายหยาบ	26.5	13.9	1	8.215
ทรายละเอียด	74.4	86.1		(.004)*
- สีของหาดทราย				
สีขาว	88.1	91.3	1	1.086
สีน้ำตาล	11.9	8.7		(.297)
- ความลาดชัน				
ความลาดชันน้อย - น้ำตื้น	81.1	89.6	1	5.538
ความลาดชันมาก - น้ำลึก	18.9	10.4		(.019)*
ลักษณะอ่าว				
อ่าวระหว่างภูเขาสูง	37.4	39.6	2	1.736
อ่าวระหว่างหัวแหลม	25.1	19.5		(.420)
อ่าวระหว่างสันทราย	37.4	40.8		
ลักษณะหัวแหลม				
แหลมหิน	51.8	50.6	2	1.663
แหลมสันทราย	25.2	30.4		(.436)
แหลมโขดเขา	23.0	19.0		

ตาราง 15 (ต่อ)

ลักษณะชายฝั่งทะเล	นักท่องเที่ยว		df	χ^2 (sig.)
	ชาย N=227	หญิง N=173		
ลักษณะตามแนวชายฝั่งทะเล				
ภูเขาสูง มีหน้าผา	51.3	29.7	2	19.210
เนินเขาเตี้ยๆ	20.8	27.3		(.000)**
ชายฝั่งเรียบไม่มีภูเขา	27.9	43.0		
ลักษณะของเกาะ				
- ขนาดของเกาะ				
เกาะขนาดใหญ่	26.9	22.5	2	1.005
เกาะขนาดเล็ก	37.0	39.9		(.605)
หมู่เกาะ	36.1	37.6		
- ความใกล้-ไกล ของเกาะ				
เกาะใกล้ฝั่ง	33.0	32.9	2	.325
เกาะไกลฝั่ง	15.9	17.9		(.850)
ไม่พิจารณาถึง	51.1	49.1		
- ธรรมชาติของเกาะ				
สวย และเป็นส่วนตัว	40.5	40.5	4	9.286
มีลักษณะภูมิประเทศแปลกตา	19.4	10.4		(.054)
มีความสมบูรณ์ของธรรมชาติ	26.9	31.2		
มีวิถีชีวิต วัฒนธรรมที่น่าสนใจ	10.1	16.2		
มีประวัติศาสตร์และโบราณคดี	1.8	0.8		

จากตาราง 15 ผลการวิเคราะห์พบว่า นักท่องเที่ยวเพศชายและหญิงมีลักษณะภูมิประเทศชายฝั่งทะเลที่พึงประสงค์ดังนี้

- **ลักษณะของชายหาด** นักท่องเที่ยวเพศชายและเพศหญิงชอบชายหาดหน้ากว้างมากที่สุด ร้อยละ 81.4 และ 88.7 ตามลำดับ ประเภทของชายหาดชอบหาดทรายมากที่สุด ร้อยละ 88.3 และ 89.6 ตามลำดับ วัสดุประกอบชายหาดชอบแบบที่เป็นเนื้อทรายอย่างเดียว ร้อยละ 63.0 และ 69.4 ตามลำดับ ลักษณะของทรายชอบทรายละเอียดมากที่สุด ร้อยละ 74.4 และ 86.1 ตามลำดับ สีของหาดทรายที่ชอบมากที่สุดคือ หาดทรายสีขาว ร้อยละ 88.1 และ 89.6 ตามลำดับ ความลาดชันของชายหาดที่ชอบมากที่สุดคือ ชายฝั่งที่มีความลาดชันน้อย ร้อยละ 81.1 และ 91.3 ตามลำดับ

- **ลักษณะภูมิประเทศต่างๆที่พบตามแนวชายฝั่งทะเล** นักท่องเที่ยวเพศชายชอบลักษณะที่เป็นภูเขาสูงมีหน้าผามากที่สุด ร้อยละ 51.3 ส่วนนักท่องเที่ยวหญิงชอบชายฝั่งเรียบไม่มีภูเขา มากที่สุด ร้อยละ 43.0 ลักษณะอ่าวที่นักท่องเที่ยวชายชอบเป็นอ่าวระหว่างภูเขาสูงกับอ่าวระหว่าง

สั้นทรายเท่ากันร้อยละ 37.4 ส่วนนักท่องเที่ยวเพศหญิงชอบอ่าวระหว่างสั้นทรายมากที่สุด ร้อยละ 40.8 ลักษณะหัวแหลมที่พบตามชายฝั่งทะเลที่นักท่องเที่ยวเพศชายและเพศหญิงชอบมากที่สุด คือ แหลมหิน ร้อยละ 51.8 และ 50.6

- **ลักษณะของเกาะ** นักท่องเที่ยวเพศชายและเพศหญิงชอบเกาะขนาดเล็กมากที่สุด ร้อยละ 37.0 และ 39.9 ตามลำดับ ส่วนความใกล้-ไกล ของเกาะ นักท่องเที่ยวทั้งชายและหญิงจะไม่พิจารณา มากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 51.1 และ 49.1 สำหรับธรรมชาติของเกาะนักท่องเที่ยวชายและหญิงชอบ เกาะที่มีความสวยและเป็นส่วนตัวมากที่สุดร้อยละ 40.5 เท่ากัน

ในการทดสอบสมมติฐานทางสถิติพบว่า สัดส่วนของนักท่องเที่ยวเพศชายและเพศหญิงพึงประสงค์จะพบลักษณะภูมิประเทศชายฝั่งทะเลในสัดส่วนที่แตกต่างกัน ได้แก่ ลักษณะของเม็ดทราย และ ลักษณะของชายหาดที่ต่างกัน ได้แก่ ความกว้างของชายหาด วัสดุประกอบชายหาด และความลาดชันของชายฝั่งทะเล อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งผลจากการวิเคราะห์ทางสถิติเป็น ผลมาจากความแตกต่างของความพึงประสงค์ต่อลักษณะของเม็ดทรายนั้น เพศชายให้ความสนใจต่อ ทรายหยาบมากกว่าเพศหญิง และลักษณะภูมิประเทศตามแนวชายฝั่ง เพศชายเลือกภูมิประเทศที่เป็นภูเขาสูงมีหน้าผา ส่วนเพศหญิงเลือกชายฝั่งเรียบไม่มีภูเขา สำหรับความกว้างของชายหาด นักท่องเที่ยวเพศชายเลือกชายหาดหน้าแคบมากกว่าเพศหญิง วัสดุประกอบชายหาดนักท่องเที่ยวจะ เลือกหาดที่มีเนื้อทรายอย่างเดียวน้อยที่สุดเช่นเดียวกัน แต่ลักษณะการเลือกของเพศชายค่อนข้างจะ หลากหลายกว่าโดยการเลือกหาดกรวด หาดหิน ในสัดส่วนที่มากกว่าเพศหญิง และนักท่องเที่ยวชาย ชอบชายหาดที่มีความลาดชันมาก มากกว่าเพศหญิง ทั้งนี้ความลาดชันมากของชายหาด มีลักษณะ น้ำลึกซึ่งเหมาะสำหรับการเล่นกีฬาทางน้ำและเครื่องเล่นต่างๆ ซึ่งเป็นกีฬาที่ท้าทายและน่าจะเป็น เหตุผลที่เพศชายเลือกลักษณะชายหาดที่มีความลาดชันมากกว่าเพศหญิง

- **เชื้อชาติ** นักท่องเที่ยวส่วนใหญ่เป็นชาวต่างประเทศ จำนวน 275 คน และนักท่องเที่ยว ชาวไทย จำนวน 126 คน

ตาราง 16 แสดงค่าร้อยละและผลการเปรียบเทียบลักษณะภูมิประเทศชายฝั่งทะเลที่พึงประสงค์ของนักท่องเที่ยว ระหว่างชาวไทยกับชาวต่างประเทศ

ลักษณะชายฝั่งทะเล	เชื้อชาติ		df	χ^2 (sig.)
	ไทย	ต่างประเทศ		
	N=125	N=275		
1. ที่ตั้งของชายฝั่งทะเล				
ชายฝั่ง/หาด บนแผ่นดิน	24.0	38.5	1	8.102
ชายฝั่ง/หาด บนเกาะ	76.0	61.5		(.004)**
2. บริเวณแหล่งท่องเที่ยวชายฝั่งทะเลไทย				
ชายฝั่งทะเลภาคตะวันออก	35.2	29.1	3	13.565
ชายฝั่งแก่งอ่าวไทย	8.8	11.3		(.004)**
ชายฝั่งทะเลภาคใต้ฝั่งอ่าวไทย	13.6	29.1		
ชายฝั่งทะเลอันดามัน	42.4	30.5		

จากตาราง 16 ผลการวิเคราะห์พบว่าสัดส่วนของนักท่องเที่ยวชาวไทยและชาวต่างประเทศ พึงประสงค์ต่อลักษณะที่ตั้งของชายฝั่งทะเลที่เป็น ชายฝั่ง/หาด บนเกาะมากที่สุดร้อยละ 76.0 และ 61.5 ตามลำดับ บริเวณแหล่งท่องเที่ยวชายฝั่งทะเลไทยที่ชอบมากที่สุดคือ ชายฝั่งทะเลภาคใต้ฝั่งทะเลอันดามัน ร้อยละ 42.4 และ 30.5 โดยที่สัดส่วนนักท่องเที่ยวชาวไทยและนักท่องเที่ยวต่างประเทศ พึงประสงค์ต่อที่ตั้งชายฝั่งทะเลและบริเวณแหล่งท่องเที่ยวชายฝั่งทะเลแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ซึ่งความแตกต่างดังกล่าวเนื่องมาจากชาวต่างประเทศให้ความสำคัญต่อ ชายฝั่ง/หาด บนแผ่นดิน มากกว่าคนไทย รวมทั้งการเลือกบริเวณแหล่งท่องเที่ยวชายฝั่งทะเลไทยค่อนข้างกระจายไปทุกภูมิภาคของไทย มีทั้งภาคใต้ฝั่งอ่าวไทยซึ่งเป็นบริเวณแหล่งท่องเที่ยวชายฝั่งทะเลที่นักท่องเที่ยวชาวไทยให้ความสนใจน้อยกว่าชาวต่างประเทศ

ตาราง 17 แสดงการจัดอันดับที่เลือกลักษณะภูมิประเทศชายฝั่งทะเลของนักท่องเที่ยวชาวไทยและชาวต่างประเทศ

อันดับที่	ลักษณะภูมิประเทศชายฝั่งทะเล	
	ชาวไทย	ชาวต่างประเทศ
1	ชายหาด และ เกาะ	ชายหาด เกาะ และ อ่าว
2	ภูเขาชายฝั่ง	ภูเขาชายฝั่ง และ สะพานหินธรรมชาติ
3	อ่าว ห้วยแหลม หน้าผาชายฝั่ง และ สะพานหินธรรมชาติ	หน้าผาชายฝั่ง และ ถ้ำทะเล
4	ถ้ำทะเล	สันทรายปากแม่น้ำ
5	สันทรายปากแม่น้ำ	ห้วยแหลม

จากตาราง 17 ผลการวิเคราะห์พบว่า นักท่องเที่ยวทั้งชาวไทยและชาวต่างประเทศเพียงประสงค์จะพบ ชายหาดและเกาะ เป็นอันดับที่ 1 เช่นเดียวกัน และนักท่องเที่ยวชาวต่างประเทศก็เพียงประสงค์ต่อลักษณะอ่าวเป็นอันดับที่ 1 ซึ่งแสดงว่าชายฝั่งของชาวต่างประเทศน่าจะมีลักษณะเป็นชายฝั่งรูปโค้งของอ่าว ส่วนภูมิประเทศที่นักท่องเที่ยวชาวไทยชอบเป็นอันดับ 2 ได้แก่ ภูเขาชายฝั่งทะเลเช่นเดียวกับนักท่องเที่ยวชาวต่างประเทศ ในขณะที่นักท่องเที่ยวชาวต่างประเทศชอบสะพานหินธรรมชาติเป็นอันดับ 2 ด้วยเช่นกัน ทั้งนี้สะพานหินธรรมชาติเป็นภูมิประเทศที่เกิดจากการกัดเซาะ (Erosion) ของน้ำทะเลบริเวณห้วยแหลมที่ยื่นลงไปในทะเลจนเป็นรูปโค้งของสะพาน ซึ่งเป็นสิ่งที่หาพบยากและเป็นภูมิทัศน์แปลกตาแห่งหนึ่ง ซึ่งในประเทศไทยพบสะพานหินธรรมชาติได้ที่เกาะไข จังหวัดสตูล เป็นต้น ส่วนรายละเอียดการจัดอันดับภูมิประเทศอื่นๆ ดังตาราง 17

ตาราง 18 แสดงค่าร้อยละและผลการเปรียบเทียบลักษณะภูมิประเทศชายฝั่งทะเลที่พึงประสงค์ของนักท่องเที่ยวชาวไทยและชาวต่างประเทศ

ลักษณะชายฝั่งทะเล	เชื้อชาติ		df	χ^2 (sig.)
	ไทย	ต่างประเทศ		
	N=125	N=275		
รูปแบบของหาด				
- ความกว้างของชายหาด				
ชายหาดหน้ากว้าง	94.4	80.0	1	13.343
ชายหาดหน้าแคบ	5.6	20.0		(.000)**
- ประเภทของชายหาด				
หาดทราย	95.2	81.8	3	13.162
หาดกรวด	4.0	12.0		(.004)**
หาดหิน	.8	5.1		
หาดโคลน	-	.8		
- วัสดุประกอบชายหาด				
เนื้อทรายอย่างเดียว	78.4	60.0	3	14.094
ทรายปนเปลือกหอย	17.6	28.4		(.003)**
ทรายปนกรวด	.8	6.0		
กรวดและหิน	0.5	2.0		
- ลักษณะของเม็ดทราย				
ทรายหยาบ	5.6	27.3	1	24.768
ทรายละเอียด	94.4	72.7		(.000)**
- สีของหาดทราย				
สีขาว	96.0	86.5	1	8.174
สีน้ำตาล	4.0	13.5		(.004)**
รูปแบบของหาด				
- ความลาดชันของชายหาด				
ความลาดชันน้อย - น้ำตื้น	96.8	79.3	1	20.427
ความลาดชันมาก - น้ำลึก	3.2	20.7		(.000)**
ลักษณะอ่าว				
อ่าวระหว่างภูเขาสูง	42.7	36.4	2	3.345
อ่าวระหว่างหัวแหลม	25.0	21.7		(.188)
อ่าวระหว่างสันทราย	32.3	41.9		
ลักษณะหัวแหลม				
แหลมหิน	53.7	50.2	2	.495
แหลมสันทราย	26.8	27.7		(.781)
แหลมโขดเขา	19.5	22.1		

ตาราง 18 (ต่อ)

ลักษณะชายฝั่งทะเล	เชื้อชาติ		df	χ^2 (sig.)
	ไทย	ต่างประเทศ		
	N=125	N=275		
ลักษณะตามแนวชายฝั่งทะเล				
ภูเขาสูง มีหน้าผา	33.6	45.8	2	9.576
เนินเขาเตี้ยๆ	32.8	19.4		(.008)**
ชายฝั่งเรียบไม่มีภูเขา	33.6	23.9		
ลักษณะของเกาะ				
- ขนาดของเกาะ				
เกาะขนาดใหญ่	24.5	25.1	2	22.275
เกาะขนาดเล็ก	23.2	45.1		(.000)**
หมู่เกาะ	52.0	29.8		
- ความใกล้-ไกล ของเกาะ				
เกาะใกล้ฝั่ง	37.6	30.9	2	1.948
เกาะไกลฝั่ง	16.8	16.7		(.377)
ไม่พิจารณาถึง	45.6	52.4		
- ธรรมชาติของเกาะ				
สวย และเป็นส่วนตัว	39.2	41.1	4	16.567
มีลักษณะภูมิประเทศแปลกตา	9.6	18.2		(.002)**
มีความสมบูรณ์ของธรรมชาติ	40.8	23.3		
มีวิถีชีวิต วัฒนธรรมที่น่าสนใจ	8.0	14.9		
มีประวัติศาสตร์และโบราณคดี	0.8	1.8		

จากตาราง 18 ผลการวิเคราะห์พบว่าสัดส่วนของนักท่องเที่ยวชาวไทยและชาวต่างประเทศมีต่อลักษณะภูมิประเทศที่พึงประสงค์ ดังนี้

- **ลักษณะของชายหาด** นักท่องเที่ยวไทยและต่างประเทศชอบชายหาดหน้ากว้างมากที่สุด ร้อยละ 94.4 และ 80.0 ตามลำดับ ประเภทของชายหาดชอบหาดทรายมากที่สุด ร้อยละ 95.2 และ 81.8 ตามลำดับ วัสดุประกอบชายหาดชอบแบบที่เป็นเนื้อทรายอย่างเดียว ร้อยละ 78.4 และ 60.0 ลักษณะของทรายชอบทรายละเอียดมากที่สุด ร้อยละ 94.4 และ 72.7 ตาม สีของหาดทรายชอบมากที่สุดหาดทรายสีขาว ร้อยละ 96.0 และ 86.5 ตามลำดับ ความลาดชันที่นักท่องเที่ยวชาวไทยและชาวต่างประเทศชอบมากที่สุดคือ ชายฝั่งที่มีความลาดชันน้อย ร้อยละ 96.8 และ 79.3 ตามลำดับ

- **ลักษณะภูมิประเทศลักษณะต่างๆ** ที่พบตามแนวชายฝั่งทะเล นักท่องเที่ยวชาวต่างประเทศชอบลักษณะที่เป็นภูเขาสูงมีหน้าผามากที่สุด ร้อยละ 45.8 ส่วนนักท่องเที่ยวชาวไทยชอบชายฝั่งเรียบไม่มีภูเขาและชายฝั่งภูเขาสูงมีหน้าผา มากที่สุด ร้อยละ 33.6 เท่ากัน

- **ลักษณะอ่าว** อ่าวที่นักท่องเที่ยวชาวไทยชอบเป็นอ่าวระหว่างภูเขาสูงมากที่สุด ร้อยละ 42.4 ส่วนชาวต่างประเทศชอบอ่าวระหว่างสันทรายมากที่สุด ร้อยละ 41.9

- **ลักษณะหัวแหลม** หัวแหลมที่พบตามชายฝั่งทะเลที่นักท่องเที่ยวชาวไทยและชาวต่างประเทศชอบมากที่สุดเช่นเดียวกันคือ แหลมหินร้อยละ 53.7 และ 50.2 ตามลำดับ

- **ลักษณะของเกาะ** นักท่องเที่ยวชาวไทยชอบขนาดของเกาะที่เป็นหมู่เกาะมากที่สุดร้อยละ 52.0 ส่วนนักท่องเที่ยวชาวต่างประเทศชอบเกาะขนาดเล็กมากที่สุด ร้อยละ 45.1 ส่วนความใกล้เคียงของเกาะ นักท่องเที่ยวชาวไทยและชาวต่างประเทศต่างก็ไม่พิจารณาถึง คิดเป็นร้อยละ 45.6 และ 52.4 สำหรับธรรมชาติของเกาะที่นักท่องเที่ยวชาวไทยชอบเกาะที่ความสมบูรณ์ของธรรมชาติ ร้อยละ 40.8 ส่วนนักท่องเที่ยวชาวต่างประเทศชอบเกาะที่มีความสวยและเป็นส่วนตัวมากที่สุดร้อยละ 41.1

ในการทดสอบสมมติฐานพบว่า สัดส่วนของนักท่องเที่ยวชาวไทยกับชาวต่างประเทศพึงประสงค์ต่อลักษณะภูมิประเทศชายฝั่งทะเลในสัดส่วนที่แตกต่างกัน ลักษณะของชายหาด ประกอบด้วย ความกว้างของชายหาด ประเภทของชายหาด วัสดุประกอบชายหาด ลักษณะของเม็ดทราย สีของหาดทราย ความลาดชันของชายฝั่ง ลักษณะภูมิประเทศตามแนวชายฝั่งทะเล ขนาดของเกาะ และธรรมชาติของเกาะ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และลักษณะคลื่นของน้ำทะเลในสัดส่วนที่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งเป็นส่วนที่สอดคล้องกับสมมติฐานข้อ 1 ในส่วน of นักท่องเที่ยวที่มีเชื้อชาติต่างกัน มีลักษณะภูมิประเทศชายฝั่งทะเลที่พึงประสงค์แตกต่างกัน จะเห็นได้ว่านักท่องเที่ยวที่มีเชื้อชาติแตกต่างกันมีสัดส่วนที่พึงประสงค์แตกต่างกันมากที่สุดในตัวแปรที่ศึกษาทั้งหมด ทั้งนี้เนื่องจากชาวต่างประเทศที่เดินทางมาท่องเที่ยวประเทศไทย ซึ่งเป็นพื้นที่ที่มีภูมิประเทศชายฝั่งทะเลที่ไม่เคยพบหรือมีลักษณะที่แตกต่างกับประเทศของตนจึงมีความพึงประสงค์จะพบเห็นหรือสนใจต่อสิ่งต่างๆ มากกว่าคนไทย ซึ่งสอดคล้องกับผลการศึกษาค้นคว้าที่ชาวต่างประเทศเลือกศึกษาคุณค่าของแหล่งท่องเที่ยวทางวิชาการประกอบการท่องเที่ยวมากกว่าคนไทยถึงร้อยละ 80 แสดงให้เห็นว่าการท่องเที่ยวก่อให้เกิดการเรียนรู้อย่างหนึ่งของนักท่องเที่ยวชาวต่างประเทศ

อายุ ในการวิจัยครั้งนี้ได้จำแนกอายุของนักท่องเที่ยว ออกเป็น 4 กลุ่ม กลุ่มอายุ อายุ 13-21 ปี ซึ่งเป็นตัวแทนของวัยรุ่น จำนวน 122 คน กลุ่มอายุ 22-40ปี ซึ่งเป็นกลุ่มผู้ใหญ่จำนวน 185 คน กลุ่มอายุ 41-59ปี เป็นผู้ใหญ่อ่อนปลาย จำนวน 61คน และกลุ่ม อายุมากกว่า 60ปี จำนวน 32 คน ดังตาราง 19 - ตาราง 21

ตาราง 19 แสดงค่าร้อยละและผลการเปรียบเทียบลักษณะภูมิประเทศชายฝั่งทะเลที่พึงประสงค์ของ
นักท่องเที่ยวที่มีอายุต่างกัน

ลักษณะชายฝั่งทะเล	อายุนักท่องเที่ยว				df	χ^2 (sig.)
	13 - 21	22 - 40	41- 60	> 60		
	N= 122	N= 185	N= 61	N= 32		
1. ที่ตั้งของชายฝั่งทะเล						
ชายฝั่ง/หาด บนแผ่นดิน	25.4	32.4	47.5	50.0	3	12.621
ชายฝั่ง/หาด บนเกาะ	74.6	67.6	52.5	50.0		(.006)**
2. บริเวณแหล่งท่องเที่ยวชายฝั่งทะเลไทย						
ชายฝั่งทะเลภาคตะวันออก	25.4	29.7	36.1	50.0	9	15.139
ชายฝั่งกันอ่าวไทย	10.7	12.4	6.6	6.3		(.087)
ชายฝั่งทะเลภาคใต้ฝั่งอ่าวไทย	27.0	20.0	31.1	25.0		
ชายฝั่งทะเลอันดามัน	36.9	37.8	26.2	18.8		

จากตาราง 19 พบว่าสัดส่วนของนักท่องเที่ยวที่มีอายุต่างกันที่มีต่อที่ตั้งชายฝั่งทะเลและบริเวณแหล่งท่องเที่ยวที่พึงประสงค์ โดยที่นักท่องเที่ยวที่มีกลุ่มอายุ 13 -21ปี และ 22-40 ปี ชอบลักษณะที่ตั้งของชายฝั่งทะเลที่เป็นชายฝั่ง/หาด บนเกาะ มากที่สุด ร้อยละ 74.6 และ 67.6 ตามลำดับ นักท่องเที่ยวที่มีกลุ่มอายุ 41-60 ปี และ มากกว่า 60 ปี ชอบท่องเที่ยว ชายฝั่ง/หาด บนเกาะและชายฝั่ง/หาด บนแผ่นดินพอๆกัน คิดเป็นร้อยละ 52.5 และ 50.0 ตามลำดับ ซึ่งบริเวณชายฝั่งทะเลที่นักท่องเที่ยวกลุ่มอายุ 13 -21ปี และ 22-40 ปี ชอบมากที่สุดคือชายฝั่งทะเลภาคใต้ฝั่งทะเลอันดามัน ร้อยละ 36.9 และ 37.8 ตามลำดับ ส่วนนักท่องเที่ยวกลุ่มอายุ 41-60 ปี และ มากกว่า 60 ปี ชอบชายฝั่งทะเลภาคตะวันออกมากที่สุด ร้อยละ 36.1 และ 50.0 ตามลำดับ

จากการทดสอบสมมติฐานพบว่า สัดส่วนการเลือกที่ตั้งชายฝั่ง/หาด ของนักท่องเที่ยวในกลุ่มอายุต่างกัน จะพบว่ามี ความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และสัดส่วนการเลือกที่ตั้งบริเวณแหล่งท่องเที่ยวชายฝั่งทะเลของนักท่องเที่ยวที่ต่างกันแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ ผลจากการวิเคราะห์สรุปได้ว่าโครงสร้างทางอายุมีผลต่อการเลือกที่ตั้งและบริเวณแหล่งท่องเที่ยวชายฝั่งทะเลโดย นักท่องเที่ยวที่มีอายุน้อยซึ่งอยู่ในช่วงอายุ 13-40 ปี จะเลือกท่องเที่ยวชายฝั่ง/หาด บนเกาะ บริเวณทะเลอันดามันมากที่สุด ส่วนนักท่องเที่ยวที่มีอายุมากกว่า 41 ปีขึ้นไปเลือกท่องเที่ยวชายฝั่ง/หาดบนเกาะและบนแผ่นดิน พอๆกัน และเลือกแหล่งท่องเที่ยวชายฝั่งทะเลภาคตะวันออกซึ่งมีทั้งแหล่งท่องเที่ยวชายฝั่ง/หาดบนเกาะ และบนแผ่นดิน และยังเป็นบริเวณที่มีระยะทางใกล้และการคมนาคมสะดวกกว่าแหล่งท่องเที่ยวบริเวณอื่นๆ ด้วย ซึ่งรายละเอียดอื่นๆ ดังตาราง 19

ตาราง 20 แสดงผลการจัดอันดับที่เลือกลักษณะภูมิประเทศชายฝั่งทะเลของนักท่องเที่ยวที่มีกลุ่มอายุต่างกัน

อันดับ	ลักษณะภูมิประเทศ			
	อายุ 13 – 21 ปี	อายุ 22- 40 ปี	อายุ 41-60 ปี	อายุมากกว่า 60 ปี
1	ชายหาด และเกาะ	ชายหาด และเกาะ	ชายหาด	ชายหาด และเกาะ
2	สะพานหินธรรมชาติ	ภูเขาชายฝั่ง ถ้ำทะเล	ถ้ำทะเล หน้าผาชายฝั่ง ภูเขาชายฝั่ง	
3	ภูเขาชายฝั่ง อ่าว	อ่าว สะพานหินธรรมชาติ หัวแหลม และ หน้าผาชายฝั่ง ทะเล		ภูเขาชายฝั่ง
4	หน้าผาชายฝั่ง สันทรายชายฝั่ง	สันทรายชายฝั่ง		
5	ถ้ำทะเล			

จากตาราง 20 ผลการจัดอันดับของนักท่องเที่ยวที่มีอายุต่างกัน เลือกลักษณะภูมิประเทศชายหาด และเกาะ เป็นอันดับที่ 1 ยกเว้น นักท่องเที่ยวที่อายุ 41-60 ปี เลือกชายหาดอย่างเดียว ทั้งนี้การท่องเที่ยวเกาะเป็นสถานที่ที่ต้องการเวลาในท่องเที่ยวแต่นักท่องเที่ยวช่วงอายุ 41-60 ปี เป็นช่วงที่ต้องมีภาระเกี่ยวกับครอบครัวและการทำงานสูง และการที่อายุมากขึ้นต้องคำนึงถึงสุขภาพที่จะอำนวยความสะดวกการเดินทางท่องเที่ยว เมื่อเปรียบเทียบกับการท่องเที่ยวชายฝั่งบนแผ่นดินที่มีความสะดวกมากกว่าการไปเที่ยวเกาะ รายละเอียดการจัดอันดับอื่นๆ ดังตาราง 20

ตาราง 21 แสดงค่าร้อยละและผลการเปรียบเทียบลักษณะภูมิประเทศชายฝั่งทะเลที่พึงประสงค์ของ
นักท่องเที่ยวที่มีอายุต่างกัน

ลักษณะชายฝั่งทะเล	ช่วงอายุนักท่องเที่ยว				df	χ^2 (sig.)
	13 – 21 ปี N=122	22 – 40 ปี N=185	41- 60 ปี N=61	มากกว่า 60 ปี N=32		
รูปแบบของหาด						
- ความกว้างของชายหาด						
ชายหาดหน้ากว้าง	90.8	78.5	91.2	84.4	3	10.935
ชายหาดหน้าแคบ	9.2	21.5	8.8	15.6		(.012)*
- ประเภทของชายหาด						
หาดทราย	83.6	86.5	88.5	8.1	9	8.679
หาดกรวด	8.2	9.7	9.8	12.5		(.467)
หาดหิน	6.6	3.2	1.6	-		
หาดโคลน	1.6	.5	-	-		
- วัสดุประกอบชายหาด						
เนื้อทรายอย่างเดียว	63.1	69.2	63.9	59.4	9	5.375
ทรายปนเปลือกหอย	27.0	22.2	27.9	28.1		(.800)
ทรายปนกรวด	6.6	5.9	6.6	12.5		
กรวดและหิน	3.3	2.7	1.6	-		
- ลักษณะของเม็ดทราย						
ทรายหยาบ	18.9	21.1	18.0	28.1	3	1.535
ทรายละเอียด	81.1	78.9	82.0	71.9		(.674)
- สีของหาดทราย						
สีขาว	92.6	90.3	82.0	87.5	3	4.752
สีน้ำตาล	7.4	9.7	18.0	12.5		(.191)
- ความลาดชัน						
ความลาดชันน้อย - น้ำตื้น	92.6	78.4	90.2	81.3	3	14.103
ความลาดชันมาก - น้ำลึก	7.4	21.6	9.8	18.8		(.003)**
ลักษณะอ่าว						
อ่าวระหว่างภูเขาสูง	38.7	42.9	29.5	28.1	6	5.429
อ่าวระหว่างหัวแหลม	23.5	20.1	26.2	28.1		(.490)
อ่าวระหว่างสันทราย	32.8	37.0	44.3	43.8		
ลักษณะหัวแหลม						
แหลมหิน	39.5	54.4	63.9	53.1	6	18.237
แหลมสันทราย	32.8	29.7	13.1	21.9		(.006)**
แหลมโขดเขา	27.7	15.9	23.0	25.0		

ตาราง 21 (ต่อ)

ลักษณะชายฝั่งทะเล	ช่วงอายุนักท่องเที่ยว				df	χ^2 (sig.)
	13 – 21 ปี	22 – 40 ปี	41- 60 ปี	มากกว่า 60 ปี		
	N= 122	N= 185	N= 61	N= 32		
ลักษณะตามแนวชายฝั่งทะเล						
ภูเขาสูง มีหน้าผา	41.3	41.8	47.5	34.4	6	6.999
เนินเขาเตี้ยๆ	19.8	28.3	16.4	25.0		(.322)
ชายฝั่งเรียบไม่มีภูเขา	38.8	29.9	36.1	40.6		
ลักษณะของเกาะ						
- ขนาดของเกาะ						
เกาะขนาดใหญ่	27.0	21.6	24.6	37.5	6	23.403
เกาะขนาดเล็ก	26.2	40.0	52.5	46.9		(.001)**
หมู่เกาะ	46.7	38.4	23.0	15.6		
- ความใกล้-ไกล ของเกาะ						
เกาะใกล้ฝั่ง	27.9	33.5	31.1	53.1	6	10.437
เกาะไกลฝั่ง	22.1	14.6	18.0	6.3		(.107)
ไม่พิจารณาถึง	50.0	51.9	50.8	40.6		
- ธรรมชาติของเกาะ						
สวย และเป็นส่วนตัว	50.0	42.7	23.0	25	12	30.852
มีลักษณะภูมิประเทศแปลกตา	16.4	15.7	11.5	18.8		(.002)**
มีความสมบูรณ์ของธรรมชาติ	24.6	28.6	36.1	31.3		
มีวิถีชีวิต วัฒนธรรมที่น่าสนใจ	9.0	9.7	24.6	21.9		
มีประวัติศาสตร์และโบราณคดี	-	3.2	4.9	3.1		

จากตาราง 21 พบว่า ลักษณะภูมิประเทศชายฝั่งทะเลที่พึงประสงค์ของนักท่องเที่ยวบริเวณประเทศไทยที่มีช่วงอายุต่างกัน มีดังนี้

- **ลักษณะของชายหาด** นักท่องเที่ยวทุกกลุ่มอายุ ประกอบด้วย กลุ่มอายุ 13 –21 ปี, 22-40 ปี, 41-60 ปี และ มากกว่า 60 ปี ชอบชายหาดหน้ากว้างมากที่สุด ร้อยละ 90.8, 78.5, 91.2 และ 84.4 ตามลำดับ ประเภทของชายหาดที่นักท่องเที่ยวชอบหาดทรายมากที่สุด ร้อยละ 83.6, 86.5, 88.5 และ 87.5 ตามลำดับ วัสดุประกอบชายหาดนักท่องเที่ยวทุกกลุ่มอายุชอบแบบที่เป็นเนื้อทรายอย่างเดียว ร้อยละ 63.1, 69.2, 63.9 และ 59.4 ตามลำดับ ลักษณะของทราย นักท่องเที่ยวทุกกลุ่มอายุชอบทรายละเอียดมากที่สุด ร้อยละ 81.1, 78.9, 82.0 และ 71.9 ตามลำดับ สีของหาดทรายทุกกลุ่มอายุชอบมากที่สุดหาดทรายสีขาว ร้อยละ 92.6, 90.3, 82.0 และ 87.5 ตามลำดับ ความลาดชันทุกกลุ่มอายุชอบมากที่สุดคือ ชายฝั่งที่มีความลาดชันน้อย ร้อยละ 92.6, 78.4, 90.2 และ 81.3

- **ลักษณะภูมิประเทศลักษณะต่างๆ** ที่พบตามแนวชายฝั่งทะเล นักท่องเที่ยวในกลุ่มอายุ 13-21 ปี, อายุ 22-40 ปี, และกลุ่มอายุ 41-60 ปี ชอบลักษณะที่เป็นภูเขาสูงมีหน้าผามากที่สุด ร้อยละ 41.3 41.8 และ 47.5 ตามลำดับ ส่วนนักท่องเที่ยวกลุ่มอายุมากกว่า 60 ปี ชอบชายฝั่งเรียบไม่มีภูเขามากที่สุดร้อยละ 40.6

- **ลักษณะอ่าว** นักท่องเที่ยวกลุ่มอายุ 13-21 ปี, อายุ 22-40 ปี ชอบอ่าวระหว่างภูเขาสูงมากที่สุด ร้อยละ 38.7 และ 42.9 ส่วนกลุ่มอายุ 41-60 ปี และมากกว่า 60 ปี ชอบอ่าวระหว่างสันทรายมากที่สุด ร้อยละ 44.3 และ 43.8 ตามลำดับ

- **ลักษณะหัวแหลม** ที่นักท่องเที่ยวทุกกลุ่มอายุชอบมากที่สุดคือ แหลมหินร้อยละ 39.5, 54.4, 63.9 และ 53.1 ตามลำดับ

- **ลักษณะของเกาะ** นักท่องเที่ยวกลุ่มอายุ 13-21 ปี ชอบเกาะที่เป็นหมู่เกาะมากที่สุดร้อยละ 46.7 ส่วนนักท่องเที่ยวกลุ่มอายุ 22-40 ปี, 41-60 ปี และ มากกว่า 60 ปี ชอบเกาะขนาดเล็กมากที่สุดร้อยละ 40.0, 52.5 และ 46.9 ตามลำดับ ส่วนความใกล้ - ไกล ของเกาะ นักท่องเที่ยวกลุ่มอายุ 13-21 ปี, 22-40 ปี, 41-60 ปี ไม่พิจารณาถึงคิดเป็นร้อยละ 50.0 51.1 และ 50.8 ตามลำดับ มีเพียงนักท่องเที่ยวกลุ่มอายุมากกว่า 60 ปี ขึ้นไปชอบท่องเที่ยวเกาะใกล้ฝั่งมากที่สุด ร้อยละ 53.1 สำหรับธรรมชาติของเกาะนักท่องเที่ยวกลุ่มอายุ 13-21 ปี, 22-40 ปี ชอบเกาะที่มีความสวยและเป็นส่วนตัวมากที่สุดร้อยละ 50.0 และ 42.7 ส่วนนักท่องเที่ยวกลุ่มอายุ 41-60 ปี และ มากกว่า 60 ปี ชอบเกาะที่มีความสมบูรณ์ของธรรมชาติมากที่สุดร้อยละ 36.1 และ 31.3 ตามลำดับ

ในการทดสอบสมมติฐานพบว่า สัดส่วนของนักท่องเที่ยวทุกกลุ่มอายุมีความพึงประสงค์ต่อลักษณะภูมิประเทศชายฝั่งทะเลที่แตกต่างกัน ได้แก่ ความลาดชันของชายฝั่ง ลักษณะของหัวแหลม ขนาดของเกาะ และธรรมชาติของเกาะ อย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .01 และความกว้างของชายหาดอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05 ผลจากการวิเคราะห์ทางสถิติจะเห็นว่า ลักษณะชายหาดที่พึงประสงค์ต่างกัน เนื่องจากนักท่องเที่ยวอายุ 22-40 ปี เลือกหาดหน้าแคบและความลาดชันมากกว่านักท่องเที่ยวช่วงอายุอื่น ๆ ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากความพึงประสงค์ต่อภูมิประเทศและรูปแบบกิจกรรมที่แตกต่างกัน ซึ่งน่าจะเป็นวัยที่ชอบท่องเที่ยวและทำกิจกรรมที่ท้าทายความสามารถโดยเฉพาะกีฬาทางน้ำ การดำน้ำ การล่องเรือ เป็นต้น และชายหาดที่มีความลาดชันสูงส่วนมากจะพบบริเวณเดียวกับชายหาดหน้าแคบ สำหรับลักษณะของเกาะ พบว่าโครงสร้างทางอายุมีผลต่อความพึงประสงค์แตกต่างกันโดยที่กลุ่มอายุ 13-21 ปี เลือกท่องเที่ยวหมู่เกาะสูงมาก ซึ่งเป็นวัยรุ่นที่มีความอยากรู้อยากเห็นการท่องเที่ยวหมู่เกาะจะพบเจอภูมิประเทศที่หลากหลาย และสิ่งต่างที่ท้าทายมากกว่าไปเกาะเดี่ยวหรือเกาะขนาดเล็กๆ ขณะที่กลุ่มที่มีอายุ 22-40 ปี และ 60 ปีขึ้นไปเลือกท่องเที่ยวเกาะขนาดเล็กทั้งหมด ซึ่งเป็นลักษณะเกาะที่มีบรรยากาศค่อนข้างเป็นส่วนตัว นักท่องเที่ยวที่มีอายุ 13-21 ปี, 41-60 ปี เลือกธรรมชาติของเกาะที่

พึงประสงค์จากความสวยและเป็นส่วนตัว แต่กลุ่มอายุตั้งแต่ 41-60 ปี และ 60 ปีขึ้นไปพึงประสงค์ที่จะท่องเที่ยวเกาะที่มีความสมบูรณ์ของธรรมชาติ จะเห็นว่านักท่องเที่ยวที่มีอายุมากขึ้นจะยิ่งให้ความสำคัญกับความเป็นธรรมชาติมากยิ่งขึ้น

ระดับการศึกษา ในการศึกษาครั้งนี้ได้แบ่งระดับการศึกษาของนักท่องเที่ยว ออกเป็น 3 ระดับ คือ ระดับต่ำกว่าปริญญาตรี จำนวน 117 คน ระดับปริญญาตรี จำนวน 182 คน และสูงกว่าระดับปริญญาตรี จำนวน 55 คน ดังตาราง 22 - ตาราง 24

ตาราง 22 แสดงค่าร้อยละและผลการเปรียบเทียบลักษณะภูมิประเทศชายฝั่งทะเลที่พึงประสงค์ของนักท่องเที่ยวที่มีระดับการศึกษาต่างกัน

ลักษณะชายฝั่งทะเล	ระดับการศึกษา			df	χ^2 (sig.)
	น้อยกว่า ป. ตรี N = 117	ป. ตรี N = 182	มากกว่า ป. ตรี N = 55		
1. ที่ตั้งของชายฝั่งทะเล					
ชายฝั่ง/หาด บนแผ่นดิน	32.5	31.3	45.5	2	3.924
ชายฝั่ง/หาด บนเกาะ	67.5	68.7	54.5		(.141)
2. บริเวณแหล่งท่องเที่ยวชายฝั่งทะเลไทย					
ชายฝั่งทะเลภาคตะวันออก	29.1	31.9	25.5	6	4390
ชายฝั่งกันอ่าวไทย	12.0	11.5	7.3		(.624)
ชายฝั่งทะเลภาคใต้ฝั่งอ่าวไทย	27.4	23.6	21.8		
ชายฝั่งทะเลอันดามัน	31.6	33.0	45.5		

จากตาราง 22 พบว่าลักษณะภูมิประเทศที่พึงประสงค์ของนักท่องเที่ยวที่มีระดับการศึกษาต่างกัน มีลักษณะดังนี้

นักท่องเที่ยวทุกระดับการศึกษาคือ ระดับต่ำกว่าปริญญาตรี ระดับปริญญาตรี และสูงกว่าระดับปริญญาตรี ชอบลักษณะที่ตั้งของชายฝั่งทะเลที่เป็น ชายฝั่ง/หาด บนเกาะ มากที่สุดร้อยละ 67.5, 68.7 และ 54.5 ตามลำดับ สำหรับบริเวณชายฝั่งทะเลที่นักท่องเที่ยวชอบมากที่สุดคือ ชายฝั่งทะเลภาคใต้ฝั่งทะเลอันดามัน ร้อยละ 31.6, 33.0 และ 45.5 ตามลำดับ จะเห็นว่านักท่องเที่ยวที่มีระดับการศึกษาต่างกันชอบที่ตั้งชายฝั่ง/หาด บนเกาะ บริเวณทะเลอันดามันมากที่สุดเช่นเดียวกัน ในการ

ทดสอบสมมติฐาน พบว่าสัดส่วนของนักท่องเที่ยวที่มีระดับการศึกษาต่างกันมีความพึงประสงค์ต่อที่ตั้งชายฝั่งทะเลและบริเวณแหล่งท่องเที่ยวชายฝั่งทะเลแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

ตาราง 23 แสดงผลการจัดอันดับที่เลือกลักษณะภูมิประเทศชายฝั่งทะเลของนักท่องเที่ยวที่มีระดับการศึกษาต่างกัน

อันดับที่	การจัดอันดับลักษณะภูมิประเทศ		
	ระดับการศึกษา		
	ต่ำกว่าปริญญาตรี	ปริญญาตรี	สูงกว่าปริญญาตรี
1	ชายหาด และอ่าว	ชายหาด และเกาะ	ชายหาด
2	เกาะ ภูเขาชายฝั่ง	ภูเขาชายฝั่ง	เกาะ และอ่าว
3	หัวแหลม ภูเขาชายฝั่ง ถ้ำทะเล หน้าผาชายฝั่ง สันทราย	อ่าว สะพานหินธรรมชาติ หัวแหลม	ถ้ำทะเล หน้าผาชายฝั่ง
4	สะพานหินธรรมชาติ	สันทราย หน้าผาชายฝั่ง	สันทราย ภูเขาชายฝั่ง
5		ถ้ำทะเล	หัวแหลม
6			สะพานหินธรรมชาติ

จากตาราง 23 จะเห็นว่านักท่องเที่ยวที่มีระดับการศึกษาต่างกัน ชอบลักษณะภูมิประเทศชายหาดเป็นอันดับ 1 เช่นเดียวกัน และนักท่องเที่ยวที่มีการศึกษาระดับต่ำกว่าปริญญาตรีชอบภูมิประเทศอ่าว ส่วนนักท่องเที่ยวที่มีการศึกษาระดับปริญญาตรีชอบภูมิประเทศเกาะ เป็นอันดับ 1 เช่นเดียวกับชายหาด จากข้อมูลดังกล่าวแสดงว่าระดับการศึกษาต่างกันพึงประสงค์ต่อภูมิประเทศชายหาดเช่นเดียวกัน แต่มีการเลือกภูมิประเทศประกอบชายหาดต่างกัน ส่วนรายละเอียดอื่นๆดังตาราง 23

ตาราง 24 แสดงค่าร้อยละและผลการเปรียบเทียบลักษณะภูมิประเทศชายฝั่งทะเลที่พึงประสงค์ของนักท่องเที่ยวที่มีระดับการศึกษาต่างกัน

ลักษณะชายฝั่งทะเล	ระดับการศึกษา			df	χ^2 (sig.)
	น้อยกว่า ป.ตรี	ป.ตรี	มากกว่า ป.ตรี		
	N = 117	N = 182	N = 55		
รูปแบบของหาด					
- ความกว้างของชายหาด					
ชายหาดหน้ากว้าง	88.1	85.1	79.6	2	2.041
ชายหาดหน้าแคบ	11.9	14.9	20.4		(.360)
- ประเภทของชายหาด					
หาดทราย	83.8	87.9	80.0	6	14.315
หาดกรวด	12.8	5.5	18.2		(0.026)*
หาดหิน	2.6	6.0	-		
หาดโคลน	.3	.3	.3		
- วัสดุประกอบชายหาด					
เนื้อทรายอย่างเดียว	62.4	68.7	56.4	6	8.565
ทรายปนเปลือกหอย	29.1	24.7	29.1		(.200)
ทรายปนกรวด	7.7	3.8	12.7		
กรวดและหิน	.9	2.7	1.8		
- ลักษณะของเม็ดทราย					
ทรายละเอียด	74.4	86.8	76.4	2	8.140
ทรายหยาบ	25.6	13.2	23.6		(.017)**
- สีของหาดทราย					
สีขาว	88.0	92.9	80.0	2	7.563
สีน้ำตาล	12.0	7.1	20.0		(.023)*
- ความลาดชัน					
ความลาดชันน้อย - น้ำตื้น	83.8	89.6	83.6	2	9.619
ความลาดชันมาก - น้ำลึก	16.2	10.4	16.4		(.270)

ตาราง 24 (ต่อ)

ลักษณะชายฝั่งทะเล	ระดับการศึกษา			df	χ^2 (sig.)
	น้อยกว่า ป.ตรี	ป.ตรี	มากกว่า ป.ตรี		
	N = 117	N = 182	N = 55		
ลักษณะ อ่าว					
อ่าวระหว่างภูเขาสูง	37.2	39.0	38.2	4	13.888
อ่าวระหว่างหัวแหลม	27.4	17.0	38.2		(.008)**
อ่าวระหว่างสันทราย	35.4	44.0	23.6		
ลักษณะหัวแหลม					
แหลมหิน	52.2	52.5	49.1	4	1.102
แหลมสันทราย	23.9	27.6	27.3		(.894)
แหลมโขดเขา	23.9	19.9	23.6		
ลักษณะตามแนวชายฝั่งทะเล					
ภูเขาสูง มีหน้าผา	41.9	40.3	34.5	4	3.687
เนินเขาเตี้ยๆ	19.7	25.4	32.7		(.450)
ชายฝั่งเรียบไม่มีภูเขา	38.5	34.3	32.7		
ลักษณะของเกาะ					
- ขนาดของเกาะ					
เกาะขนาดใหญ่	28.2	24.2	21.8	4	5.727
เกาะขนาดเล็ก	34.2	33.5	49.1		(.220)
หมู่เกาะ	37.6	42.3	29.1		
- ความใกล้-ไกล ของเกาะ					
เกาะใกล้ฝั่ง	57.3	45.1	45.5	4	6.596
เกาะไกลฝั่ง	30.8	36.8	30.9		(.159)
ไม่พิจารณาถึง	12.0	18.1	23.6		
- ธรรมชาติของเกาะ					
สวย และเป็นส่วนตัว	38.5	43.4	38.2	8	7.674
มีลักษณะภูมิประเทศแปลกตา	12.8	15.9	14.5		(.466)
มีความสมบูรณ์ของธรรมชาติ	26.5	29.7	29.1		
มีวิถีชีวิต วัฒนธรรมที่น่าสนใจ	18.8	8.8	16.4		
มีประวัติศาสตร์และโบราณคดี	3.4	2.2	2.5		

จากตาราง 24 ผลวิเคราะห์ข้อมูลลักษณะภูมิประเทศที่พึงประสงค์ของนักท่องเที่ยวที่มีระดับการศึกษาต่างกัน ประกอบด้วย การศึกษาระดับต่ำกว่าปริญญาตรี ระดับปริญญาตรี และสูงกว่าระดับปริญญาตรี มีลักษณะดังนี้

- **ลักษณะของชายหาด** นักท่องเที่ยวทุกระดับการศึกษาชอบชายหาดมีลักษณะชายหาดหน้ากว้างมากที่สุดร้อยละ 88.1, 85.1 และ 79.6 ตามลำดับ ประเภทของชายหาดชอบหาด

ทรายมากที่สุด ร้อยละ 83.8, 87.9 และ 80.0 ตามลำดับ วัสดุประกอบชายหาดชอบแบบที่เป็นเนื้อทรายอย่างเดียวย้อยละ 62.4, 68.7, และ 56.4 ตามลำดับ ลักษณะของทรายชอบทรายละเอียดมากที่สุด ร้อยละ 74.4, 86.8 และ 76.4 ตามลำดับ สีของหาดทรายชอบมากที่สุดหาดทรายสีขาว ร้อยละ 88.0, 92.9 และ 80.0 ตามลำดับ ความลาดชันที่นักท่องเที่ยวชอบมากที่สุดคือ ชายฝั่งที่มีความลาดชันน้อย ร้อยละ 83.8, 89.6 และ 83.6 ตามลำดับ

- **ลักษณะภูมิประเทศลักษณะต่างๆ** ที่พบตามแนวชายฝั่งทะเล นักท่องเที่ยวทุกระดับการศึกษา ชอบลักษณะที่เป็นภูเขาสูงมีหน้าผามากที่สุด ร้อยละ 41.1, 40.3 และ 34.5 ตามลำดับ

- **ลักษณะอ่าว** ที่นักท่องเที่ยวระดับต่ำกว่าปริญญาตรีชอบเป็นอ่าวระหว่างภูเขาสูงมากที่สุด ร้อยละ 37.2 ส่วนระดับปริญญาตรีชอบอ่าวระหว่างภูเขาสูงและอ่าวระหว่างหัวแหลมมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 38.2 เท่ากัน นักท่องเที่ยวที่มีระดับการศึกษาสูงกว่าระดับปริญญาตรีชอบอ่าวระหว่างสันทรายมากที่สุด ร้อยละ 44.0

- **ลักษณะหัวแหลม** ที่นักท่องเที่ยวชอบมากที่สุดคือ แหลมหิน ร้อยละ 52.2, 52.5 และ 49.1 ตามลำดับ

- **ลักษณะของเกาะ** นักท่องเที่ยวทุกระดับการศึกษาต่ำกว่าปริญญาตรีและระดับปริญญาตรี จะชอบเกาะที่เป็นหมู่เกาะมากที่สุดร้อยละ 37.6 และ 42.3 ตามลำดับ ส่วนนักท่องเที่ยวที่มีการศึกษาสูงกว่าระดับปริญญาตรี ชอบเกาะขนาดเล็กมากที่สุด ร้อยละ 49.1 ส่วนความใกล้-ไกลของเกาะ นักท่องเที่ยวทุกระดับการศึกษาไม่พิจารณาถึง คิดเป็นร้อยละ 57.3 45.1 และ 45.5 ตามลำดับ สำหรับธรรมชาติของเกาะนักท่องเที่ยวทุกระดับการศึกษาชอบมากที่สุดคือ เกาะที่มีความสวยและเป็นส่วนตัวมากที่สุดร้อยละ 38.5, 43.4 และ 38.2 ตามลำดับ

การทดสอบสมมติฐานพบว่า สัดส่วนของนักท่องเที่ยวระดับการศึกษามีลักษณะภูมิประเทศที่พึงประสงค์แตกต่างกัน ได้แก่ ลักษณะของชายหาด ประกอบด้วย ประเภทของชายหาด ขนาดเม็ดทราย และสีของหาดทราย อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และลักษณะของอ่าวแตกต่างกันในระดับอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ซึ่งผลการวิเคราะห์ข้อมูล ทั้งนี้เนื่องจากการเลือกประเภทของชายหาดที่พึงประสงค์ นักท่องเที่ยวที่มีการศึกษาสูงกว่าปริญญาตรีชอบหาดทรายมากที่สุดแล้วยังให้ความสนใจต่อหาดกรวดที่มากกว่าระดับการศึกษาอื่นๆ ลักษณะของเม็ดทรายและสีของหาดทรายนักท่องเที่ยวทุกระดับการศึกษาให้ความสนใจกับทรายละเอียดและหาดทรายสีขาวมากที่สุด เช่นเดียวกัน แต่สัดส่วนของนักท่องเที่ยวที่มีการศึกษาระดับปริญญาตรีต้องการพบลักษณะหาดทรายละเอียดและหาดสีขาว สูงกว่านักท่องเที่ยวที่มีระดับการศึกษาอื่นๆ แสดงว่านักท่องเที่ยวระดับปริญญาตรีให้ความสำคัญต่อความสวยของหาดเป็นพิเศษ ส่วนลักษณะอ่าวนักท่องเที่ยวชอบต่างกัน โดยที่นักท่องเที่ยวที่มีการศึกษาต่ำกว่าปริญญาตรีและระดับปริญญาตรีชอบอ่าวระหว่างภูเขาสูงและ

อ่าวระหว่างสันทรายมากที่สุด แต่นักท่องเที่ยวที่มีการศึกษาสูงกว่าระดับปริญญาตรีชอบอ่าวระหว่างภูเขาสูงและอ่าวระหว่างหัวแหลมมากที่สุด

- ระดับรายได้ต่อเดือน ในการศึกษาลักษณะภูมิประเทศที่พึงประสงค์ของนักท่องเที่ยว ได้แบ่งระดับรายได้ต่อเดือนของนักท่องเที่ยว ออกเป็น 6 ระดับ คือ น้อยกว่า 10,000 บาท, 10,000 - 19,999 บาท, 20,000 - 39,999 บาท , 40,000 - 59,999 บาท , 60,000 - 79,999 บาท, มากกว่า 80,000 บาท ดังตาราง 25 - ตาราง 27

ตาราง 25 แสดงค่าร้อยละและผลการเปรียบเทียบลักษณะภูมิประเทศชายฝั่งทะเลที่พึงประสงค์ของนักท่องเที่ยวที่มีระดับรายได้ต่อเดือนต่างกัน

ลักษณะชายฝั่งทะเล	ระดับรายได้ของนักท่องเที่ยว/บาท						df	χ^2 (sig.)
	น้อยกว่า 10,000	10,000 - 19,999	20,000 - 39,999	40,000 - 59,999	60,000 - 79,999	มากกว่า 80,000		
	N = 91	N = 34	N = 54	N = 38	N = 10	N = 58		
1. ที่ตั้งของชายฝั่งทะเล								
ชายฝั่ง/หาด บนแผ่นดิน	32.4	41.1	25.9	18.4	50	56.9	5	19.501
ชายฝั่ง/หาด บนเกาะ	62.6	55.9	74.1	81.6	50	43.1		(.002)**
2. บริเวณแหล่งท่องเที่ยวชาย								
ชายฝั่งทะเลภาคตะวันออก	25.3	32.4	24.1	23.7	60.0	29.3	15	26.374
ชายฝั่งกันอ่าวไทย	9.9	2.9	24.1	7.9	-	3.4		(.034)*
ชายฝั่งทะเลภาคใต้ฝั่งอ่าวไทย	22.0	32.4	25.9	28.9	20.0	29.3		
ชายฝั่งทะเลอันดามัน	42.9	32.4	25.9	39.9	20.0	37.9		

จากตาราง 25 พบว่านักท่องเที่ยวที่มีระดับรายได้ต่อเดือนน้อยกว่า 10,000 บาท, 10,000 - 19,999 บาท, 20,000 - 39,999 บาท , 40,000 - 59,999 บาท ชอบลักษณะที่ตั้งของชายฝั่งทะเลที่เป็น ชายฝั่ง/หาด บนเกาะ มากร้อยละ 62.2, 55.9, 74.1, และ 81.6 ตามลำดับ นักท่องเที่ยวที่มีระดับรายได้ต่อเดือน 60,000 - 79,999 บาท ชอบชายฝั่ง/หาดบนแผ่นดิน และบนเกาะ เท่าๆกัน ร้อยละ 50 และรายได้ต่อเดือนมากกว่า 80,000 บาท ชอบชายฝั่ง/หาดบนแผ่นดินมากที่สุด ร้อยละ 56.9 บริเวณชายฝั่งทะเลที่นักท่องเที่ยวมีรายได้ต่อเดือนน้อยกว่า 10,000 บาท , 40,000 - 59,999 บาท, > 80,000 บาท ชอบมากที่สุดคือชายฝั่งทะเลภาคใต้ฝั่งทะเลอันดามัน ร้อยละ 42.9 39.9 และ 37.9 ตามลำดับ นักท่องเที่ยวที่มีรายได้ต่อเดือน 10,000 - 19,999 บาท ชอบชายฝั่งทะเล

ภาคใต้ฝั่งทะเลอันดามัน ภาคใต้ฝั่งอ่าวไทย และชายฝั่งภาคตะวันออก ร้อยละ 32.4 เท่ากัน นักท่องเที่ยวที่มีระดับรายได้ต่อเดือน 20,000 -39,999 บาท ชอบชายฝั่งทะเลภาคใต้ฝั่งทะเลอันดามัน ฝั่งอ่าวไทย ร้อยละ 25.9 เท่ากัน นักท่องเที่ยวที่มีระดับรายได้ต่อเดือน 60,000 -79,999 บาท ชอบชายฝั่งภาคตะวันออกมากที่สุดร้อยละ 60.0 ซึ่งในการทดสอบสมมติฐานพบว่า สัดส่วนของนักท่องเที่ยวที่มีระดับรายได้ต่อเดือนต่างกันมีความพึงประสงค์ต่อลักษณะที่ตั้งชายฝั่งทะเลนั้น แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และการเลือกบริเวณแหล่งท่องเที่ยวชายฝั่งทะเล แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05

ตาราง 26 แสดงผลการจัดอันดับที่เลือกลักษณะภูมิประเทศชายฝั่งทะเลของนักท่องเที่ยวของนักท่องเที่ยวที่มีระดับรายได้ต่อเดือนแตกต่างกัน

อันดับ	ระดับรายได้ของนักท่องเที่ยว/บาท					
	น้อยกว่า 10,000	10,000 -19,999	20,000 -39,999	40,000 -59,999	60,000 -79,999	มากกว่า 80,000
1	ชายหาด เกาะ	ชายหาด เกาะ	ชายหาด เกาะ	ชายหาด เกาะ	ชายหาด	ชายหาด เกาะ
2	สันทราย	ภูเขาชายฝั่ง อ่าว	ภูเขาชายฝั่ง อ่าว	อ่าว ถ้ำทะเล	เกาะ	ภูเขาชายฝั่ง
3	อ่าว, ภูเขาชายฝั่ง สะพานหินธรรมชาติ หัวแหลม	สันทราย	หน้าผาชายฝั่ง	สะพานหินธรรมชาติ หัวแหลม ถ้ำทะเล		หัวแหลม หน้าผาชายฝั่งอ่าว
4	หน้าผาชายฝั่ง	ถ้ำทะเล	สันทราย	สันทราย		สะพานหินธรรมชาติ
5	ถ้ำทะเล	สะพานหินธรรมชาติ		สะพานหินธรรมชาติ		
6		หัวแหลม		หัวแหลม		

จากตาราง 26 พบว่า นักท่องเที่ยวทุกระดับรายได้ต่อเดือนจัดอันดับลักษณะภูมิประเทศชายฝั่งทะเลที่พึงประสงค์ของอันดับที่ 1 คือ ภูมิประเทศชายหาด และเกาะ ยกเว้นนักท่องเที่ยวทุกระดับรายได้ต่อเดือนที่ 60,000 - 79,999 บาท ชอบชายหาดอย่างเดียว ซึ่งรายละเอียดอื่นๆ ดังตาราง 26

ตาราง 27 แสดงค่าร้อยละและผลการเปรียบเทียบลักษณะภูมิประเทศชายฝั่งทะเลที่พึงประสงค์ของ
นักท่องเที่ยวที่มีระดับรายได้ต่อเดือนต่างกัน

ลักษณะชายฝั่งทะเล	ระดับรายได้ของนักท่องเที่ยว						df	χ^2 (sig.)
	น้อยกว่า 10,000	10,000 - 19,999	20,000 - 39,999	40,000 - 59,999	60,000 - 79,999	มากกว่า 80,000		
	N = 91	N = 34	N = 54	N = 38	N = 10	N = 58		
รูปแบบของหาด								
- ความกว้างของชายหาด								
ชายหาดหน้ากว้าง	93.3	91.2	86.3	72.2	60.0	70.9	5	21.306
ชายหาดหน้าแคบ	6.7	8.8	13.7	27.8	40.0	29.1		(.001)**
- ประเภทของชายหาด								
หาดทราย	84.6	91.2	85.2	78.9	70.0	86.2	15	21.930
หาดกรวด	8.8	5.9	11.1	15.8	20.0	6.9		(.110)
หาดหิน	6.6	2.9	1.9	5.3	-	6.9		
หาดโคลน	-	-	1.9	-	10.0	-		
- วัสดุประกอบชายหาด								
เนื้อทรายอย่างเดียว	70.3	61.8	81.5	47.4	90.0	67.2	15	25.069
ทรายปนเปลือกหอย	23.1	26.5	13.0	36.8	-	24.1		(.049)*
ทรายปนกรวด	3.3	11.8	5.6	15.8	10.00	5.2		
กรวดและหิน	3.3	-	-	-	-	3.4		
- ลักษณะของเม็ดทราย								
ทรายละเอียด	90.1	85.3	79.6	73.7	90.0	74.1	5	9.193
ทรายหยาบ	9.9	14.7	20.4	26.3	10.0	25.9		(.102)
- สีของหาดทราย								
สีขาว	93.4	88.2	90.7	89.5	90.0	81.0	5	5.823
สีน้ำตาล	6.6	11.8	9.3	10.5	10.0	19.0		(.324)
- ความลาดชัน								
ความลาดชันน้อย - น้ำตื้น	92.3	94.1	88.9	78.9	80.0	77.6	5	10.853
ความลาดชันมาก - น้ำลึก	7.7	5.9	11.1	21.1	20.0	22.4		(.054)
ลักษณะ อ่าว								
อ่าวระหว่างภูเขาสูง	41.8	32.4	44.0	31.6	20.0	27.6	10	14.589
อ่าวระหว่างหัวแหลม	27.5	17.6	20.0	28.9	10.0	19.0		(.148)
อ่าวระหว่างสันทราย	30.8	50.0	36.0	39.5	70.0	53.4		

ตาราง 27 (ต่อ)

ลักษณะชายฝั่งทะเล	ระดับรายได้ของนักท่องเที่ยว						df	χ^2 (sig.)
	น้อยกว่า 10,000	10,000 - 19,999	20,000 - 39,999	40,000 - 59,999	60,000 - 79,999	มากกว่า 80,000		
	N = 91	N = 34	N = 54	N = 38	N = 10	N = 58		
ลักษณะหัวแหลม								
แหลมหิน	52.7	52.9	44.0	57.9	80.0	53.4	10	23.988
แหลมสันทราย	22.5	38.2	44.0	10.5	10.0	19.0		(.088)
แหลมโขดเขา	19.8	8.8	12.0	31.6	10.0	27.6		
ลักษณะตามแนวชายฝั่งทะเล								
ภูเขาสูง มีหน้าผา	42.9	32.4	28.3	52.6	30.0	42.1	10	20.808
เนินเขาเตี้ยๆ	28.6	29.4	22.6	18.4	-	35.1		(.022)*
ชายฝั่งเรียบไม่มีภูเขา ไม่พิจารณา	28.6	38.2	49.1	28.9	70.0	22.8		
ลักษณะของเกาะ								
- ขนาดของเกาะ								
เกาะขนาดเล็ก	52.7	38.2	27.8	42.1	20.0	20.7	10	40.970
หมู่เกาะ	29.7	26.5	37.0	26.3	10.0	17.2		(.000)**
เกาะขนาดใหญ่	17.6	35.3	35.2	31.6	70.0	62.1		
- ความใกล้-ไกล ของเกาะ								
เกาะใกล้ฝั่ง	46.2	58.8	51.9	60.5	30.0	48.3	10	14.328
เกาะไกลฝั่ง	35.2	35.3	35.2	18.4	70.0	36.2		(.159)
ไม่พิจารณาถึง	18.7	5.9	13.0	21.1	-	15.5		
- ธรรมชาติของเกาะ								
สวย และเป็นส่วนตัว	42.9	55.9	38.9	36.8	20.0	41.4	20	26.772
มีลักษณะภูมิประเทศแปลกตา	15.4	11.8	22.2	23.7	40.0	8.6		(.142)
มีความสมบูรณ์ของธรรมชาติ	28.6	23.5	35.2	26.3	20.0	24.1		
มีวิถีชีวิต วัฒนธรรมที่น่าสนใจ	11.0	5.9	3.7	10.5	-	24.1		
มีประวัติศาสตร์และโบราณคดี	2.2	2.9	-	2.6	3.5	1.7		

จากตาราง 27 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลลักษณะภูมิประเทศที่พึงประสงค์ ของนักท่องเที่ยวที่มีระดับรายได้ต่อเดือนต่างกัน คือ

- **ลักษณะของชายหาด** นักท่องเที่ยวที่มีระดับรายได้ต่อเดือน น้อยกว่า 10,000 บาท, 10,000 -19,999 บาท, 20,000 -39,999 บาท , 40,000 -59,999 บาท , 60,000 -79,999 บาท , มากกว่า 80,000 บาท ชอบชายหาดหน้ากว้างมากที่สุด ร้อยละ 93.3, 91.2, 86.3 72.2, 60.0 และ 70.9 ตามลำดับ ประเภทของชายหาดชอบหาดทรายมากที่สุด ร้อยละ 84.6 91.2 85.2, 78.9 70.0

และ 86.2 ตามลำดับ วัสดุประกอบชายหาดชอบแบบที่เป็นเนื้อทรายอย่างเดียวร้อยละ 84.6, 91.2, 85.2, 78.9, 70.0 และ 86.2 ตามลำดับ ลักษณะของทรายชอบทรายละเอียดมากที่สุดร้อยละ 90.1, 85.3, 79.6, 73.7, 90.0, และ 74.1 ตามลำดับ สีของหาดทรายนักท่องเที่ยวชอบมากที่สุดคือหาดทรายสีขาว ร้อยละ 93.4, 88.2, 90.7, 89.5, 90.0 และ 81.0 ตามลำดับ ความลาดชันที่นักท่องเที่ยวชอบมากที่สุดคือ ชายฝั่งที่มีความลาดชันน้อย ร้อยละ 92.3, 94.1, 88.9, 78.9, 80.0 และ 77.6 ตามลำดับ

- **ลักษณะภูมิประเทศลักษณะต่างๆ** ที่พบตามแนวชายฝั่งทะเล นักท่องเที่ยว นักท่องเที่ยวที่มีระดับรายได้ต่อเดือน 10,000 -19,999 บาท, 20,000 -39,999 บาท และ 60,000 - 79,999 บาท ชอบลักษณะภูมิประเทศที่เป็นชายฝั่งเรียบไม่มีภูเขามากที่สุด ร้อยละ 38.2 49.1 และ 70.0 ตามลำดับ นักท่องเที่ยวที่มีระดับรายได้ต่อเดือน < 10,000 บาท 40,000 -59,999 บาท และ มากกว่า 80,000 บาท ชอบชายฝั่งภูเขาสูงมีหน้าผามากที่สุด ร้อยละ 42.9 52.6 และ 42.1 ตามลำดับ

- **ลักษณะอ่าว** อ่าวที่นักท่องเที่ยวที่มีระดับรายได้ต่อเดือน น้อยกว่า 10,000 และ 20,000 -39,999 บาท ชอบมากที่สุดเป็นอ่าวระหว่างภูเขาสูงมากที่สุด ร้อยละ 41.8 และ 44.0 ส่วน นักท่องเที่ยวที่มีระดับรายได้ต่อเดือน 10,000 -19,999 บาท, 40,000 -59,999 บาท, 60,000 -79,999 บาท และมากกว่า 80,000 บาท ชอบอ่าวระหว่างสันทรายมากที่สุดร้อยละ และ 50.0, 39.5, 70.0, และ 53.4 ตามลำดับ

- **ลักษณะหัวแหลม** หัวแหลมที่นักท่องเที่ยวทุกระดับรายได้ต่อเดือนชอบมากที่สุด คือ แหลมหิน ร้อยละ 52.7, 52.9, 44.0, 57.9, 80.0 และ 53.4 ตามลำดับ

- **ลักษณะของเกาะ** นักท่องเที่ยวที่มีระดับรายได้ต่อเดือน น้อยกว่า 10,000 บาท และ 10,000 -19,999 บาท, 40,000 -59,999 บาท ชอบเกาะที่เป็นหมู่เกาะมากที่สุดร้อยละ 52.7, 38.2 และ 42.1 ตามลำดับ นักท่องเที่ยวที่มีระดับรายได้ต่อเดือน 20,000 -39,999 บาท ชอบเกาะขนาดใหญ่ ร้อยละ 37.0 และนักท่องเที่ยวที่มีระดับรายได้ต่อเดือน 60,000 - 79,999 บาท และ มากกว่า 80,000 บาท เกาะขนาดเล็ก ร้อยละ 70.0 และ 62.1 ตามลำดับ ส่วนความใกล้เคียงของ เกาะ นักท่องเที่ยวทุกระดับรายได้ต่อเดือนต่างก็ไม่พิจารณาถึงมากที่สุดเช่นเดียวกัน สำหรับ ธรรมชาติของเกาะนักท่องเที่ยวทุกระดับรายได้ต่อเดือนชอบเกาะที่ความสวยและเป็นส่วนตัวมากที่สุด ร้อยละ 42.9, 55.9, 38.9, 36.9 และ 41.4 ตามลำดับนักท่องเที่ยวที่มีระดับรายได้ต่อเดือน 60,000 - 79,999 บาท ชอบเกาะที่มีภูมิประเทศแปลกตา ร้อยละ 40.0

ในการทดสอบสมมติฐานพบว่า สัดส่วนของนักท่องเที่ยวที่มีระดับรายได้ต่อเดือนต่างกันเพียง ประสงค์จะพบลักษณะชายฝั่งทะเลที่แตกต่างกัน ได้แก่ ความกว้างของชายหาด และขนาดของเกาะ

อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และ วัสดุประกอบชายฝั่งและลักษณะภูมิประเทศตามแนวชายฝั่งทะเล อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 จากผลการวิเคราะห์ข้อมูลดังกล่าวความแตกต่างที่พบในกลุ่มรายได้ 60000 – 79999 บาท ฟังประสงค์ต่อลักษณะภูมิประเทศที่แตกต่างจากนักท่องเที่ยวเป็นกลุ่มอื่นค่อนข้างสูง ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากผลในการวิเคราะห์ตลาดเคลื่อน เพราะจำนวนกลุ่มตัวอย่างรายได้ 60000 – 79999 บาท มีจำนวนน้อยเกินไปที่นำไปเป็นตัวแทนข้อมูลที่ใช้ในการวิเคราะห์

- อาชีพ นักท่องเที่ยวทุกกลุ่มอาชีพ ประกอบด้วยนิสิต/นักศึกษา จำนวน 116 คน ราชการ/รัฐวิสาหกิจ จำนวน 71 คน พนักงานบริษัทเอกชน จำนวน 80 คน การค้า/ธุรกิจส่วนตัว จำนวน 56 คน เกษตรกร จำนวน 9 คน และอาชีพอื่นๆ จำนวน 68 คน ดังตาราง 28 - ตาราง 30

ตาราง 28 แสดงค่าร้อยละและผลการเปรียบเทียบลักษณะภูมิประเทศชายฝั่งทะเลที่ฟังประสงค์ของนักท่องเที่ยวที่มีอาชีพแตกต่างกัน

ลักษณะชายฝั่งทะเล	อาชีพของนักท่องเที่ยว						df	χ^2 (sig.)
	นิสิต / นักศึกษา	รับราชการ/ รัฐวิสาหกิจ	พนักงาน บริษัทเอกชน	การค้า/ธุรกิจ ส่วนตัว	เกษตรกร	อื่นๆ		
	N= 116	N=71	N=80	N=56	N=9	N=68		
1. ที่ตั้งของชายฝั่งทะเล								
ชายฝั่ง/หาด บนแผ่นดิน	27.6	45.1	27.5	28.6	22.2	47.1	4	13.349
ชายฝั่ง/หาด บนเกาะ	72.4	54.9	72.5	71.4	77.8	52.9		(.010)*
2. บริเวณแหล่งท่องเที่ยวชาย								
ชายฝั่งทะเลภาคตะวันออก	23.3	21.1	40.0	42.9	11.1	36.8		27.643
ชายฝั่งกันอ่าวไทย	8.6	18.3	8.8	10.7	22.2	5.9		(.006)*
ชายฝั่งทะเลภาคใต้ฝั่งอ่าวไทย	27.6	31.0	12.5	21.4	55.6	29.4		
ชายฝั่งทะเลอันดามัน	40.5	29.6	38.8	25.0	1.1	27.9		

จากตาราง 28 ผลการวิเคราะห์พบว่า ลักษณะภูมิประเทศที่ฟังประสงค์ของนักท่องเที่ยวทุกกลุ่มอาชีพ ประกอบด้วย นิสิต/นักศึกษา รับราชการ/รัฐวิสาหกิจ พนักงานบริษัทเอกชน การค้า/ธุรกิจส่วนตัว เกษตรกร และอาชีพอื่นๆ ฟังประสงค์จะพบลักษณะที่ตั้งของชายฝั่งทะเลที่เป็น ชายฝั่ง/หาด บนเกาะมากที่สุด ร้อยละ 72.4, 54.9, 72.5, 71.4, 77.8 และ 52.9 ตามลำดับ บริเวณชายฝั่งทะเลที่นักท่องเที่ยวกลุ่มนิสิต/นักศึกษาชอบมากที่สุดคือ ชายฝั่งทะเลภาคใต้ฝั่งทะเลอันดามัน ร้อยละ 40.5 นักท่องเที่ยวกลุ่มอาชีพรับราชการ / รัฐวิสาหกิจ และเกษตรกร ชอบชายฝั่งทะเลภาคใต้ฝั่ง

อ่าวไทยมากที่สุดร้อยละ 31.1 และ 55.6 และนักท่องเที่ยวกลุ่ม พนักงานบริษัทเอกชน การค้า/ธุรกิจส่วนตัว และอาชีพอื่นๆ ชอบชายฝั่งภาคตะวันออก ร้อยละ 40.0, 42.9, และ 36.8 ตามลำดับ

ในการทดสอบสมมติฐานพบว่า สัดส่วนของนักท่องเที่ยวต่อการเลือกลักษณะภูมิประเทศที่พึงประสงค์ ลักษณะที่ตั้งของชายฝั่งทะเล และบริเวณแหล่งท่องเที่ยวชายฝั่งทะเลประเทศไทยมีสัดส่วนของนักท่องเที่ยวที่มีอาชีพแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

ตาราง 29 แสดงผลการจัดอันดับลักษณะภูมิประเทศชายฝั่งทะเลที่พึงประสงค์ของนักท่องเที่ยวที่มีอาชีพแตกต่างกัน

อันดับ	อาชีพของนักท่องเที่ยว					
	นิสิต/นักศึกษา	รับราชการ/ รัฐวิสาหกิจ	พนักงาน บริษัทเอกชน	การค้า/ ธุรกิจส่วนตัว	เกษตรกร	อื่นๆ
1	ชายหาด เกาะ	ชายหาด	ชายหาด เกาะ	ชายหาด เกาะ	ชายหาด อ่าว	เกาะ ชายหาด
2	สะพานหินธรรมชาติ ภูเขาชายฝั่ง	เกาะ		อ่าว ถ้ำทะเล	เกาะ	ภูเขาชายฝั่ง อ่าว
3	ถ้ำทะเล อ่าว, หน้าผาชายฝั่ง หัวแหลม	สะพานหินธรรมชาติ หัวแหลม	หัวแหลม	สะพานหิน ธรรมชาติ หัวแหลม ถ้ำทะเล	ภูเขาชายฝั่ง	ถ้ำทะเล
4	สันทราย	หน้าผาชายฝั่ง ถ้ำทะเล	ภูเขาชายฝั่ง หน้าผาชายฝั่ง สันทราย ถ้ำทะเล	สันทราย	สะพานหินธรรมชาติ	
5	หัวแหลม		หน้าผาชายฝั่ง	สะพานหิน ธรรมชาติ		
6			สันทราย	หัวแหลม		
7				ถ้ำทะเล		

จากตาราง 29 การวิเคราะห์การจัดอันดับลักษณะภูมิประเทศชายฝั่งทะเลที่พึงประสงค์ของนักท่องเที่ยวที่มีอาชีพต่างกันที่สำคัญพบว่าภูมิประเทศที่นักท่องเที่ยวชอบมากที่สุดเป็นอันดับที่ 1 คือ ชายหาดกับเกาะ ยกเว้นกลุ่มอาชีพเกษตรกรที่ชอบภูมิประเทศหาดทรายกับอ่าว และกลุ่มอาชีพรับราชการ/รัฐวิสาหกิจชอบภูมิประเทศชายหาดอย่างเดียว ส่วนรายละเอียดอื่นๆ ดังตาราง 29

ตาราง 30 แสดงค่าร้อยละและผลการเปรียบเทียบลักษณะภูมิประเทศชายฝั่งทะเลที่พึงประสงค์ของ
นักท่องเที่ยวที่มีอาชีพแตกต่างกัน

ลักษณะชายฝั่งทะเล	อาชีพของนักท่องเที่ยว						df	χ^2 (sig.)
	นิสิต / นักศึกษา	รับราชการ/ รัฐวิสาหกิจ	พนักงาน บริษัทเอกชน	การค้า/ธุรกิจ ส่วนตัว	เกษตรกร	อื่นๆ		
	N= 116	N=71	N=80	N=56	N=9	N=68		
รูปแบบของหาด								
- ความกว้างของชายหาด								
ชายหาดหน้ากว้าง	89.4	84.3	86.1	83.6	55.6	79.4	4	3.479
ชายหาดหน้าแคบ	10.6	15.7	13.9	16.4	44.6	20.6		(.481)
- ประเภทของชายหาด								
หาดทราย	85.3	73.2	90.0	92.9	66.7	92.6	12	23.014
หาดกรวด	8.6	22.5	6.3	5.4	11.1	4.4		(.028)*
หาดหิน	5.2	2.8	3.8	1.8	0.3	1.5		
หาดโคลน	0.9	1.4	-	-	-	1.5		
- วัสดุประกอบชายหาด								
เนื้อทรายอย่างเดียว	56.9	64.8	65.0	73.2	66.7	76.5	12	23.849
ทรายปนเปลือกหอย	35.3	16.9	25.0	21.4	33.3	17.6		(.021)*
ทรายปนกรวด	4.3	15.5	6.3	5.4	-	4.4		
กรวดและหิน	3.4	2.8	3.8	-	-	1.5		
- ลักษณะของเม็ดทราย								
ทรายหยาบ	19.0	26.8	17.5	14.3	23.5	23.5	4	4.049
ทรายละเอียด	81.0	73.2	82.5	85.7	76.5	76.5		(.399)
- สีของหาดทราย								
สีขาว	93.1	87.3	90.0	83.9	66.7	92.6	4	4.640
สีน้ำตาล	6.9	12.7	10.0	16.1	33.3	7.4		(.326)
- ความลาดชัน								
ความลาดชันน้อย - น้ำตื้น	87.3	81.7	82.5	96.4	33.3	82.4	4	8.045
ความลาดชันมาก - น้ำลึก	12.1	18.3	17.5	3.6	66.7	23.1		(.090)
ลักษณะอ่าว								
อ่าวระหว่างภูเขาสูง	36.3	36.6	38.8	41.1	33.3	41.8	8	3.076
อ่าวระหว่างหัวแหลม	23.9	25.4	23.8	21.4	44.4	14.9		(.930)
อ่าวระหว่างสันทราย	39.8	38.0	37.5	37.5	22.2	43.3		
ลักษณะหัวแหลม								
แหลมหิน	37.2	54.9	67.1	61.1	55.6	45.6	8	26.527
แหลมสันทราย	31.9	32.4	15.2	25.9	44.4	26.5		(.001)**
แหลมโขดเขา	31.0	12.7	17.7	13.0	-	27.9		

ตาราง 30 (ต่อ)

ลักษณะชายฝั่งทะเล	อาชีพของนักท่องเที่ยว						df	χ^2 (sig.)
	นิสิต / นักศึกษา	รับราชการ/ รัฐวิสาหกิจ	พนักงานบริษัท เอกชน	การค้า/ธุรกิจ ส่วนตัว	เกษตรกร	อื่นๆ		
	N= 116	N=71	N=80	N=56	N=9	N=68		
ลักษณะตามแนวชายฝั่งทะเล								
ภูเขาสูง มีหน้าผา	35.7	46.5	40.0	32.1	44.4	58.2	8	13.380
เนินเขาเตี้ยๆ	27.0	22.5	22.5	25.0	11.1	20.9		(.099)
ชายฝั่งเรียบไม่มีภูเขา	37.4	31.0	37.5	42.9	44.4	20.9		
ลักษณะของเกาะ								
- ขนาดของเกาะ								
เกาะขนาดใหญ่	25.9	35.2	17.5	26.8	33.3	19.1	8	26.053
เกาะขนาดเล็ก	25.9	42.3	51.3	30.4	33.3	47.1		(.001)**
หมู่เกาะ	48.3	22.5	31.3	42.9	33.3	33.8		
- ความใกล้-ไกล ของเกาะ								
เกาะใกล้ฝั่ง	26.7	36.6	38.8	30.4	66.2	38.2	8	10.094
เกาะไกลฝั่ง	22.4	9.9	18.8	12.5	11.1	14.7		(.258)
ไม่พิจารณาถึง	50.9	53.5	42.5	57.1	22.2	47.1		
- ธรรมชาติของเกาะ								
สวย และเป็นส่วนตัว	53.4	42.3	36.3	37.5	22.2	26.5	16	30.833
มีลักษณะภูมิประเทศแปลกตา	13.8	15.5	16.3	10.7	33.3	19.1		(.014)*
มีความสมบูรณ์ของธรรมชาติ	25.9	25.4	27.5	41.1	11.1	30.9		
มีวิถีชีวิต วัฒนธรรมที่น่าสนใจ	5.2	15.5	18.8	5.4	22.2	20.6		
มีประวัติศาสตร์และโบราณคดี	1.7	1.4	1.3	5.4	11.1	2.9		

จากตาราง 30 ผลการวิเคราะห์พบว่า ลักษณะภูมิประเทศที่พึงประสงค์ของนักท่องเที่ยวทุกกลุ่มอาชีพ มีลักษณะดังนี้

- **ลักษณะชายหาด** นักท่องเที่ยวทุกกลุ่มอาชีพ ประกอบด้วย นิสิต / นักศึกษา รับราชการ / รัฐวิสาหกิจ พนักงานบริษัทเอกชน การค้า/ธุรกิจส่วนตัว เกษตรกร และอาชีพอื่นๆ ชอบชายหาดหน้ากว้างมากที่สุด ร้อยละ 89.4, 84.3, 86.1, 83.6, 55.6 และ 79.4 ตามลำดับ ประเภทของชายหาดชอบหาดทรายมากที่สุดร้อยละ 85.3, 73.2, 90.0, 92.9, 66.7, และ 92.6 ตามลำดับ วัสดุประกอบชายหาดนักท่องเที่ยวทุกกลุ่มอาชีพชอบแบบที่เป็นเนื้อทรายอย่างเดียวร้อยละ 56.9, 64.8, 65.0, 73.2, 66.7, และ 76.5 ตามลำดับ ลักษณะของทรายชอบทรายละเอียดมากที่สุด ร้อยละ 81.0, 73.2, 82.5, 85.7, 76.5, และ 76.5 ตามลำดับ สีของหาดทรายที่นักท่องเที่ยวทุกกลุ่มอาชีพชอบมากที่สุดคือหาดทรายสีขาว ร้อยละ 93.7, 87.3, 90.0, 83.9, 66.7, และ 92.6

ตามลำดับ ความลาดชันที่นักท่องเที่ยวทุกกลุ่มอาชีพชอบมากที่สุดคือ ชายฝั่งที่มีความลาดชันน้อย ร้อยละ 87.3, 81.7, 82.5, 96.4, 33.3, และ 82.4 ตามลำดับ

- **ลักษณะภูมิประเทศลักษณะต่างๆ** ที่พบตามแนวชายฝั่งทะเล นักท่องเที่ยวในกลุ่มนิสิต/นักศึกษา การค้า/ธุรกิจส่วนตัว และ เกษตรกร ชอบลักษณะที่เป็นชายฝั่งเรียบไม่มีภูเขาามากที่สุด ร้อยละ 37.4 , 42.9, และ 44.4 ตามลำดับ ส่วนนักท่องเที่ยวกลุ่มอาชีพรับราชการ/รัฐวิสาหกิจ พนักงานบริษัทเอกชน เกษตรกร และอาชีพอื่นๆ ชอบชายฝั่งภูเขาสูงมีหน้าผามากที่สุด ร้อยละ 46.5, 40.0 44.4 และ 58.2 ตามลำดับ

- **ลักษณะอ่าว** อ่าวที่นักท่องเที่ยวกลุ่มพนักงานบริษัทเอกชน การค้า/ธุรกิจส่วนตัว พึ่งประสงค์เป็นอ่าวระหว่างภูเขาสูงมากที่สุด ร้อยละ 38.8 และ 41.1 ตามลำดับ นักท่องเที่ยวมีอาชีพ นิสิต / นักศึกษา รับราชการ / รัฐวิสาหกิจ และอาชีพอื่นๆ พึ่งประสงค์เป็นอ่าวระหว่างสันทรายมากที่สุดร้อยละ 39.8, 38.0, และ 43.3 ตามลำดับ นักท่องเที่ยวกลุ่มเกษตรกรพึ่งประสงค์เป็นอ่าวระหว่างหัวแหลมมากที่สุด ร้อยละ 44.4

- **ลักษณะหัวแหลม** หัวแหลมที่พบตามชายฝั่งทะเลที่นักท่องเที่ยวกลุ่ม นิสิต / นักศึกษา รับราชการ / รัฐวิสาหกิจ พนักงานบริษัทเอกชน การค้า/ธุรกิจส่วนตัว และอาชีพอื่นๆ พึ่งประสงค์ เป็นมากที่สุดคือแหลมหินร้อยละ 37.2, 54.9, 67.1, 61.1, 55.6 และ 45.6 ตามลำดับ

- **ลักษณะของเกาะ** นักท่องเที่ยวกลุ่มอาชีพ นิสิต / นักศึกษา และการค้า/ธุรกิจส่วนตัว พึ่งประสงค์ต่อเกาะที่เป็นหมู่เกาะมากที่สุดร้อยละ 48.3, และ 42.9 นักท่องเที่ยวกลุ่ม รับราชการ / รัฐวิสาหกิจ พนักงานบริษัทเอกชน และอาชีพอื่นๆ พึ่งประสงค์ต่อเกาะขนาดเล็กมากที่สุด ร้อยละ 42.3, 51.3, และ 47.1 ตามลำดับ ส่วนความใกล้-ไกล ของนักท่องเที่ยวทุกกลุ่มไม่พิจารณาถึงมากที่สุดเช่นเดียวกัน สำหรับธรรมชาติของเกาะที่นักท่องเที่ยวกลุ่ม นิสิต / นักศึกษา รับราชการ / รัฐวิสาหกิจ พนักงานบริษัทเอกชนมีความพึงประสงค์ต่อเกาะที่ความสวยและเป็นส่วนตัวมากที่สุด ร้อยละ 53.4, 42.3, และ 36.3 ตามลำดับ นักท่องเที่ยวกลุ่มอาชีพการค้า/ธุรกิจส่วนตัว และกลุ่มอาชีพอื่นๆ พึ่งประสงค์ต่อเกาะความสมบูรณ์ของธรรมชาติมากที่สุด ร้อยละ 41.1 และ 30.9 ตามลำดับ นักท่องเที่ยวกลุ่มเกษตรกร พึ่งประสงค์ต่อเกาะที่มีภูมิประเทศแปลกตา ร้อยละ 33.3

การทดสอบสมมติฐานพบว่า สัดส่วนนักท่องเที่ยวแต่ละอาชีพมีต่อลักษณะภูมิประเทศ ชายฝั่งทะเลที่พึ่งประสงค์ ที่แตกต่างกัน ได้แก่ ลักษณะหัวแหลม ขนาดของเกาะ และธรรมชาติของ เกาะ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และประเภทชายหาด วัสดุประกอบชายหาด แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

สมมติฐานข้อ 2 นักท่องเที่ยวที่มีเพศ อายุ เชื้อชาติ การศึกษา รายได้ อาชีพต่างกันมีลักษณะภูมิทัศนชายฝั่งทะเลที่พึงประสงค์แตกต่างกัน โดยใช้การทดสอบไค-สแควร์ (Chi-square test) ดังปรากฏใน ตาราง 31 – ตาราง 36

สมมติฐานทางสถิติ

H_0 : สัดส่วนของเพศ อายุ เชื้อชาติ การศึกษา รายได้ อาชีพต่างกันของนักท่องเที่ยว น่าจะมีความพึงประสงค์ต่อลักษณะภูมิทัศนชายฝั่งทะเลที่ไม่ต่างกัน

H_1 : สัดส่วนของเพศ อายุ เชื้อชาติ การศึกษา รายได้ อาชีพต่างกันของนักท่องเที่ยว น่าจะมีความพึงประสงค์ต่อลักษณะภูมิทัศนชายฝั่งทะเลที่แตกต่างกัน

- เพศ ในการศึกษาครั้งนี้กลุ่มตัวอย่างที่ได้ เป็นนักท่องเที่ยวเพศชาย จำนวน 227 คน และเพศหญิง จำนวน 173 คน ดังตาราง 31

ตาราง 31 แสดงค่าร้อยละและผลการเปรียบเทียบองค์ประกอบภูมิทัศนชายฝั่งทะเลที่พึงประสงค์ของนักท่องเที่ยวเพศชายและเพศหญิง

องค์ประกอบภูมิทัศน	เพศของนักท่องเที่ยว		df	χ^2 (sig.)
	ชาย	หญิง		
	N = 227	N = 173		
1. ลักษณะภูมิประเทศชายฝั่ง				
หาด	88.7	76.7	1	7.979 (.005)
สันทราย	29.6	36.4	1	1.746 (.186)
อ่าว	29.6	25.1	1	.897 (.344)
ถ้ำ	24.8	24.0	1	.030 (.863)
หน้าผา	13.6	17.8	1	1.110 (.292)
สะพานหินธรรมชาติ	13.6	10.5	1	.788 (.375)
หัวแหลม	11.2	5.1	1	4.927 (.026)*
โขดหิน	9.6	5.8	1	1.888 (.169)
2. ลักษณะของน้ำทะเล				
น้ำทะเล	66.4	45.5	1	15.105 (.000)**
น้ำทะเลใสทั่วไป	70.0	71.1	1	0.025
น้ำทะเลใสมาก	30.0	28.9		(.819)
ระดับคลื่นน้ำทะเลปานกลาง	47.6	46.8	3	6.525
ระดับคลื่นน้ำทะเลสงบ	40.1	46.2		(.089)
ระดับคลื่นน้ำทะเลแรง	4.4	4.6		
ปะการัง	70.4	32.0	1	51.429 (.000)**

ตาราง 31 (ต่อ)

องค์ประกอบภูมิทัศน์	นักท่องเที่ยว		df	χ^2 (sig.)
	ชาย	หญิง		
	N = 227	N = 173		
3. สภาพอากาศบริเวณชายฝั่งทะเล				
ยามพระอาทิตย์ตก	76.0	51.6	1	21.128 (.000)**
ยามพระอาทิตย์ขึ้น	62.4	38.2	1	20.308 (.000)**
แสงแดด	16.8	49.5	1	38.431 (.000)**
ฝน	1.6	4.0	1	1.574 (.210)
อื่นๆ	0.8	-	1	2.206 (.138)
4. พืชพรรณบริเวณชายฝั่งทะเล				
สวนมะพร้าว	59.2	48.4	1	4.041 (.044)*
แนวต้นสน	48.8	29.8	1	13.234 (.000)**
ป่าชายหาด	26.4	29.8	1	.490 (.484)
ป่าชายเลน	10.4	16.7	1	2.736 (.098)
อื่นๆ	-	1.5	1	1.837 (.175)
5. สภาพของกิจกรรมชายฝั่งทะเล				
เครื่องเล่น & อุปกรณ์กีฬาทางน้ำ	45.6	33.8	1	5.090 (.024)*
ชุมชนชาวเล	44.0	24.7	1	14.990 (.000)**
เรือประมง	28.8	34.5	1	1.288 (.256)
สถานบันเทิง	10.4	30.5	1	18.986 (.000)**
เรือสำราญ	18.1	19.7	1	.163 (.686)
อื่นๆ	-	1.5	1	1.837 (.175)
6. สิ่งปลูกสร้างบริเวณชายฝั่ง				
รีสอร์ท	39.2	60.4	1	15.484(.000)**
บังกะโล	47.2	34.2	1	6.166 (.013)*
โรงแรมชั้นดี	8.0	26.5	1	17.974(.000)**
หมู่บ้านชาวประมง	24.8	6.01	1	25.150 (.000)**
เตียง-ร่มผ้าใบริมหาด	22.4	18.5	1	.806 (.369)
ร้านอาหารอย่างดี	19.2	21.5	1	.266 (.606)
ไม่มีที่พัก	12.0	4.7	1	6.982 (.008)**
อื่นๆ	2.4	1.1	1	.997 (.318)
7. กิจกรรมบริเวณชายฝั่งทะเล				
ชมธรรมชาติ	71.2	48.7	1	17.593 (.000)**
ดำน้ำ	33.6	33.1	1	.010 (.920)
เล่นเรือ / เรือกลวย / เจ็ตสกี	27.2	21.8	1	1.385 (.239)
กีฬาทางน้ำ	22.4	22.9	1	.013 (.910)
ชมการแสดงโชว์ต่างๆ	9.6	20.7	1	7.454 (.006)**
ตกปลา	16.8	19.3	1	.349 (.555)
วาดรูป	8.0	4.7	1	1.698 (.192)
อื่นๆ	0.8	8.0	1	8.221 (.004)**

จากตาราง 31 ผลการวิเคราะห์พบว่าองค์ประกอบภูมิทัศน์ชายฝั่งทะเลที่พึงประสงค์ของนักท่องเที่ยวชายและหญิง ประกอบด้วย ชายหาดร้อยละ 88.7 และ 76.7 น้ำทะเล ร้อยละ 66.4 และ 45.5 ปะการัง ร้อยละ 70.4 และ 32.0 สภาพอากาศยามพระอาทิตย์ตก ร้อยละ 76.0 และ 51.6 รongลงมา สภาพอากาศยามพระอาทิตย์ขึ้น ร้อยละ 62.4 และ 38.2 แสงแดด ร้อยละ 16.8 และ 49.5 พืชพรรณชายฝั่ง มีทิว/แนวมะพร้าว ร้อยละ 59.2 และ 48.4 สิ่งปลูกสร้างชายฝั่งทะเลเป็นที่พักแบบรีสอร์ท ร้อยละ 39.2 และ 60.4 บังกะโล ร้อยละ 39.2 และ 60.4 กิจกรรมชายฝั่งทะเลที่นักท่องเที่ยวชอบมากที่สุดคือการชมธรรมชาติ ร้อยละ 71.2 และ 48.7 ดังนั้นพอจะสรุปได้ว่า นักท่องเที่ยวชายและหญิงดังนี้ คือ

องค์ประกอบภูมิทัศน์ชายฝั่งทะเลที่พึงประสงค์ของนักท่องเที่ยว ประกอบด้วย ชายหาด น้ำทะเล ปะการัง อากาศยามพระอาทิตย์ตกและพระอาทิตย์ขึ้น พืชพรรณเป็นแนว/ทิวมะพร้าว พักเป็นแบบบังกะโล กิจกรรมชายฝั่งที่ชื่นชอบที่สุด คือการชมธรรมชาติ

องค์ประกอบภูมิทัศน์ชายฝั่งทะเลที่พึงประสงค์ของนักท่องเที่ยวหญิง ประกอบด้วย ชายหาด อากาศยามพระอาทิตย์ตกและแสงแดด แนว/ทิวมะพร้าว ที่พักเป็นแบบรีสอร์ท

การทดสอบสมมติฐาน สัดส่วนของนักท่องเที่ยวชาวไทยกับชาวต่างประเทศที่พึงประสงค์จะพบลักษณะองค์ประกอบภูมิทัศน์ชายฝั่งทะเลในสัดส่วนที่แตกต่างกัน ประกอบด้วย ชายหาด น้ำทะเล ปะการัง อากาศยามพระอาทิตย์ตก ยามพระอาทิตย์ขึ้น แสงแดด สวนสน ชุมชนชาวเล สถานบันเทิง ชุมชนชาวเล เครื่องเล่น& อุปกรณ์กีฬาทางน้ำ โรงแรมชั้นดี รีสอร์ท ไม่มีที่พัก การชมธรรมชาติ การชมการแสดงโชว์ต่างๆ มีสัดส่วนแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติระดับ .01 ส่วนลักษณะของหัวแหลม สวนมะพร้าว เครื่องเล่น& อุปกรณ์กีฬาทางน้ำ บังกะโล มีสัดส่วนแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

- เชื้อชาติ นักท่องเที่ยวส่วนใหญ่เป็นชาวต่างประเทศ จำนวน 275 คน คิดเป็นร้อยละ และ นักท่องเที่ยวชาวไทย จำนวน 125 คน ดังตาราง 32

ตาราง 32 แสดงค่าร้อยละและผลการเปรียบเทียบขององค์ประกอบภูมิทัศน์ชายฝั่งทะเลที่พึงประสงค์ของนักท่องเที่ยวระหว่างเชื้อชาติ

องค์ประกอบภูมิทัศน์	นักท่องเที่ยว		df	χ^2 (sig.)
	ไทย	ต่างประเทศ		
	N = 125	N = 275		
1. ลักษณะภูมิประเทศชายฝั่ง				
หาด	79.3	82.1	1	0.485 (48.6)
สันทราย	37.0	30.6	1	1.768 (.184)
อ่าว	30.4	21.4	1	4.091 (.043)*
ถ้ำ	24.7	23.7	1	.050 (.823)
หน้าผา	18.1	14.5	1	0.923 (.335)
สะพานหินธรรมชาติ	7.9	16.2	1	6.574 (.010)**
หัวแหลม	10.6	2.3	1	10.291(.001)**
โขดหิน	7.9	5.8	1	.697 (.404)
2. ลักษณะของน้ำทะเล				
น้ำทะเล	41.9	65.3	1	21.662(.000)**
น้ำทะเลใสทั่วไป	74.4	68.7	1	1.330
น้ำทะเลใสมาก	25.6	31.3		(.287)
ระดับคลื่นน้ำทะเลปานกลาง	53.6	44.4		(.015)*
ระดับคลื่นน้ำทะเลสงบ	42.4	42.9	3	10.482
ระดับคลื่นน้ำทะเลแรง	-	6.5		
ปะการัง	39.6	49.7	1	4.035 (0.45)
3. สภาพอากาศบริเวณชายฝั่งทะเล				
ยามพระอาทิตย์ตก	59.0	59.5	1	.010 (.919)
ยามพระอาทิตย์ขึ้น	43.6	48.6	1	.966 (.326)
แสงแดด	38.3	40.5	1	.188 (.665)
ฝน	4.0	2.3	1	.853 (.356)
อื่นๆ	-	0.6	1	1.315 (.251)
4. พืชพรรณบริเวณชายฝั่งทะเล				
สวนมะพร้าว	54.2	48.6	1	1.246 (.264)
แนวต้นสน	33.5	38.7	1	1.77 (.278)
ป่าชายหาด	25.6	32.9	1	2.623 (.105)
ป่าชายเลน	17.2	11.6	1	2.466 (.116)
อื่นๆ	1.3	0.6	1	.548 (.459)

ตาราง 32 (ต่อ)

องค์ประกอบภูมิทัศน์	เชื้อชาติ		df	χ^2 (sig.)
	ไทย	ต่างประเทศ		
	N = 125	N = 225		
5. สภาพของกิจกรรมชายฝั่งทะเล				
ชุมชนชาวเล	28.6	33.5	1	1.103 (.294)
เรือประมง	39.6	23.7	1	11.338 (.001)**
เรือสำราญ	19.2	18.5	1	.024 (.876)
เครื่องเล่น & อุปกรณ์กีฬาทางน้ำ	33.9	42.2	1	2.869 (.090)
สถานบันเทิง	22.5	26.6	1	.908 (.341)
อื่นๆ	1.8	-	1	3.079 (.079)
6. สิ่งปลูกสร้างบริเวณชายฝั่ง				
รีสอร์ท	51.5	56.6	1	1.029 (.310)
บังกะโล	40.1	35.8	1	.751 (.386)
โรงแรมชั้นดี	16.7	26.0	1	5.132 (.023)*
เตียง-ร่มผ้าใบริมหาด	15.0	26.0	1	7.541 (.006)**
ร้านอาหารอย่างดี	20.3	21.4	1	0.075 (.784)
หมู่บ้านชาวประมง	13.2	11.6	1	.246 (.620)
ไม่มีที่พัก	5.7	8.7	1	1.307 (.253)
อื่นๆ	2.2	.6	1	1.754 (.185)
7. กิจกรรมบริเวณชายฝั่งทะเล				
ชมธรรมชาติ	51.1	61.8	1	4.598 (.032)*
ดำน้ำ	35.2	30.6	1	.939 (.338)
เล่นเรือ / เรือกล้วย / เจ็ตสกี	22.5	24.9	1	.312 (.577)
ตกปลา	24.7	10.4	1	13.250 (.000)**
กีฬาทางน้ำ	23.3	22.0	1	107 (.744)
ชมการแสดงโชว์ต่างๆ	13.7	22.0	1	4.748 (.029)*
วาดรูป	3.5	8.7	1	4.798 (.028)*
อื่นๆ	7.5	3.5	1	2.929 (.087)

จากตาราง 32 พบว่าองค์ประกอบภูมิทัศน์ชายฝั่งทะเลที่พึงประสงค์ของนักท่องเที่ยวชาวไทย และชาวต่างประเทศมากที่สุดพบว่า ชายหาดร้อยละ 79.3 และ 82.1 น้ำทะเล ร้อยละ 41.9 และ 65.3 ปะการัง ร้อยละ 39.6 และ 49.7 สันทนาการ ร้อยละ 37.0 และ 30.6 ตามลำดับ อากาศยามพระอาทิตย์ตก ร้อยละ 59.0 และ 59.5 พืชพรรณ มีทิว/แนวมะพร้าว ร้อยละ 54.2 และ 48.6 มีที่พักแบบรีสอร์ท ร้อยละ 51.5 และ 56.6 กิจกรรมชายฝั่งทะเลที่นักท่องเที่ยวชอบมากที่สุดคือ การชมธรรมชาติ ร้อยละ 51.1 และ 61.8

สำหรับการเลือกลักษณะเมื่อนำข้อมูลองค์ประกอบภูมิทัศน์ชายฝั่งทะเลมาคำนวณหาค่าร้อยละของแต่ละลักษณะจากจำนวนผู้ตอบแบบสอบถามทั้งหมดจำนวน 400 ตัวอย่าง พอจะสรุปได้ดังนี้ คือ

องค์ประกอบภูมิทัศน์ชายฝั่งทะเลที่พึงประสงค์ของนักท่องเที่ยวชาวไทย ประกอบด้วย ชายหาด อากาศยามพระอาทิตย์ตก แนว/ทิวมะพร้าว ที่พักเป็นแบบรีสอร์ท กิจกรรมชายฝั่งที่ชื่นชอบที่สุด คือการชมธรรมชาติ

องค์ประกอบภูมิทัศน์ชายฝั่งทะเลที่พึงประสงค์ของนักท่องเที่ยวชาวต่างประเทศ ประกอบด้วย ชายหาด น้ำทะเล แหล่งปะการัง อากาศยามพระอาทิตย์ตก แนว/ทิวมะพร้าว ที่พักเป็นแบบรีสอร์ท กิจกรรมชายฝั่งที่ชื่นชอบที่สุดคือ การชมธรรมชาติ

การทดสอบสมมติฐานพบว่า สัดส่วนของนักท่องเที่ยวชาวไทยกับชาวต่างประเทศพึงประสงค์จะพบลักษณะองค์ประกอบภูมิทัศน์ชายฝั่งทะเลในสัดส่วนที่แตกต่างกัน ประกอบด้วย ลักษณะน้ำทะเล หิวแหลม สะพานหินธรรมชาติ เรือประมง เตียง-ร่มผ้าใบริมหาด กิจกรรมการตกปลา มีสัดส่วนแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติระดับ .01 ส่วนลักษณะของอ่าว โรงแรมชั้นดี การวาดรูป การชมธรรมชาติ การชมการแสดงโชว์ต่างๆ มีสัดส่วนแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

- อายุ นักท่องเที่ยวส่วนใหญ่เป็นผู้มีอายุ 22 – 40 ปี จำนวน 185 คน คิดเป็นร้อยละ 46.3 รองลงมาคือ นักท่องเที่ยวที่มี อายุ 13 – 21 ปี จำนวน 122 คน ร้อยละ 30.5, อายุ 41 – 59 ปี จำนวน 61 คน ร้อยละ 15.3, อายุ มากกว่า 60 ปี จำนวน 32 คน คิดเป็นร้อยละ 8.0 ตามลำดับ รายละเอียดดังตาราง 33

ตาราง 33 แสดงค่าร้อยละและผลการเปรียบเทียบองค์ประกอบภูมิทัศน์ชายฝั่งทะเลที่พึงประสงค์ของ
นักท่องเที่ยวที่มีอายุต่างกัน

องค์ประกอบภูมิทัศน์	ช่วงอายุนักท่องเที่ยว				df	χ^2 (sig.)
	13 - 21 N = 122	22 - 40 N = 185	41- 60 N =61	> 60 N =32		
1. ลักษณะภูมิประเทศชายฝั่ง						
หาด	82.8	80.5	80.3	71.9	3	1.800 (.588)
สันทราย	31.1	33.0	42.6	37.5	3	2.650 (.449)
อ่าว	28.7	24.3	31.1	21.9	3	1.772 (.621)
ถ้ำ	26.2	25.4	19.7	18.8	3	1.676 (.642)
หน้าผา	18.0	14.6	19.7	15.6	3	1.149 (.765)
สะพานหินธรรมชาติ	17.2	9.2	9.8	6.3	3	5.686 (.178)
โขดหิน	9.8	6.5	1.6	9.4	3	5.501 (.208)
หัวแหลม	7.4	6.5	9.8	3.1	3	1.696 (.638)
2. ลักษณะของน้ำทะเล						
น้ำทะเล	50.0	61.1	32.8	43.8	3	16.403(.001)**
น้ำทะเลใสทั่วไป	74.6	70.8	67.2	59.4	3	3.123
น้ำทะเลใสมาก	25.4	29.2	32.8	40.6		(.360)
ระดับคลื่นน้ำทะเลปานกลาง	47.5	45.9	49.2	50.0		(.982)
ระดับคลื่นน้ำทะเลสงบ	42.6	42.7	42.6	43.8	9	2.441
ระดับคลื่นน้ำทะเลแรง	3.3	5.9	3.3	3.1		
ปะการัง	52.5	47.6	26.2	25.0	3	17.005(.001)**
3. สภาพอากาศบริเวณชายฝั่งทะเล						
ยามพระอาทิตย์ตก	67.2	54.1	62.3	53.1	3	6.059 (.109)
แสงแดด	31.1	38.9	45.9	59.4	3	9.850 (.020)*
ยามพระอาทิตย์ขึ้น	48.8	48.6	34.4	40.6	3	4.522 (.210)
ฝน	1.6	3.8	4.9	3.1	3	1.854 (.603)
อื่นๆ	-	0.3	-	-	3	1.545 (.672)
4. พืชพรรณบริเวณชายฝั่งทะเล						
สวนมะพร้าว	44.3	53.5	65.6	43.8	3	8.553 (.036)*
แนวต้นสน	45.9	29.7	31.1	40.6	3	9.196 (.027)*
ป่าชายหาด	24.6	31.4	31.1	25.0	3	2.058 (.560)
ป่าชายเลน	14.8	17.3	8.2	12.5	3	3.467 (.325)
อื่นๆ	-	1.6		3.1	3	5.220 (.156)

ตาราง 33 (ต่อ)

องค์ประกอบภูมิทัศน์	ช่วงอายุนักท่องเที่ยว				df	χ^2 (sig.)
	13 - 21	22 - 40	41- 60	> 60		
	N = 122	N = 185	N =61	N =32		
5. สภาพของกิจกรรมชายฝั่งทะเล						
เรือประมง	27.0	31.4	47.5	34.4	3	7.784 (.051)
เครื่องเล่น & อุปกรณ์กีฬาทางน้ำ	45.9	37.3	24.6	31.3	3	8.752 (.033)*
ชุมชนชาวเล	23.8	31.4	44.3	28.1	3	8.156 (.047)*
สถานบันเทิง	18.9	30.3	14.8	28.1	3	9.109 (.028) *
เรือสำราญ	23.8	16.2	23.0	6.3	3	6.787 (.079)
อื่นๆ	1.6	-	-	6.3	3	9.428 (.024)*
6. สิ่งปลูกสร้างบริเวณชายฝั่ง						
รีสอร์ต	54.9	54.1	55.7	43.8	3	1.454 (.693)
บังกะโล	35.2	40.5	37.7	37.5	3	.892 (.827)
เตียง-ร่มผ้าใบริมหาด	32.0	14.6	13.1	15.6	3	15.719(.001)**
ร้านอาหารอย่างดี	18.0	22.2	18.0	28.1	3	2.052 (.562)
โรงแรมชั้นดี	25.4	17.8	21.3	18.8	3	2.631 (.455)
หมู่บ้านชาวประมง	9.8	16.2	11.5	3.1	3	6.607 (.086)
ไม่มีที่พัก	9.0	7.6	3.3	3.1	3	3.306 (.347)
อื่นๆ	1.6	1.1	3.3	-	3	2.204 (.531)
7. กิจกรรมบริเวณชายฝั่งทะเล						
ชมธรรมชาติ	49.2	55.7	72.1	50.0	3	9.199 (.027)
ดำน้ำ	37.7	30.8	37.7	21.9	3	4.111 (.280)
เล่นเรือ / เรือกล้วย / เจ็ตสกี	35.2	17.3	19.7	21.9	3	13.331(.004)**
กีฬาทางน้ำ	32.0	23.8	4.9	15.6	3	21.461 (.000)
ตกปลา	13.9	20.5	23.0	15.6	3	3.248 (.355)
ชมการแสดงโชว์ต่างๆ	14.8	18.9	14.8	21.9	3	1.634 (.652)
วาดรูป	9.0	3.2	3.3	12.5	3	7.450 (.059)
อื่นๆ	4.9	5.4	6.6	9.4	3	1.046 (.790)

จากตาราง 33 พบว่าองค์ประกอบภูมิทัศน์ชายฝั่งทะเลที่พึงประสงค์ของนักท่องเที่ยวทุกกลุ่มอายุ 13- 21 ปี, 22-24 ปี, 41-60 ปี และมากกว่า 60 ปี ที่สำคัญพบว่า ชายหาดร้อยละ 82.8, 80.5, 80.3 และ 71.9 น้ำทะเล ร้อยละ 50.0, 61.1, 32.8, และ 43.8 ปะการัง ร้อยละ 52.5, 47.6, 26.2, อากาศยามพระอาทิตย์ตก ร้อยละ 67.2, 54.1, 62.3, และ 53.1 มีทิว/แนวมะพร้าว ร้อยละ 44.3, 53.5, 65.6 และ 43.8 สิ่งปลูกสร้างชายฝั่งทะเลที่พึงประสงค์มากที่สุดเป็นที่พักชายฝั่งทะเลแบบรีสอร์ต ร้อยละ 54.9, 54.1, 55.7, และ 43.8 กิจกรรมชายฝั่งทะเลที่นักท่องเที่ยวชอบมากที่สุดคือชม

ธรรมชาติ ร้อยละ 49.2, 55.7, 72.1, และ 50.0 สำหรับการเลือกองค์ประกอบภูมิทัศน์ชายฝั่งทะเลของนักท่องเที่ยวแต่ละกลุ่มอายุ พอจะสรุปได้ ดังนี้

องค์ประกอบภูมิทัศน์ชายฝั่งทะเลที่พึงประสงค์ของนักท่องเที่ยวที่มีอายุ 13-21 ปี ประกอบด้วย ชายหาด ปะการัง อากาศยามพระอาทิตย์ตก ที่พักเป็นแบบรีสอร์ท กิจกรรมชายฝั่งที่ชื่นชอบที่สุดคือ การชมธรรมชาติ

องค์ประกอบภูมิทัศน์ชายฝั่งทะเลที่พึงประสงค์ของนักท่องเที่ยวที่มีอายุ 22-40 ปี ประกอบด้วย ชายหาด น้ำทะเล อากาศยามพระอาทิตย์ตก แนว/ทิวมะพร้าว ที่พักเป็นแบบรีสอร์ท กิจกรรมชายฝั่งที่ชื่นชอบที่สุดคือ การชมธรรมชาติ

องค์ประกอบภูมิทัศน์ชายฝั่งทะเลที่พึงประสงค์ของนักท่องเที่ยวที่มีอายุ 41-60 ปี ประกอบด้วย ชายหาด อากาศยามพระอาทิตย์ตก แนว/ทิวมะพร้าว ที่พักเป็นแบบรีสอร์ท กิจกรรมชายฝั่งที่ชื่นชอบที่สุดคือ การชมธรรมชาติ

องค์ประกอบภูมิทัศน์ชายฝั่งทะเลที่พึงประสงค์ของนักท่องเที่ยวที่มีอายุ 60 ปี ขึ้นไป ประกอบด้วย ชายหาด อากาศที่มีแสงแดดและยามอาทิตย์ตก กิจกรรมชายฝั่งที่ชื่นชอบที่สุดคือ การชมธรรมชาติ

การทดสอบสมมติฐาน สัดส่วนของนักท่องเที่ยวกลุ่มอายุต่างๆ พึงประสงค์จะพบลักษณะองค์ประกอบภูมิทัศน์ชายฝั่งทะเลในสัดส่วนที่แตกต่างกัน ประกอบด้วย ลักษณะน้ำทะเล ปะการัง เต็ม-ร่มผ้าใบริมหาด กีฬาทางน้ำ และกิจกรรมการเล่นเรือ/เรือกล้วย/เจ็สกี มีสัดส่วนแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติระดับ .01 ส่วนแสงแดด ทิว/แนวมะพร้าว ทิว/แนวต้นสน ชุมชนชาวเล เครื่องเล่น&อุปกรณ์กีฬาหรือน้ำ สถานบันเทิง และการชมธรรมชาติ มีสัดส่วนแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

- ระดับการศึกษา นักท่องเที่ยวส่วนใหญ่มีการศึกษาระดับปริญญาตรี จำนวน 182 คน รองลงมาคือต่ำกว่าปริญญาตรี จำนวน 117 คน สูงกว่าปริญญาตรี จำนวน 55 คน และ นักท่องเที่ยวที่ไม่ระบุจำนวน 46 คน ตามลำดับ

ตาราง 34 แสดงค่าร้อยละและผลการเปรียบเทียบองค์ประกอบภูมิทัศน์ชายฝั่งทะเลที่พึงประสงค์ของ
นักท่องเที่ยวที่มีระดับการศึกษาต่างกัน

องค์ประกอบภูมิทัศน์	ระดับการศึกษา			df	χ^2 (sig.)
	มากกว่า ป.ตรี N = 117	ป.ตรี N = 182	น้อยกว่าป.ตรี N = 55		
1. ลักษณะภูมิประเทศชายฝั่ง					
หาด	81.2	83.0	74.5	2	1.954 (.376)
สันทราย	44.4	30.8	25.5	2	8.237 (.016)*
ถ้ำ	28.2	22.0	36.4	2	4.850 (.088)
อ่าว	34.2	24.2	27.3	2	3.559 (.169)
หน้าผา	22.2	12.6	21.8	2	5.548 (.062)
สะพานหินธรรมชาติ	15.4	9.3	14.5	2	2.789 (.248)
หัวแหลม	12.0	7.1	1.8	2	5.591 (.061)
โขดหิน	8.5	7.1	3.6	2	1.378 (.502)
2. ลักษณะของน้ำทะเล					
น้ำทะเล	53.8	51.1	63.6	2	2.673 (.263)
น้ำทะเลใสทั่วไป	63.2	79.7	58.2	2	14.419
น้ำทะเลใสมาก	36.8	20.3	41.8		(.001)**
ระดับคลื่นน้ำทะเลปานกลาง	52.1	43.4	40.0		(.054)
ระดับคลื่นน้ำทะเลสงบ	38.5	48.4	43.6	6	12.386
ระดับคลื่นน้ำทะเลแรง	4.3	2.7	12.7		
ปะการัง	52.1	46.7	21.8	2	14.566 (.001)**
3. สภาพอากาศบริเวณชายฝั่งทะเล					
ยามพระอาทิตย์ตก	59.0	66.5	41.8	2	10.826 (.004)**
แสงแดด	47.9	29.1	54.5	2	16.865 (.000)**
ยามพระอาทิตย์ขึ้น	45.3	47.8	47.3	2	.183 (.913)
ฝน	4.3	1.6	1.8	2	2.119 (.347)
อื่นๆ	-	-	1.8	2	5.452 (.065)
4. พืชพรรณบริเวณชายฝั่งทะเล					
สวนมะพร้าว	57.3	53.3	40	2	4.558 (.102)
ป่าชายหาด	31.6	18.7	56.4	2	29.912 (.000)**
แนวต้นสน	34.2	36.8	34.5	2	.245 (.885)
ป่าชายเลน	17.9	14.3	16.4	2	.732 (.693)
อื่นๆ	.9	1.1	-	2	.607 (.738)

ตาราง 34 (ต่อ)

ลักษณะชายฝั่งทะเล	ระดับการศึกษา			df	χ^2 (sig.)
	มากกว่า ป. ตริ	ป. ตริ	น้อยกว่าป. ตริ		
	N = 117	N = 182	N = 55		
5. รูปแบบของกิจกรรมชายฝั่งทะเล					
เครื่องเล่น & อุปกรณ์กีฬาทางน้ำ	38.5	42.3	30.9	2	2.349 (.309)
เรือสำราญ	39.7	39.7	20.6	2	7.752 (.093)
เรือประมง	33.3	28.6	36.4	2	1.509 (.470)
ชุมชนชาวเล	29.1	30.2	34.5	2	.546 (.761)
สถานบันเทิง	26.5	28.5	23.6	2	.163 (.922)
อื่นๆ	-	1.1	-	2	1.901 (.387)
6. สิ่งปลูกสร้างบริเวณชายฝั่ง					
รีสอร์ต	52.1	50.0	70.9	2	7.665 (.022)
บังกะโล	37.6	44.0	27.3	2	5.131 (.077)
โรงแรมชั้นดี	22.5	17.0	29.1	2	3.853 (.146)
เตียง-ร่มผ้าใบริมหาด	15.4	24.2	25.5	2	3.878 (.144)
ร้านอาหารอย่างดี	22.2	20.9	14.5	2	1.428 (.490)
หมู่บ้านชาวประมง	14.5	12.1	18.2	2	1.385 (.500)
ไม่มีที่พัก	11.1	6.0	5.5	2	3.032 (.220)
อื่นๆ	2.6	1.1	1.8	2	.924 (.630)
7. กิจกรรมบริเวณชายฝั่งทะเล					
ชมธรรมชาติ	55.6	53.8	58.2	2	.337 (.845)
ดำน้ำ	28.2	35.7	36.4	2	2.076 (.354)
ชมการแสดงโชว์ต่างๆ	15.4	17.6	29.1	2	4.912 (.086)
เล่นเรือ / เรือกล้วย / เจ็ตสกี	24.8	23.1	27.3	2	.427 (.808)
กีฬาทางน้ำ	24.8	23.6	21.8	2	.184 (.912)
ตกปลา	24.8	14.8	14.5	2	5.311 (.070)
วาดรูป	11.1	3.8	1.8	2	8.711 (.013)*
อื่นๆ	2.6	8.2	3.6	2	4.802 (.091)

จากตาราง 34 พบว่าองค์ประกอบภูมิทัศน์ชายฝั่งทะเลที่พึงประสงค์ของนักท่องเที่ยวที่มีการศึกษาระดับต่ำกว่าปริญญาตรี ระดับปริญญาตรี และสูงกว่าปริญญาตรี ที่สำคัญคือ ชายหาด ร้อยละ 81.2, 83.0 และ 74.5 น้ำทะเล ร้อยละ 53.8, 51.1 และ 63.6 ปะการัง ร้อยละ 52.1, 46.7 และ 21.8 อากาศยามพระอาทิตย์ตก ร้อยละ 59.0, 66.5 และ 41.8 ทิว/แนวมะพร้าว ร้อยละ 57.3, 53.3 และ 40.0 พักชายฝั่งทะเลแบบรีสอร์ต ร้อยละ 52.1, 50.0 และ 70.9 กิจกรรม

ชายฝั่งทะเลที่นักท่องเที่ยวชอบมากที่สุดคือ การชมธรรมชาติ ร้อยละ 55.6, 53.8 และ 58.2 ดังนั้นสรุปภูมิทัศน์ชายฝั่งทะเลของนักท่องเที่ยวแต่ละระดับการศึกษา ดังนี้

องค์ประกอบภูมิทัศน์ชายฝั่งทะเลที่พึงประสงค์ของนักท่องเที่ยวระดับต่ำกว่าปริญญาตรี ประกอบด้วย ชายหาด น้ำทะเล แหล่งปะการัง อากาศยามพระอาทิตย์ตก แนวทิวมะพร้าว ที่พักเป็นแบบรีสอร์ท กิจกรรมชายฝั่งที่ชื่นชอบที่สุด คือการชมธรรมชาติ

องค์ประกอบภูมิทัศน์ชายฝั่งทะเลที่พึงประสงค์ของนักท่องเที่ยวระดับปริญญาตรี ประกอบด้วย ชายหาด น้ำทะเล อากาศยามพระอาทิตย์ตก แนวทิวมะพร้าว ที่พักเป็นแบบรีสอร์ท กิจกรรมชายฝั่งที่ชื่นชอบที่สุด คือการชมธรรมชาติ

องค์ประกอบภูมิทัศน์ชายฝั่งทะเลที่พึงประสงค์ของนักท่องเที่ยวชาวสูงกว่าปริญญาตรี ประกอบด้วย ชายหาด น้ำทะเล แสงแดด พืชพรรณเป็นป่าชายหาด ที่พักเป็นแบบรีสอร์ท กิจกรรมชายฝั่งที่ชื่นชอบที่สุด คือการชมธรรมชาติ

การทดสอบสมมติฐาน สัดส่วนของนักท่องเที่ยวที่มีระดับการศึกษาต่างกันพึงประสงค์จะพบลักษณะองค์ประกอบภูมิทัศน์ชายฝั่งทะเลในสัดส่วนที่แตกต่างกัน ประกอบด้วย ปะการัง บรรยากาศยามพระอาทิตย์ตก แสงแดด ป่าชายหาด มีสัดส่วนแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ส่วนลักษณะของสันทนาการ รีสอร์ท การวาดรูป มีสัดส่วนแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

- รายได้ต่อเดือนส่วนบุคคล นักท่องเที่ยวส่วนใหญ่ไม่ระบุรายได้ที่ได้รับต่อเดือน จำนวน 115 คน นักท่องเที่ยวมีรายได้น้อยกว่า 10,000 บาท จำนวน 91 คน นักท่องเที่ยวที่มีรายได้มากกว่า 80,000 บาท จำนวน 58 คน นักท่องเที่ยวที่มีรายได้ 20,000 – 39,999 จำนวน 54 คน นักท่องเที่ยวที่มีรายได้ 40,000 – 59,999 บาท จำนวน 38 คน นักท่องเที่ยวที่มีรายได้ 10,000 – 19,999 บาท จำนวน 34 คน นักท่องเที่ยวที่มีรายได้ 60,000 – 79,999 บาท จำนวน 10 คน ตามลำดับ ดังตาราง 35

ตาราง 35 แสดงค่าร้อยละและผลการเปรียบเทียบของคัพระกอบภูมิทัศน์ชายฝั่งทะเลที่พึงประสงค์ของ
นักท่องเที่ยวที่มีรายได้ต่อเดือนต่างกัน

องค์ประกอบภูมิทัศน์	ระดับรายได้ของนักท่องเที่ยว						df	χ^2 (sig.)
	< 10,000	10,000 - 19,999	20,000 - 39,999	40,000 - 59,999	60,000 - 79,999	> 80,000		
	N = 91	N = 34	N = 54	N = 38	N = 10	N = 58		
1. ลักษณะภูมิประเทศชายฝั่ง								
หาด	82.4	94.1	90.7	76.3	80.0	69.0	5	14.186 (.014)*
สันทราย	26.4	32.4	35.2	34.2	30.0	41.4	5	3.843 (.572)
อ่าว	23.1	32.4	22.2	21.1	-	25.9	5	7.098 (.213)
ถ้ำ	24.2	20.6	24.1	26.3	20.0	24.1	5	.417 (.995)
หน้าผา	13.2	2.9	25.9	15.8	10.0	20.7	5	11.350 (.045)*
สะพานหินธรรมชาติ	16.5	2.9	18.5	10.5	-	5.2	5	12.894 (.024)*
หัวแหลม	12.1	-	5.6	15.8	-	3.4	5	14.141 (.015)*
ชายหาดหิน	11.0	5.9	3.7	7.9	-	3.4	5	5.875 (.319)
2. ลักษณะของน้ำทะเล								
น้ำทะเล	62.6	50.0	64.8	42.1	40.0	41.4	5	12.227 (.032)*
น้ำทะเลใสทั่วไป	74.7	55.9	79.6	68.4	80.0	69.0	5	7.011
น้ำทะเลใสมาก	25.3	44.1	20.4	31.6	20.0	31.0		(.220)
ระดับคลื่นน้ำทะเลปานกลาง	44.0	58.8	48.1	57.9	70.0	43.1		(.088)
ระดับคลื่นน้ำทะเลสงบ	49.5	32.4	50.0	26.3	20.0	50.0	15	22.813
ระดับคลื่นน้ำทะเลแรง	-	2.9	-	5.3	-	5.2		
ปะการัง	57.1	50.0	53.7	36.8	20.0	20.7	5	26.115 (.000)**
3. สภาพอากาศบริเวณชายฝั่งทะเล								
แสงแดด	24.2	20.6	37.0	52.6	70.0	48.3	5	22.475 (.000)**
ยามพระอาทิตย์ตก	68.1	58.8	66.7	44.7	30.0	53.4	5	11.855 (.037)
ยามพระอาทิตย์ขึ้น	51.6	61.8	51.9	52.6	10.0	27.6	5	20.353 (.001)**
ฝน	2.2	-	5.6	5.3	-	3.4	5	4.439 (.488)
อื่นๆ	-	2.9	-	-	-	-	5	4.278 (.510)
4. พืชพรรณบริเวณชายฝั่งทะเล								
สวนมะพร้าว	50.5	67.6	53.7	55.3	70.0	56.9	5	3.980 (.552)
แนวต้นสน	47.3	20.6	38.9	26.3	20.0	25.9	5	14.091 (.015)*
ป่าชายหาด	25.3	17.6	33.3	21.1	20.0	36.2	5	6.149 (.292)
ป่าชายเลน	9.9	2.9	16.7	18.4	10.0	8.6	5	6.492 (.226)
อื่นๆ	-	-	-	2.6	-	-	5	6.644 (.249)

ตาราง 35 (ต่อ)

ลักษณะชายฝั่งทะเล	ระดับรายได้ของนักท่องเที่ยว						df	χ^2 (sig.)
	< 10,000	10,000 - 19,999	20,000 - 39,999	40,000 - 59,999	60,000 - 79,999	> 80,000		
5. สภาพของกิจกรรมชายฝั่งทะเล								
เรือประมง	23.1	26.5	46.3	34.2	60.0	46.6	5	15.976 (.007)**
เครื่องเล่น&อุปกรณ์กีฬาทางน้ำ	49.5	32.4	48.1	31.6	40.0	32.8	5	7.962 (.158)
ชุมชนชาวเล	27.5	26.5	37.0	31.6	10.0	25.9	5	4.364 (.498)
เรือสำราญ	28.6	8.8	7.4	34.2	10.0	15.5	5	19.350 (.002)**
สถานบันเทิง	16.5	32.4	18.5	26.3	10.0	20.7	5	5.226 (.389)
6. สิ่งปลูกสร้างบริเวณชายฝั่ง								
รีสอร์ท	51.6	50.0	51.9	55.3	40.0	62.3	5	2.862 (.721)
บังกะโล	46.2	29.4	24.1	44.7	50.0	29.3	5	11.323 (.048)*
เตียง-ร่มผ้าใบริมหาด	28.6	5.9	35.2	7.9	10.0	15.5	5	20.055(.001)**
ร้านอาหารอย่างดี	22.0	29.4	14.8	26.3	-	20.7	5	8.067 (.153)
หมู่บ้านชาวประมง	13.2	26.5	16.7	7.9	20.0	10.3	5	6.283 (.280)
โรงแรมชั้นดี	17.6	14.7	20.4	23.7	20.0	22.4	5	1.482 (.915)
ไม่มีที่พัก	4.4	5.9	13.0	2.6	-	3.4	5	6.909 (.298)
อื่นๆ	2.2	-	1.9	-	-	1.7	5	2.784 (.733)
7. กิจกรรมบริเวณชายฝั่งทะเล								
ชมธรรมชาติ	50.5	55.9	68.5	57.9	30.0	43.1	5	10.506 (.062)
กีฬาทางน้ำ	30.8	17.6	18.5	23.7	10.0	22.4	5	5.246 (.387)
ดำน้ำ	37.4	35.3	27.8	44.7	-	36.2	5	11.681 (0.39)*
อื่นๆ	3.3	2.9	3.7	2.6	40.0	8.6	5	13.962 (.016)*
ชมการแสดงโชว์ต่างๆ	18.7	11.8	31.5	7.9	10.0	13.8	5	11.132 (.049)*
เล่นเรือ / เรือกล้วย / เจ็ตสกี	24.2	23.5	25.9	28.9	20.0	17.2	5	2.219 (.818)
ตกปลา	24.2	14.7	9.3	13.2	20.0	27.6	5	9.294 (.098)
วาดรูป	3.3	5.9	9.3	7.9	-	3.4	5	4.236 (.516)

ตาราง 35 ผลการวิเคราะห์ห้พบว่าองค์ประกอบภูมิทัศน์ชายฝั่งทะเลที่พึงประสงค์ของนักท่องเที่ยวทุกกลุ่มอายุ ประกอบด้วยนักท่องเที่ยวที่มีรายได้น้อยกว่า 10,000 บาท, 10,000 - 19,999 บาท, 20,000 - 39,999 บาท, 40,000 - 59,999 บาท, 60,000 - 79,999 บาท และมากกว่า 80,000 บาท เลือกลักษณะชายหาดร้อยละ 82.4, 94.1 90.7, 76.3, 80.0 และ 69.0 ตามลำดับ น้ำทะเล ร้อยละ 62.6, 50.0, 64.8, 42.1, 40.0 และ 41.4 ตามลำดับ ปะการัง ร้อยละ 57.1, 50.0, 53.7, 36.8, 20.0 และ 20.7 ตามลำดับ อากาศยามพระอาทิตย์ตก ร้อยละ 68.1, 58.8, 66.7, 44.7 30.0 และ 53.4 ตามลำดับ รองลงมา อากาศยามพระอาทิตย์ขึ้น ร้อยละ 51.6, 61.8, 51.9, 52.6,

10.0, และ 27.6 ตามลำดับ พืชพรรณเป็นทิว/แนวมะพร้าว ร้อยละ 50.5, 67.6, 53.7, 55.3, 70.0 และ 25.9 ตามลำดับ สิ่งปลูกสร้างเป็นที่พักชายฝั่งทะเลแบบรีสอร์ท ร้อยละ 51.6, 50.0, 51.9, 55.3, 40.0 และ 62.1 ตามลำดับ กิจกรรมชายฝั่งทะเลที่นักท่องเที่ยวชอบมากที่สุดคือ การชมธรรมชาติ ร้อยละ 50.5, 55.9, 68.5, 57.9, 30.0 และ 43.1 ตามลำดับ

องค์ประกอบภูมิทัศน์ชายฝั่งทะเลที่พึงประสงค์ของนักท่องเที่ยวมีรายได้น้อยกว่า 10,000 บาท ประกอบด้วย ชายหาด น้ำทะเล แหล่งปะการัง อากาศยามพระอาทิตย์ตกและพระอาทิตย์ขึ้น แนว/ทิวมะพร้าว เครื่องเล่นและอุปกรณ์กีฬาทางน้ำ ที่พักเป็นแบบรีสอร์ท กิจกรรมชายฝั่งที่ชื่นชอบที่สุด คือการชมธรรมชาติ

องค์ประกอบภูมิทัศน์ชายฝั่งทะเลที่พึงประสงค์ของนักท่องเที่ยวที่มีรายได้ 10,000 – 19,999 บาท ประกอบด้วย ชายหาด น้ำทะเล แหล่งปะการัง อากาศยามพระอาทิตย์ตก แนว/ทิวมะพร้าว ที่พักแบบรีสอร์ท กิจกรรมชายฝั่งที่ชื่นชอบที่สุด คือการชมธรรมชาติ

องค์ประกอบภูมิทัศน์ชายฝั่งทะเลที่พึงประสงค์ของนักท่องเที่ยวที่มีรายได้ 20,000 – 39,999 บาท และกลุ่มรายได้ 40,000 – 59,999 บาท ประกอบด้วย ชายหาด น้ำทะเล แหล่งปะการัง อากาศยามพระอาทิตย์และตกพระอาทิตย์ขึ้น แนว/ทิวมะพร้าว ที่พักแบบรีสอร์ท กิจกรรมชายฝั่งที่ชื่นชอบที่สุด คือการชมธรรมชาติ

องค์ประกอบภูมิทัศน์ชายฝั่งทะเลที่พึงประสงค์ของนักท่องเที่ยวที่มีรายได้ 60,000 – 79,999 บาท ประกอบด้วย ชายหาด แสงแดด แนว/ทิวมะพร้าว สภาพกิจกรรมประกอบชายฝั่งมีเรือประมง ต้องการที่พักเป็นแบบบังกะโล

องค์ประกอบภูมิทัศน์ชายฝั่งทะเลที่พึงประสงค์ของนักท่องเที่ยวที่มีรายได้มากกว่า 80,000 บาท ประกอบด้วย ชายหาด อากาศยามพระอาทิตย์ตก แนว/ทิวมะพร้าว ที่พักแบบรีสอร์ท การทดสอบสมมติฐาน สัดส่วนของนักท่องเที่ยวชาวไทยกับชาวต่างประเทศพึงประสงค์จะพบลักษณะภูมิทัศน์ชายฝั่งทะเลในสัดส่วนที่แตกต่างกัน ประกอบด้วย บรรยากาศยามพระอาทิตย์ขึ้น แสงแดด เรือประมง เรือสำราญ มีสัดส่วนแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติระดับ .01 ส่วนลักษณะของชายหาด หน้าผา ห้วยแหลม สะพานหินธรรมชาติ น้ำทะเล บรรยากาศยามพระอาทิตย์ตก แนวต้นสน บังกะโล และการดำน้ำ มีสัดส่วนแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

- อาชีพ นักท่องเที่ยวส่วนใหญ่เป็นนิสิต/นักศึกษา จำนวน 116 รองลงมาคือ จำนวน 80 คน รับราชการ/รัฐวิสาหกิจ จำนวน 71 การค้า/ธุรกิจส่วนตัว จำนวน 56 คน รับจ้างทั่วไป จำนวน 13 คน และอื่นๆ จำนวน 68 คน ตามลำดับ ดังตารางที่ 34

ตาราง 36 แสดงค่าร้อยละและผลการเปรียบเทียบขององค์ประกอบภูมิทัศน์ชายฝั่งทะเลที่พึงประสงค์
ของนักท่องเที่ยวจำแนกตามอาชีพ

องค์ประกอบภูมิทัศน์	อาชีพ						df	χ^2 (sig.)
	นิสิต / นักศึกษา	รับราชการ / รัฐวิสาหกิจ	พนักงาน บริษัทเอกชน	การค้า/ธุรกิจ ส่วนตัว	เกษตรกร	อื่นๆ		
	N = 116	N = 71	N = 80	N = 56	N = 9	N = 68		
1. ลักษณะภูมิประเทศชายฝั่ง								
หาด	75.0	84.5	86.3	87.5	66.7	75.0	4	7.777 (.100)
สันทราย	32.8	31.0	46.3	41.1	-	25.0	4	9.095 (.059)
อ่าว	24.1	26.8	30.3	23.2	11.1	30.9	4	1.775 (.777)
ถ้ำ	27.6	26.8	27.5	21.4	22.2	14.7	4	5.329 (.251)
หน้าผา	15.5	19.7	18.8	16.1	22.2	11.8	4	2.085 (.720)
สะพานหินธรรมชาติ	15.5	4.2	13.8	7.1	22.2	11.8	4	7.963 (.093)
โขดหิน	8.6	4.2	10.0	5.4	11.1	4.4	4	3.437 (.488)
หัวแหลม	6.9	9.9	7.5	5.4	11.1	4.4	4	1.825 (.759)
2. ลักษณะของน้ำทะเล								
น้ำทะเล	53.4	50.7	58.8	51.8	33.3	45.6	4	2.707 (.608)
น้ำทะเลใสทั่วไป	72.4	59.2	77.5	73.2	56.6	70.6	4	6.705
น้ำทะเลใสมาก	27.6	40.8	22.5	26.8	44.4	29.4		(.152)
ระดับคลื่นน้ำทะเลปานกลาง	46.6	46.5	47.5	50.0	55.6	45.6		(.763)
ระดับคลื่นน้ำทะเลสงบ	41.4	42.3	41.3	50.0	22.2	45.6	1	8.284
							2	
ระดับคลื่นน้ำทะเลแรง	6.0	4.2	3.8	-	22.2	4.4		
ปะการัง	47.4	23.9	58.8	48.2	44.4	38.2	4	21.242 (.000)*
3. สภาพอากาศชายฝั่งทะเล								
ยามพระอาทิตย์ตก	62.9	62.9	55.0	57.1	44.4	64.7	4	2.434 (.656)
ยามพระอาทิตย์ขึ้น	51.7	51.7	52.5	42.9	22.2	39.7	4	5.428 (.246)
แสงแดด	37.1	37.1	41.3	44.6	55.6	38.2	4	1.539 (.820)
ฝน	1.7	1.7	1.3	7.1	-	4.4	4	4.835 (.305)
อื่นๆ	3.3	-	-	-	-	-	4	2.436 (.656)
4. พืชพรรณบริเวณชายฝั่งทะเล								
สวนมะพร้าว	42.2	42.3	72.5	57.1	55.6	48.5	4	21.491 (.000)*
ป่าชายหาด	31.9	38.0	21.3	23.2	44.4	25.0	4	7.037 (.134)
แนวต้นสน	39.7	33.8	31.3	46.4	11.1	30.9	4	4.945 (.293)
ป่าชายเลน	19.0	12.7	15.0	8.9	11.1	14.7	4	3.499 (.478)
อื่นๆ	-	1.4	-	-	-	4.4	4	9.516 (.049)*

ตาราง 36 (ต่อ)

องค์ประกอบภูมิทัศน์	อาชีพ						df	χ^2 (sig.)
	นิสิต / นักศึกษา	รับราชการ / รัฐวิสาหกิจ	พนักงาน บริษัทเอกชน	การค้า/ธุรกิจ ส่วนตัว	เกษตรกร	อื่นๆ		
	N = 116	N = 71	N = 80	N = 56	N = 9	N = 68		
5. สภาพของกิจกรรมชายฝั่งทะเล								
เครื่องเล่น & อุปกรณ์กีฬาทางน้ำ	39.7	39.4	37.5	37.5	55.6	29.4	4	2.277 (.685)
เรือประมง	25.0	32.4	32.5	37.5	33.3	42.6	4	6.782 (.148)
ชุมชนชาวเล	29.3	31.0	32.5	33.9	11.1	30.9	4	.455 (.978)
สถานบันเทิง	22.4	26.8	26.3	23.2	33.3	21.1	4	.831 (.934)
เรือสำราญ	18.1	16.9	23.8	21.4	-	16.2	4	1.981 (.746)
อื่นๆ	1.7	.3	-	-	-	1.5	4	3.476 (.482)
6. สิ่งปลูกสร้างบริเวณชายฝั่ง								
รีสอร์ท	54.3	59.2	57.5	57.1	33.3	42.6	4	4.898 (.298)
บังกะโล	36.2	25.4	52.5	33.9	55.6	39.7	4	12.652 (.013)*
โรงแรมชั้นดี	28.4	22.5	11.3	17.9	11.1	20.6	4	9.340 (.053)
เตียง-ร่มผ้าใบริมหาด	27.6	25.4	16.3	10.7	11.1	13.2	4	11.418 (.022)*
ร้านอาหารอย่างดี	14.7	25.4	23.8	23.2	11.1	22.1	4	4.206 (.379)
หมู่บ้านชาวประมง	14.7	14.1	12.5	12.5	22.5	5.9	4	3.912 (.418)
ไม่มีที่พัก	9.5	7.0	10.0	3.6	-	2.9	4	5.354 (.253)
อื่นๆ	0.9	-	3.8	-	-	2.9	4	6.900 (.141)
7. กิจกรรมบริเวณชายฝั่งทะเล								
ชมธรรมชาติ	52.6	42.9	65.0	48.2	44.4	66.2	4	9.405 (.052)
ดำน้ำ	40.5	26.8	43.8	21.4	11.1	27.9	4	12.529 (.014)*
เล่นเรือ / เรือกล้วย / เจ็ตสกี	29.3	32.4	13.8	21.4	33.3	16.2	4	12.064 (.017)*
กีฬาทางน้ำ	30.2	25.4	22.5	17.9	11.1	13.2	4	8.417 (.077)
ชมการแสดงโชว์ต่างๆ	18.1	25.4	15.0	21.4	-	8.8	4	7.875 (.120)
ตกปลา	15.5	19.7	17.5	23.2	22.2	19.1	4	1.631 (.803)
อื่นๆ	3.4	1.4	5.0	1.8	22.2	16.2	4	16.370 (.003)*
วาดรูป	8.6	5.6	2.5	5.4	-	5.9	4	3.506 (.477)

จากตาราง 36 ผลการวิเคราะห์พบว่าองค์ประกอบภูมิทัศน์ชายฝั่งทะเลที่พึงประสงค์ของนักท่องเที่ยวในกลุ่มอาชีพต่างๆ นิสิต/นักศึกษา รับราชการ/รัฐวิสาหกิจ พนักงานบริษัทเอกชน การค้า/ธุรกิจส่วนตัว เกษตรกร และกลุ่มอาชีพอื่นๆ พึงประสงค์จะพบชายหาดร้อยละ 75.0, 84.5, 86.3, 87.5, 66.7, และ 75.0 ตามลำดับ น้ำทะเล ร้อยละ 53.4, 50.7, 58.8, 51.8, 33.3, และ 45.6 ตามลำดับ อากาศยามพระอาทิตย์ตก ร้อยละ 62.9, 56.3, 55.0, 57.1, 44.4, และ 64.7 ตามลำดับ อากาศยามพระอาทิตย์ขึ้น ร้อยละ 51.7, 39.4, 52.5, 42.9, 22.2, และ 39.7

ตามลำดับ พืชพรรณทิว/แนวมะพร้าว ร้อยละ 42.2, 42.3, 72.5, 57.1, 55.6 และ 48.5 ตามลำดับ ที่พักชายฝั่งทะเลแบบรีสอร์ต ร้อยละ 54.3, 59.2, 57.5, 57.1, 33.3 และ 42.6 ตามลำดับ กิจกรรมชายฝั่งทะเลที่นักท่องเที่ยวชอบมากที่สุดชมธรรมชาติ ร้อยละ 52.6, 47.9, 65.0, 48.2, 44.4, และ 66.2 ตามลำดับ

องค์ประกอบภูมิทัศน์ชายฝั่งทะเลที่พึงประสงค์ของนักท่องเที่ยวกลุ่มนิสิต/นักศึกษา และ อาชีพรับราชการ/รัฐวิสาหกิจ ประกอบด้วย ชายหาด น้ำทะเล อากาศยามพระอาทิตย์ตกหรือพระอาทิตย์ขึ้น ที่พักเป็นแบบรีสอร์ต กิจกรรมชายฝั่งที่ชื่นชอบที่สุด คือการชมธรรมชาติ

องค์ประกอบภูมิทัศน์ชายฝั่งทะเลที่พึงประสงค์ของนักท่องเที่ยวอาชีพพนักงานบริษัทเอกชน ประกอบด้วย ชายหาด น้ำทะเล แหล่งปะการัง อากาศยามพระอาทิตย์ตกหรือพระอาทิตย์ขึ้น พืชพรรณเป็นแนว/ทิวมะพร้าว ต้องการที่พักเป็นแบบรีสอร์ต กิจกรรมชายฝั่งที่ชื่นชอบที่สุดคือ การชมธรรมชาติ

องค์ประกอบภูมิทัศน์ชายฝั่งทะเลที่พึงประสงค์ของนักท่องเที่ยวอาชีพการค้า/ธุรกิจส่วนตัว ประกอบด้วย ชายหาด น้ำทะเล อากาศหรือพระอาทิตย์ตก พืชพรรณเป็นแนว/ทิวมะพร้าว ที่พักแบบรีสอร์ต

องค์ประกอบภูมิทัศน์ชายฝั่งทะเลที่พึงประสงค์ของนักท่องเที่ยวอาชีพเกษตรกร ประกอบด้วย ชายหาด แสงแดด พืชพรรณเป็นแนว/ทิวมะพร้าว ที่พักเป็นแบบรีสอร์ต สภาพชายฝั่งมีเครื่องเล่น&อุปกรณ์กีฬาทางน้ำ กิจกรรมชายฝั่งที่ชื่นชอบที่สุดคือการชมธรรมชาติ

องค์ประกอบภูมิทัศน์ชายฝั่งทะเลที่พึงประสงค์ของนักท่องเที่ยวในกลุ่มอาชีพอื่นๆ ประกอบด้วย ชายหาด อากาศยามพระอาทิตย์ตก กิจกรรมชายฝั่งที่ชื่นชอบที่สุด คือการชมธรรมชาติ การทดสอบสมมติฐาน สัดส่วนของนักท่องเที่ยวกลุ่มอาชีพต่างๆ มีภูมิทัศน์ชายฝั่งทะเลที่พึงประสงค์แตกต่างกัน ประกอบด้วย ปะการัง ทิว/แนวมะพร้าว มีสัดส่วนแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติระดับ .01 ส่วนลักษณะบังกะโล เตียง-ร่มที่พักริมหาด แล่นเรือ/เรือกล้วย/เจ็ตสกี การดำน้ำมีสัดส่วนแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ.05

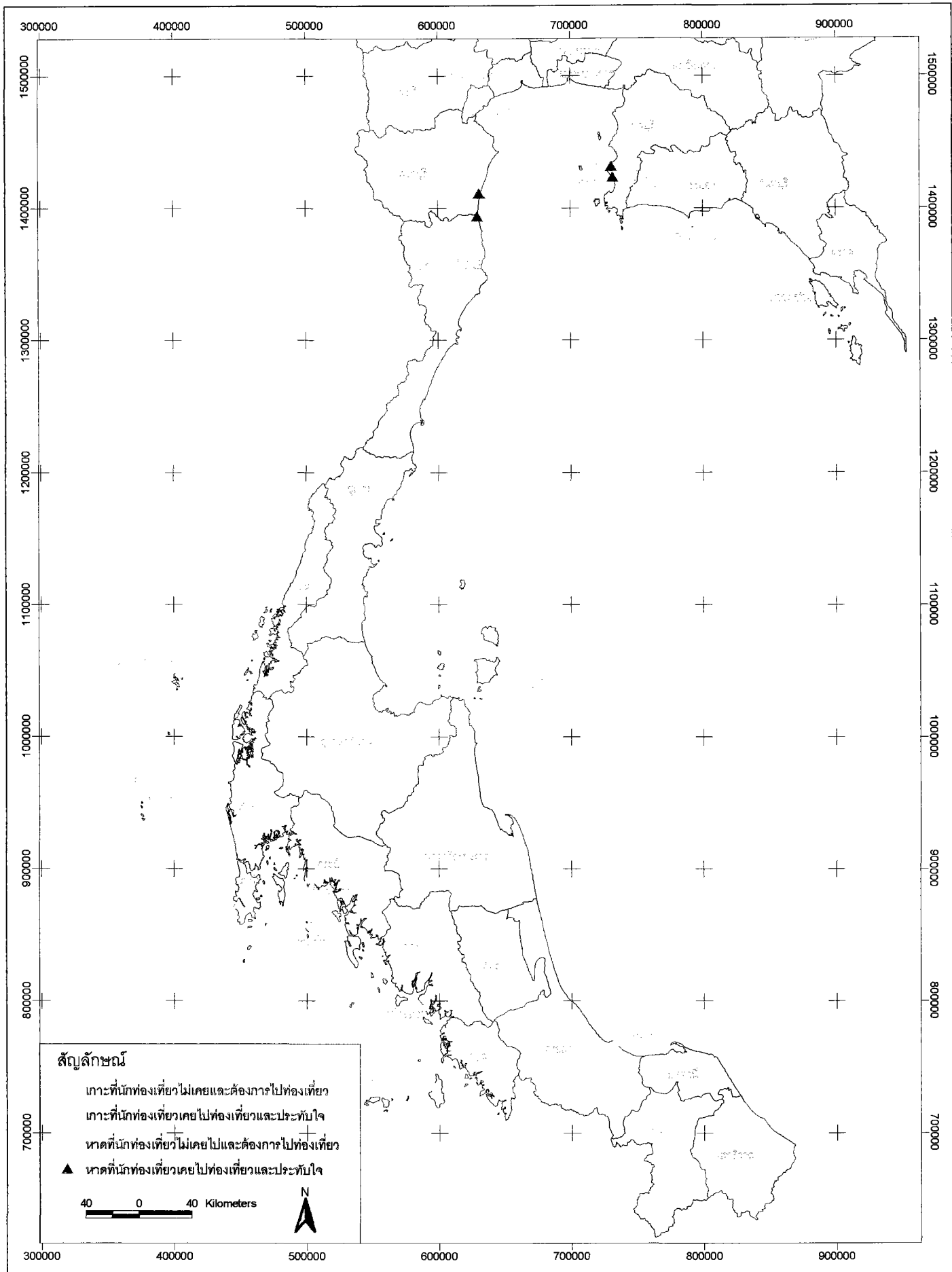
สมมติฐานข้อ 3 การจัดอันดับแหล่งท่องเที่ยวชายฝั่งทะเลของประเทศไทย น่าจะแตกต่างกันระหว่างนักท่องเที่ยวชาวไทยกับนักท่องเที่ยวชาวต่างประเทศ

การจัดอันดับแหล่งท่องเที่ยวชายฝั่งทะเลบริเวณประเทศไทยของนักท่องเที่ยวชาวไทยกับนักท่องเที่ยวชาวต่างประเทศ โดยแบ่งเป็นแหล่งท่องเที่ยวที่นักท่องเที่ยวเคยไปและประทับใจกับแหล่งท่องเที่ยวที่ไม่เคยไปและต้องการไปท่องเที่ยว แหล่งท่องเที่ยวประเภทชายหาดกับประเภทเกาะ รายละเอียดดังตาราง 37 - ตาราง 38

ตาราง 37 การจัดอันดับแหล่งท่องเที่ยวชายฝั่งทะเลไทย ของนักท่องเที่ยวชาวไทย

แหล่งท่องเที่ยวชายฝั่งทะเล	นักท่องเที่ยวชาวไทย				
	การจัดอันดับแหล่งท่องเที่ยว			คะแนนรวม	อันดับที่ของแหล่งท่องเที่ยว
	อันดับ 1	อันดับ 2	อันดับ 3		
	3 คะแนน	2 คะแนน	1 คะแนน		
ข้อ 1 แหล่งท่องเที่ยวที่เคยไปประทับใจ					
- ประเภทชายหาด					
หาดหัวหิน จ. ประจวบฯ	18	8	8	78	1
หาดป่าตอง จ.ภูเก็ต	12	6	4	52	2
หาดชะอำ จ.เพชรบุรี	5	12	2	42	3
หาดพัทยายาว จ.ชลบุรี	4	3	9	37	4
หาดจอมเทียน จ.ชลบุรี	3	2	2	15	5
- ประเภทเกาะ					
เกาะช้าง จ.ตราด	14	14	4	74	1
เกาะพีพี จ.กระบี่	15	10	4	69	2
เกาะเสม็ด จ.ระยอง	11	10	8	61	3
เกาะสมุย จ.สุราษฎร์ธานี	12	7	3	53	4
เกาะล้าน จ.ชลบุรี	6	2	4	26	5
ข้อ 2 แหล่งท่องเที่ยวที่ไม่เคยไปและต้องการไปท่องเที่ยว					
- ประเภทชายหาด					
หาดสมิหลา จ.สงขลา	8	3	-	30	1
หาดป่าตอง จ.ภูเก็ต	7	2	-	25	2
หาดนพรัตน์ธารา จ.กระบี่	2	3	1	13	3
หาดเจ้าไหม จ.ตรัง	3	-	2	11	4
หาดอ่าวมาหยา จ.กระบี่	2	-	-	6	5
- ประเภทเกาะ					
เกาะพีพี จ.กระบี่	19	9	6	81	1
เกาะลันตา จ.พังงา	16	6	3	63	2
เกาะสมุย จ.สุราษฎร์ธานี	11	6	3	48	3
เกาะตะรุเตา จ.สตูล	5	6	5	32	4
เกาะสุรินทร์ จ.พังงา	6	3	4	28	5

จากตาราง 37 พบว่าแหล่งท่องเที่ยวชายฝั่งทะเลที่นักท่องเที่ยวเคยไปและประทับใจมากที่สุดของนักท่องเที่ยวชาวไทย ประเภทชายหาด คือหาดหัวหิน จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ และประเภทเกาะ คือ เกาะช้าง จ.ตราด ซึ่งตั้งอยู่บริเวณภาคตะวันตกและภาคตะวันออกของไทย สำหรับแหล่งท่องเที่ยวชายฝั่งทะเลที่นักท่องเที่ยวไม่เคยไปและต้องการมากที่สุดของนักท่องเที่ยวชาวไทย ประเภทชายหาด คือหาดสมิหลา จ.สงขลา และประเภทเกาะ คือเกาะพีพี จังหวัดกระบี่ ซึ่งอยู่ภาคใต้ของไทย

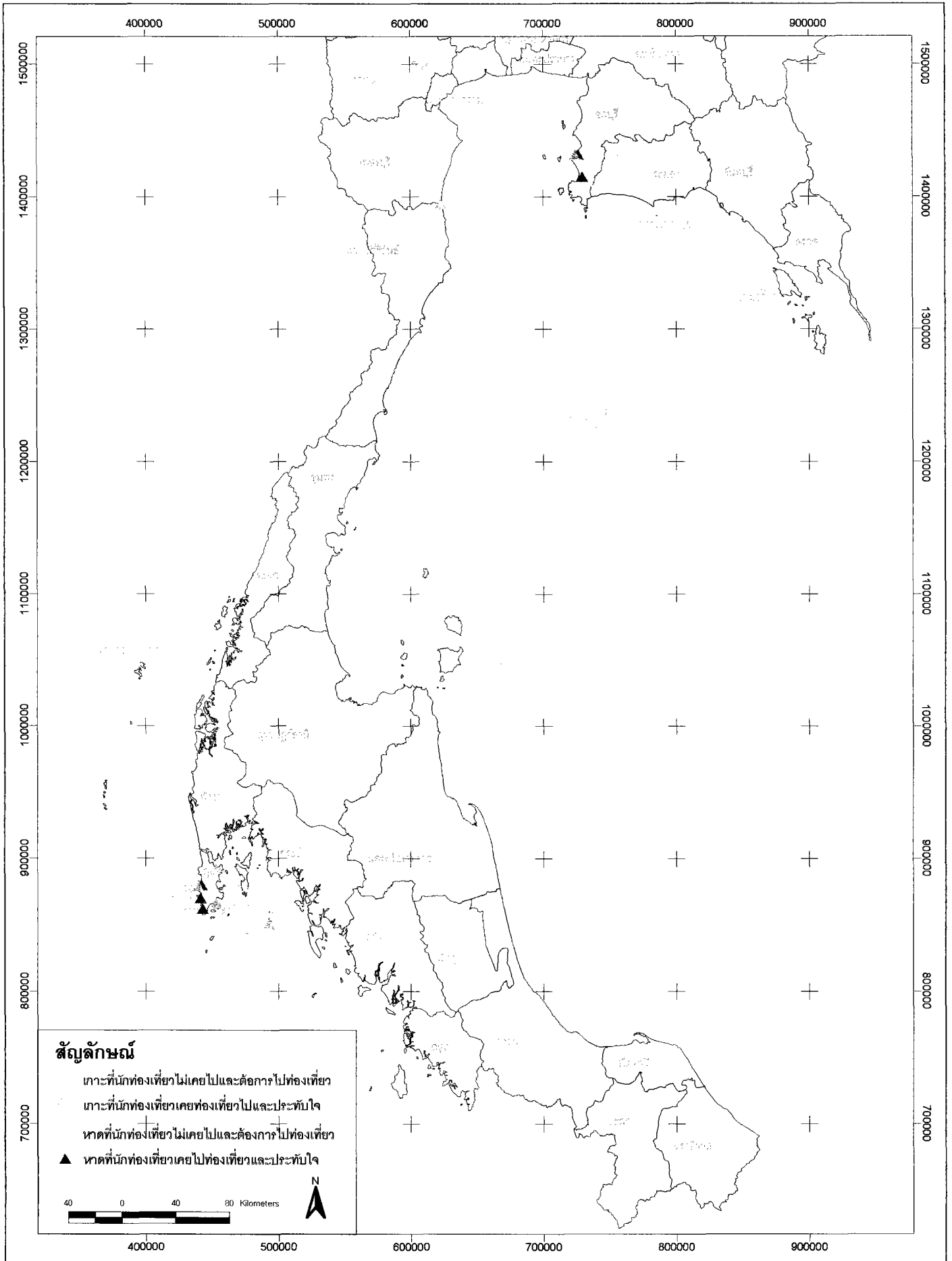

ภาพประกอบ 10 แผนที่แสดงการเรียงอันดับแหล่งท่องเที่ยวชายฝั่งทะเลไทย
ของนักท่องเที่ยวชาวไทย

ตาราง 38 การจัดอันดับแหล่งท่องเที่ยวชายฝั่งทะเลไทย ของนักท่องเที่ยวชาวต่างประเทศ

แหล่งท่องเที่ยวชายฝั่งทะเล	นักท่องเที่ยวชาวต่างประเทศ				
	การจัดอันดับแหล่งท่องเที่ยว			คะแนนรวม	อันดับที่ของแหล่งท่องเที่ยว
	อันดับ 1	อันดับ 2	อันดับ 3		
	3 คะแนน	2 คะแนน	1 คะแนน		
ข้อ 1 แหล่งท่องเที่ยวที่เคยไปประทับใจ - ประเภทชายหาด					
หาดป่าตอง จ.ภูเก็ต	3	19	6	134	1
พัททยา จ.ชลบุรี	12	14	17	81	2
จอมเทียน จ.ชลบุรี	13	1	2	43	3
หาดกะตะ จ.ภูเก็ต	7	10	-	41	4
กะรน จ.ภูเก็ต	4	11	3	37	5
- ประเภทเกาะ					
พีพี จ. กระบี่	34	8	4	122	1
สมุย จ. สุราษฎร์ธานี	25	15	7	112	2
ช้าง จ. ตรวด	25	8	2	93	3
เสม็ด จ. ระยอง	12	2	2	42	4
ภูเก็ต จ. ภูเก็ต	18	13	4	84	5
ข้อ 2 แหล่งท่องเที่ยวที่ไม่เคยไปและต้องการไปท่องเที่ยว - ประเภทชายหาด					
อ่าวมาหยา จ. กระบี่	20	-	-	60	1
ป่าตอง จ. ภูเก็ต	7	2	-	25	2
หัวหิน จ. ประจวบฯ	7	1	-	22	3
หาดราไวย์ จ. ภูเก็ต	5	-	-	15	4
พัททยา จ.ชลบุรี	4	-	-	12	5
- ประเภทเกาะ					
พีพี จ. กระบี่	15	1	-	47	1
สมุย จ. สุราษฎร์ธานี	11	2	2	39	2
เสม็ด จ. ระยอง	9	4	1	36	3
ช้าง จ. ตรวด	8	4	1	29	4
สุรินทร์ จ. พังงา	4	4	1	25	5

จากตาราง 38 พบว่าแหล่งท่องเที่ยวชายฝั่งทะเลที่นักท่องเที่ยวเคยไปและประทับใจมากที่สุดของนักท่องเที่ยวชาวต่างประเทศ ประเภทชายหาด คือ หาดป่าตอง จ.ภูเก็ต และประเภทเกาะคือ เกาะพีพี จ.กระบี่ แหล่งท่องเที่ยวชายฝั่งทะเลที่นักท่องเที่ยวไม่เคยไปและต้องการมากที่สุดของนักท่องเที่ยวชาวต่างประเทศ ประเภทชายหาด คือ หาดอ่าวมาหยา จ. กระบี่ และประเภทเกาะ คือ เกาะพีพี จ. กระบี่

ภาพประกอบ 11 แผนที่แสดงการเรียงอันดับแหล่งท่องเที่ยวชายฝั่งทะเลไทย
ของนักท่องเที่ยวชาวต่างประเทศ

ตอนที่ 6 การวิเคราะห์หาชายฝั่งทะเลที่พึงประสงค์ของนักท่องเที่ยวบริเวณพื้นที่ชายฝั่งทะเลประเทศไทย โดยใช้ระบบสารสนเทศภูมิศาสตร์

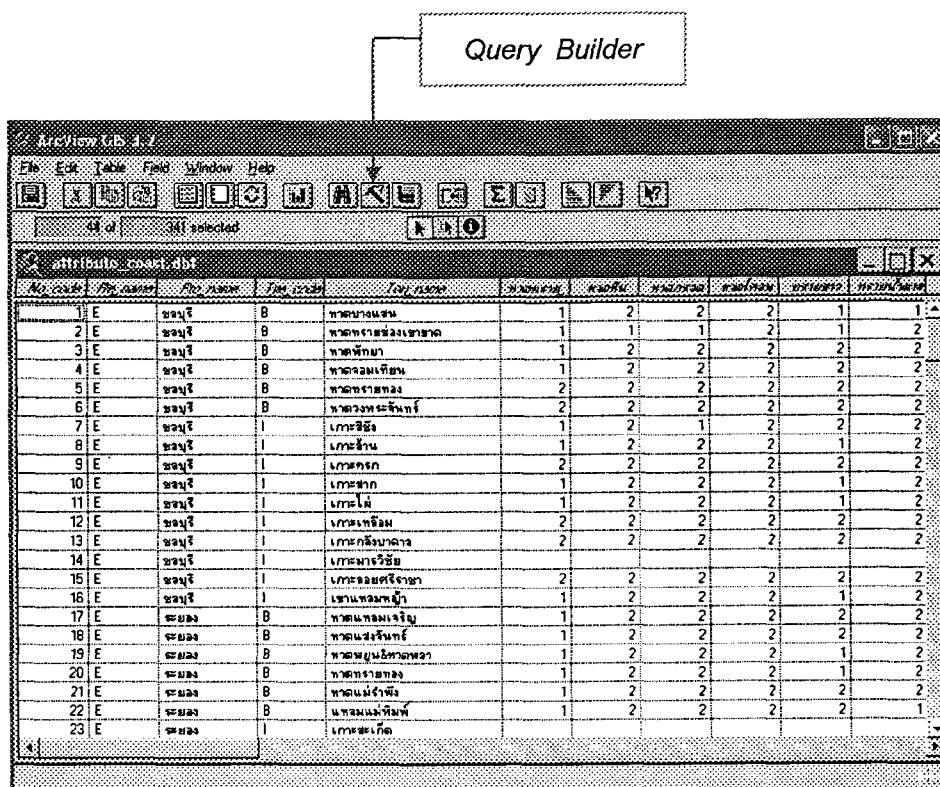
ในการวิเคราะห์ลักษณะชายฝั่งทะเลที่พึงประสงค์ของนักท่องเที่ยว บนพื้นที่บริเวณชายฝั่งทะเลประเทศไทย เป็นการจัดการข้อมูลเชิงภูมิศาสตร์ ซึ่งมีการกำหนดตำแหน่งเชิงพื้นที่ บนแผนที่ซึ่งสามารถแทนแสดงด้วยจุด (Point) เส้น (Arc) และพื้นที่หรือรูปหลายเหลี่ยม (Area หรือ Polygon) ตลอดจนข้อมูลลักษณะประจำ (Attribute Data) ของคุณลักษณะต่างๆ ของชายฝั่งทะเล ในการศึกษาเป็นการศึกษาข้อมูลชายฝั่งทะเลตามเงื่อนไขที่กำหนดไว้ คือ ลักษณะภูมิประเทศและภูมิทัศน์ของชายฝั่งทะเลที่พึงประสงค์ของนักท่องเที่ยว ด้วยวิธีการสอบถามเชิงพื้นที่ ซึ่งเป็นการสอบถามข้อมูลของแหล่งท่องเที่ยวชายฝั่งทะเลประเทศไทย ซึ่งผลการวิเคราะห์ข้อมูลดังกล่าวพบว่า แหล่งท่องเที่ยวชายฝั่งทะเลไทยในลักษณะที่พึงประสงค์ของนักท่องเที่ยวแต่ละตัวแปรได้แก่บริเวณใด

วิธีการสืบค้นข้อมูลจากฐานข้อมูลแหล่งท่องเที่ยวชายฝั่งทะเลประเทศไทย ด้วยระบบสารสนเทศภูมิศาสตร์ มีขั้นตอนและวิธีการศึกษาดังนี้

6.1 การเรียกค้นข้อมูล (Query)

การเรียกค้น หรือการสืบค้นหาข้อมูล โดยโปรแกรม ArcView 3.2 สามารถทำได้ดังนี้

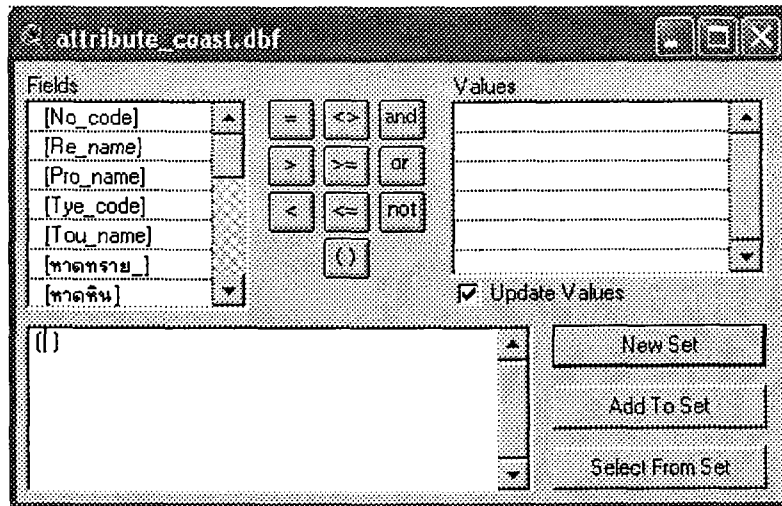
1. เลือกปุ่ม Query แล้วกำหนดเงื่อนไขที่ต้องการค้นหา

ภาพประกอบ 12 แสดงหน้าต่างตารางฐานข้อมูลและเครื่องหมาย Query Builder

2. ที่หน้าต่างสำหรับ Query นั้นจะประกอบด้วย

- Field แสดงรายการจาก attribute ของ field ที่เลือก
- ชุดของ operator ได้แก่ เครื่องหมายต่าง ๆ
- Values แสดงค่า หรือรายละเอียดข้อมูลที่บรรจุอยู่ใน field นั้น ๆ

ภาพประกอบ 13 แสดงหน้าต่างสำหรับการสืบค้นข้อมูล Query

คำอธิบายเครื่องหมาย

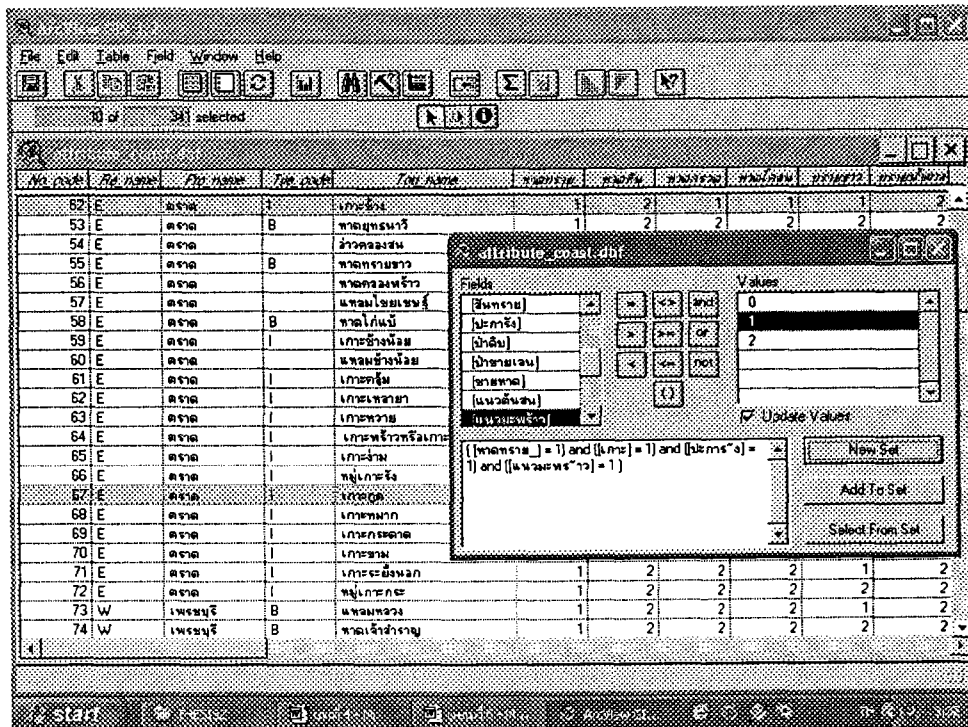
=	เท่ากับ	<>	ใช้กับตัวเลข	and	และ
>	มากกว่า	>=	น้อยกว่าหรือเท่ากับ	or	หรือ
<	น้อยกว่า	<=	มากกว่าหรือเท่ากับ	not	ไม่ใช่
		()	ใช้กับตัวอักษร		

วิธีการเลือก 3 แบบ คือ

New Set.	- เลือกตามเงื่อนไข
Add to Set	- เพิ่มข้อมูลจากที่เลือกไว้แล้ว
Select from Set	- เลือกจากกลุ่มข้อมูลที่เลือกไว้แล้ว

3. วิธีการตั้งเงื่อนไข สามารถพิมพ์ข้อความที่ช่องด้านล่าง หรือ double-click ที่ field ที่ต้องการ แล้ว double-click ที่ operator แล้ว double-click อีกครั้งที่ช่อง value ซึ่งข้อความทั้งหมดจะปรากฏที่ช่องด้านล่าง

จากนั้น click ที่ ปุ่ม New Set สังเกตการเปลี่ยนที่ graphic(บนView) และตารางฐานข้อมูลของ Theme นี้ ดังตัวอย่างเช่น ต้องการหาแหล่งท่องเที่ยวชายฝั่งทะเลที่ประกอบด้วย หาดทราย บนเกาะ มีปะการัง มีมะพร้าว ดังรูป

ภาพประกอบ 14 แสดงวิธีการตั้งเงื่อนไขการสืบค้นข้อมูล

นอกจากนี้การเรียกค้นหรือการสืบค้นหาข้อมูล ยังสามารถค้นหาด้วยวิธีอื่นๆ ดังนี้

การค้นหา Find ใช้ในกรณีที่ทราบชื่อที่ต้องการหา โดยสะดวกทำให้ถูกต้องทุกตัวสะกดตามที่บันทึกไว้ในตารางข้อมูล เช่น

- ต้องการทราบตำแหน่งทราบตั้งของ "เกาะพีพี" เมื่อ click ที่ปุ่ม Find แล้ว จะปรากฏช่องว่างให้เติมโดยพิมพ์ข้อความ "เกาะพีพี" แล้วกด OK
- ข้อมูลที่เลือกจะแสดงเป็น highlight ที่ตำแหน่งนั้น ดังรูป

การใช้ Selected Features Using Graphic เป็นการกำหนดขอบเขตของพื้นที่ที่ต้องการจะหาข้อมูลก่อน โดยใช้เครื่องมือ Draw Graphic บน Menu bar ซึ่งมีหลายรูปแบบในการกำหนดขอบเขต

- หลังจากกำหนดพื้นที่แล้ว ให้ Click ปุ่ม Selected Features Using Graphic จะปรากฏสีเหลืองตรงตำแหน่งภายใต้ขอบเขตนั้น และยังสามารถดูรายละเอียด จากตารางข้อมูลได้อีกด้วย โดย click ที่ปุ่ม Table

6.2 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

จากผลการศึกษาวិธีการสืบค้นข้อมูลจากฐานข้อมูลแหล่งท่องเที่ยวชายฝั่งทะเลประเทศไทย ด้วยระบบสารสนเทศภูมิศาสตร์ ในการค้นหาแหล่งท่องเที่ยวชายฝั่งทะเลไทยในลักษณะที่พึงประสงค์ของนักท่องเที่ยวแต่ละตัวแปร และนำผลที่ได้มาพิจารณาร่วมกับข้อมูลการเลือกที่ตั้งของแหล่งท่องเที่ยว ได้แก่ ที่ตั้งชายฝั่ง/หาด และบริเวณแหล่งท่องเที่ยวชายฝั่งทะเลไทยที่นักท่องเที่ยวพึงประสงค์จะพบมากที่สุดมากที่สุด ซึ่งสามารถสรุปผลพื้นที่ชายฝั่งทะเลบริเวณประเทศไทยที่มีลักษณะตรงกับความต้องการของนักท่องเที่ยว ดังตาราง 39

ตาราง 39 แสดงผลการวิเคราะห์แหล่งท่องเที่ยวชายฝั่งทะเลของประเทศไทยที่พึงประสงค์ของนักท่องเที่ยว

ลักษณะนักท่องเที่ยว	แหล่งท่องเที่ยวชายฝั่งทะเลประเทศไทย
เพศ	
- เพศชาย	หาดทรายขาว และหาดคลองสนที่เกาะช้าง หาดบนเกาะกูด เกาะกระดาด เกาะมะพร้าว จ.ตราด หาดทรายเกาะล้าน จ.ชลบุรี
- เพศหญิง	หาดป่าตอง หาดกะตะ หาดราไวย์ จ.ภูเก็ต หาดเกาะพีพี จ.กระบี่
เชื้อชาติ	
- ชาวไทย	หาดป่าตอง หาดกะตะ หาดราไวย์ จ.ภูเก็ต หาดเกาะพีพี จ.กระบี่ หาดเกาะสุรินทร์เหนือ
- ชาวต่างประเทศ	หาดเกาะพีพี หาดเกาะลิมิลัน หาดเกาะสุรินทร์เหนือ หาดเกาะตะรุเตา
อายุ	
13-21 ปี	หาดเกาะพีพี หาดเกาะลิมิลัน หาดเกาะสุรินทร์เหนือ หาดเกาะตะรุเตา หาดเกาะไม้ท่อน หาดเกาะราชาใหญ่ และหาดเกาะเฮ จ.ภูเก็ต
22-40 ปี	หาดป่าตอง หาดกะตะ หาดราไวย์ จ.ภูเก็ต
41-60 ปี	หาดแม่พิมพ์ จ.ระยอง หาดจอมเทียน จ.ชลบุรี หาดทรายแก้ว จ.ตราด
60 ปีขึ้นไป	หาดจอมเทียน หาดทรายทอง จ.ชลบุรี หาดทรายทอง หาดแม่พิมพ์ จ.ระยอง หาดทรายงาม หาดทรายแก้ว หาดไม้รูด จ.ตราด
ระดับการศึกษา	
- ต่ำกว่าปริญญาตรี	หาดเกาะพีพี หาดเกาะลิมิลัน หาดเกาะสุรินทร์เหนือ หาดเกาะตะรุเตา
- ปริญญาตรี	หาดป่าตอง หาดกะตะ หาดราไวย์ จ.ภูเก็ต หาดหาดเกาะพีพี หาดเกาะลิมิลัน หาดเกาะสุรินทร์เหนือ หาดเกาะตะรุเตา
- สูงกว่าปริญญาตรี	หาดในทอน หาดในยาง หาดทรายแก้ว จ.ภูเก็ต ชายทะเลท้ายเหมือง ชายทะเลเขาปิเละ จ.พังงา หาดหมู่เกาะตะรุเตา หาดหมู่เกาะสาหร่าย จ.สตูล
รายได้ต่อเดือน/บาท	
< 10,000	หาดเกาะพีพี หาดเกาะลิมิลัน หาดเกาะสุรินทร์เหนือ หาดเกาะตะรุเตา
10,000 -19,999	หาดเกาะพีพี หาดเกาะลิมิลัน หาดเกาะสุรินทร์เหนือ หาดเกาะตะรุเตา หาดที่เกาะสมุย หาดที่เกาะช้าง หาดเกาะกูด จ.ตราด เกาะมะพร้าว จ.ชุมพร หาดเกาะกระดาน จ.ตรัง หมู่เกาะอ่างทอง เกาะแตน จ.สุราษฎร์ธานี
20,000 -39,999	หาดเกาะพีพี หาดเกาะลิมิลัน หาดเกาะสุรินทร์เหนือ หาดเกาะตะรุเตา หาดที่เกาะสมุย เกาะมะพร้าว จ.ชุมพร หาดเกาะกระดาน จ.ตรัง หมู่เกาะอ่างทอง เกาะแตน จ.สุราษฎร์ธานี
40,000 -59,999	หาดป่าตอง หาดกะตะ หาดราไวย์ หาดสุรินทร์ จ.ภูเก็ต
60,000 -79,999	หาดแม่พิมพ์ จ.ระยอง หาดจอมเทียน จ.ชลบุรี
> 80,000	หาดป่าตอง หาดกะรน หาดกะตะ หาดราไวย์ ในหาน หาดสุรินทร์ หาดกมลา จ.ภูเก็ต
อาชีพ	
- นิสิต / นักศึกษา	หาดป่าตอง หาดกะตะ หาดราไวย์ จ.ภูเก็ต หาดนพรัตน์ธารา อำเภอเกาะนง ไร่เลย์ จ.กระบี่
- รับราชการ/ รัฐวิสาหกิจ	หาดบนเกาะสมุย หาดพัง เกาะเต่า จ.สุราษฎร์ธานี หมู่เกาะอ่างทอง เกาะวัวตาหลับ หาดหมู่เกาะจ.ชุมพร
- พนักงานบริษัทเอกชน	หาดทรายขาว และหาดคลองสนที่เกาะช้าง หาดบนเกาะกูด เกาะกระดาด เกาะมะพร้าว จ.ตราด หาดทรายเกาะล้าน จ.ชลบุรี
- การค้า/ธุรกิจส่วนตัว	หาดทรายขาว และหาดคลองสนที่เกาะช้าง หาดบนเกาะกูด เกาะกระดาด เกาะมะพร้าว หาดทรายแก้ว จ.ตราด
- เกษตรกร	หาดบนเกาะสมุย หาดเกาะพัง เกาะเต่า จ.สุราษฎร์ธานี หมู่เกาะอ่างทอง เกาะวัวตาหลับ หาดหมู่เกาะจ.ชุมพร
- อื่นๆ	หาดทรายเกาะเสม็ด จ.ระยอง หาดทรายบนหมู่เกาะช้าง หาดทรายหมู่เกาะล้าน จ.ชลบุรี

จากตาราง 39 ผลการวิเคราะห์พบว่าลักษณะต่างๆ ที่พึงประสงค์ของนักท่องเที่ยวแต่ละกลุ่มตัวแปรที่พบมีความแตกต่างกันตามที่ตั้งของแหล่งท่องเที่ยว จะเห็นได้จากตัวแปรเพศ อายุ และรายได้ที่ต่างกันเลือกบริเวณแหล่งท่องเที่ยวต่างกัน ส่วนลักษณะชายฝั่งทะเลที่พึงประสงค์ตั้งอยู่ในบริเวณเดียวกันแต่ความพึงประสงค์ต่อลักษณะอื่นๆแตกต่างกัน ได้แก่ ตัวแปรทางด้านเชื้อชาติ ระดับการศึกษา รายได้ต่อเดือนและอาชีพของนักท่องเที่ยว รายละเอียดต่างๆในการเลือกแหล่งท่องเที่ยว ดังตาราง 39 และแผนที่แสดงตำแหน่งแหล่งท่องเที่ยวชายฝั่งทะเลของไทยตามลักษณะชายฝั่งทะเลที่พึงประสงค์ของนักท่องเที่ยวชาวไทยและชาวต่างประเทศ ดังภาพประกอบ 15 ตามลำดับ

บทที่ 5

สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การวิจัยครั้งนี้มุ่งศึกษา ลักษณะชายฝั่งทะเลที่พึงประสงค์ของนักท่องเที่ยวบริเวณชายฝั่งทะเลประเทศไทย ข้อมูลที่ได้จะเป็นฐานข้อมูลแหล่งท่องเที่ยวชายฝั่งทะเลที่สำคัญของประเทศไทย ซึ่งจะเป็นประโยชน์ต่อการจัดการท่องเที่ยวภายในประเทศ และเพื่อการวางแผนในการเลือกสถานที่ท่องเที่ยวบริเวณชายฝั่งทะเลที่ตรงกับความพึงประสงค์ของนักท่องเที่ยว และนำผลที่ได้ไปใช้เป็นแนวทางในการพัฒนาและปรับปรุงแหล่งท่องเที่ยวชายฝั่งทะเลไทยสู่ความยั่งยืนต่อไป

ความมุ่งหมายการวิจัย

1. เพื่อศึกษาลักษณะภูมิประเทศและภูมิทัศน์ชายฝั่งทะเลที่พึงประสงค์ของนักท่องเที่ยวบริเวณชายฝั่งทะเลประเทศไทย
2. เพื่อวิเคราะห์และจัดลำดับความสำคัญของแหล่งท่องเที่ยวชายฝั่งทะเลของไทยที่พึงประสงค์ของนักท่องเที่ยว
3. เพื่อนำเสนอแหล่งท่องเที่ยวชายฝั่งทะเลที่พึงประสงค์ของนักท่องเที่ยวและแหล่งท่องเที่ยวชายฝั่งทะเลในประเทศไทยด้วยระบบสารสนเทศภูมิศาสตร์

สมมติฐานการวิจัย

1. นักท่องเที่ยวที่มีเพศ อายุ เชื้อชาติ การศึกษา รายได้ และอาชีพต่างกันมีลักษณะภูมิประเทศชายฝั่งทะเลที่พึงประสงค์แตกต่างกัน
2. นักท่องเที่ยวที่มีเพศ อายุ เชื้อชาติ การศึกษา รายได้ และอาชีพต่างกันมีลักษณะภูมิทัศน์ชายฝั่งทะเลที่พึงประสงค์แตกต่างกัน
3. การจัดอันดับแหล่งท่องเที่ยวชายฝั่งทะเล บริเวณประเทศไทยของนักท่องเที่ยวชาวไทยกับนักท่องเที่ยวชาวต่างประเทศน่าจะแตกต่างกัน

วิธีการดำเนินการวิจัย

ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้เป็นนักท่องเที่ยวชาวไทยและชาวต่างประเทศที่เดินทางมาท่องเที่ยวชายฝั่งทะเลประเทศไทย รวม 7 แห่ง ได้แก่ หาดพิทยา จ. ชลบุรี เกาะช้าง จ.ตราด

หาดชะอำ จ.เพชรบุรี เกาะสมุย จ. สุราษฎร์ธานี หาดสมิหลา จ. สงขลา อ่าวพังงา จ. พังงา และ หาดป่าตอง จ. ภูเก็ต

กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ คือ นักท่องเที่ยวชาวไทยและชาวต่างประเทศที่ท่องเที่ยวชายฝั่งทะเลประเทศไทยทั้งหมด 7 แห่ง จำนวน 400 คน เป็นนักท่องเที่ยวชาวไทย 175 คน และนักท่องเที่ยวชาวต่างประเทศ จำนวน 225 คน โดยใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างแบบสองขั้นตอน (Two - Stage Random Sampling) ได้แก่ ขั้นที่ 1 ใช้การเลือกกลุ่มตัวอย่างวิธีสุ่มหลายระยะ (Multi-Stage Sampling) และขั้นที่ 2 ใช้วิธีการเลือกกลุ่มตัวอย่างแบบบังเอิญ (Random Sampling) และกำหนดกลุ่มตัวอย่างด้วยสูตรการคำนวณโดยใช้สูตรของยามาเน่ (Yamane : อ้างอิงจาก อุทุมพร จามรมาน. 2530:30)

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

ในการใช้เครื่องมือในการทำวิจัยครั้งนี้ ประกอบด้วย

1. แบบสอบถาม
2. ฐานข้อมูลแหล่งท่องเที่ยว

1. แบบสอบถาม ผู้วิจัยได้จัดทำแบบสอบถามเลือกตอบ (Checklist) และเรียงอันดับ (Ranking) ซึ่งผู้วิจัยสร้างขึ้นเพื่อสำรวจลักษณะภูมิประเทศและภูมิทัศน์ชายฝั่งทะเลที่พึงประสงค์ของนักท่องเที่ยวที่ท่องเที่ยวบริเวณชายฝั่งประเทศไทย และเรียงอันดับความสำคัญแหล่งท่องเที่ยวบริเวณชายฝั่งประเทศไทย เพื่อใช้ในการเก็บข้อมูลครั้งนี้แบ่งแบบสอบถามเป็น 3 ส่วน คือ

ส่วนที่ 1 เป็นแบบสอบถามข้อมูลส่วนตัวและลักษณะการท่องเที่ยว

ส่วนที่ 2 เป็นแบบสอบถามความต้องการของนักท่องเที่ยวต่อลักษณะชายฝั่งทะเล ประกอบด้วย ลักษณะภูมิประเทศชายฝั่งทะเล ลักษณะภูมิทัศน์ชายฝั่งทะเล และคุณค่าของแหล่งท่องเที่ยวชายฝั่งทะเล

ส่วนที่ 3 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับการจัดอันดับสถานที่ท่องเที่ยวชายฝั่งทะเลประเทศไทย จำนวน 2 ข้อ โดยจัดอันดับสถานที่ท่องเที่ยวชายฝั่งทะเลที่นักท่องเที่ยวเคยไปและประทับใจมากที่สุด และแหล่งท่องเที่ยวที่นักท่องเที่ยวชอบและต้องการจะไปแต่ยังไม่เคยไป อย่างละ 5 อันดับ โดยเรียงอันดับจากที่ชอบมากที่สุดเป็นอันดับที่ 1

2. ฐานข้อมูลแหล่งท่องเที่ยว โดยรวบรวมข้อมูลแหล่งท่องเที่ยวและลักษณะต่างๆ ของแหล่งท่องเที่ยวชายฝั่งทะเลไทย ประกอบด้วย ข้อมูลขอบเขตการปกครอง ข้อมูลเส้นชั้นความสูง

ข้อมูลที่ตั้งของแหล่งท่องเที่ยว และข้อมูลอรรถาธิบาย (Attribute) ได้แก่ ข้อมูลลักษณะต่างๆ ของแหล่งท่องเที่ยว ซึ่งได้จากการรวบรวมข้อมูลจากเอกสารของการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย

การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลได้ดำเนินการวิเคราะห์ตามลำดับ ดังนี้

1. นำแบบสอบถามที่ได้รับทั้งหมด มาตรวจสอบหาความสมบูรณ์ของแบบสอบถาม
2. นำข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ในด้านเพศ อายุ เชื้อชาติ ระดับการศึกษา รายได้ต่อเดือน อาชีพ รวมทั้งลักษณะการท่องเที่ยว และคุณค่าของแหล่งท่องเที่ยวบริเวณชายฝั่งทะเล มาคิดเป็นค่าร้อยละ
3. นำข้อมูลเกี่ยวกับลักษณะชายฝั่งทะเลที่พึงประสงค์ของนักท่องเที่ยว ได้แก่ ข้อมูลเกี่ยวกับภูมิประเทศ ภูมิทัศน์ชายฝั่งทะเล และคุณค่าของแหล่งชายฝั่งทะเล โดยใช้การทดสอบไค-สแควร์ (Chi-square test)
4. วิเคราะห์ข้อมูลการจัดอันดับความสำคัญของสถานที่ท่องเที่ยวชายฝั่งทะเลในประเทศไทย โดยนำค่าความถี่กับค่าคะแนนมาคำนวณในการจัดอันดับสถานที่ท่องเที่ยว
5. นำแบบสอบถามมาวิเคราะห์ทางสถิติโดยใช้คอมพิวเตอร์
6. นำผลข้อมูลที่ได้มาวิเคราะห์หารูปแบบของแหล่งท่องเที่ยวชายฝั่งทะเลที่พึงประสงค์ของนักท่องเที่ยวและนำผลลัพธ์นั้นมาวิเคราะห์หาพื้นที่ชายฝั่งทะเลไทยด้วยระบบสารสนเทศภูมิศาสตร์ โดยจำแนกตามลักษณะของนักท่องเที่ยว
7. นำเสนอข้อมูลแผนที่แหล่งท่องเที่ยวชายฝั่งทะเลที่พึงประสงค์ของนักท่องเที่ยวบนพื้นที่ชายฝั่งทะเลประเทศไทยและการจัดอันดับของแหล่งท่องเที่ยว ด้วยระบบสารสนเทศทางภูมิศาสตร์

สรุปผลการศึกษาค้นคว้า

ผลการศึกษาค้นคว้าพบว่า นักท่องเที่ยวที่เดินทางมาท่องเที่ยวบริเวณชายฝั่งทะเลประเทศไทยในพื้นที่ศึกษาทั้ง 7 แห่ง จำนวน 400 คน กลุ่มตัวอย่างเป็นนักท่องเที่ยวชาวต่างประเทศ ร้อยละ 68.75 และนักท่องเที่ยวชาวไทย ร้อยละ 31.25 เป็นนักท่องเที่ยวเพศชาย ร้อยละ 56.75 มากกว่าเพศหญิง คิดเป็นร้อยละ 43.25 นักท่องเที่ยวส่วนใหญ่เป็นผู้มีอายุ 22 - 40 ปี ร้อยละ 46.3 รองลงมาคือ นักท่องเที่ยวที่มี อายุ 13 - 21 ปี ร้อยละ 30.5, อายุ 41 - 59 ปี ร้อยละ 15.3, และอายุมากกว่า 60 ปี ร้อยละ 8.0 นักท่องเที่ยวส่วนใหญ่มีการศึกษาระดับปริญญาตรี ร้อยละ 45.5 รองลงมาคือต่ำกว่าปริญญาตรี ร้อยละ 29.25 และสูงกว่าปริญญาตรี ร้อยละ 13.75 นักท่องเที่ยว

ส่วนใหญ่ไม่ระบุรายได้ที่ได้รับต่อเดือน ร้อยละ 28.8 นักท่องเที่ยวมีรายได้น้อยกว่า 10,000 บาท ร้อยละ 22.8 นักท่องเที่ยวที่มีรายได้มากกว่า 80,000 บาท ร้อยละ 14.5, นักท่องเที่ยวที่มีรายได้ 20,000 – 39,999 บาท ร้อยละ 13.5 นักท่องเที่ยวที่มีรายได้ 40,000 – 59,999 บาท ร้อยละ 9.5 นักท่องเที่ยวที่มีรายได้ 10,000 – 19,999 บาท ร้อยละ 8.5 และนักท่องเที่ยวที่มีรายได้ 60,000 – 79,999 บาท ร้อยละ 2.5 นักท่องเที่ยวส่วนใหญ่ประกอบอาชีพนิสิต/ นักศึกษา ร้อยละ 29.0 รองลงมาคือ พนักงานบริษัทเอกชน ร้อยละ 20.0 ราชการ/รัฐวิสาหกิจ ร้อยละ 17.75 การค้า/ธุรกิจส่วนตัว ร้อยละ 14.0 รับจ้างทั่วไป ร้อยละ 3.25 และอาชีพอื่นๆ ร้อยละ 17.0 ตามลำดับ

1. ลักษณะภูมิประเทศชายฝั่งทะเลที่พึงประสงค์ของนักท่องเที่ยว บริเวณประเทศไทย ตามลักษณะตัวแปร พบว่า

- **ลักษณะที่ตั้งของชายฝั่งทะเล** ที่นักท่องเที่ยวส่วนใหญ่มีความพึงประสงค์จะพบมากที่สุดคือลักษณะชายฝั่ง/หาดบนเกาะ คิดเป็นร้อยละ 66.25 ยกเว้นนักท่องเที่ยวที่มีอายุมากกว่า 60 ปี และนักท่องเที่ยวที่มีระดับรายได้ 60,000 – 79,999 บาท ชอบชายฝั่ง/หาดบนเกาะและบนแผ่นดินร้อยละ 50 เท่ากัน นักท่องเที่ยวที่มีอายุ 41-60 ปี และนักท่องเที่ยวที่มีระดับรายได้มากกว่า 80,000 บาท ชอบชายฝั่ง/หาดบนแผ่นดินมากที่สุด ซึ่งจะเห็นว่านักท่องเที่ยวพึงประสงค์ที่จะเดินทางไปท่องเที่ยวชายฝั่งทะเลที่เป็นเกาะมากกว่าชายฝั่ง/หาด บนแผ่นดิน ในการทดสอบสมมติฐานของนักท่องเที่ยว พบว่าลักษณะชายฝั่ง/หาด นักท่องเที่ยวที่มีเชื้อชาติ อายุและอาชีพต่างกัน มีสัดส่วนแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

- **บริเวณแหล่งท่องเที่ยวชายฝั่งทะเล** ที่นักท่องเที่ยวส่วนใหญ่ชอบที่สุดคือ ชายฝั่งทะเลอันดามัน (ระนอง-ตรัง) ร้อยละ 34.25 นักท่องเที่ยวกลุ่มอายุ 41-60ปี และ 60 ปีขึ้นไป กลุ่มที่มีรายได้ 60,000 – 79,999 บาท กลุ่มอาชีพ พนักงานเอกชน การค้า/ธุรกิจส่วนตัว และกลุ่มอาชีพอื่นๆ ชอบท่องเที่ยวบริเวณชายฝั่งทะเลภาคตะวันออกมากที่สุด และกลุ่มอาชีพข้าราชการ/รัฐวิสาหกิจชอบท่องเที่ยวชายฝั่งทะเลภาคใต้ฝั่งอ่าวไทยมากที่สุด ดังนั้นบริเวณชายฝั่งทะเลประเทศไทยที่นักท่องเที่ยวพึงประสงค์จะท่องเที่ยวมากที่สุดคือ ชายฝั่งทะเลอันดามัน ในการทดสอบสมมติฐานของนักท่องเที่ยว พบว่าสัดส่วนของนักท่องเที่ยวต่อบริเวณแหล่งท่องเที่ยวชายฝั่งทะเลไทย นักท่องเที่ยวที่มีเชื้อชาติและอาชีพต่างกันมีสัดส่วนแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และนักท่องเที่ยวที่มีรายได้ต่างกันสัดส่วนแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

- **การจัดอันดับของลักษณะภูมิประเทศ** ลักษณะภูมิประเทศที่นักท่องเที่ยวส่วนใหญ่ชอบมากที่สุดเป็นอันดับที่ 1 คือ กับลักษณะภูมิประเทศที่เป็นชายหาดและเกาะมากที่สุด สำหรับนักท่องเที่ยวที่เลือกภูมิประเทศอื่นๆ เป็นอันดับที่ 1 ได้แก่ นักท่องเที่ยวต่างประเทศและกลุ่มรายได้

40,000-59,999 บาท ชอบภูมิประเทศชายหาด เกาะ และอ่าว นักท่องเที่ยวที่มีการศึกษาดำกว่าระดับปริญญาตรี และกลุ่มเกษตรกรชอบภูมิประเทศชายหาดกับอ่าว กลุ่มอาชีพรับราชการชอบภูมิประเทศชายหาด ภูเขาชายฝั่ง และอ่าว นักท่องเที่ยวที่มีระดับการศึกษาสูงกว่าระดับปริญญาตรี และกลุ่มอาชีพการค้า/ธุรกิจส่วนตัวนั้นชอบชายหาดอย่างเดียว ซึ่งจะเห็นได้ว่านักท่องเที่ยวทั้งหมดจะให้ความสำคัญกับชายหาด เป็นอันดับที่1ควบคู่กับภูมิประเทศอื่นๆ เนื่องด้วยชายหาดเป็นภูมิประเทศที่สำคัญของแนวชายฝั่งทะเล โดยเฉพาะหาดทรายหลายแห่งเป็นหาดที่มีชื่อเสียงของประเทศไทยในการดึงดูดนักท่องเที่ยวให้มาเยี่ยมชม

- **รูปแบบของชายหาด** นักท่องเที่ยวส่วนใหญ่พึงประสงค์จะพบชายหาดหน้ากว้างมากที่สุด ร้อยละ 82.35 ประเภทของชายหาดที่ชอบมากที่สุด คือ หาดทราย ร้อยละ 86.0 วัสดุประกอบชายหาดที่เป็นเนื้อทรายอย่างเดียว ร้อยละ 65.25 ลักษณะของเม็ดทรายที่ชอบลักษณะทรายละเอียดมากที่สุด ร้อยละ 79.70 สีของหาดทรายที่ชอบมากที่สุดคือหาดทรายสีขาว ร้อยละ 89.50 และความลาดชันของชายหาดที่ชอบมากที่สุดคือชายหาดที่มีความลาดชันน้อย ทะเลมีลักษณะน้ำตื้น ร้อยละ 84.75 ดังนั้นรูปแบบของชายหาดที่นักท่องเที่ยวส่วนใหญ่พึงประสงค์จะพบที่สุดมีลักษณะเป็นหาดทราย วัสดุเป็นเนื้อทรายอย่างเดียว หาดทรายสีขาวละเอียด เป็นชายหาดที่หน้ากว้าง และชายหาดมีความลาดชันน้อย

การทดสอบสมมติฐานของนักท่องเที่ยวพบว่า สัดส่วนของนักท่องเที่ยวต่อลักษณะต่างๆ ของชายหาดมีดังนี้

ลักษณะความกว้างของชายหาด นักท่องเที่ยวที่มีเชื้อชาติและรายได้ต่างกันมีสัดส่วนแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และเพศต่างกันมีสัดส่วนแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ประเภทชายหาด นักท่องเที่ยวที่มีเชื้อชาติและอาชีพต่างกันมีสัดส่วนแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และระดับการศึกษาต่างกันสัดส่วนแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

วัสดุประกอบชายหาด นักท่องเที่ยวที่มีเชื้อชาติและอาชีพต่างกันมีสัดส่วนแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .01 และนักท่องเที่ยวที่มีเพศและรายได้แตกต่างกันมีสัดส่วนแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05

ลักษณะของเม็ดทราย นักท่องเที่ยวที่มีเพศและเชื้อชาติต่างกันมีสัดส่วนแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และนักท่องเที่ยวที่มีการศึกษาต่างกันมีสัดส่วนแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

สีของหาดทราย นักท่องเที่ยวที่มีเชื้อชาติต่างกัันมีสัดส่วนแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ.01 และนักท่องเที่ยวที่มีระดับการศึกษาต่างกัันมีสัดส่วนแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ.05

ความลาดชัน ของชายหาดพบว่านักท่องเที่ยวที่มีเชื้อชาติและอายุต่างกัันมีสัดส่วนแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ.01 และนักท่องเที่ยวที่มีเพศต่างกัันมีสัดส่วนแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

- **ลักษณะภูมิประเทศตามแนวชายฝั่งทะเล** นักท่องเที่ยวส่วนใหญ่ที่ประสงค์จะพบมากที่สุดคือ ลักษณะเป็นภูมิประเทศเป็นภูเขาสูง มีหน้าผา ร้อยละ 41.75 รองลงมาคือ ชายฝั่งเรียบ ไม่มีภูเขามากที่สุด ซึ่งมีเพียงนักท่องเที่ยวเพศหญิง นิสิตนักศึกษา การค้า/ธุรกิจส่วนตัว เกษตรกร กลุ่มอายุ 60 ปีขึ้นไป กลุ่มรายได้ 10,000-19,999 บาท 20,000-39,999 บาท และ 60,000-79,999 บาท จะเห็นว่าลักษณะภูมิประเทศที่พบตามแนวชายฝั่งทะเล นักท่องเที่ยวแต่ละกลุ่มค่อนข้างให้ความสำคัญต่างกัน ซึ่งในการทดสอบสมมติฐานของนักท่องเที่ยว พบว่าสัดส่วนของนักท่องเที่ยวที่มีเพศและเชื้อชาติต่างกััน มีสัดส่วนแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ.01 และนักท่องเที่ยวที่มีรายได้ต่างกัันมีสัดส่วนแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

- **ลักษณะอ่าว** นักท่องเที่ยวส่วนใหญ่ที่ประสงค์จะพบมากที่สุดเป็นอ่าวระหว่างภูเขาสูง ร้อยละ 39.00 ได้แก่ ส่วนนักท่องเที่ยวกลุ่มอื่น เพศหญิง ชาวต่างประเทศ กลุ่มอายุ 41-60 ปี กับกลุ่มอายุมากกว่า60 ปี นักท่องเที่ยวระดับปริญญาตรี กลุ่มอาชีพนิสิต/นักศึกษา ข้าราชการ/รัฐวิสาหกิจ และกลุ่มอาชีพอื่นๆ และนักท่องเที่ยวที่ระดับรายได้ 10,000 – 19,999 บาท พึ่งประสงค์จะพบอ่าวระหว่างสันทรายมากที่สุด ซึ่งแสดงให้เห็นว่า นักท่องเที่ยวแต่ละกลุ่มค่อนข้างให้ความสำคัญกับลักษณะอ่าวต่างกัน ซึ่งในการทดสอบสมมติฐานพบว่า สัดส่วนของนักท่องเที่ยวที่มีระดับการศึกษาต่างกัันมีสัดส่วนแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

- **ลักษณะหัวแหลม** ที่นักท่องเที่ยวส่วนใหญ่ชอบมากที่สุดคือ แหลมหิน ร้อยละ 50.50 และ จากการศึกษานักท่องเที่ยวทุกตัวแปรที่ประสงค์ต่อลักษณะหัวแหลมหินมากที่สุด ซึ่งในการทดสอบสมมติฐานของนักท่องเที่ยว พบว่ามีเพียงสัดส่วนของนักท่องเที่ยวที่มีอาชีพต่างกัันที่มีสัดส่วนแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

- **ลักษณะของเกาะ** ที่นักท่องเที่ยวส่วนใหญ่ที่ประสงค์ทางด้าน *ขนาดของเกาะ* ในลักษณะเกาะขนาดเล็กมากที่สุด ร้อยละ 38.25 รองลงมาคือ เกาะที่เป็นหมู่เกาะ ซึ่งเป็นลักษณะของเกาะหลายเกาะตั้งอยู่ใกล้เคียงกัน ประกอบด้วย กลุ่มนักท่องเที่ยวชาวไทย กลุ่มการศึกษาต่ำกว่าปริญญาตรีกับระดับปริญญาตรี กลุ่มรายได้ น้อยกว่า 10,000 บาท 10,001-19,999 บาท 40,000-59,999 บาท และกลุ่มนิสิต/นักศึกษาเท่านั้น ลักษณะความใกล้-ไกล ของเกาะ นักท่องเที่ยวไม่พิจารณาถึง จำนวนมากที่สุดคือ ร้อยละ 50.25 ส่วนกลุ่มที่พิจารณาชอบเกาะใกล้ คือ นักท่องเที่ยว

กลุ่มอายุมากกว่า 60 ปี และกลุ่มที่มีรายได้ต่อเดือน 60,000-79,999 บาท สำหรับ *ธรรมชาติของเกาะ* ที่นักท่องเที่ยวชื่นชอบมากที่สุดคือ ลักษณะเกาะที่สวยงามและเป็นส่วนตัว ร้อยละ 40.50 ส่วนนักท่องเที่ยวชาวไทย กับกลุ่มอายุ 41-60 ปี ชอบเกาะที่มีความสมบูรณ์ของธรรมชาติมากที่สุด และนักท่องเที่ยวกลุ่มเกษตรกรชอบที่มีลักษณะภูมิประเทศแปลกตามากที่สุด ดังนั้นการศึกษาลักษณะต่างๆของเกาะที่พึงประสงค์ของนักท่องเที่ยว เป็นจุดดึงดูดนักท่องเที่ยวที่สำคัญเพราะเกาะเป็นที่ตั้งของแหล่งท่องเที่ยวที่นักท่องเที่ยวพึงประสงค์จะพบมากที่สุด ซึ่งการศึกษาลักษณะภูมิประเทศของเกาะเป็นสิ่งสำคัญต่อการศึกษารูปแบบชายฝั่งที่พึงประสงค์ของนักท่องเที่ยว ซึ่งในการทดสอบสมมติฐานพบว่า สัดส่วนของนักท่องเที่ยวต่อ *ขนาดของเกาะ* ของนักท่องเที่ยวที่มีเชื้อชาติ อายุ และอาชีพ ต่างกัน มีสัดส่วนแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 *ความใกล้-ไกล* ของเกาะ พบว่ามีสัดส่วนแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญ และ*ธรรมชาติของเกาะ* นั้นนักท่องเที่ยวที่มีเชื้อชาติ อายุ และอาชีพต่างกันมีสัดส่วนแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

2. ลักษณะภูมิทัศน์ที่พึงประสงค์ของนักท่องเที่ยว บริเวณชายฝั่งทะเลประเทศไทย

ผลการวิเคราะห์พบว่า นักท่องเที่ยวส่วนใหญ่มีความพึงประสงค์จะพบภูมิทัศน์ชายฝั่งทะเล ประกอบไปด้วย ชายหาด น้ำทะเล แหล่งปะการัง สภาพอากาศยามพระอาทิตย์ตก พี่พระรณเป็นแนวทิวมะพร้าว ต้องการที่พักเป็นแบบรีสอร์ท สำหรับกิจกรรมในการท่องเที่ยวชายฝั่งทะเลที่นักท่องเที่ยวชื่นชอบที่สุดคือ การชมธรรมชาติ ซึ่งรายละเอียดต่างๆ สามารถสรุปได้ดังนี้

- **ลักษณะภูมิประเทศชายฝั่งทะเล** นักท่องเที่ยวทุกกลุ่มตัวแปรพึงประสงค์จะพบมากที่สุดคือ ชายหาด ร้อยละ 80 ซึ่งในการทดสอบสัดส่วนของนักท่องเที่ยวภูมิประเทศชายหาด นักท่องเที่ยวทุกกลุ่มเลือกมีสัดส่วนที่แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

- **ลักษณะน้ำทะเล** นักท่องเที่ยวส่วนใหญ่เลือกที่จะพบน้ำทะเล ร้อยละ 52.0 ปะการัง ร้อยละ 44.0 เป็นต้น ซึ่งในการทดสอบสัดส่วนของนักท่องเที่ยวพบว่านักท่องเที่ยวที่มีเพศ เชื้อชาติ อายุ และรายได้ต่างกัน มีการเลือกน้ำทะเลในสัดส่วนแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และนักท่องเที่ยวที่มี การศึกษา อายุ รายได้ อาชีพ ต่างกัน มีการเลือกน้ำทะเลในสัดส่วนที่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ.05 และปะการัง นักท่องเที่ยวที่มีเพศ อายุ ระดับการศึกษา รายได้ต่อเดือน และอาชีพต่างกันมีการเลือกปะการังในสัดส่วนแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และนักท่องเที่ยวที่มีเชื้อชาติต่างกันมีการเลือกปะการังในสัดส่วนแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ.05

- **ลักษณะสภาพอากาศบริเวณชายฝั่งทะเล** บรรยากาศชายทะเลที่นักท่องเที่ยวส่วนใหญ่ให้ความสำคัญมากที่สุดคือ บรรยากาศยามพระอาทิตย์ตกดิน ร้อยละ 59.3 ซึ่งในการ

ทดสอบสัดส่วนของนักท่องเที่ยวที่มีเพศและระดับการศึกษาต่างกันมีสัดส่วนแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และที่มีรายได้ต่อเดือนต่างกันสัดส่วนแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ.05

- **พืชพรรณธรรมชาติบริเวณชายฝั่งทะเล** พืชพรรณธรรมชาติประกอบชายฝั่งทะเลที่นักท่องเที่ยวส่วนใหญ่ชื่นชอบมากที่สุดคือ แนว/ทิวมะพร้าว ร้อยละ 51.8 ซึ่งในการทดสอบสัดส่วนของนักท่องเที่ยวที่มีอายุต่างกันมีการเลือกแนว/ทิวมะพร้าว ในสัดส่วนแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และนักท่องเที่ยวที่มีเพศและการศึกษาต่างกัน สัดส่วนแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

- **สภาพของกิจกรรมชายฝั่งทะเลที่มนุษย์สร้างขึ้น** รูปแบบประกอบชายฝั่งทะเลที่นักท่องเที่ยวส่วนใหญ่พึงประสงค์จะพบมากที่สุดคือ เครื่องเล่น & อุปกรณ์กีฬาทางน้ำ ร้อยละ 32.8 ซึ่งมีเพียงนักท่องเที่ยวกลุ่มอาชีพเกษตรกรเท่านั้นที่พึงประสงค์มากถึงร้อยละ 55.6 ซึ่งในการทดสอบสัดส่วนของนักท่องเที่ยวแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

- **สิ่งปลูกสร้างบริเวณชายฝั่งทะเล** สิ่งปลูกสร้างหรือที่พักบริเวณชายฝั่งทะเลที่นักท่องเที่ยวชื่นชอบมากที่สุดคือ รีสอร์ท ร้อยละ 53.8 ส่วนรีสอร์ท ซึ่งในการทดสอบสัดส่วนของนักท่องเที่ยวที่มีเพศต่างกันมีสัดส่วนแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ส่วนกลุ่มนักท่องเที่ยวที่ไม่ได้ระบุนั้นมีสัดส่วนแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

- **กิจกรรมบริเวณชายฝั่งทะเล** การท่องเที่ยวเพื่อพักผ่อนบริเวณชายฝั่งทะเลนั้นกิจกรรมเป็นส่วนสำคัญในการดึงดูดนักท่องเที่ยว โดยกิจกรรมที่นักท่องเที่ยวชื่นชอบมากที่สุดคือ การชมธรรมชาติ ร้อยละ 55.8 ซึ่งในการทดสอบสัดส่วนของนักท่องเที่ยวกิจกรรมการชมธรรมชาติพบว่านักท่องเที่ยวที่มีเพศต่างกันมีสัดส่วนแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และนักท่องเที่ยวที่มีเชื้อชาติกับช่วงอายุต่างกันมีสัดส่วนแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากการสำรวจข้อมูลสามารถสรุปลักษณะภูมิทัศน์ชายฝั่งทะเลที่พึงประสงค์ของนักท่องเที่ยวแต่ละกลุ่มตัวแปร ซึ่งมีรายละเอียดดังตาราง 40

ตาราง 40 สรุปผลการเปรียบเทียบลักษณะภูมิทัศน์ชายฝั่งทะเลที่พึงประสงค์ของนักท่องเที่ยว
บริเวณประเทศไทย

ลักษณะภูมิทัศน์ ชายฝั่งทะเล นักท่องเที่ยว	ลักษณะชายฝั่ง			บรรยากาศ			พืชพรรณ		สิ่งปลูกสร้าง		กิจกรรม	
	ชายหาด	น้ำทะเล	ปะการัง	พระอาทิตย์ขึ้น	พระอาทิตย์ตก	แสงแดด	ทิว/แนวมะพร้าว	ป่าชายหาด	รีสอร์ท	บังกะโล	ชมธรรมชาติ	เครื่องเล่น & อุปกรณ์กีฬาทางน้ำ
เพศ												
- เพศชาย	●	●	●	●	●		●			●	●	
- เพศหญิง	●				●	●	●		●		●	
เชื้อชาติ												
- ชาวไทย	●				●		●		●		●	
- ชาวต่างประเทศ	●	●	●		●	●	●		●		●	
อายุ												
13-21 ปี	●	●	●		●				●		●	
22-40 ปี	●	●			●		●		●		●	
41-60 ปี	●				●		●		●		●	
60 ปีขึ้นไป	●				●	●					●	
ระดับการศึกษา												
- ต่ำกว่าปริญญาตรี	●	●	●		●		●		●		●	
- ปริญญาตรี	●	●			●				●		●	
- สูงกว่าปริญญาตรี	●	●				●		●	●		●	
รายได้ต่อเดือนบาท												
< 10,000	●	●	●	●	●		●		●		●	
10,000 -19,999	●	●	●	●	●		●		●		●	
20,000 -39,999	●	●	●	●	●		●		●		●	
40,000 -59,999	●						●		●		●	
60,000 -79,999	●					●	●			●		
> 80,000	●				●		●		●		●	
อาชีพ												
- นิสิต / นักศึกษา	●	●		●	●				●		●	
- รับราชการ/ รัฐวิสาหกิจ	●	●		●	●				●			
- พนักงานบริษัทเอกชน	●	●	●	●	●		●		●	●	●	
- การค้า/ธุรกิจส่วนตัว	●				●		●		●			
- เกษตรกร	●					●				●		●
- อื่นๆ	●				●						●	

3. การจัดอันดับที่ของแหล่งท่องเที่ยวบริเวณชายฝั่งทะเลประเทศไทย ระหว่างนักท่องเที่ยวชาวไทยและชาวต่างประเทศ ผลการจัดอันดับมีรายละเอียดดังต่อไปนี้

(1) แหล่งท่องเที่ยวชายฝั่งทะเล บริเวณชายฝั่งทะเลที่นักท่องเที่ยวเคยไปและประทับใจ ประเภทชายหาดและประเภทเกาะ

แหล่งท่องเที่ยวชายฝั่งทะเลที่นักท่องเที่ยวเคยไปและประทับใจ				
อันดับ	ประเภทชายหาด		ประเภทเกาะ	
	คนไทย	ต่างประเทศ	คนไทย	ต่างประเทศ
1	หัวหิน จ. ประจวบฯ	ป่าตอง จ.ภูเก็ต	เกาะช้าง จ.ตราด	เกาะพีพี จ.กระบี่
2	ป่าตอง จ.ภูเก็ต	พัทยา จ.ชลบุรี	เกาะพีพี จ.กระบี่	เกาะช้าง จ.ตราด
3	ชะอำ จ.เพชรบุรี	จอมเทียน จ.ชลบุรี	เกาะเสม็ด จ.ระยอง	เกาะสมุย จ.สุราษฎร์ธานี
4	พัทยา จ.ชลบุรี	กะตะ จ.ภูเก็ต	เกาะสมุย จ.สุราษฎร์ธานี	เกาะเสม็ด จ.ระยอง
5	จอมเทียน จ.ชลบุรี	กะรน จ.ภูเก็ต	เกาะล้าน จ.ชลบุรี	เกาะภูเก็ต จ.ภูเก็ต

(2) แหล่งท่องเที่ยวชายฝั่งทะเลที่นักท่องเที่ยวไม่เคยไปและต้องการไป ประเภทชายหาด และประเภทเกาะ

แหล่งท่องเที่ยวชายฝั่งทะเลที่นักท่องเที่ยวไม่เคยไปและต้องการไป				
อันดับ	ประเภทชายหาด		ประเภทเกาะ	
	คนไทย	ต่างประเทศ	คนไทย	ต่างประเทศ
1	หาดสมิหลา จ.สงขลา	อ่าวมาหยา จ.กระบี่	พีพี จ.กระบี่	พีพี จ.กระบี่
2	ป่าตอง จ.ภูเก็ต	ป่าตอง จ.ภูเก็ต	สิมิลัน จ.พังงา	สมุย จ.สุราษฎร์ธานี
3	นพรัตน์ธารา จ.กระบี่	หัวหิน จ.ประจวบคีรีขันธ์	สมุย จ.สุราษฎร์ธานี	เสม็ด จ.ระยอง
4	เจ้าไหม จ.ตรัง	หาดราไวย์ จ.ภูเก็ต	ตะรุเตา จ.สตูล	ช้าง จ.ตราด
5	หาดสิมิลัน จ.พังงา	พัทยา จ.ชลบุรี	สุรินทร์ จ.พังงา	สุรินทร์ จ.พังงา

4. การวิเคราะห์หาชายฝั่งทะเลที่พึงประสงค์ของนักท่องเที่ยวบริเวณพื้นที่ชายฝั่งทะเลประเทศไทย โดยใช้ระบบสารสนเทศภูมิศาสตร์

เป็นการจัดการข้อมูลเชิงภูมิศาสตร์ต่อการศึกษาค้นคว้าข้อมูลแหล่งท่องเที่ยวชายฝั่งทะเลตามเงื่อนไขที่กำหนดไว้ ประกอบด้วย ลักษณะภูมิประเทศและภูมิทัศน์ชายฝั่งทะเลที่พึงประสงค์ของ

นักท่องเที่ยวนั้น โดยวิธีการสอบถามเชิงพื้นที่ข้อมูลประกอบเฉพาะตัว (Query of Attribute Data) ของแหล่งท่องเที่ยวชายฝั่งทะเลประเทศไทย จากฐานข้อมูลแหล่งท่องเที่ยวที่ผู้วิจัยจัดทำขึ้น ซึ่งผลการวิเคราะห์ข้อมูลพื้นที่แหล่งท่องเที่ยวชายฝั่งทะเลไทยที่พึงประสงค์ของนักท่องเที่ยวแต่ละตัวแปร ดังตาราง 39 หน้า 143

อภิปรายผลการวิจัย

ลักษณะชายฝั่งทะเลที่พึงประสงค์ของนักท่องเที่ยว บริเวณชายฝั่งทะเลประเทศไทย มีลักษณะดังนี้

1. บริเวณแหล่งท่องเที่ยวชายฝั่งทะเลที่พึงประสงค์ของนักท่องเที่ยว

จากผลการวิเคราะห์ข้อมูลพบว่า นักท่องเที่ยวชอบแหล่งท่องเที่ยวบริเวณชายฝั่งทะเลอันดามัน (ระนอง-ภูเก็ต-สตูล)มากที่สุดร้อยละ 34.25 ทั้งนี้เนื่องจากบริเวณชายฝั่งทะเลอันดามันเป็นที่ตั้งของแหล่งท่องเที่ยวชายฝั่งทะเลที่มีชื่อเสียงของไทยหลายแห่ง ด้วยความหลากหลายขององค์ประกอบชายฝั่งทะเลที่เป็นที่ประทับใจของนักท่องเที่ยว โดยเฉพาะเกาะและหมู่เกาะที่สวยงามและเป็นที่ยุ้จักทั่วไปทั้งระดับประเทศและระดับโลก เช่น เกาะภูเก็ต หมู่เกาะพีพี หมู่เกาะสิมิลัน หมู่เกาะสุรินทร์ และหมู่เกาะตะรุเตา ฯลฯ นอกจากนี้ยังมีองค์ประกอบชายฝั่งทะเลที่สำคัญ ดังนี้

แหล่งปะการังน้ำตื้นและน้ำลึกที่อลังการและสวยงามเป็นที่รู้จักทั่วโลก เช่น หมู่เกาะสุรินทร์ บริเวณอ่าวช่องขาด อ่าวไม้งาม อ่าวช่องขาด อ่าวมังกร หมู่เกาะสิมิลัน บริเวณเกาะแปด กองหินแฟนตาซี เกาะหก บริเวณระหว่างเกาะสุรินทร์กับหมู่เกาะสิมิลันมีแหล่งปะการังบริเวณกองหินริเชิลิว และเกาะตาชัย จ. พังงา หมู่เกาะพีพี จ. กระบี่ เกาะไข่ จ. ระนอง เกาะเฮ และหมู่เกาะราชา จ. ภูเก็ต ฯลฯ

หาดและอ่าวที่สวยงามและสะอาด เป็นที่ประทับใจของนักท่องเที่ยว เช่น หาดป่าตอง หาดกะรน หาดกะตะ หาดสุรินทร์ หาดบนเกาะพีพี หาดบนเกาะสิมิลัน หาดบนเกาะสุรินทร์ ฯลฯ

น้ำทะเลที่ใสมีสีสรรคหลากหลายระดับสี เช่น น้ำทะเลรอบเกาะภูเก็ต เกาะพีพี เกาะรอก เกาะไหง หมู่เกาะสิมิลัน และหมู่เกาะสุรินทร์ เป็นต้น

ภูมิประเทศประกอบชายหาด เช่น ภูเขาหินปูน ในอ่าวพังงา-กระบี่ ภูเขาหินแกรนิตที่เกาะภูเก็ต เกาะสิมิลัน หน้าผาที่มีชื่อเสียงบริเวณอ่าวไร่เลย์ อ่าวตันไทร จ. กระบี่ หัวแหลมบริเวณแหลมพรหมเทพสามารถชมพระอาทิตย์ที่สวยงามที่สุดแห่งหนึ่ง

พืชพรรณธรรมชาติแบบป่าเมืองร้อนที่เขียวชอุ่ม ซึ่งมีทั้งป่าดิบตามภูเขาต่างๆ ป่าชายเลนตามแนวชายฝั่งพังงา-กระบี่-ตรัง-สตูล ป่าชายหาดพบบริเวณที่เป็นสันทราย เป็นต้น

สวนป่าที่เป็นสวนเกษตรที่ดึงดูดความสนใจ เช่น สวนมะพร้าว สวนยางพารา สวนปาล์ม เป็นต้น

สำหรับบริเวณแหล่งท่องเที่ยวในอันดับรองลงมา คือ ชายฝั่งทะเลภาคตะวันออก ร้อยละ 31.0 ทั้งนี้ชายฝั่งทะเลภาคตะวันออกมีความคล้ายคลึงกับชายฝั่งทะเลภาคใต้ อาทิ ภูมิประเทศ ชายฝั่ง ภูมิอากาศ และพืชพรรณต่างๆ ซึ่งเท่ากับมีความหลากหลายในปัจจุบันที่เป็นองค์ประกอบของแหล่งท่องเที่ยว ตัวอย่างเช่น

เกาะและหมู่เกาะที่สวยงามและเป็นที่ยุ้จักทั่วไป เช่น เกาะช้างและหมู่เกาะทะเลตราด หมู่เกาะเสม็ด เกาะลันตา เป็นต้น

แหล่งปะการังน้ำตื้นและน้ำลึกที่สวยงามและเป็นที่ยุ้จัก เช่น บริเวณเกาะกระ เกาะรัง เกาะหวาย เกาะขาม จ. ตราด ฯลฯ

หาดและอ่าวที่สวยงามและสะอาด เป็นที่ประทับใจของนักท่องเที่ยว เช่น หาดบนเกาะช้าง หาดบนเกาะพร้าว หาดและอ่าวบนเกาะเสม็ด หาดบนเกาะลันตา เป็นต้น และยังมีหาดบนแผ่นดินที่มีชื่อเสียง เช่น หาดบางแสน หาดพัทยา หาดแม่รำพึง หาดแม่พิมพ์ เป็นต้น ซึ่งล้วนแต่เคยเป็นหาดที่มีชื่อเสียงมานานของชายฝั่งภาคตะวันออก

น้ำทะเลที่ใสมีสีสรรคหลากหลายระดับสี ในทะเลภาคตะวันออกได้ตามบริเวณหมู่เกาะทะเลตะวันออก เกาะเสม็ด และเกาะลันตา เป็นต้น

ภูมิประเทศประกอบชายหาด เช่น ภูเขาหินแกรนิต หน้าผา ห้วยแหลม เป็นต้น

พืชพรรณธรรมชาติแบบป่าเมืองร้อนที่เขียวชอุ่ม ซึ่งมีทั้งป่าดิบ ป่าชายเลน เป็นต้น

สวนป่าที่เป็นสวนเกษตรที่ดึงดูดความสนใจ เช่น สวนผลไม้ สวนมะพร้าว สวนยางพารา สวนปาล์ม เป็นต้น

นอกจากนี้ชายฝั่งทะเลภาคตะวันออกได้เปรียบแหล่งท่องเที่ยวบริเวณอื่น ในคุณสมบัติของระยะทางที่ไม่ไกลกรุงเทพมหานครมากนัก จึงมีความสะดวกในเรื่องของระยะทางและเวลาในการเดินทางท่องเที่ยว และสำหรับบริเวณชายฝั่งทะเลภาคใต้ฝั่งอ่าวไทยมีภูมิประเทศหลายหลายเช่นเดียวกับชายฝั่งทะเลบริเวณอื่นๆ และมีแหล่งท่องเที่ยวที่มีชื่อเสียงระดับโลกเช่นเดียวกัน อาทิ หาดหัวหิน หาดทรายรี เกาะสมุย เกาะเต่า เกาะนางยวน เกาะพะงัน หมู่เกาะอ่างทอง เป็นต้น แต่เป็นชายฝั่งทะเลที่ได้รับนิยมน้อยกว่าบริเวณอื่นๆ ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากระยะห่างระหว่างแหล่งท่องเที่ยวหนึ่งไปยังอีกแห่งหนึ่งค่อนข้างไกลเมื่อเทียบกับบริเวณชายฝั่งทะเลอื่นๆ เป็นต้น

2. ลักษณะภูมิประเทศชายฝั่งทะเลที่พึงประสงค์ของนักท่องเที่ยว

2.1 ชายหาด ผลการการวิเคราะห์พบว่า นักท่องเที่ยวชอบภูมิประเทศชายหาดเป็นอันดับ 1 ซึ่งผลการศึกษาดังกล่าวสอดคล้องกับการสำรวจทัศนคติของนักท่องเที่ยวของการท่องเที่ยว

แห่งประเทศไทยพบว่า นักท่องเที่ยวสนใจที่จะไปท่องเที่ยวชายหาดมากที่สุดร้อยละ 77 (ชุมชนเดชพรหมเสริม.2535:29) ทั้งนี้เพราะชายหาดเป็นภูมิประเทศสำคัญของชายฝั่งทะเลในการเชื่อมพื้นดินและน้ำทะเล ชายหาดจึงเป็นเรื่องของน้ำกับบกที่อยู่ร่วมกัน ชายหาดจึงเป็นจุดหรือสถานที่ซึ่งจะทำให้นักท่องเที่ยวได้รับความรู้สึกจากธรรมชาติในหลายๆความรู้สึกในขณะเดียวกัน ทั้งนี้บริเวณชายหาดมีสภาพอากาศที่เย็นสบายของลมทะเล จึงทำให้บริเวณชายหาดเหมาะสำหรับทำกิจกรรมพักผ่อน เช่น การอาบแดด เดินเล่น เล่นกีฬาชายหาด ฯลฯ

รูปแบบของลักษณะชายหาดที่นักท่องเที่ยวชอบมากที่สุดคือ มีลักษณะเป็นหาดทราย วัสดุประกอบเป็นเนื้อทรายอย่างเดียว เนื้อทรายละเอียดสีขาว ลักษณะของหาดหน้ากว้าง และมีความลาดชันต่ำ ทั้งนี้เนื่องจากความละเอียดของเม็ดทรายมีคุณสมบัตินุ่มและไม่ติดตัวเวลาสัมผัสเมื่อเปรียบเทียบกับชายหาดชนิดอื่นๆ จึงเป็นลักษณะที่พึงประสงค์ของนักท่องเที่ยว ชายหาดสีขาวเป็นลักษณะของหาดให้ความรู้สึกสะอาดตาและเมื่อตัดกับน้ำทะเลสีเข้มทำให้ภาพภูมิทัศน์ชายทะเลมีความคมชัดมากยิ่งขึ้น ส่วนชายหาดเป็นหาดหน้ากว้างนั้นมีลักษณะเป็นหาดเรียบมีทั้งหาดส่วนหน้าและหาดส่วนหลังซึ่งหาดแบบนี้มีบริเวณกว้างขวางเหมาะแก่การพักผ่อนตากอากาศ และชายหาดมีความลาดชันต่ำทำให้ทะเลมีลักษณะน้ำตื้นจึงเหมาะกับการเล่นน้ำทะเล ทั้งนี้หาดทรายที่สวยงามมักเป็นแหล่งท่องเที่ยวที่มีชื่อเสียงของประเทศ

2.2 เกาะ ผลการการวิเคราะห์พบว่า นักท่องเที่ยวชอบภูมิประเทศเกาะมากถึงร้อยละ 66.0 ทั้งนี้เพราะเกาะมีธรรมชาติที่บริสุทธิ์ เนื่องจากธรรมชาติไม่ถูกรบกวนมากนัก การเที่ยวเกาะมีการเข้าถึง (Accessibility) ยากเมื่อเปรียบเทียบกับชายฝั่งบนแผ่นดิน จึงมีปริมาณนักท่องเที่ยวไม่มากนักเราจึงพบกับความบริสุทธิ์ของธรรมชาติได้ตามเกาะต่างๆ

เกาะมีคุณสมบัติทางการท่องเที่ยวทุกอย่างคือ มีองค์ประกอบภูมิประเทศ ภูมิอากาศ พืชพรรณ น้ำทะเล ซึ่งจะทำให้ธรรมชาติมีความสมบูรณ์ขึ้น

เกาะมีความเป็นส่วนตัว ซึ่งเป็นเรื่องบรรยากาศของการท่องเที่ยว เพราะเกาะจะมีจำนวนผู้คนไม่มากนัก ทำให้รู้สึกเป็นส่วนตัวและสงบ

เกาะมีลักษณะที่ทำท่ายในการเดินทาง ทำให้ตื่นเต้น มีกระบวนการเดินทางหลายอย่าง เช่น เรือประมง เรือซีแคย์ค เรือซีแคนู เรือเร็ว เรือสำราญ เรือเฟอร์รี่ เป็นต้น ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับความสะดวกและความพร้อมของนักท่องเที่ยว และในการเดินทางพบสิ่งที่เห็นสิ่งแปลกใหม่อาจไม่เคยพบมาก่อน เช่น ภูมิประเทศลักษณะต่างๆ พืชพรรณบางชนิดอาจเป็นสิ่งที่หายาก ซึ่งสิ่งต่างๆ เหล่านี้ช่วยสร้างบรรยากาศการท่องเที่ยวให้มีความสนุกสนานมีชีวิตชีวาเพิ่มขึ้น จากผลการวิเคราะห์พบว่า ลักษณะเกาะที่พึงประสงค์ของนักท่องเที่ยวมีลักษณะดังนี้ คือ

- **ขนาดของเกาะ** ลักษณะเกาะที่นักท่องเที่ยวส่วนใหญ่พึงประสงค์จะพบมากที่สุดเป็นเกาะขนาดเล็ก ร้อยละ 36.25 มีลักษณะเป็นเกาะเดี่ยวที่ตั้งอยู่กลางทะเลหรืออาจเป็นองค์ประกอบหนึ่งของหมู่เกาะก็ได้ เกาะเล็กให้ความรู้สึกเป็นส่วนตัวมากกว่าเกาะที่มีขนาดใหญ่ ลักษณะเกาะที่นักท่องเที่ยวชอบรองลงมาคือ หมู่เกาะ ร้อยละ 36.75 ซึ่งหมู่เกาะมีลักษณะเป็นกลุ่มเกาะมีเกาะใหญ่-น้อยอยู่ในละแวกเดียวกัน ดังนั้นการเดินทางท่องเที่ยวชมเป็นสิ่งที่น่าสนใจที่ได้พบเห็นสิ่งต่างๆ ที่มีความหลากหลายทั้งทางด้านภูมิประเทศ พืชพรรณ บรรยากาศประกอบการท่องเที่ยว เป็นต้น ซึ่งกลุ่มนักท่องเที่ยวที่ให้ความสำคัญกับหมู่เกาะมากที่สุดคือ นักท่องเที่ยวที่อายุ 13-20 ปี และกลุ่มอาชีพนิสิตนักศึกษา ซึ่งเป็นช่วงวัยเรียนที่มีความอยากรู้อยากเห็นและความท้าทายที่จะผจญภัยเพื่อพบสิ่งแปลกใหม่

- **ความใกล้-ไกล ของเกาะ** นักท่องเที่ยวส่วนมากไม่พิจารณาถึงระยะทางต่อการท่องเที่ยวชายฝั่ง/หาด บนเกาะ ทั้งนี้เพราะบนเกาะมีสิ่งที่น่าสนใจที่ต้องการพบเห็น อาจเป็นสิ่งที่ท้าทาย ตื่นเต้น ในการแสวงหาสิ่งใหม่ที่นักท่องเที่ยวไม่เคยพบเห็นมาก่อน และเป็นสิ่งคิดว่าคุ้มค่ากับการเดินทางโดยเฉพาะการได้เห็นธรรมชาติบนเกาะ และผลการศึกษามีเพียงนักท่องเที่ยวที่มีอายุมากกว่านั้นที่ต้องการท่องเที่ยวเกาะใกล้ฝั่งมากที่สุด ซึ่งเป็นเพราะสุขภาพร่างกายไม่อำนวยต่อการเดินทางซึ่งการไปเกาะส่วนมากต้องใช้เรือเป็นพาหนะในการเดินทาง

- **ธรรมชาติของเกาะ** นักท่องเที่ยวส่วนใหญ่ชอบเกาะที่สวยงามและความเป็นส่วนตัวมากที่สุดร้อยละ 40.50 ทั้งนี้เพราะจุดประสงค์หลักในการมาท่องเที่ยวบริเวณชายฝั่งทะเลคือการพักผ่อน ดังนั้นสิ่งที่นักท่องเที่ยวสนใจคือบรรยากาศของสถานที่ท่องเที่ยวที่มีความเป็นส่วนตัวที่นักท่องเที่ยวต้องการ เช่น ความเป็นธรรมชาติ จำนวนคนไม่มากนัก และเกาะที่มีองค์ประกอบของภูมิทัศน์สวยงามร่มรื่นเป็นสิ่งพึงประสงค์ของนักท่องเที่ยว รองลงมาคือ นักท่องเที่ยวชอบเกาะที่มีความสมบูรณ์ของธรรมชาติ ร้อยละ 28.75 ทั้งนี้ น่าจะเป็นเกาะที่ธรรมชาติบนเกาะถูกรบกวนน้อยสุดสมบูรณ์ด้วยทรัพยากรธรรมชาติ อาทิ หาดทรายสวย น้ำทะเลใส พืชพรรณ ปะการังและสิ่งมีชีวิตใต้ท้องทะเล เป็นต้น ซึ่งส่วนมากพบในกลุ่มนักท่องเที่ยวชาวไทย และนักท่องเที่ยวที่มีกลุ่มอายุ มากกว่า 40-60 ปี และอายุมากกว่า 60 ปีขึ้นไป ทั้งนี้นักท่องเที่ยวให้ความสำคัญกับการมีธรรมชาติที่สมบูรณ์มากขึ้น

2.3 ภูเขาชายฝั่งทะเล ผลการวิเคราะห์พบว่านักท่องเที่ยวชอบมากเป็นอันดับ 2 รองจากชายหาดกับเกาะ สำหรับภูเขาชายฝั่งทะเลที่นักท่องเที่ยวพึงประสงค์มากที่สุดคือ มีลักษณะเป็นภูเขาสูง มีหน้าผา ร้อยละ 41.75 ทั้งนี้ด้วยลักษณะของภูเขาเป็นรูปทรงที่มีความสูงเป็นการสร้างมิติทางตั้งที่ทำให้รูปทรงฐานฐานเป็นสามมิติทำให้บริเวณชายฝั่งทะเลมีภูมิทัศน์ที่มีคุณค่ามากขึ้น

นอกจากนี้หน้าผาชายฝั่งยังสามารถสร้างกิจกรรมที่ทำท่ายให้แก่นักท่องเที่ยวมากยิ่งขึ้น โดยเฉพาะกิจกรรมการปีนหน้าผา เป็นการสร้างมูลค่าเพิ่มให้กับนักท่องเที่ยวและแหล่งท่องเที่ยวชายฝั่ง

2.4 อ่าว ผลการการวิเคราะห์พบว่า ภูมิประเทศอ่าวที่นักท่องเที่ยวชอบมากที่สุดคือ อ่าวระหว่างภูเขาสูง ร้อยละ 39.0 ทั้งนี้เพราะ อ่าวเป็นภูมิประเทศในส่วนของทะเลที่ล้ำเข้าไปในฝั่งซึ่งมีลักษณะเว้าโค้ง ทำให้มีขอบของพื้นที่ให้เห็นชัดเจนโดยเฉพาะรูปร่างของอ่าวระหว่างภูเขาสูง โดยที่ความสูงของภูเขาสามารถสร้างความรู้สึกลึกในมิติต่างระดับของพื้นที่และยังมีพืชพรรณสีเขียวปกคลุม เป็นการสร้างสีสันให้แก่พื้นที่บริเวณชายฝั่ง นอกจากนี้เป็นแหล่งท่องเที่ยวแล้วยังเสริมกิจกรรมอื่นๆ อาทิ เป็นภูมิทัศน์ที่งดงามเมื่อมองจากจุดชมวิว เช่น จุดชมวิว 3 อ่าวของเกาะภูเก็ต เป็นภาพ Top View ที่นักท่องเที่ยวชื่นชอบแห่งหนึ่งที่ทำให้มองเห็นอ่าวกระรน อ่าวกระตะ และอ่าวกระตะน้อย เป็นองค์ประกอบภูมิทัศน์ที่สวยงาม สำหรับประโยชน์ที่ได้รับจากลักษณะของอ่าวยังช่วยป้องกันลม ทำให้คลื่นไม่สูงนัก ทะเลเรียบ และขอบเขตของอ่าวยังสร้างความรู้สึกเป็นส่วนตัว ซึ่งเหมาะแก่การท่องเที่ยวพักผ่อนมากยิ่งขึ้น

2.5 ภูมิประเทศอื่นๆ ที่นักท่องเที่ยวสนใจในอันดับรองๆ คือ สันทรายชายฝั่ง ถ้าทะเลหน้าผาชายฝั่ง หัวแหลม สะพานหินธรรมชาติ ลักษณะเหล่านี้ล้วนเป็นภูมิประเทศที่เกิดจากการกระทำของน้ำทะเลที่ทำให้ภูมิประเทศมีรูปร่างฐานแปลกตาซึ่งเป็นสิ่งที่หาดูได้ยากจึงทำให้บริเวณที่พบภูมิประเทศต่างๆ เหล่านี้ทำให้มีภูมิทัศน์ที่แตกต่างจากชายฝั่งทะเลทั่วไป ดังนั้นจะพบภูมิประเทศเหล่านี้เฉพาะบางพื้นที่เท่านั้น ตัวอย่างภูมิประเทศที่มีชื่อเสียงของประเทศไทย เช่น

สันทรายชายฝั่งทะเลที่มีชื่อเสียงเรื่องความสวยงาม ได้แก่ สันทรายเชื่อมเกาะ บริเวณเกาะพีพี จ.กระบี่ และที่เกาะนางยวน จ.สุราษฎร์ธานี

ถ้าทะเลที่ดึงดูดนักท่องเที่ยวที่น่าสนใจ ได้แก่ ถ้ำมรกต จ. ตรัง ถ้ำทะเลในอ่าวพังงา จ. พังงา ถ้ำอ่าวพระนาง จ. กระบี่ ทะเลใน บริเวณหมู่เกาะอ่างทอง จ. สุราษฎร์ธานี

หน้าผาชายฝั่งที่ทำท่าย สำหรับกีฬาปีนหน้าผาที่ดึงดูดนักท่องเที่ยวทั่วโลก ได้แก่ บริเวณอ่าวนาง หาดไร่เลย์ และอ่าวตันไทรบนเกาะพีพีดอน จ. กระบี่

หัวแหลมเป็นส่วนที่ยื่นลงไปทะเลที่เป็นที่รู้จักของนักท่องเที่ยว ได้แก่ แหลมพรหมเทพ และหัวแหลมระหว่างอ่าวต่างๆบนเกาะภูเก็ต จ. ภูเก็ต หัวแหลมบริเวณเขาหลัก จ. พังงา

สะพานหินธรรมชาติ เป็นแหล่งท่องเที่ยวที่สำคัญบริเวณนี้ ได้แก่ สะพานหินโค้ง บริเวณอุทยานแห่งชาติตะรุเตา จ. สตูล สะพานหินเกาะทะเล จ. ประจวบคีรีขันธ์ และสะพานหินที่หมู่เกาะอ่างทอง จ.สุราษฎร์ธานี เป็นต้น

3. **ลักษณะภูมิทัศน์ชายฝั่งทะเลที่พึงประสงค์ของนักท่องเที่ยว** ภูมิทัศน์ชายฝั่งทะเล เป็นภาพองค์รวมของบริเวณชายฝั่งทะเลที่นักท่องเที่ยวสามารถเห็นได้ในช่วงเวลาต่างๆ อันประกอบไปด้วย ลักษณะภูมิประเทศ สภาพอากาศ พืชพรรณ สิ่งต่างๆ ที่มนุษย์สร้างขึ้นบริเวณชายฝั่งทะเล องค์ประกอบของภูมิทัศน์สามารถจำแนกเป็น 3 ส่วน คือ องค์ประกอบภูมิทัศน์ที่เป็นธรรมชาติ วัฒนธรรม และมนุษย์ จากข้อมูลและผลการวิเคราะห์พบว่า องค์ประกอบภูมิทัศน์ชายฝั่งทะเลมีลักษณะ คือ

- **ภูมิประเทศชายหาด** นักท่องเที่ยวชอบมากที่สุด คือมีลักษณะเป็นหาดทราย เนื้อทรายละเอียดสีขาว ชายหาดเป็นหาดหน้ากว้างและมีความลาดชันน้อย ซึ่งเหตุผลที่พึงประสงค์ดังกล่าวมาแล้วในหัวข้อชายหาด ข้อ 2.1 หน้า 157

- **น้ำทะเล** ทั้งนี้ด้วยคุณสมบัติของน้ำทะเลที่แตกต่างจากแหล่งน้ำทั่วไป เช่น มีอาณาบริเวณกว้างขวาง น้ำทะเลมีความเค็ม มีคลื่นเป็นองค์ประกอบทำให้น้ำทะเลมีความเคลื่อนไหวตลอดเวลา อีกทั้งน้ำทะเลยังมีการไล่ระดับสีทำให้มีสีสรรค์แตกต่างกันไป ด้วยคุณลักษณะต่างๆ เหล่านี้ จึงทำให้นักท่องเที่ยวให้ความสำคัญกับน้ำทะเล โดยเฉพาะด้านความใสของน้ำทะเลมากถึงร้อยละ 70.50 ทั้งนี้ น้ำทะเลที่มีความใสสามารถสร้างความรู้สึกที่สะอาดและอยากสัมผัสมากยิ่งขึ้น และน้ำทะเลที่มีความโปร่งใสสามารถมองเห็นสิ่งต่างๆ ที่อยู่ใต้น้ำ โดยเฉพาะโลกใต้ทะเลของไทยมีความสวยงามของปะการังและสัตว์น้ำต่างๆ ในท้องทะเล ที่สร้างความประทับใจแก่นักประดาน้ำและความสวยงามทะเลไทยสวยติดอันดับหนึ่งในสิบของโลก (การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย.2542:32) ระดับคลื่นในน้ำทะเลที่นักท่องเที่ยวชอบมากที่สุดคือ คลื่นระดับปานกลาง ซึ่งแสดงว่านักท่องเที่ยวชอบเที่ยวทะเลที่มีคลื่นมากกว่าทะเลเรียบ ทั้งนี้คลื่นของน้ำทะเลช่วยเพิ่มความมีชีวิตให้กับทะเลและช่วยเสริมสร้างกิจกรรมต่างๆ โดยเฉพาะการเล่นน้ำทะเล และการเล่นกีฬาทางน้ำ เช่น เรือกล้วย กระดานโต้คลื่น เจ็ตสกี วินเซิร์ฟ ฯลฯ

- **สภาพอากาศ** สภาพอากาศนักท่องเที่ยวชอบมากที่สุดคือ บรรยากาศยามพระอาทิตย์ตก ร้อยละ 59.3 ทั้งนี้ยามที่พระอาทิตย์ตกเป็นบรรยากาศที่ท้องฟ้ามีแสงสีจากธรรมชาติของดวงอาทิตย์ เป็นเวลาที่ท้องฟ้าเปลี่ยนเป็นโทนสีส้ม แดง เหลือง ทำให้มีความแตกต่างกับช่วงเวลากลางวัน ซึ่งเป็นการสร้างสีสรรค์ในการดึงดูดสายตาผู้คนประสานกับพื้นน้ำทะเลอันกว้างใหญ่ ทำให้เกิดเป็นภูมิทัศน์ที่นักท่องเที่ยวชื่นชอบ ซึ่งเป็นการสร้างบรรยากาศพิเศษที่เพิ่มความรู้สึกที่ให้ความหลากหลายในการท่องเที่ยวและเป็นมูลค่าเพิ่มทางธรรมชาติที่มากกว่าช่วงเวลาธรรมดา ซึ่งเป็นเรื่องของระยะเวลาและฤดูกาลเป็นตัวแปรที่เข้ามาเกี่ยวข้อง

- **พืชพรรณ** นักท่องเที่ยวชอบมากที่สุดบริเวณชายฝั่งทะเล คือ แนว/ทิว มะพร้าว ทั้งนี้เพราะมะพร้าวเป็นพืชขึ้นบริเวณสันทรายชายฝั่งทะเล เป็นส่วนหนึ่งที่ช่วยสร้างสีสันให้กับบริเวณ

ชายฝั่งทะเลส่วนมากเป็นชายหาดกับน้ำทะเลที่มีลักษณะเป็นที่ราบ เมื่อมีพืชพรรณมาประกอบทำให้บริเวณชายฝั่งมีมิติเชิงพื้นที่เพิ่มขึ้น ประกอบกับต้นมะพร้าวเป็นพืชที่มีรูปทรงสูงเพียว ไม่ใช่ไม้พุ่มเหมือนพืชพรรณชนิดอื่นๆ จึงทำให้ชายฝั่งดูมีมิติเพิ่มขึ้นและสีเขียวของมะพร้าวที่สร้างบรรยากาศความร่มรื่นกับพื้นที่บริเวณชายฝั่งทะเล

- **สิ่งปลูกสร้างบริเวณชายฝั่งทะเล** ที่นักท่องเที่ยวชอบมากที่สุดคือ สิ่งปลูกสร้างที่เป็นที่พักแบบรีสอร์ต ร้อยละ 53.8 ทั้งนี้เพราะการพักผ่อนเป็นปัจจัยสำคัญของการท่องเที่ยวโดยเฉพาะแหล่งท่องเที่ยวทางธรรมชาติ แต่ปัจจัยสำคัญสำหรับการค้างแรมก็คือเรื่องของที่พัก ดังนั้นบ้านพักที่คู่กับธรรมชาติจึงมีลักษณะใกล้เคียงกับที่พักแบบรีสอร์ต ซึ่งมีลักษณะบ้านพักที่ตกแต่งบรรยากาศธรรมชาติให้ร่มรื่นด้วยพันธุ์ไม้นานาชนิด ซึ่งนอกจากจะอยู่ท่ามกลางบรรยากาศธรรมชาติแล้วยังมีมาตรฐานการบริการที่ดีทำให้นักท่องเที่ยวมีความสะดวกสบายและความปลอดภัยในการพักผ่อนยามค่ำคืน เป็นต้น

- **สภาพกิจกรรมบริเวณชายฝั่งทะเล** นักท่องเที่ยวชอบมากที่สุดคือ เครื่องเล่นและอุปกรณ์กีฬาทางน้ำ ร้อยละ 37.5 ทั้งนี้เพราะเป็นกิจกรรมที่สร้างความสนุกสนานในการท่องเที่ยว แต่อย่างไรก็ตามจำนวนของนักท่องเที่ยวที่ประสงค์ต่อบริเวณชายฝั่งที่มีเครื่องเล่นและอุปกรณ์กีฬาทางน้ำนั้นเป็นองค์ประกอบภูมิทัศน์ที่มีจำนวนไม่มากพอที่จะเป็นตัวแทนของภูมิทัศน์ชายฝั่งทะเลที่พึงประสงค์ของนักท่องเที่ยว อย่างไรก็ตามเมื่อเราพิจารณาสภาพของกิจกรรมชายฝั่งทะเลน่าจะสอดคล้องกับกิจกรรมบริเวณชายฝั่งทะเลที่นักท่องเที่ยวชอบมากที่สุดคือ การชมธรรมชาติ มากถึงร้อยละ 58.8 เมื่อนักท่องเที่ยวส่วนใหญ่ต้องการอยู่กับธรรมชาติสูงจึงน่าจะเป็นเหตุผลที่ไม่ต้องการสภาพภูมิทัศน์ที่เป็นเครื่องเล่นหรืออุปกรณ์และสิ่งอื่นใดมาประกอบชายฝั่ง เป็นต้น จากผลการศึกษาดังกล่าวในการวางแผนการท่องเที่ยวต่อการพัฒนาพื้นที่บริเวณชายฝั่งทะเลควรเน้นความเป็นธรรมชาติของพื้นที่ให้มากที่สุด ทั้งนี้ยังนำไปสู่ความยั่งยืนของแหล่งท่องเที่ยวและสามารถสร้างมูลค่าแก่การท่องเที่ยว

จากข้อมูลดังกล่าวสามารถจัดทำภาพรูปแบบภูมิทัศน์ชายฝั่งที่พึงประสงค์ของนักท่องเที่ยวส่วนใหญ่ ประกอบด้วย ชายหาด น้ำทะเล อากาศยามพระอาทิตย์ตก พืชพรรณเป็นแนว/ทิวมะพร้าว และที่พักเป็นแบบรีสอร์ต ซึ่งรายละเอียดดังภาพประกอบ 16

ภาพประกอบ 16 แสดงตัวอย่างรูปแบบองค์ประกอบภูมิทัศน์ชายฝั่งทะเลที่พึงประสงค์ของนักท่องเที่ยว

4. การจัดอันดับแหล่งท่องเที่ยวชายฝั่งทะเลประเทศไทย ระหว่างนักท่องเที่ยวชาวไทยและชาวต่างประเทศ ผลการวิเคราะห์ข้อมูลมีลักษณะดังนี้

4.1 แหล่งท่องเที่ยวชายฝั่งทะเลบริเวณชายฝั่งทะเลที่นักท่องเที่ยวเคยไปและประทับใจ ประเภทชายหาดและเกาะ คือ

แหล่งท่องเที่ยวประเภทชายหาด

- ชายหาดที่นักท่องเที่ยวชาวไทยไปท่องเที่ยวและประทับใจมากที่สุดคือ หาดหัวหิน จ. ประจวบคีรีขันธ์ ซึ่งเป็นหาดที่สวยงาม น้ำทะเลใสสะอาด หาดหิน เป็นหาดชมพระอาทิตย์ขึ้นที่สวยงาม และเป็นหาดที่มีชื่อเสียงมาตั้งแต่อดีตจนกระทั่งปัจจุบัน และเป็นแหล่งท่องเที่ยวที่มีนักท่องเที่ยวมีฐานะค่อนข้างดีเมื่อเทียบกับแหล่งท่องเที่ยวใกล้เคียง เป็นต้น อันดับรองลงมาได้แก่ หาดป่าตอง หาดชะอำ หาดพัทลุง และหาดจอมเทียน ตามลำดับ ซึ่งจะเห็นว่าที่ตั้งของหาดมีระยะทางไม่ไกลจากจากกรุงเทพมหานครมากนักนักท่องเที่ยวมีความสะดวกในการเดินทาง และระยะเวลาในการท่องเที่ยวอาจจะไป-กลับวันเดียวหรือท่องเที่ยวในช่วงสุดสัปดาห์ซึ่งเป็นวันหยุดพักผ่อนจากการทำงาน ยกเว้น หาดป่าตอง หาดเดียวที่ตั้งอยู่ภาคใต้ฝั่งตะวันตกซึ่งมีระยะทางไกลเมื่อเทียบกับแหล่งท่องเที่ยวอื่นๆ

ทั้งนี้หาดป่าตองมีชายหาดที่สวยงามและมีชื่อเสียงด้านธรรมชาติและสถานบันเทิงต่างๆ ทั้งนี้การเดินทางไปท่องเที่ยวก่อนข้างมีค่าใช้จ่ายค่อนข้างสูง ดังนั้นจะพบในกลุ่มนักท่องเที่ยวชาวไทยที่มีฐานะดี

- ชายหาดที่นักท่องเที่ยวชาวต่างประเทศไปท่องเที่ยวและประทับใจมากที่สุด คือ หาดป่าตอง จ.ภูเก็ต ทั้งนี้ลักษณะของหาดป่าตอง เป็นหาดทรายสีขาวเนื้อทรายละเอียด หาดมีลักษณะกว้างยาวเป็นอ่าวโค้งอยู่ระหว่างอ่าวภูเขา และมีความลาดชันน้อย ซึ่งเป็นหาดที่เหมาะสมสำหรับการอาบแดดและเล่นน้ำทะเล และในยามค่ำคืนยังมีสถานบันเทิงไว้บริการนักท่องเที่ยว ดังนั้นเมื่อมาเที่ยวที่เดียวก็จะได้ครบทั้งด้านธรรมชาติและสถานบันเทิง หาดที่นักท่องเที่ยวเลือกรองลงมาคือ หาดพัทธยา หาดจอมเทียน หาดกระตะ และหาดกะรน ตามลำดับ ซึ่งจะเห็นว่าล้วนเป็นหาดที่มีชื่อเสียงในจังหวัดภูเก็ตในด้านธรรมชาติและสถานบันเทิงยามราตรี

แหล่งท่องเที่ยวชายฝั่งทะเลประเภทเกาะ

- เกาะที่นักท่องเที่ยวชาวไทยไปท่องเที่ยวและประทับใจมากที่สุด คือ เกาะช้าง จ. ตรัง ทั้งนี้เนื่องจากบนเกาะช้างมีความสวยงามและความหลากหลายของธรรมชาติ เช่น หาดทรายทราย น้ำทะเลใส ภูเขาสีเขียวขจี มีหมู่บ้านชาวประมง และอื่นๆ นอกจากนี้ยังมีเกาะอื่นๆ ที่น่าสนใจบริเวณใกล้เคียงกันในทะเลตรังหลายแห่งในการดึงดูดนักท่องเที่ยว และด้วยที่ตั้งของเกาะอยู่บริเวณชายฝั่งทะเลภาคตะวันออก ซึ่งมีระยะทางไม่ไกลจากกรุงเทพมหานครมากนัก มีการคมนาคมที่สะดวก โดยมีท่าเรือเฟอร์รี่ให้บริการจึงใช้เวลาไม่มากนักในการท่องเที่ยว ดังนั้นเกาะช้างจึงเป็นที่นิยมของนักท่องเที่ยวชาวไทย

- เกาะที่นักท่องเที่ยวชาวต่างประเทศไปท่องเที่ยวและประทับใจมากที่สุด คือ เกาะพีพี จ. กระบี่ ทั้งนี้เกาะพีพีเป็นแหล่งท่องเที่ยวที่มีภูมิประเทศมีรูปทรงสวยงามงดงามของเกาะและภูเขาหินปูน โดยเฉพาะเว้าอ่าวคูของหาดต้นไทรและหาดโล๊ะดาลัมเป็นเอกลักษณ์ของเกาะ เกาะพีพีประกอบด้วยบริเวณชายหาดมีสีขาวสวยงามเหมาะกับการอาบแดด เล่นน้ำทะเลใสและที่สวยงาม มีสวนมะพร้าวตลอดแนวชายหาด มีโลกใต้ท้องทะเลงดงามสำหรับการดำน้ำดูปะการัง มีหน้าผาที่ทำท่ายเหมาะกับการพักผ่อนหน้าผา และเป็นเกาะที่มีที่พักในการรับรองนักท่องเที่ยวทั้งรีสอร์ทและบังกะโล องค์ประกอบต่างๆของเกาะพีพีเป็นภูมิทัศน์ที่สวยงามและยังมีสภาพภูมิประเทศที่เสริมสร้างกิจกรรมที่ทำให้นักท่องเที่ยวประทับใจ ทั้งนี้การมาท่องเที่ยวบริเวณเกาะพีพีจะต้องใช้เวลาในการท่องเที่ยวพอสมควรเนื่องจากมีระยะทางไกล ค่าใช้จ่ายสูง ซึ่งสิ่งเหล่านี้ไม่เป็นอุปสรรคของชาวต่างประเทศที่ตั้งใจที่ค่อนข้างมีความพร้อมกับการท่องเที่ยว

4.2 แหล่งท่องเที่ยวชายฝั่งทะเล บริเวณประเทศไทยที่นักท่องเที่ยวไม่เคยไปและต้องการไปท่องเที่ยว ประเภทชายหาดและเกาะ

แหล่งท่องเที่ยวประเภทชายหาด

- ชายหาดนักท่องเที่ยวชาวไทยต้องการไปท่องเที่ยวมากที่สุดคือ หาดสมิหลา จ. สงขลา ทั้งนี้อาจเนื่องมาจาก หาดสมิหลาเป็นแหล่งท่องเที่ยวทางธรรมชาติที่มีชื่อเสียงของจังหวัดสงขลา ซึ่งเป็นจังหวัดที่มีเมืองหาดใหญ่เป็นศูนย์กลางการค้าและมีนักท่องเที่ยวต่างประเทศนิยมมาซื้อสินค้าและที่เที่ยวสถานบันเทิง ส่วนสงขลาเป็นตลาดของนักท่องเที่ยวไทยและชาวต่างประเทศที่ชอบมาท่องเที่ยวและพักผ่อนชายทะเล ซึ่งมีแหลมสมิหลามีลักษณะเป็นแหลมอยู่ระหว่างฝั่งทะเลอ่าวไทยกับด้านทะเลสาบสงขลา บริเวณแนวชายหาดมีที่จอดรถตลอดแนวถนน และมีร้านอาหาร-เครื่องดื่ม บริเวณแหลมสนซึ่งมีลักษณะเป็นขุ้มริมถนนตั้งแต่ตอนเหนือของแหลมสนมาถึงสงขลา ซึ่งเป็นลักษณะแหล่งท่องเที่ยวชายฝั่งทะเลที่อยู่ในตัวเมืองจึงเป็นที่นิยมของนักท่องเที่ยว ด้วยชื่อเสียงและระยะทางที่ใกล้จึงมีนักท่องเที่ยวจำนวนมากที่ไม่เคยไปและอยากจะไปท่องเที่ยว

- ชายหาดที่นักท่องเที่ยวชาวต่างประเทศต้องการไปท่องเที่ยวมากที่สุด คือ หาดอ่าวมาหยา จ. กระบี่ เป็นแหล่งท่องเที่ยวหนึ่งของหมู่เกาะพีพีซึ่งเป็นที่ที่นักท่องเที่ยวชาวต่างประเทศไปท่องเที่ยวประทับใจที่สุด ซึ่งแสดงให้เห็นว่าหาดอ่าวมาหยาเป็นจุดดึงดูดนักท่องเที่ยวที่สำคัญ ทั้งนี้ลักษณะของอ่าวมาหยาเป็นหาดทรายที่สวยงาม โอบล้อมด้วยหน้าผาจนเกือบเป็นทะเลปิด มีลักษณะเหมือนห้องขนาดใหญ่ท่ามกลางธรรมชาติ มีหาดทรายขาว น้ำทะเลเรียบสีใสสวยงาม ทำให้นักท่องเที่ยวรู้สึกว่ามีความเป็นส่วนตัวสูง และเหมาะสำหรับการพักผ่อน เป็นต้น

แหล่งท่องเที่ยวชายฝั่งทะเลประเภทเกาะ

- นักท่องเที่ยวชาวไทยและของชาวต่างประเทศต้องการไปท่องเที่ยวมากที่สุด คือ เกาะพีพี จ. กระบี่ เช่นเดียวกัน ซึ่งภาพภูมิทัศน์ที่เผยแพร่สู่สายตานักท่องเที่ยวจากภาพมุมสูงโดยจะมองเห็นแนวภูเขาหินปูนทอดยาว และเว้าอ่าวตันไทรและอ่าวลิ๊ะดาลัมที่เว้าเข้าหากันอย่างงดงาม ซึ่งเป็นภาพภูมิทัศน์ในการดึงดูดนักท่องเที่ยวและเกาะพีพียังเป็นที่ตั้งของหาดอ่าวมาหยาซึ่งเป็นหาดที่นักท่องเที่ยวอยากไปท่องเที่ยวมากที่สุดเช่นกัน ทั้งนี้เกาะพีพีมีความพร้อมด้านทรัพยากรการท่องเที่ยวและบริการที่นักท่องเที่ยวต้องการ

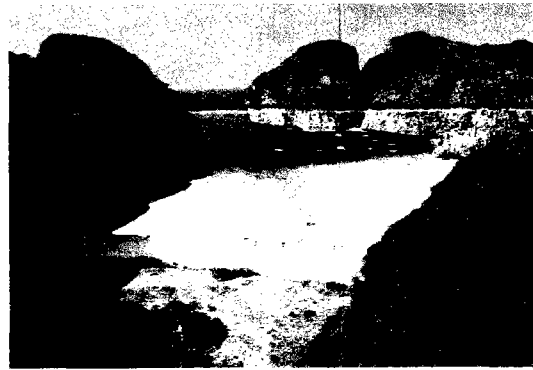
5. พื้นที่แหล่งท่องเที่ยวชายฝั่งทะเลไทยที่พึงประสงค์ จากการวิเคราะห์ด้วยระบบสารสนเทศภูมิศาสตร์ ผลการวิเคราะห์ข้อมูลมีดังนี้

แหล่งท่องเที่ยวที่มีองค์ประกอบภูมิทัศน์ชายฝั่งทะเลเหมือนกับรูปแบบลักษณะชายฝั่งทะเลที่พึงประสงค์ของนักท่องเที่ยวแต่ละตัวแปร ผลการวิเคราะห์ข้อมูลดังตาราง 39 หน้า 143 ซึ่งมีตัวอย่างภาพประกอบแหล่งท่องเที่ยวชายฝั่งทะเลไทยที่พึงประสงค์ ดังภาพประกอบ 17-19

- แหล่งท่องเที่ยวบริเวณชายฝั่งทะเลอันดามันจะเป็นที่พึงประสงค์ของกลุ่มนักท่องเที่ยวหญิงโดยรวม กลุ่มนักท่องเที่ยวชาวไทยและชาวต่างประเทศ นักท่องเที่ยวกลุ่มอายุ 13-21 ปี และ 22-40 ปี นักท่องเที่ยวทุกระดับการศึกษา นักท่องเที่ยวทุกกลุ่มรายได้ยกเว้นกลุ่มรายได้ 60,000-79,999 บาท และกลุ่มนิสิต/นักศึกษา มีแหล่งท่องเที่ยวชายฝั่งทะเลที่พึงประสงค์ดังภาพประกอบ

เชิงอ่าวคูของอ่าวตันไทรและอ่าวไละดาลัม
บนเกาะพีพีดอน จ. กระบี่

อ่าวมาหยา บนเกาะพีพีเล
จ. กระบี่

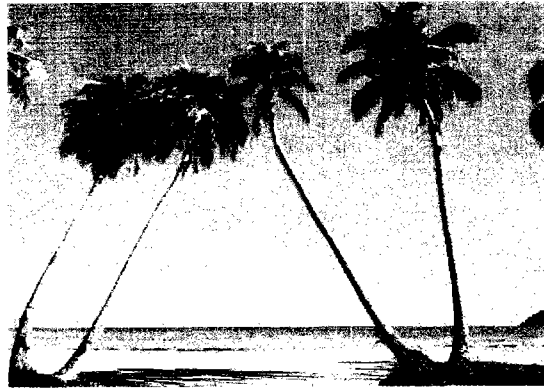
หาดป่าตอง จ.ภูเก็ต

หาดบนเกาะราชา จ.ภูเก็ต

ภาพประกอบ 17 ตัวอย่างรูปแบบแหล่งท่องเที่ยวชายฝั่งทะเลบริเวณอันดามัน

- แหล่งท่องเที่ยวบริเวณชายฝั่งทะเลภาคตะวันออกจะเป็นที่พึงประสงค์ของกลุ่มนักท่องเที่ยวเพศชาย กลุ่มอายุ 41- 60 ปี และ 60ปีขึ้นไป กลุ่มรายได้ 10,000-19,999 บาท และรายได้ 60,000-79,999 บาท กลุ่มพนักงานเอกชน กลุ่มการค้า/ธุรกิจส่วนตัว และกลุ่มอาชีพอื่นๆ มีแหล่งท่องเที่ยวชายฝั่งทะเลที่พึงประสงค์ดังกล่าวประกอบ 18

หาดทรายขาว น้ำทะเลใส บนเกาะกูด จ. ตราด

ภาพประกอบ 18 ตัวอย่างรูปแบบแหล่งท่องเที่ยวชายฝั่งทะเลภาคตะวันออก

- แหล่งท่องเที่ยวบริเวณชายฝั่งทะเลภาคใต้ฝั่งอ่าวไทยจะเป็นที่พึงประสงค์ของกลุ่มนักท่องเที่ยวที่มีรายได้ 10,000-19,999 และ 20,000-39,999 บาท กลุ่มอาชีพรับราชการและรัฐวิสาหกิจ และกลุ่มอาชีพเกษตร มีแหล่งท่องเที่ยวชายฝั่งทะเลที่พึงประสงค์ดังกล่าวประกอบ 19

หาดบนเกาะวัวตาหลับ หมู่เกาะอ่างทอง

จ. สุราษฎร์ธานี

อ่าวท้องนายปาน เกาะพะงัน

จ. สุราษฎร์ธานี

ภาพประกอบ 19 ตัวอย่างรูปแบบแหล่งท่องเที่ยวชายฝั่งทะเลบริเวณภาคใต้ฝั่งอ่าวไทย

ข้อเสนอแนะ

จากการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยใคร่เสนอแนะดังนี้

1. ลักษณะภูมิประเทศที่พึงประสงค์ของนักท่องเที่ยวที่พึงประสงค์จะพบมากกันั้น ย่อมเป็นทรัพยากรที่ควรแก่การอนุรักษ์ โดยเฉพาะทรัพยากรชายหาด และถ้าเป็นชายหาดในพื้นที่แหล่งท่องเที่ยวชายฝั่งทะเลที่พึงประสงค์ ควรจะมีมาตรการดูแลเป็นพิเศษทั้งนี้เพื่อความยั่งยืนของแหล่งท่องเที่ยวดังกล่าว ซึ่งจะเห็นได้ว่าหาดที่อ่าวมาหยาเป็นแหล่งท่องเที่ยวที่นักท่องเที่ยวชาวต่างประเทศต้องการไปท่องเที่ยวมากที่สุดซึ่งเป็นแหล่งท่องเที่ยวที่มีภูมิทัศน์งดงามที่สุดแห่งหนึ่ง แต่ปัจจุบันอ่าวมาหยากลับเป็นหาดที่ต้องการการฟื้นฟูสภาพเพราะสันทรายบางส่วนถูกถากออกไป ซึ่งทำเป็นทางกันคอกไม้เอาไว้เปิดเพียงทางเดินเล็ก ซึ่งที่ของการฟื้นฟูสภาพจากการถ่ายทำภาพยนตร์จากประเทศตะวันตกนั่นเอง ดังนั้นรัฐหรือผู้ประกอบการและผู้ที่เกี่ยวข้องกับทรัพยากรชายฝั่งทะเลควรช่วยกันดูแลรักษาทรัพยากรเหล่านั้นเป็นพิเศษ นอกจากนี้ควรส่งเสริมการท่องเที่ยวแบบการเรียนรู้ให้เกิดขึ้นเพื่อเป็นการรักษาความสมบูรณ์ของทรัพยากรธรรมชาติ

2. จากผลการวิเคราะห์แหล่งท่องเที่ยวชายฝั่งทะเลที่พึงประสงค์ของนักท่องเที่ยว จะพบว่านักท่องเที่ยวส่วนใหญ่พึงประสงค์จะพบที่ตั้งชายฝั่งที่เป็นเกาะมากที่สุด ทั้งนี้นอกจากจะชอบความสวยงามของเกาะและความเป็นส่วนตัวแล้ว นักท่องเที่ยวยังให้ความสำคัญของความสมบูรณ์ของธรรมชาติเป็นอย่างมาก ดังนั้นเราควรรณรงค์ให้ให้แหล่งท่องเที่ยวชายฝั่งทะเลที่ยังคงมีความสมบูรณ์ของธรรมชาติ ยังคงรักษาความเป็นธรรมชาติของเกาะไว้ โดยเน้นให้ผู้ที่เกี่ยวข้องกับแหล่งท่องเที่ยวชายฝั่งทะเลอื่นร่วมกันดูแล และฟื้นฟูแหล่งท่องเที่ยวชายฝั่งทะเลอื่นๆ ให้ฟื้นคืนกลับสู่ธรรมชาติ

3. จากการศึกษาดังกล่าวทำให้ทราบข้อเท็จจริงเกี่ยวกับแหล่งท่องเที่ยวชายฝั่งทะเลอื่นๆ ที่สอดคล้องกับความพึงประสงค์ของนักท่องเที่ยวแล้ว ยังพบว่ามีสถานที่ท่องเที่ยวอื่นๆ ที่นักท่องเที่ยวเสนอเข้ามา ซึ่งยังไม่เป็นที่รู้จักหรือนิยมของนักท่องเที่ยว ซึ่งเราสามารถนำข้อมูลเหล่านี้มาพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวดังกล่าว โดยยังเน้นความสมบูรณ์ของธรรมชาติไว้มากที่สุด เนื่องจากเป็นสิ่งที่นักท่องเที่ยวพึงประสงค์เช่นเดียวกัน

4. ผู้จัดการท่องเที่ยวของรัฐและเอกชน ที่เป็นผู้เสนอสินค้าแหล่งท่องเที่ยวให้กับนักท่องเที่ยว ควรที่จะนำวิทยาการของระบบสารสนเทศภูมิศาสตร์เข้ามาใช้ในการวางแผนเพื่อประโยชน์ต่อการดำเนินงานและวางแผนเพื่อพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวด้านอื่นๆ ต่อไป

ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยต่อไป

จากการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยใครเสนอแนะดังนี้

1. จากผลการศึกษาลักษณะชายฝั่งทะเลที่พึงประสงค์ของนักท่องเที่ยว พบว่า สัดส่วนความแตกต่างนั้นพบมากในตัวแปรเชื้อชาติ คือความแตกต่างในการเลือกของนักท่องเที่ยวชาวไทยกับชาวต่างประเทศ ดังนั้นเพื่อทราบรายละเอียดของนักท่องเที่ยวในการศึกษารoundต่อไป ควรจำแนกย่อยเชื้อชาติออกเป็นกลุ่มโซน เช่น ชาวยุโรป ชาวอเมริกา เอเชียตะวันออก เอเชียตะวันออกเฉียงใต้ เอเชียตะวันออกเฉียงใต้ หรือชาวโอเชียเนีย เป็นต้น เพื่อประโยชน์ในการนำไปใช้วางแผนการท่องเที่ยวต่อไป

2. การจัดทำฐานข้อมูลแหล่งท่องเที่ยวชายฝั่งทะเลประเทศไทยยังขาดความสมบูรณ์ ทั้งนี้เนื่องจากผลการวิเคราะห์สามารถหาค่าประกอบภูมิทัศน์ของแหล่งท่องเที่ยวได้ครบตามความประสงค์ของนักท่องเที่ยว แต่ยังขาดคุณสมบัติในรายละเอียดของพื้นที่ เช่น ความกว้างของชายหาด วัสดุประกอบชายหาด ความลาดชันของพื้นที่ สีของหาดทราย และอื่นๆ ทั้งนี้เพราะผู้วิจัยสร้างขึ้นจากเอกสารที่เกี่ยวข้องกับแหล่งท่องเที่ยว แต่ไม่ได้มีการเก็บข้อมูลภาคสนามเนื่องจากขอบเขตพื้นที่ชายฝั่งบริเวณประเทศไทยที่มีจำนวนมากถึง 23 จังหวัด ดังนั้นเพื่อการค้นหาคำตอบที่ถูกต้องที่สุด ควรจะต้องปรับปรุงเพิ่มเติมในส่วนดังกล่าว นอกจากนี้ผู้ที่มีหน้าที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาชายฝั่งทะเลควรมีการจัดทำฐานข้อมูลทรัพยากรชายฝั่งเพื่อการวางแผนพัฒนาในด้านต่างๆ ต่อไป

3. การศึกษาการจัดอันดับสถานที่ท่องเที่ยวของนักท่องเที่ยว นอกจากจะศึกษาความคิดเห็นเกี่ยวกับเหตุผลการเลือกแหล่งท่องเที่ยวของนักท่องเที่ยวทางธรรมชาติแล้ว เพื่อประโยชน์ในการวางแผนควรศึกษาเหตุผลด้านอื่นและปัจจัยต่างๆที่เกี่ยวข้องกับการตัดสินใจเลือกอันดับของแหล่งท่องเที่ยว ทั้งนี้เพื่อการศึกษาและวิเคราะห์ในรายละเอียดของสถานที่ท่องเที่ยวต่อไป

บรรณานุกรม

บรรณานุกรม

- กรมควบคุมมลพิษ.(2541). *คู่มือการเก็บและวิเคราะห์ตัวอย่างน้ำทะเล*. กรุงเทพฯ : เรือนแก้วการพิมพ์.
- กุลธิดา เอี่ยมฉัตร. (2545). *ทัศนคติที่มีต่อการตัดสินใจเลือกใช้บริการท่องเที่ยวในประเทศไทย จากโฆษณาอินเทอร์เน็ต*. ปริญญาานิพนธ์บริหารธุรกิจมหาบัณฑิต (วิชาการตลาด). กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
- กวี วรกวิน, พิพัฒน์ นวลอนันต์ และ พิเศษ เสนาวงค์. (2546). *ภูมิศาสตร์การท่องเที่ยวประเทศไทย*. กรุงเทพฯ : สำนักพัฒนาคุณภาพวิชาการ
- การการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย (2540). *สรุปคู่มือ การพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวทางด้านกายภาพ ประเภทชายฝั่งทะเล*. กรุงเทพฯ : กองวางแผนโครง การการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย
- การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย. (2545). *สถิติการท่องเที่ยวภายในประเทศภาคกลาง*. กรุงเทพฯ : กองวางแผนโครง การการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย
- การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย. (2545). *สถิติการท่องเที่ยวภายในประเทศภาคตะวันออก*. กรุงเทพฯ : กองวางแผนโครง การการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย
- การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย. (2545). *สถิติการท่องเที่ยวภายในประเทศภาคใต้*. กรุงเทพฯ : กองวางแผนโครง การการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย
- การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย. (2542). *สมุทรสัญจรอันดามันเหนือ ระนอง พังงา ภูเก็ต*. กรุงเทพฯ : กองอนุรักษ์ การการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย
- การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย (2541. 26 มิ.ย.). *เอกสารประกอบการประชุม โครงการศึกษาเพื่อกำหนดรูปแบบการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ทางทะเล*. กรุงเทพฯ : ณ โรงแรมดิเอ็มเมอรัลด์
- จักรกริส กสิสุวรรณ. (2545 .ต.ค. มี.ค.) *การเปลี่ยนแปลงแนวชายฝั่งภาคใต้ประเทศไทย*. *วารสารปาริชาติ* . 14(2) :11-17
- จันทนา คุณูปการ. (2544). *การพัฒนาแบบจำลองเชิงพื้นที่แสดงทรัพยากรปะการังและประเมินทรัพยากรปะการังบริเวณชายฝั่งทะเลอันดามัน*. ปริญญาานิพนธ์วิทยาศาสตร์มหาบัณฑิต (วิทยาศาสตร์การประมง) กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์. ถ่ายเอกสาร
- เจดฉิน เลี้ยงชีพ. (2545). *แนวทางที่เหมาะสมในการจัดการคุณภาพสิ่งแวดล้อมในการมีส่วนร่วมของท้องถิ่น สำหรับกิจกรรมการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ ตลาดน้ำวัดดอนหวาย*. วิทยานิพนธ์ วิทยาศาสตร์มหาบัณฑิต (เทคโนโลยีที่เหมาะสมเพื่อพัฒนาทรัพยากร) กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหิดล. ถ่ายเอกสาร

- ชำนาญ ประทุมสินธุ์. (2516). *หลักภูมิศาสตร์กายภาพ*. กรุงเทพมหานคร : สำนักพิมพ์ประสานมิตร
- ชูศรี วงศ์รัตนะ. (2544). *สถิติเพื่อการวิจัย*. พิมพ์ครั้งที่ 8. กรุงเทพมหานคร : เทพเนรมิตการพิมพ์
- ทวีศิลป์ อุดหนปัญญากุล. (2544). *การพัฒนาซอฟต์แวร์สำหรับมาตรฐานการอธิบายข้อมูลระบบสารสนเทศภูมิศาสตร์*. วิทยานิพนธ์วิทยาศาสตรมหาบัณฑิต (เทคโนโลยีการจัดการระบบสารสนเทศ) กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหิดล. ถ่ายเอกสาร
- ทัศนวรรณ วิบุตขมานนท์. (2545). *พฤติกรรมการท่องเที่ยวและปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับการท่องเที่ยวชายหาดบางแสนของผู้เยี่ยมเยือน*. วิทยานิพนธ์วิทยาศาสตรมหาบัณฑิต (เศรษฐศาสตร์ธุรกิจ) กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์. ถ่ายเอกสาร
- ดอกอ้อ ปาณะดิษ. (2544). *ผลกระทบการท่องเที่ยวที่มีต่อการใช้ที่ดินและชุมชนของเกาะช้างจ. ตราด*. วิทยานิพนธ์การวางแผนภาคและเมืองมหาบัณฑิต. กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย. ถ่ายเอกสาร
- นิรุฒม์ ใจขึ้น. (2544). *ผลกระทบการใช้ประโยชน์ที่ดินต่อลักษณะธรณีสัณฐานชายฝั่งทะเลบริเวณปากแม่น้ำประแสร์ อ.แกลง จ. ระยอง*. วิทยานิพนธ์วิทยาศาสตรมหาบัณฑิต (ภูมิศาสตร์) กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยรามคำแหง. ถ่ายเอกสาร
- น้อม งามวิสัย. (2524). *ธรณีสัณฐาน*. กรุงเทพมหานคร : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- บริษัทลอคซ์เลย์ อินเตอร์กราฟ (ประเทศไทย) จำกัด. (2538). *มาตรฐานระบบข้อมูล ระบบสารสนเทศภูมิศาสตร์*. กรุงเทพฯ : ศูนย์ข้อมูลสารสนเทศ สำนักงานปลัดกระทรวงวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี และสิ่งแวดล้อม
- บุษกร ถาวรประสิทธิ์, ณัฐพงศ์ จิตรนิวัฒน์ และอื่นๆ. (2546). *การประเมินมูลค่าการท่องเที่ยวในพื้นที่จังหวัดสงขลา กรณีศึกษาหาดสมิหลา*. สงขลา : มหาวิทยาลัยทักษิณสงขลา
- ประมาณ เทพสงเคราะห์. (2544). *แนวชายฝั่งทะเลภาคใต้ของไทย*. *วารสารปารีชาติ*. ปี 13 ฉบับที่ 1
- ปรีชา ศรีสุวรรณ. (2532). *การศึกษาลักษณะธรณีสัณฐานของสันทรายบริเวณตะวันออกของอ่างทะเลสาบสงขลา*. วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร
- ✓ ประเสริฐ วิทยารัฐ. (2545). *ภูมิศาสตร์กายภาพประเทศไทย*. กรุงเทพฯ : พัฒนาคุณภาพวิชาการ
- ✓ ปิยรัตน์ ปิติวัฒนกุล. (2541, ส.ค.-ธ.ค.). *ความสำคัญและปัญหาที่เกิดขึ้นกับชายฝั่งทะเลประเทศไทย*. *วารสารกรมเจ้าท่า*. 1 (3) : 77-79.
- มหาวิทยาลัยมหิดล. (2536). *รายงานการศึกษาการจัดทำระบบข้อมูลสารสนเทศ*. กรุงเทพฯ : สำนักงานคณะกรรมการสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ.
- ยุพดี เสตบรรณ. (2543). *ภูมิศาสตร์กายภาพ*. พิมพ์ครั้งที่ 3. ปทุมธานี : สถาบันราชภัฏเพชรบุรี.

- ไพฑูรย์ พงศบุตร และคณะ. (2534). *ภูมิลักษณะประเทศไทย*. กรุงเทพฯ : ด้านสุทธาการพิมพ์
- รัชดา คชแสงสันต์. (2543). *การศึกษาแนวทางการพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงนิเวศของแหล่งท่องเที่ยวประเภทเกาะ กรณีศึกษาเกาะลิเป๊ะ จังหวัดสตูล*. ปริญญาวิทยาศาสตรมหาบัณฑิต (เทคโนโลยีการวางแผนสิ่งแวดล้อม). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหิดล. ถ่ายเอกสาร
- รัตนา พลุจันทร์. (2526). *การสร้างแผนที่ธรณีวิทยาจากรูปถ่ายทางอากาศเพื่อประเมินค่าที่ดินพื้นที่ชายฝั่งทะเล จ.ชลบุรี*. วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร
- รุ่ง กาญจนวิโรจน์. (2546 ม.ค.- มี.ค.) *แผนการท่องเที่ยว 2546. จุลสารการท่องเที่ยว*. 22(1) : 5-18
- รุ่งโรจน์ จุกมงคล และ ปณต ไกลโรจนานันท์. (2545) *คู่มือการท่องเที่ยวสารคดี "อุทยาน 3 ฤดู"* กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์กรุงเทพ
- รื่นรมย์ บวรธีรกุล. (2545). *พฤติกรรมและความคิดของนิสิต นักศึกษาในสถาบันอุดมศึกษา เขตกรุงเทพมหานครที่มีต่อการท่องเที่ยวภายในประเทศ*. วิทยานิพนธ์บริหารธุรกิจมหาบัณฑิต (วิชาการตลาด) กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร
- โรจน์ หงส์ประสิทธิ์. (มปป.) *ลักษณะฝั่งทะเลประเทศไทย*. กรุงเทพฯ : สภาวิจัยแห่งชาติ
- ระพีพร สามารถ. (2536). *ธรณีสัณฐานและการใช้ที่ดินในแอ่งระยอง*. วิทยานิพนธ์มหาบัณฑิต กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร
- ราชบัณฑิตยสถาน. (2544). *พจนานุกรมศัพท์ธรณีวิทยา ฉบับราชบัณฑิตยสถาน*. กรุงเทพฯ : อรุณการพิมพ์
- ละเอียด ศิลาน้อย. (2542, เม.ย.-มิ.ย.). *ฤดูกาลท่องเที่ยวทางทะเลไทย*. *จุลสารการท่องเที่ยว*. 18 (2) : 20-23
- วิเชียร เกตุสิงห์. (2523) *สถิติวิเคราะห์สำหรับการวิจัย*. กรุงเทพฯ : สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ.
- วิภาวดี วงษ์บริสุทธิ์. (2536) *ความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวต่อสภาพแวดล้อมทางกายภาพ บริเวณหาดจอมเทียน เมืองพัทยา*. วิทยานิพนธ์บริหารศาสตรมหาบัณฑิต (การวิเคราะห์และวางแผนทางสังคม) กรุงเทพฯ : สถาบันพัฒนบริหารศาสตร์
- วรรณา วงษ์วานิช. (2539). *ภูมิศาสตร์การท่องเที่ยว*. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- สถาบันวิจัยวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีแห่งประเทศไทย. (2541). *รายงานฉบับสุดท้าย การศึกษาเพื่อกำหนดรูปแบบการท่องเที่ยวเชิงนิเวศทางทะเล*. กรุงเทพฯ : การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย

- สมชาย เดชะพรหมพันธุ์ และภัทราพร สร้อยทอง. (2541). *การบริหารและการจัดการ การท่องเที่ยวเชิงนิเวศของอุทยานแห่งชาติในภาคตะวันออก*. ชลบุรี : มหาวิทยาลัยบูรพา
- สิน สิ้นสกุล. (2540). *สถานภาพการศึกษาวิทยาศาสตร์ทางทะเลและสมุทรศาสตร์*. กรุงเทพฯ : สำนักงานคณะกรรมการวิจัยแห่งชาติ
- สิน สิ้นสกุล, สุวัฒน์ ตริยะไพรัช และคณะ. (2542). *การเปลี่ยนแปลงพื้นที่ชายฝั่งด้านทะเลอันดามัน*. กรุงเทพฯ : กองธรณีวิทยา กรมทรัพยากรธรณี.
- สุพล ศิริพรรณพร. (2538). *การเปลี่ยนแปลงสภาพแวดล้อมในแหล่งท่องเที่ยว : กรณีศึกษาบริเวณชายฝั่งทะเลเมืองระยอง*. ปรินญานิพนธ์วิทยาศาสตรมหาบัณฑิต (ภูมิศาสตร์). เชียงใหม่ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเชียงใหม่. ถ่ายเอกสาร
- สิรินาถ นุชเหล็ก. (2541). *การศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจของนักท่องเที่ยวต่างชาติใน จ. เชียงใหม่ และ จ.ภูเก็ต . ปรินญานิพนธ์วิทยาศาสตรมหาบัณฑิต (เศรษฐศาสตร์)*. กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์. ถ่ายเอกสาร
- สุระ พัฒนเกียรติ.(2534). *หลักเบื้องต้นระบบสารสนเทศภูมิศาสตร์ ในการจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม*. กรุงเทพฯ : สำนักงานคณะกรรมการสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ.
- สภาวิจัยแห่งชาติ. (2539). *คำบรรยายเรื่องการสำรวจจากระยะไกล (Remote Sensing Note)*. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว.
- สำนักงานนโยบายและแผนสิ่งแวดล้อม กระทรวงวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีและสิ่งแวดล้อม. (2541). *สถานภาพทรัพยากรชายฝั่งทะเลของประเทศไทย พ.ศ. 2539-2540*
- สถาบันวิจัยวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีแห่งประเทศไทย.(2541). *รายงานฉบับสุดท้าย การศึกษาเพื่อกำหนดรูปแบบการท่องเที่ยวเชิงนิเวศทางทะเล (Marine Ecotourism.)* กรุงเทพฯ : การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย
- สำนักงานสถิติแห่งชาติ. (2544). *รายงานการสำรวจพฤติกรรมการเดินทางของนักท่องเที่ยวชาวต่างประเทศ พ.ศ.2544*. กรุงเทพฯ : การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย.
- สำนักอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติ.(2541). *คู่มือท่องเที่ยวและศึกษาธรรมชาติในอุทยานแห่งชาติทางทะเล*. กรุงเทพฯ : ส่วนอุทยานแห่งชาติทางทะเล กรมป่าไม้
- เสาวนิต ตั้งตระกูล. (2533). *ความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวต่อสภาพแวดล้อมทางกายภาพบริเวณชายหาดหัวหิน*. ปรินญานิพนธ์วิทยาศาสตรมหาบัณฑิต (วิทยาศาสตร์สิ่งแวดล้อม) กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์. ถ่ายเอกสาร
- อภิสิทธิ์ เอี่ยมหน่อ. (2530). *ธรณีสัณฐานวิทยา*. กรุงเทพมหานคร : ไทยวัฒนาพานิช.

- อุดม ไชยมงคล. (2539). *ประสิทธิภาพขององค์การอนุรักษ์แหล่งธรรมชาติประเภทชายหาด*.
วิทยานิพนธ์วิทยาศาสตรมหาบัณฑิต. กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหิดล.
ถ่ายเอกสาร
- อุทิศา กมโล. (2542). *ระบบสารสนเทศภูมิศาสตร์เพื่อการดำเนินงานองค์การบริหารส่วนตำบล*.
วิทยานิพนธ์วิทยาศาสตรมหาบัณฑิต กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหิดล. ถ่าย
เอกสาร
- อุทุมพร จามรมาน.(2530). *การสุ่มตัวอย่างทางการศึกษา (Sampling In Education)*.
กรุงเทพมหานคร : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
- Environmental Systems Research Institute,Inc.(1992). *Understanding GIS The ARC/INFO
Method*.
- Eric Bird. (2000). *Coastal Geomorphology an Introduction*. England : John Wiley & Sons
Ltd.
- Thurman & Trujillo. (1999). *Essentials of Oceanography*. New Jersey : United State Of
Amarica.
- Tom Garrison. (1994). *Essentials of Oceanography*. Menasha : United State Of Amarica.

ภาคผนวก

ภาคผนวก 1

แบบสอบถาม

(ฉบับภาษาไทย – ภาษาอังกฤษ และภาพประกอบ)

แบบสอบถามประกอบการวิจัย

เรื่อง ลักษณะของชายฝั่งทะเลที่พึงประสงค์ของนักท่องเที่ยว บริเวณชายฝั่งทะเลประเทศไทย

คำชี้แจง ผู้วิจัยมีความประสงค์จะศึกษาคูณลักษณะแหล่งท่องเที่ยวชายฝั่งทะเลที่พึงประสงค์ของนักท่องเที่ยว บริเวณชายฝั่งทะเลไทย จึงใคร่ขอความร่วมมือจากท่านในการตอบแบบสอบถาม โปรดให้ข้อมูลที่ครบถ้วน และตรงกับความเป็นจริงให้มากที่สุด ขอขอบพระคุณมา ณ โอกาสนี้

ส่วนที่ 1 ข้อมูลพื้นฐานของผู้ตอบแบบสอบถาม

โปรดเขียนเครื่องหมาย ✓ ลงใน () หน้าข้อความที่ตรงกับความเป็นจริงของท่าน

- 1) เพศ () ชาย () หญิง
- 2) อายุ ปี
- 3) ที่อยู่ เป็นคนจังหวัด
- 4) ระดับการศึกษา
- 5) รายได้ส่วนบุคคล/เดือน
- 6) อาชีพ () นักเรียน นักศึกษา () ข้าราชการ () พนักงานรัฐวิสาหกิจ
 () พนักงานบริษัทเอกชน () การค้า/ธุรกิจส่วนตัว() เกษตรกร
 () รับจ้างทั่วไป () อื่นๆ ระบุ
- 7) ในการเลือกท่องเที่ยว ท่านได้รับข่าวสารประชาสัมพันธ์จากแหล่งใด
 () เพื่อน () ญาติ () หนังสือพิมพ์ () วิทยุ/โทรทัศน์ () สารคดี
 () หนังสือ/วารสาร () เอกสารเผยแพร่/แผ่นพับ () การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย
- 8) ในการท่องเที่ยวส่วนใหญ่ ท่านมักมีลักษณะการท่องเที่ยวลักษณะใด
 - (8.1) ลักษณะการไปท่องเที่ยว
 () กับครอบครัว () กับเพื่อน () กับที่ทำงานเป็นหมู่คณะ
 () ช็อทัวร์กับบริษัททัวร์ () เที่ยวคนเดียว () อื่นๆ ระบุ.....
 - (8.2) ยานพาหนะที่ใช้ในการเดินทาง ที่ท่านนิยมเดินทางท่องเที่ยวส่วนใหญ่
 () รถส่วนตัว () รถเช่า () รถประจำทาง () รถไฟ
 () เครื่องบิน () ช็อทัวร์ () เรือ
 - (8.3) ระยะเวลาในการท่องเที่ยวส่วนใหญ่
 () ไป-กลับวันเดียวกัน () เสาร์-อาทิตย์ สุดสัปดาห์ () วันหยุดเทศกาล
 () ท่องเที่ยว 3-5 วัน () ท่องเที่ยวมากกว่า 7 วัน
 - (8.4) จุดประสงค์ของการเดินทางท่องเที่ยว
 () พักผ่อน/ท่องเที่ยว () ประชุม/สัมมนา () ทักษะศึกษา
 () เจริญธุรกิจ () ปฏิบัติราชการ () อื่นๆ ระบุ.....

ส่วนที่ 2 ลักษณะชายฝั่งทะเล ลักษณะชายฝั่งทะเลที่พึงประสงค์ แบ่งออกเป็น 3 ลักษณะคือ ลักษณะภูมิประเทศชายฝั่งทะเล ภูมิทัศน์ชายฝั่งทะเล และคุณค่าของแหล่งท่องเที่ยวที่ท่านชอบมากที่สุด

2.1 ลักษณะภูมิประเทศชายฝั่งทะเลที่พึงประสงค์ของนักท่องเที่ยว

- 1) **ที่ตั้ง** ของชายฝั่งทะเลที่ท่านชอบมากที่สุดมีลักษณะแบบใด
 ชายฝั่ง/หาด บนแผ่นดิน ชายฝั่ง/หาด บนเกาะ
- 2) ท่านชอบ แหล่งท่องเที่ยวชายฝั่งทะเลไทย ส่วนใดมากที่สุด
 ชายฝั่งทะเลภาคตะวันออก (ชลบุรี- ตราด) ชายฝั่งอันอ่าวไทย (แม่น้ำบางปะกง-ประจวบคีรีขันธ์)
 ชายฝั่งทะเลภาคใต้ฝั่งอ่าวไทย (ชุมพร- นราธิวาส) ชายฝั่งทะเลภาคใต้ฝั่งทะเลอันดามัน (ระนอง-ตรัง)
- 3) **ลักษณะภูมิประเทศชายฝั่งทะเล** ที่ท่านชอบมากที่สุด (กรุณาเรียงตามลำดับโดยให้อันดับ 1 ชอบมากที่สุด)
 หาด อ่าว แหลม สะพานหินธรรมชาติ ถ้ำทะเล
 หน้าผาชายฝั่ง ภูเขาชายฝั่ง เกาะ สันทรายปากแม่น้ำ อื่นๆระบุ.....
- 4) ท่านชอบ **รูปแบบของหาด** ลักษณะใดที่ท่านชอบมากที่สุด
 - (1) ความกว้างของชายหาด ชายหาดหน้ากว้าง ชายหาดหน้าแคบ
 - (2) ประเภทของชายหาด หาดทราย หาดกรวด หาดหิน หาดโคลน
 - (3) วัสดุประกอบชายหาด เนื้อทรายอย่างเดียว ทรายปนเปลือกหอย
 ทรายปนกรวดหิน กรวดและหิน
 - (4) ลักษณะของเม็ดทราย ทรายหยาบ ทรายละเอียด
 - (5) สีของหาดทราย สีขาว สีน้ำตาล
 - (6) ความลาดชัน ความลาดชันน้อย - น้ำตื้น ความลาดชันมาก - น้ำลึก
- 5) ลักษณะของ **น้ำทะเล** ชายฝั่งที่ท่านชอบมากที่สุด
 - (1) ความใส ไสมาก ทัวไป ไม่พิจารณาถึง
 - (2) คลื่น คลื่นสงบ(0.10-0.50 ม.) คลื่นปานกลาง(1.25-2.50 ม.) คลื่นแรง (2.50-4.00 ม.)
- 6) ลักษณะของ **อ่าว** ท่านชอบอ่าวแบบใดมากที่สุด
 อ่าวระหว่างภูเขาสูง อ่าวระหว่างหัวแหลม อ่าวระหว่างสันทราย
- 7) **หัวแหลม** ที่พบตามชายฝั่งทะเลที่ท่านชอบมากที่สุด
 แหลมหิน แหลมสันทราย แหลมโขดเขา
- 8) **ลักษณะภูมิประเทศ** ที่พบตามแนวชายฝั่งทะเล ที่ท่านคิดว่าสวยที่สุด
 ภูเขาสูง มีหน้าผา เนินเขาเตี้ยๆ ชายฝั่งเรียบไม่มีภูเขา
- 9) ลักษณะของ **เกาะ** ที่ท่านชอบท่องเที่ยวมากที่สุด
 - (1) ขนาดของเกาะ เกาะขนาดใหญ่ เกาะขนาดเล็ก หมู่เกาะ
 - (2) เกาะที่ท่านจะเลือกท่องเที่ยว เกาะใกล้ฝั่ง เกาะไกลฝั่ง ไม่พิจารณาถึง
- 10) **ธรรมชาติของเกาะ** ที่ท่านชอบมากที่สุด
 สวย และเป็นส่วนตัว มีลักษณะภูมิประเทศแปลกตา มีความสมบูรณ์ของธรรมชาติ
 มีวิถีชีวิต วัฒนธรรมที่น่าสนใจ มีประวัติศาสตร์และโบราณคดี อื่นๆ.....

2.2 ลักษณะภูมิทัศน์ประกอบชายฝั่งทะเล : ภาพรวมหรือองค์ประกอบของสถานที่ท่องเที่ยวที่ท่านต้องการพบในขณะที่เดินทางไปท่องเที่ยวบริเวณชายฝั่งทะเล ดังต่อไปนี้

- 1) ภูมิทัศน์ของแหล่งท่องเที่ยวชายฝั่งทะเล ที่ท่านชอบมากที่สุดน่าจะประกอบด้วยอะไรบ้าง (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)
 - () หาด () อ่าว () หน้าผา () ห้วยแหลม () สะพานหินธรรมชาติ () ไซดหิน
 - () ถ้ำ () สันทราย () น้ำทะเล () ปะการัง () อื่นๆระบุ.....
- 2) ลักษณะบรรยากาศบริเวณชายฝั่งทะเล ที่ท่านชอบมากที่สุดประกอบด้วยอะไรบ้าง (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)
 - () ยามพระอาทิตย์ขึ้น () ยามพระอาทิตย์ตก () แสงแดด () ฝน () อื่นๆระบุ.....
- 3) พืชพรรณบริเวณชายฝั่งทะเล ที่ท่านชอบที่ท่านชอบที่สุด (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)
 - () สวนมะพร้าว () แนวต้นสน () ป่าชายเลน () ป่าชายหาด () อื่นๆระบุ.....
- 4) รูปแบบของกิจกรรมชายฝั่งทะเลที่มนุษย์สร้างขึ้น ที่ท่านชอบมากที่สุดประกอบด้วยอะไรบ้าง (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)
 - () ชุมชนชาวเล () เรือประมง () เรือสำราญ
 - () เครื่องเล่น & อุปกรณ์กีฬาทางน้ำ () สถานบันเทิง () อื่นๆ ระบุ.....
- 5) สิ่งปลูกสร้างบริเวณชายฝั่งทะเล ที่ท่านชอบมากที่สุดประกอบด้วยอะไรบ้าง (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)
 - () โรงแรมชั้นดี () รีสอร์ท () บังกะโล () หมู่บ้านชาวประมง
 - () ร้านอาหารอย่างดี () เตียง-ร่มผ้าใบริมหาด () ไม่มีที่พัก () อื่นๆระบุ.....
- 6) กิจกรรมบริเวณชายฝั่งทะเล ที่ท่านชอบมากที่สุดประกอบด้วยอะไรบ้าง (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)
 - () กีฬาทางน้ำ () ตกปลา () เล่นเรือ/เรือกล้วย/เจ็ตสกี () ดำน้ำ
 - () วาดรูป () ชมธรรมชาติ () ชมการแสดงโชว์ต่างๆ () อื่นๆระบุ.....

2.3 คุณค่าของแหล่งท่องเที่ยวชายฝั่งทะเล

1) แหล่งความรู้ทางวิชาการ

- () ศึกษาระบบนิเวศป่าชายเลน () ศูนย์ศึกษาสัตว์น้ำ สัตว์ป่าและพืชพรรณ
- () ศึกษาลักษณะกายภาพชายฝั่งทะเล () เรียนรู้วิถีชีวิตท้องถิ่น
- () มีความเป็นมาทางประวัติศาสตร์ () อื่นๆ ระบุ.....

2) แหล่งประเพณีและวัฒนธรรม

- () การจัดงานเทศกาลอาหาร ผลไม้ () ประเพณีท้องถิ่น () ไม่พิจารณา
- () การจัดการแข่งขันกีฬา () การจัดการแสดง โชว์ ต่างๆ () อื่นๆ ระบุ.....

3) แหล่งธรรมชาติบริสุทธิ์

- () บรรยากาศของสถานที่ท่องเที่ยว () ความเป็นธรรมชาติของแหล่งท่องเที่ยว
- () ความหลากหลายทางชีวภาพ () อื่นๆ ระบุ.....

4) หลักในการเลือกที่ตั้งของแหล่งท่องเที่ยว

- () ความปลอดภัย () การเดินทางสะดวก () การสื่อสารสะดวก
- () อาหารสะอาด () อื่นๆ ระบุ.....

ส่วนที่ 3 การจัดอันดับแหล่งท่องเที่ยวชายฝั่งทะเลไทย

แหล่งท่องเที่ยวชายฝั่งทะเล	หาดทรายขาว	น้ำทะเลใส	ภูมิประเทศแปลกตา	บรรยากาศธรรมชาติ	มีกิจกรรมหลากหลายให้เลือก	ทำพาย/ผจญภัย	อยู่ใกล้ เดินทางสะดวก	อื่นๆ
1. แหล่งท่องเที่ยวชายฝั่งทะเลที่ท่านเคยไปและประทับใจมากที่สุด 3 อันดับ 1.1 แหล่งท่องเที่ยวประเภทชายหาด 1) หาดจังหวัด..... 2) หาดจังหวัด..... 3) หาด.....จังหวัด..... 1.2 แหล่งท่องเที่ยวประเภทเกาะ 1) เกาะจังหวัด..... 2) เกาะจังหวัด..... 3) เกาะ.....จังหวัด.....								
2. แหล่งท่องเที่ยวชายฝั่งทะเลที่ท่านยังไม่เคยไปและอยากไปมากที่สุด 3 อันดับ 1.1 แหล่งท่องเที่ยวประเภทชายหาด 1) หาดจังหวัด..... 2) หาดจังหวัด..... 3) หาด.....จังหวัด..... 1.2 แหล่งท่องเที่ยวประเภทเกาะ 1) เกาะจังหวัด..... 2) เกาะจังหวัด..... 3) เกาะ.....จังหวัด.....								

Research Questionnaire.

Title Coastal Characteristic of Tourist Desire : Coastal Zone of Thailand

Remark Researcher has an attention to study Thai Coastal Tourism Location Characteristic that most tourist desires nearby Thai Coast. Would you kindly us your cooperation to answer our questionnaire. Please give us a complete information. Thank you for your cooperation.

Part 1: General Basic Question

Please tick the best answer in provided blanket accordingly to your information

- 1) Gender Male Female
- 2) Age Years
- 3) Address Birth Place (Country)
- 4) Education Level
- 5) Personal Income per month US\$
- 6) Occupation
 - Student Government Staff
 - State Enterprise staff Private Company Staff
 - Personal business and Trade Farmer Other
- 7) For tourism location choice, How do you get your tourism information?
 - Friend Relative Newspaper Radio and TV Program
 - Documentary Program Magazine Thailand Tourism Organization.
- 8) For your touring experience, What characteristics of your most touring do you have?
 - (8.1) Kind of Touring Trip
 - Family Friends Company or Group
 - Tour Company and Tour Package Alone Other
 - (8.2) Most Desired Transportation
 - By Personal Car By Rent Car By Bus By Train
 - By Plane Package Tour By Ship
 - (8.3) Most of Your Tour Duration
 - One Day Round Trip Weekend National Holiday
 - 3 – 5 Days More than 7 Days
 - (8.4) Touring Objective
 - Personal Rest Meeting or Conference Sport Activity
 - Business Activity Visit Relative Other

Part 2: Coastal Characteristics , Desired Coastal Characteristic can be categorized 3 types :
Topographic Characteristic, Coastal Geographical Characteristics and Most favorite of valuable
tourism Place.

2.1 Coastal Topographic Characteristic of Tourist Desire

1) Most Favorite of your kind of Coastal Topographic

- Land Beach Island Beach

2) Where is your most favorite kind of Thailand coastal place?

- Eastern Coast (Chonburi -Trad) Thailand Gulf Sea Coast
 Andaman Sea Coast Rear Thailand Gulf Sea Coast

3) What is your most favorite kind of coastal topographic place? (Please Number your favorite)

- Beach Gulf Cave Valley Stone Bridge
 Island Coastal Mountain Cliff Other

4) What is your most favorite kind of beach ?

- (1) Beach Width Wide Beach Narrow Beach
(2) Beach Type Sand Beach Gravel Beach
 Stone Beach Mud Beach
(3) Texture of beach Sand Sand mixed with shell
 Sand mixed with gravel Gravel and Rock
(4) Sand size Coarse Sand Fine Sand
(5) Beach Color White Light Brown
(6) Slope Gentel Slope - (Shallow-water) High Slope - (deep-water)

5) What is your most favorite kind of coastal aqua ?

- (1) Clear of Water More Clear Normal No Consider at all
(2) Wave Smooth (0.10-0.50 m) Moderate(1.25-2.50 m) Rough (2.50-4.00 m)

6) What is your most favorite kind of bay?

- Bay around by mountain Bay around by headland Bay around by sand island

7) What is your most favorite kind of coastal headland?

- Sand bar headland Stone headland Hill headland

8) What is your most beautiful kind of along coastal mountain?

- High Mountain with Sea Cliff Rolling Hill Long Coast without Hill

9) What is your most beautiful kind of Island?

- (1) Island Size Big Island Small Island The groups of Island
(2) Kind of Island that you preferred to go Near Mainland Far away Mainland
 No Consider at all

10) What is your most favorite kind of Island's natural?

- Beautiful and Private Fantastic Topographic View
 Absolute Natural Traditional Life Style and Culture
 Traditional and Archeological History Other

2.2 Characteristic of coastal geo-landscape

- 1) What is your most favorite Landscape of coastal tourism location? (More than one answer)
 - Beach Bay Sea Cliff Headland Natural Bridge Stone Hill
 - Sea Cave Sand Sea Water Coral Other

- 2) What is your most favorite characteristic of coastal environment ? (More than one answer)
 - Sunrise Sunset Sunshine Showering Other

- 3) What is your most favorite plant along the coast? (More than one answer)
 - Coconut Tree Row Pine Tree Row Mangrove
 - Coastal Sand Dune Forest Other

- 4) What is your most favorite culture life style along the coast ? (More than one answer)
 - Mariner Community Fishry Boat Cruise boat
 - Sporty and Marine Sport Entertainment Place Other

- 5) What is your most favorite lodging along the coast? (More than one answer)
 - Five Star Hotel Resort Guest House Marine Community House
 - Restaurant Tent No lodging Other

- 6) What is your most favorite activity along the coast? (More than one answer)
 - Marine Sport Fishing Sailing Diving Drawing
 - Natural Walk Show Other

2.3 Coastal Tourism Location Value

1) Knowledge Source

- Study In Mangrove Ecology Sea – Museum National Park
- Coastal System History Other

2) Tradition and Culture

- Food and fruit festival local Customs athletic meeting
- Shows No consider at all Other

3) Absolute Natural Place

- An air of place Natural of place
- Bio - diversity Other

4) Priciples in Consideration Tourism Location

- Security Thansportation Communication
- Clean food Other

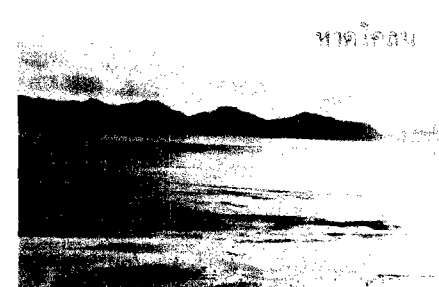
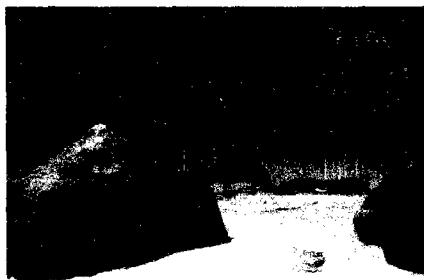
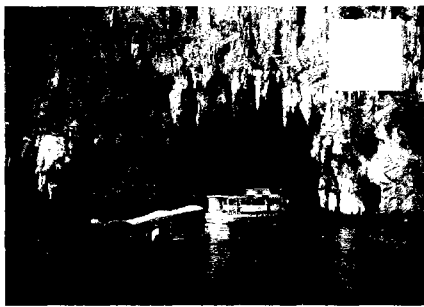
part 3 Coastal Place Ranking.

แหล่งท่องเที่ยวชายฝั่งทะเล	Nice Beach	Clear Aqua	Fantastic Topography	Natural Environment	Vary Activity	Adventure	Comfortable	Other
<p>1. . The 3 Best and Most Impressive Ranking of Thai Coastal Place where you've ever gone? (Please sequent from best one.)</p> <p>1.1 Coastal Tourism Place : Beach</p> <p>1) Beach..... Province.....</p> <p>2) Beach.....Province.....</p> <p>3) Beach.....Province.....</p> <p>1.2 Coastal Tourism Place : Island</p> <p>1) Island Province.....</p> <p>2) Island Province.....</p> <p>3) Island Province.....</p>								
<p>2. The 3 most desired ranking of Thai coastal Place where you prefer to go?(Please Naming sequent)</p> <p>1.1 Coastal Tourism Place : Beach</p> <p>1) Beach..... Province.....</p> <p>2) Beach.....Province.....</p> <p>3) Beach.....Province.....</p> <p>1.2 Coastal Tourism Place : Island</p> <p>1) Island Province.....</p> <p>2) Island Province.....</p> <p>3) Island Province.....</p>								

รูปภาพประกอบแบบสอบถาม

ลักษณะภูมิประเทศชายฝั่งทะเลแบบต่างๆ

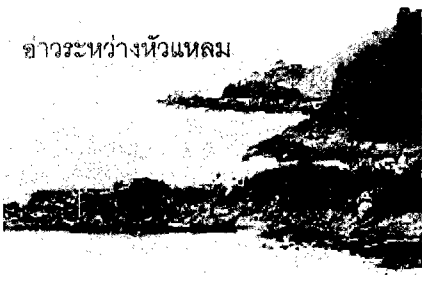

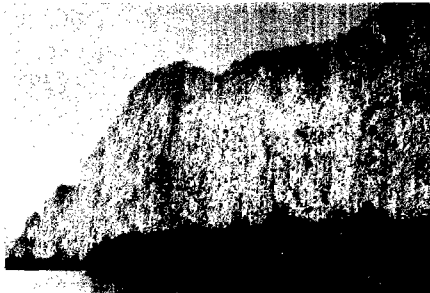
หาดทรายรี

หาดทรายรี

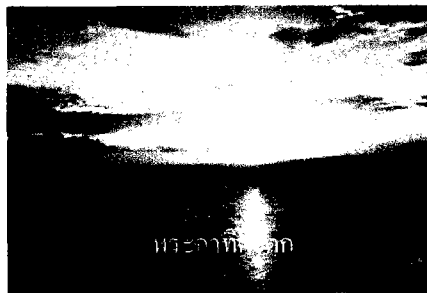
ถ้ำระหว่างหัวแหลม

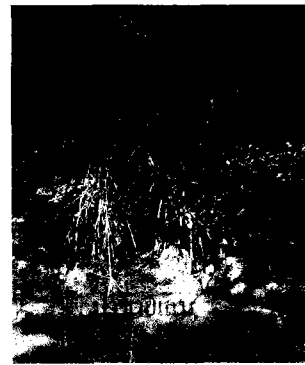
หินเกาะ

ระอานิตยชัย

ระอานิตยชัย

ระอานิตยชัย

ภาคผนวก 2

รายละเอียดการจัดอันดับแหล่งท่องเที่ยวชายฝั่งทะเลประเทศไทย

ตาราง 41 แสดงการจัดอันดับที่เลือกแหล่งท่องเที่ยวชายฝั่งทะเลของนักท่องเที่ยวชาวไทย
ที่นักท่องเที่ยวเคยไปและประทับใจ ประเภทชายหาด

แหล่งท่องเที่ยวที่เคยไปประทับใจ - ประเภทชายหาด	นักท่องเที่ยวชาวไทย					อันดับที่ของ แหล่งท่องเที่ยว
	การจัดอันดับแหล่งท่องเที่ยว			คะแนน รวม		
	อันดับ 1	อันดับ 2	อันดับ 3			
	3 คะแนน	2 คะแนน	1 คะแนน			
หาดหัวหิน จ. ประจวบฯ	18	8	8	78	1	
หาดป่าตอง จ. ภูเก็ต	12	6	4	52	2	
หาดชะอำ จ. เพชรบุรี	5	12	2	42	3	
หาดพัทยาศรี จ.ชลบุรี	4	3	9	37	4	
หาดสมิหลา จ.สงขลา	5	5	5	29	5	
หาดทรายแก้ว จ.ระยอง	6	2	-	22	6	
หาดจอมเทียน จ.ชลบุรี	3	2	2	15	7	
หาดละไม จ.สุราษฎร์ธานี	2	4	-	14	8	
หาดแม่รำพึง จ.ระยอง	2	3	1	13	9	
หาดพรหมเทพ จ. ภูเก็ต	3	1	-	11	10	
หาดโนนหาด จ. ภูเก็ต	2	2	1	11	10	
หาดบางแสน จ.ชลบุรี	1	3	2	11	10	
หาดนพรัตน์ธารา จ.กระบี่	3	-	-	9	11	
หาดตาแหวน จ. ชลบุรี	3	-	-	9	11	
หาดโนนยาง จ. ภูเก็ต	1	3	-	9	11	
หาดกะรน จ. ภูเก็ต	2	1	-	8	12	
อ่าวมะนาว จ. ประจวบฯ	1	2	-	7	13	
หาดกะตะ จ. ภูเก็ต	2	-	-	6	14	
หาดไม้ขาว จ. ภูเก็ต	2	-	-	6	14	
หาดแสม จ.ชลบุรี	2	-	-	6	14	
หาดบ้านกรูด จ. ประจวบฯ	1	1	1	6	14	
หาดปะการัง จ. ภูเก็ต	1	1	-	5	15	
หาดวงเดือน จ.ระยอง	1	1	-	5	15	
หาดแม่รำพึง จ. ระยอง	1	1	-	5	15	
หาดแม่พิมพ์ จ.ระยอง	1	-	2	5	15	

ตาราง 41 (ต่อ)

แหล่งท่องเที่ยวที่เคยไปประทับใจ - ประเภทชายหาด	นักท่องเที่ยวชาวไทย				
	การจัดอันดับแหล่งท่องเที่ยว			คะแนน รวม	อันดับที่ของ แหล่งท่องเที่ยว
	อันดับ 1	อันดับ 2	อันดับ 3		
	3 คะแนน	2 คะแนน	1 คะแนน		
หาดเจ้าไหม จ. ตรัง	1	-	2	5	15
หาดโนทอน จ. ภูเก็ต	-	2	1	5	15
หาดสวนสน จ. ประจวบฯ	-	2	1	5	15
หาดเตยงาม	1	-	1	4	16
หาดหินงาม จ. สตูล	-	2	-	4	16
หาดปึกเตียน จ. เพชรบุรี	-	2	-	4	16
เขาตะเกียบ จ. ประจวบฯ	-	2	-	4	16
หาดปากเมง จ. ตรัง	-	1	2	4	16
หาดเจิว จ. สุราษฎร์ธานี	-	1	2	4	16
หาดทรายขาว จ. ตราด	1	-	-	3	17
หาดสุรินทร์ จ. ภูเก็ต	1	-	-	3	17
หาดเจ้าหลาว	1	-	-	3	17
หาดวอนนภา	1	-	-	3	17
หาดเจ้าสำราญ จ. เพชรบุรี	1	-	-	3	17
หาดไร่เลย์ จ. กระบี่	1	-	-	3	17
คานา	1	-	-	3	17
หาดโนนเพรา จ. ภูเก็ต	-	1	1	3	17
อ่าวนาง จ. กระบี่	-	1	-	2	18
หาดคลองพร้าว จ. ตราด	-	1	-	2	18
หาดไถ่แม่ จ. ตราด	-	-	1	1	19
แหลมสน จ. ชุมพร	-	-	1	1	19
พรายดำ	-	-	1	1	19

ตาราง 42 แสดงการจัดอันดับที่เลือกแหล่งท่องเที่ยวชายฝั่งทะเลของนักท่องเที่ยวชาวไทย
ที่นักท่องเที่ยวเคยไปและประทับใจ ประเภทเกาะ

แหล่งท่องเที่ยวชายฝั่งทะเล ประเภทเกาะ	นักท่องเที่ยวชาวไทย				
	การจัดอันดับแหล่งท่องเที่ยว			คะแนน รวม	อันดับที่ของ แหล่งท่องเที่ยว
	อันดับ 1	อันดับ 2	อันดับ 3		
	3 คะแนน	2 คะแนน	1 คะแนน		
เกาะช้าง จ. ตรวด	14	14	4	74	1
เกาะพีพี จ. กระบี่	15	10	4	69	2
เกาะเสม็ด จ. ระยอง	11	10	8	61	3
เกาะสมุย จ. สุราษฎร์ธานี	12	7	3	53	4
เกาะลันตา จ. ชลบุรี	6	2	4	26	5
เกาะภูเก็ต จ.ภูเก็ต	5	5	-	25	6
เกาะสิมิลัน จ. พังงา	4	2	1	17	7
เกาะเต่า จ. สุราษฎร์ธานี	4	-	-	12	8
เกาะภูเก็ต จ. ตรวด	3	1	-	11	9
เกาะตะปู - พังกัน จ. พังงา	2	1	3	11	9
เกาะสีชัง จ. ชลบุรี	1	3	2	11	9
เกาะสุรินทร์ จ. พังงา	2	1	2	10	10
เกาะตะรุเตา จ. สตูล	-	2	3	9	11
เกาะลันตา จ. กระบี่	2	1	-	8	12
เกาะหมู จ. ตรัง	1	1	1	6	13
เกาะนางยวน จ. สุราษฎร์ธานี	1	1	-	5	14
อ่างทอง จ. สุราษฎร์ธานี	-	2	1	4	15
เกาะเชือก จ. ตรัง	1	-	-	3	16
เกาะหวาย จ. ตรวด	1	-	-	3	16
เกาะกระดาน จ. ตรัง	1	-	-	3	16
เกาะพร้าว จ. ตรวด	1	-	-	3	16
เกาะเฮ จ.ภูเก็ต	-	1	-	2	17
เกาะราชาน้อย จ.ภูเก็ต	-	1	-	2	17
เกาะขาม จ. ตรวด	-	1	-	2	17
เกาะยอ จ. สงขลา	-	1	-	2	17

ตาราง 42 (ต่อ)

แหล่งท่องเที่ยวชายฝั่งทะเล ประเภทเกาะ	นักท่องเที่ยวชาวไทย				
	การจัดอันดับแหล่งท่องเที่ยว			คะแนน รวม	อันดับที่ของ แหล่งท่องเที่ยว
	อันดับ 1	อันดับ 2	อันดับ 3		
	3 คะแนน	2 คะแนน	1 คะแนน		
ปอดะ	-	1	-	2	17
เกาะราชาใหญ่ จ.ภูเก็ต	-	1	-	2	17
หาดัง จ.สตูล	-	1	-	2	17
บันทยา จ.พังงา	-	1	-	2	17
เกาะเหลายา จ.ตราด	-	-	1	1	18
เกาะมันนอก จ.ตราด	-	-	1	1	18

ตาราง 43 แสดงการจัดอันดับที่เลือกแหล่งท่องเที่ยวชายฝั่งทะเลของนักท่องเที่ยวชาวต่างประเทศ
ที่นักท่องเที่ยวเคยไปและประทับใจ ประเภทชายหาด

แหล่งท่องเที่ยวชายฝั่งทะเล ประเภทชายหาด	นักท่องเที่ยวชาวต่างประเทศ				
	การจัดอันดับแหล่งท่องเที่ยว			คะแนน รวม	อันดับที่ของ แหล่งท่องเที่ยว
	อันดับ 1	อันดับ 2	อันดับ 3		
	3 คะแนน	2 คะแนน	1 คะแนน		
หาดป่าตอง จ.ภูเก็ต	3	19	6	134	1
พัทยา จ.ชลบุรี	12	14	17	81	2
หัวหิน จ.ประจวบฯ	11	9	3	54	3
จอมเทียน จ.ชลบุรี	13	1	2	43	4
หาดกะตะ จ.ภูเก็ต	7	10	-	41	5
กะรน จ.ภูเก็ต	4	11	3	37	6
หาดชะอำ จ.เพชรบุรี	8	2	2	30	7
หาดกมลา จ.ภูเก็ต	8	1	1	27	8
หาดภูเก็ต จ.ภูเก็ต	7	2	1	26	9
อ่าวนาง จ.กระบี่	3	2	-	13	10
หาดทรายแก้ว จ.ระยอง	2	2	3	13	10
หาดสุรินทร์ จ.ภูเก็ต	3	1	1	12	11
หาดนพรัตน์ธารา จ.กระบี่	2	3	-	12	11
หาดละไม จ.สุราษฎร์ธานี	2	2	1	11	12
หาดมาหยง จ.กระบี่	2	1	-	8	13
หาดบางแสน จ.ชลบุรี	-	3	-	6	14
หาดโนทอน จ.ภูเก็ต	1	-	1	4	15
หาดแม่พิมพ์ จ.ระยอง	-	2	-	4	15
แหลมปะการัง จ.ภูเก็ต	1	-	-	3	16
หาดโนนเพรา จ.นครศรีธรรมราช	1	-	-	3	16
หาดเจวง จ.สุราษฎร์ธานี	1	-	-	3	16
หาดทรายขาว จ.ตราด	1	-	-	3	16
เต่า จ.ภูเก็ต	1	-	-	3	16
บ่อพุด จ.สุราษฎร์ธานี	1	-	-	3	16
กระดาน จ.ตรัง	1	-	-	3	16

ตาราง 43 (ต่อ)

แหล่งท่องเที่ยวชายฝั่งทะเล ประเภทชายหาด	นักท่องเที่ยวชาวต่างประเทศ				
	การจัดอันดับแหล่งท่องเที่ยว			คะแนน รวม	อันดับที่ของ แหล่งท่องเที่ยว
	อันดับ 1	อันดับ 2	อันดับ 3		
	3 คะแนน	2 คะแนน	1 คะแนน		
หาดเจ้าไหม จ. ตรัง	1	-	-	3	16
แหลมสน จ. ชุมพร	-	-	3	3	16
พาราไดซ์	-	1	-	2	17
ตะปู จ. พังงา	-	1	-	2	17
ปากเมง จ. ตรัง	-	1	-	2	17
บางสีก จ. พังงา	-	1	-	2	17
ละปะน้อย จ. ตรัง	-	1	-	2	17
หาดโนยาง จ. ภูเก็ต	-	1	-	2	17
หาดแม่รำพึง จ. ระยอง	-	1	-	2	17
หาดสมิหลา จ. สงขลา	-	-	1	1	18
หาดโนหาน จ. ภูเก็ต	-	-	1	1	18
นางทอง	-	-	1	1	18
บ้านเก่า	-	-	1	1	18
แหลมดง	-	-	1	1	18
บ้านกรวด	-	-	1	1	18
บ้านกูด	-	-	1	1	18

ตาราง 44 แสดงการจัดอันดับที่เลือกแหล่งท่องเที่ยวชายฝั่งทะเลของนักท่องเที่ยวชาวต่างประเทศ
ที่นักท่องเที่ยวเคยไปและประทับใจ ประเภทเกาะ

แหล่งท่องเที่ยวชายฝั่งทะเล ประเภทเกาะ	นักท่องเที่ยวชาวต่างประเทศ				
	การจัดอันดับแหล่งท่องเที่ยว			คะแนน รวม	อันดับที่ของ แหล่งท่องเที่ยว
	อันดับ 1	อันดับ 2	อันดับ 3		
	3 คะแนน	2 คะแนน	1 คะแนน		
พีพี จ. กระบี่	34	8	4	122	1
สมุย จ. สุราษฎร์ธานี	25	15	7	112	2
ช้าง จ. ตรวด	25	8	2	93	3
เสม็ด จ. ระยอง	12	2	2	42	4
ภูเก็ต จ. ภูเก็ต	18	13	4	84	5
ล้าน จ. ชลบุรี	6	2	-	22	6
สิมิลัน จ. พังงา	4	3	1	19	7
สุรินทร์ จ. พังงา	4	2	-	16	8
เต่า จ. สุราษฎร์ธานี	2	2	4	14	9
เกาะพังน จ. สุราษฎร์ธานี	-	5	4	14	9
พร้าว จ. ตรวด	4	-	-	12	10
เขาตะปู จ. พังงา	2	1	4	11	11
ตะรุเตา จ. ตรัง	3	1	-	11	12
ราชาใหญ่ จ. ภูเก็ต	1	2	-	7	13
ไม้ท่อน จ. ภูเก็ต	2	-	-	6	14
มันนอก จ. ตรวด	1	-	-	3	15
ราชาน้อย จ. ภูเก็ต	1	-	-	3	15
ลันตา จ. กระบี่	-	1	1	3	15
ภูเก็ต จ. ตรวด	-	1	-	2	16
ปะการัง จ. ภูเก็ต	-	1	-	2	16
ห้อง จ. กระบี่	-	1	-	2	16

ตาราง 45 แสดงการจัดอันดับที่เลือกแหล่งท่องเที่ยวชายฝั่งทะเลของนักท่องเที่ยวชาวไทยที่ไม่เคยไปและต้องการไปท่องเที่ยว ประเภทชายหาด

แหล่งท่องเที่ยวที่เคยไปและประทับใจ - ประเภทชายหาด	นักท่องเที่ยวชาวไทย				
	การจัดอันดับแหล่งท่องเที่ยว			คะแนน รวม	อันดับที่ของ แหล่งท่องเที่ยว
	อันดับ 1	อันดับ 2	อันดับ 3		
	3 คะแนน	2 คะแนน	1 คะแนน		
หาดสมิหลา จ. สงขลา	8	3	-	30	1
หาดป่าตอง จ.ภูเก็ต	7	2	-	25	2
หาดนพรัตนธารา จ. กระบี่	2	3	1	13	3
หาดจำไหม จ. ตรัง	3	-	2	11	4
สิมิลัน จ. พังงา	3	1	-	11	4
หาดอ่าวมาหยา จ. กระบี่	2	-	-	6	5
หาดกะตะ จ.ภูเก็ต	2	-	-	6	5
อ่าวนาง จ.กระบี่	2	-	-	6	5
หาดจอมเทียน จ.ชลบุรี	1	1	-	5	6
หาดไร่เลย์ จ.กระบี่	-	2	1	5	6
หาดชะอำ จ. เพชรบุรี	1	-	1	4	7
หาดหัวหิน จ. ประจวบฯ	1	-	-	3	8
หาดทรายขาว จ. ตรวด	1	-	-	3	8
หาดสุรินทร์ จ.ภูเก็ต	1	-	-	3	8
หาดภูเก็ต จ.ภูเก็ต	1	-	-	3	8
หาดบางแสน จ.ชลบุรี	1	-	-	3	8
อ่าวมะนาว จ. ประจวบฯ	1	-	-	3	8
หาดนินงาม จ. สตูล	1	-	-	3	8
หาดราไวย์ จ.ภูเก็ต	-	1	1	3	8
หาดแม่พิมพ์ จ.ระยอง	-	1	-	2	9
หาดไนทอน จ.ภูเก็ต	-	-	2	2	9
สุสานหอย 75 ล้านปี จ.กระบี่	-	1	-	2	9
หาดพิทยา จ.ชลบุรี	-	1	-	2	9
หาดทรายแก้ว จ.ระยอง	-	-	1	1	10

ตาราง 46 แสดงการจัดอันดับที่เลือกแหล่งท่องเที่ยวชายฝั่งทะเลเลขของนักท่องเที่ยวชาวไทย
ที่ไม่เคยไปและต้องการไป ประเภทเกาะ

แหล่งท่องเที่ยวที่เคยไปและประทับใจ ประเภทเกาะ	นักท่องเที่ยวชาวไทย				
	การจัดอันดับแหล่งท่องเที่ยว			คะแนน รวม	อันดับที่ของ แหล่งท่องเที่ยว
	อันดับ 1	อันดับ 2	อันดับ 3		
	3 คะแนน	2 คะแนน	1 คะแนน		
เกาะพีพี จ. กระบี่	19	9	6	81	1
เกาะสิมิลัน จ. พังงา	16	6	3	63	2
เกาะสมุย จ. สุราษฎร์ธานี	11	6	3	48	3
เกาะตะรุเตา จ. สตูล	5	6	5	32	4
เกาะสุรินทร์ จ. พังงา	6	3	4	28	5
เกาะสุรินทร์ จ.ภูเก็ต	6	3	4	28	5
เกาะช้าง จ. ตรวด	6	3	3	27	6
เกาะเสม็ด จ. ระยอง	6	3	2	26	7
เกาะเต่า จ. สุราษฎร์ธานี	4	4	1	21	8
เกาะภูเก็ต จ.ภูเก็ต	5	-	1	16	9
เกาะพังนง จ. สุราษฎร์ธานี	2	3	1	13	10
เกาะนางยวน จ. สุราษฎร์ธานี	1	2	-	7	11
เกาะอ่างทอง จ. สุราษฎร์ธานี	1	-	3	6	12
เกาะยาว จ. พังงา	1	1	-	5	13
เกาะลันตา จ. กระบี่	1	-	1	4	14
เกาะภูเก็ต จ. ตรวด	-	2	-	4	14
เกาะกระดาน จ. ตรัง	-	2	-	4	14
เกาะไม้ท่อน จ.ภูเก็ต	1	-	-	3	15
เกาะสีชัง จ. ชลบุรี	1	-	-	3	15
เกาะหมู จ. ตรัง	-	1	-	2	16
เกาะล้าน จ. ชลบุรี	-	-	1	1	17
เกาะราชาใหญ่ จ.ภูเก็ต	-	-	1	1	17
เกาะอาดัง จ. สตูล	-	-	1	1	17
เกาะเหลายา จ. ตรวด	-	-	1	1	17

ตาราง 47 แสดงการจัดอันดับที่เลือกแหล่งท่องเที่ยวชายฝั่งทะเลเลขของนักท่องเที่ยวชาวต่างประเทศ
ที่นักท่องเที่ยวไม่เคยไปและต้องการไป ประเภทชายหาด

แหล่งท่องเที่ยวที่ไม่เคยไปและต้องการไป ประเภทชายหาด	นักท่องเที่ยวชาวต่างประเทศ				
	การจัดอันดับแหล่งท่องเที่ยว			คะแนน รวม	อันดับที่ของ แหล่งท่องเที่ยว
	อันดับ 1	อันดับ 2	อันดับ 3		
	3 คะแนน	2 คะแนน	1 คะแนน		
อ่าวมาหยา จ. กระบี่	20	-	-	60	1
ป่าตอง จ.ภูเก็ต	7	2	-	25	2
หัวหิน จ.ประจวบฯ	7	1	-	23	3
หาดราไวย์ จ.ภูเก็ต	5	-	-	15	4
พัทยา จ.ชลบุรี	4	-	-	12	5
หาดโนนหาน จ.ภูเก็ต	3	-	-	9	6
หาดสุรินทร์ จ.ภูเก็ต	3	-	-	9	6
อ่าวนาง จ.กระบี่	3	-	-	9	6
อ่าวมะนาว จ.ประจวบฯ	3	-	-	9	6
หาดทรายแก้ว จ.ระยอง	2	-	-	6	7
หาดนพรัตน์ธารา จ.กระบี่	2	-	-	6	7
หาดสมิหลา จ.สงขลา	1	1	-	5	8
หาดชะอำ จ.เพชรบุรี	-	2	-	4	9
กระดาน จ.ตรัง	1	-	-	3	10
หาดเจ้าไหม จ.ตรัง	1	-	-	3	10
เขาหลัก	1	-	-	3	10
นางรอง	1	-	-	3	10
หาดแม่พิมพ์ จ.ระยอง	-	1	-	2	11
หาดพรหมเทพ จ.ภูเก็ต	-	-	2	2	11
หาดกมลา จ.ภูเก็ต	-	-	1	1	12
หาดจอมเทียน จ.ชลบุรี	-	-	1	1	12

ตาราง 48 แสดงการจัดอันดับที่เลือกแหล่งท่องเที่ยวชายฝั่งทะเลของนักท่องเที่ยวชาวต่างประเทศ
ที่ไม่เคยไปและต้องการไป ประเภทเกาะ

แหล่งท่องเที่ยวชายฝั่งทะเลที่ไม่เคยไปและ ต้องการไป - ประเภทเกาะ	นักท่องเที่ยวชาวต่างประเทศ				
	การจัดอันดับแหล่งท่องเที่ยว			คะแนน รวม	อันดับที่ของ แหล่งท่องเที่ยว
	อันดับ 1	อันดับ 2	อันดับ 3		
	3 คะแนน	2 คะแนน	1 คะแนน		
พีพี จ. กระบี่	15	1	-	47	1
สมุย จ. สุราษฎร์ธานี	11	2	2	39	2
เสม็ด จ. ระยอง	9	4	1	36	3
ช้าง จ. ตรวด	8	4	1	29	4
สุรินทร์ จ. พังงา	4	4	1	25	5
เกาะสุรินทร์ จ. พังงา	4	4	1	21	6
เกาะสิมิลัน จ. พังงา	3	4	1	18	7
เกาะราชาน้อย จ.ภูเก็ต	2	3	-	12	8
เกาะตะปู - พังกัน จ. พังงา	2	2	-	10	9
เกาะกูด จ. ตรวด	3	-	-	9	10
เกาะภูเก็ต จ.ภูเก็ต	1	3	-	9	10
เกาะเต่า จ. สุราษฎร์ธานี	2	-	2	8	11
เกาะพังน จ. สุราษฎร์ธานี	1	1	2	7	12
เกาะราชาใหญ่ จ.ภูเก็ต	2	-	-	6	13
ปะการัง จ.ภูเก็ต	2	-	-	6	13
เกาะลันตา จ. กระบี่	1	1	-	5	14
เกาะตะรุเตา จ. สตูล	-	2	1	5	14
เกาะมันนอก จ. ตรวด	-	2	-	4	15
เกาะเหลายา จ. ตรวด	-	2	-	4	15
เกาะไหง จ. ตรัง	1	-	-	3	16
เกาะกระดาน จ. ตรัง	1	-	-	3	16

ประวัติย่อผู้วิจัย

ประวัติย่อผู้วิจัย

ชื่อ ชื่อสกุล	นางสาวอรนุช ศิลป์มณีพันธ์
วันเดือนปีเกิด	15 เมษายน 2522
สถานที่เกิด	อำเภอกำแพงแสน จ. นครปฐม
สถานที่อยู่ปัจจุบัน	19 หมู่ 4 ตำบลบ้านเก่า อำเภอเมือง จังหวัดกาญจนบุรี
ประวัติการศึกษา	
พ.ศ. 2534	ประถมศึกษา โรงเรียนกาญจนจินดา จังหวัดกาญจนบุรี
พ.ศ. 2540	มัธยมศึกษาตอนปลาย โรงเรียนกาญจนานุเคราะห์ จังหวัดกาญจนบุรี
พ.ศ. 2544	คบ. การศึกษา (สังคมศึกษา) สถาบันราชภัฏสวนสุนันทา
พ.ศ. 2547	กศ.ม. (วิชาเอกภูมิศาสตร์) มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร